

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HERODOTI
HISTORiarUM LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.

TOMUS V.
Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI

MUSAE

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM

DENUO RECENSUIT

LECTIONIS VARIETATE

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ADNOTATIONIBUS

WESSELINGII ET VALCKENARII

ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.

ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

TOMUS QUINTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS

APUD TREUTTTEL ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.

MDCCCXVI.

**Bayerische
Staatsbibliothek
München**

HERODOTI HISTORIAR.

T. V. P. I.

A D N O T A T I O N E S

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. Ἡροδότου Ἀλικαρνησσοῦς) *Aristotelis* aetate [in nonnullis certe *Historiarum Herodoti* apographis] Ἡροδότου Θουρίου ἢ ἱστορίας ἀπόδεξις legebatur, *Rhetor*, lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἀλικαρνασσίως titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. et *de Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thurius in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his *Imp. Iulianus*, cuius *λογιστοὶν* Θούριον, [i. e. *Historiarum Scriptorem Thurium*] *Oratorem Thurium* cum imprudenter *Bourdelotius* explicuisset, poenas doctis viris dedit ad *Lucian. Quom. Scrib. Histor.* c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasseum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptio-
ne. Ἀλικαρνησσός, Ἀλικαρνησός, Ἀλικαρνησσοῦς, Ἀλικαρνασσοῦς, Ἀλικαρνησεύς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. *Vid. Wasse* in *Thucyd.* lib. VIII. 42. Equidem Ἀλικαρνησόν et Ἀλικαρνησῆα, uti in MSS. *Archiepiscopi Cantuariensis* et *Vindobonensi* saepe numero, praeferrem, nisi ipsimet *Halicarnassenses* obsisterent, geminatam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid *ἱστορίας ἀπόδεξις*, et quo vertendum modo? *D. Heinsius* ad *Hesiodi Interpr.* p. 108. nihil esse aliud censuit ac *ἱστορίαν* sive *historiam*, cui ego sententiae non accedo. *L. Küsterus* in *Bibl. Vet. et Recente* Io. Clerici p. 386. *Tom. V. Gronovianum curae demonstratio* acerbissime ta-
Herod. T. V. A 2

xavit, reiectisque Vallae et Stephani opinionibus, rerum curiose observatarum specimen hoc est, vertit. Est sane *ιστορίη* rerum inquisitio. *Ἱστορίῃσι* Φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλαω, *adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse* lib. II. 118. Et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπιστᾶσθαι. Est ἀποδείξις ἔργων operum, quae absoluta fuerunt, specimen lib. II. 101. et 148. Ἀποδείξις itaque *ιστορίῃς* inquisitionis rerum, ab Herodoto institutae, specimen erit atque argumentum. Cura, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, *ιστορίῃς* vim non aequiparat, nec digna tamen acerbior exprobratione erat, neque erit fortasse *historicae inquisitionis specimen*, quod malui. Plutarchi *ιστορικὸν ἀποδεικτικὸν* T. II. p. 243. paullo diversius abit. WESS. — Ἱστορίᾱ, sive ionico idiomate *ιστορίῃ*, non modo inquisitio rerum est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro conseq.) intelligitur notitia vel doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui Ζώων ἱστορίᾱ et Φυτῶν ἱστορίᾱ inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Iamblichio in eius Vita p. 74.) ἱστορίᾱ vocata est. Tum vero ἀποδείξις, sive (ut Iones efferunt) ἀποδείξις, non specimen significat; quod graece ἐπίδειξις, δῆγμα aut ἐπιδείγμα sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. ἱστορίῃς ἐπιδείγμα, doctrinae specimen, dixit. Quenam autem vis sit vocabuli ἀποδείξις, ex usu verbi ἀποδείκνυσθαι vel ἀποδείξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδείξασθαι, ut hoc utar, non significat specimen edere suae sententiae, sed sententiam suam edere, promere, exponere. μεγάλα ἀποδείξασθαι ἔργα, non est specimen edere praeclare factorum, sed praeclara facta ostendere, id est, edere: qua notione ipsum etiam nomen ἀποδείξις ἔργων μεγάλων I. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. ἀποδείξις ἔργων non est specimen operum, sed sunt ipsa opera et monumenta prodita, in publicum edita, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hic ait Herodotus, ἱστορίῃς ἀποδείξις ἦδε, haud dubie hoc dicit, se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum

edere. Quam fere in sententiam iam olim *Laur. Valla* locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio haec est.* Et *H. Stephanus* in ora suae editionis latino - graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnaseo edita, haec est.* Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wytttenbachius* commentatus est in *Selectis Principum Historicor.* pag. 338 seqq. S.

l. 2. ὡς μήτι τὰ γινόμενα etc.) In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Aet. Lipsiens.* mcccxvi. pag. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur, ne δις ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γινόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γινόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τι καὶ θαυμάσια ingentia atque admiranda opera γινόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γινόμενα ἐξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt. Namque Herodoti more hominum facta exprimunt, ut pulcre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. 'Ex τῶν Σαμίων γινόμενον, quod Samii designarant lib. III. 48., quemadmodum τὰ πηρυσόμενα ἐκ Μιτυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202 seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Caeterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilus Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. *WESS.* — Conf. III. 14, 32. VI. 13, 1. S.

[l. 5 seq. τὰ τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.) Ad verbum: et reliqua, et qua de causa inter se (Graeci et Barbari) bella gesserunt. Quae verba non debere ad proximae praecedentia referri in apico est: nam ea, quae causam mutuis Graecorum et Barbarorum bellis praebuerunt, non erant profecto magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, ne oblivione deleantur, referenda erunt; aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἀλικ. ἱστορίας ἀπόδειξις ἦδε, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, *tum quae de caussa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognovit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quanam fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque caussa.* Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis caussamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam caussam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex *Persicorum Historicorum* persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine *Croesum* tamquam *primum iniuriarum Graecis inlatarum auctorem* designat. Caeterum, quod *Ptolemaeus Hephaest.* ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente *Demetrio περὶ Ἑρμην.* sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. S.]

CAP. I. Lijn. 1. Περσίων μὲν τιν οἱ λόγοι) Quod Th. Gale

τοὺς λόγους Plutarchum hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de *Herodoti Malignit.* [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt Ptolemaeus Hephaest. in *Codia. Photii CXC.* p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] Pollux lib. II. 122. et Thomas Magister. Οἱ Περσίων quoque λογιώτατοι et μάλιστα λογιώτατοι his in libris frequentes. Vid. Iac. Gronov. in lib. II. 3. et annotationes meas ad Diodori Siculi lib. II. 4. Alia vir doctus in *Miscell. Observ. Vol. II.* p. 152. WESS.

l. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἑρυθρῆς καλομένης θαλάσσης etc.) De Phoenicibus a Rubro mari in Palaestinam transgressis iterum lib. VII. 89. et Dionysius Perieges. vs. 906. Herodoti, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eandem rem ex aliis auctoribus Trogus Pompeius accepisse videtur; ex quo Iustinus lib. XVIII. c. 3. haec habet: *Tyrriorum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt.* Conf. Michaëlis Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae. (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad Hesych. voc. Σιδόνιοι a viris doctis adnotata sunt. Herodoti in hac re fidem labefactare frustra conatus erat Bochartus, Geogr. Sacr. P. II. lib. 1. cap. 43. ἥδε ἡ θάλασσα, *mediterraneum mare*, familiaris Herodoto formula; de qua consuli possunt quae olim ad Appianum adnotavimus, T. III. p. 110. S.

l. 14. κατὰ τὸν τόπον, τὸ καὶ Ἑλλήσποντος) Iac. Gronovius, vir clarissimus, deque Herodoto praeclare meritis, cum legem sibi de schedis Mediceis sequendis dixisset, immutavit quod Aldus dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae librariis, Herodoti dictionem toties totiesque invertentibus, transcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam Herodoti exemplar exstare, ab hac lae immune; quamquam sparsim Ionici commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptori debent. Erat is quondam τῆς Ἰατρικῆς ἀριστος καὶ ὁνομαστός, Dionysio, optimo huius rei arbitro, teste. [in Epist. ad Cn. Pompei. T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, quantum mutatus ab illo Hestore. WESS.

L. 15. Ἰὼν τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similis. Vide Strabonem lib. 14. et 16. TH. GALE. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰὼν: sciolus adiecit postea, τὴν Ἰνάχου. Iasi fuerit, an Inachi filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuisse noverant Περσῶν οἱ λόγοις, (Polluci quoque memorati II. 122. πολυστορεῖς Moeridi, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα: τὸ δὲ οἱ οὐνομα εἶναι (κατὰ τὸ αὐτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι) Ἰὼν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μινδείην. Europam rapuisse dicebant Ἕλληνας τινὰς οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοῦνομα ἀπηγήσασθαι. VALCKENAR. — Ἰὼν τὴν Ἰνάχου vidit hic Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. D. et Libanius T. I. p. 207. A. WESS. — Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poetis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea causa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et iam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eiicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hinc scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰὼν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰά; sicut apud eundem Βουτοῦν, a recto casu ἡ Βουτώ. S.

CAP. II. 2. οὐκ ὡς Ἕλληνες) Aldinum οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter Venetum schedae Britannicae, mihi spectatum missae, adfirmant, St. Berglerus, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeponit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de Ids in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μὲν νυν, inquit

cap. 5, Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, Pausaniam a Th. Galeo patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἑλλήνας sedibus evertere nolui; neque enim omnia Herodoti editori licent. WESS. — Ex Pausaniae verbis, II. 16. quid h. l. Herodotus scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero H. Stephanus scripturam Ἑλλήνας, in quam cum Valla meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit; altera ad oram reiecta. Dixerat modo Scriptor, in nomine cum Graecis Persas consensisse; nunc illos in reliqua narratione ab eis dissentire ait. In aprica res est; quo magis miror in diversa abiisse doctos viros. S.

7. ἴσα πρὸς ἴσα σφι) Fortasse non satis consulto unis ex membranis haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. Pet. Horreus Observat. Herodot. cap. 1. verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut Gronovius maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiusmodi structura placuit. Herodotus IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχησόμεθα. Sophocles Antig. vs. 146. ταχέιντες ἴσοι πρὸς ἴσους. et Philoct. vs. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνὴρ. Mitto Lycophronem Alex. vs. 1302. haec Herodotea imitatum. WESS.

[11. ἀπίκατο) Monuerat Reiskius, Animadv. ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικίατο scribendum pro ἀφικόμενοι ἦσαν. At ἀπίκατο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 153, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. S.]

13. τὸν Κόλχον) Profiniteor, non alienum me a probanda futurum lectione, quam Archiep. et Vindobon. habent, πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχον ἐς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσην lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] Lydorum, Arabum, Persarumque regem adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἀρχαγῆς hinc sumtas explicat Eustathius in Homer. p.

415, 43. WESS. — *Eustath. Iliad.* pag. 351, 21. ed. Bas. Vocab. βασιλῆα ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. S.

CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προῖσχομένων ταῦτα, προφέρειν) H. Stephano προῖσχομένοις inputatur, [in Gronovii Notis,] sed invito: προῖσχομένους margini adlevit, adsentientibus mssstis, quamquam paucis, ipso quoque *Eustathio* p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bas.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post *Gronovium* tuetur Rev. *Horreus*, implicatius, quam vellem, commentatus, *Observat. Herodot.* c. 1. *Philostratum* addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μεσσηνίων ἀπολογία κατὰ ξυγγνώμην ἵσταται, τὸν Ἀλέξανδρον προῖσχομένων καὶ τὸν ἐκείνου φόβον. de *Vit. Soph.* II. 15. WESS. — Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum *Gronovius* ex III. 31, 15. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσεω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 51, 14. 58, 14. etc. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντες ἀπαϊτέοντων ait, ubi ex latini sermonis normā ἀπαϊτέουσι, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum *Arch.* et *Vind.* scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt *Schaeff.* et *Borh.* S.

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλεύατο) Mallem αὐταὶ, ipsae, cum *Berglero*. [Vide *Var. Lect.*] *Plutarchus* non sine quadam loligine haec traducit de *Malign. Herod.* p. 856. Nolentibus *Leuctri* filiabus et *Cassandrae* vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλεύατο, οὐκ ἂν ἠρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, *Euripideum*,

Ἐρῶν ἐρῶσιν ὥχστ' ἐξαναρπάσας.

Iphigen. in Aulid. vs. 75. WESS. — Poterat *Plutarcho* responderi, ex Persarum sententia haec tradere *Herodotum*: sed fere non est dubium, (quod etiam *Plutarchus* innuit) ex Persarum persona suam illam sententiam dixisse. S.

16. ἔθνεα βαρβάρη οἰκισϋνται οἱ Πέρσαι) *L. Valla* verterat sibi necessitudine coniunctas putant, pro quibus sibi iunctas

tenent maluit Gronovius. Aliud voluit: τούτων γὰρ ὧν τὴν ἐξέρεσιν οὐκ οἰκισθῆναι Λυδοί, horum inventionem sibi non vindicant Lydi, huius libri c. 94. Persae suum esse ferebant, sibi omne Asiam, armorum iure a maioribus occupatam, vindicabant. τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἐωυτῶν εἶναι, lib. IX. Confer doctissimum Abresch Dilucidat. Thucyd. p. 145. WESS.

CAP. V. 3 seq. In οὐκ ὁμολογούσι Πέρσῃσι οὕτω excidisse arbitratur diligentissimus Reiskius λέγουσι, quod nescio, an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc. WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι Reiskius desideraverat, Persis ita dicentibus. Equidem οὕτω γενέσθαι malueram: at potest γενέσθαι e superioribus h. l. subintelligi. S.

10. οὐκ ἔρχομαι ἐρέων) Per quidem hoc frequens. At ἐρέων hic esse ἐρευνῆσαν, ζητήσαν, in opinionem venit Io. Iac. Reiskio, legi etiam posse ἐρεῖναν. De posteriore dicam nihil. ἐρέων inquisitionem notare posse, haud inficior, eorum non oblitus, quae Schol. Apollonii Rhod. I. 1354. Herodotum vero id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianeus, bellum Romanorum et Parthorum stilo Herodoteo scripturus, ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσέων Quom. Scrib. Histor. c. 18. Inepte quidem ille, sed a vocabuli usu minime aberrans. Bene Lucian. Dea Syr. c. 1. Lege P. Victorii Var. Lect. IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς ἀκούσας, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Exsequitur praeterea non ea duntaxat hac descriptione, quae auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. Lucian. Dea Syr. c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μετὰ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror coniurasse mssos in Σύρων titulo, neque Strabonem, Dionysium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Συρίους nuncupare. Docte Iac. Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollon. Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sententiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis Syrios hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguendis cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. οὐκ ἀπὸ μεσημβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie, ut Herodotus, sed ab ortu solis labi perhibet. At quid si ille ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero a meridie, post Danwillium monuit Larcher ad h. l. De Syris sive Syriis, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet Herodotus, eosdem esse qui alias Cappadoces nominantur. S.

[4. ἱξίαι) Scil. ἱαυρόν, vel potius, τὸ μῦμα, usitatā in hoc verbo ellipsi. S.]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στρατεύμα) Strabo lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. Casaub.] multo priorem, et circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividētis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit Amplissimus Bouherius Dissert. Herodot. c. 5. p. 55. WESS.

CAP. VII. 5 seqq. Ἀγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου etc.) Vere Henr. Valesius ad Nicol. Damascenum p. 68. et Gronovius ex Mediceo, cui tot mss̄ti cum suppetias ferant, [vide Var. Lect.] quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurret Pollux IX. 12. opportune a Berglero in Actis Lipsiens. MDCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensurus, (quibus citra caussam Ill. Scaliger [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit, et librariorum nonnulli.) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex Iardani ancilla, non Omphale, eius sive uxore seu filia potius, prosemīnatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod Palmerius principio Exercitat. in Gr. Auctor. conmonescit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa defit: Herculi, Omphalae servienti, ex ancilla natum filium fuisse, agnoscit Diodorus lib. IV. 32. nec negat Hellanicus, etsi in filii nomine, quemadmodum et Diodorus, discors, in Stephani Ἀνέλη. Optime omnium Dio Chrysostomus, qui Berglerum non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενίσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδείων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum Tan. Fabro lib. I. Epist. 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Λυδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. WESS.

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεαῖς ἀνδρῶν) Loco duarum et

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius et fas, quum nulla satis idonea corrigendi caussa subesset, circumspectior alioqui Larcherus non nisi *quindecim* posuit; castigatus eo nomine a Volneyo, in *Chronol. d'Herodote*, Paris 1808. p. 76 seqq. S.]

CAP. VIII. [4. ἢ γὰρ οἱ etc. Vide Adnot. ad. I. 24, 17. S.]

8. χρεῖν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161: IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hist.* c. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I. 4. et *Persici* I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec *Lucii de Asino* c. 28. ἐχρεῖν δὲ ἄρα πάνταυθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ καὶ μοι γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. *Agathiae* Epigr. χρεῖν γὰρ Κανδαύλῃ παθεῖν κακῶς belle *Opsopaeus* correxit *Anthol.* III. 7. [Anal. *Brunckii* T. III. p. 63. n. 79.] Τα σπουδαιότατα τῶν πηγμάτων [lin. 6.] bene habent, stabilita testimonio *Eustathii* in *Odyss.* p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam σπουδαιότερα *Archiep.* erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. et *Gronov.* I. 133. [vid. *Var. Lect.* I. 133, 15.] In *Heliodori Aethiop.* VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τῇ Μίμῳ ὁδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. *Xylandri* et *Falkoburgii* schædæ σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen *prisco*, si σπουδαιότερον [ut habet doctissimi *Corayi* editio] scribatur. WESS.

11. ὅσα γὰρ τυγχάνει etc.) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat *Philo Iud. de Iudic.* p. 719. D. Auctorque *Homiliae* inter *Chrysostomi* Oper. T. VIII. p. 209. B. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. *Strabo* lib. II. p. 178. [p. 117. D. ed. Casaub.] iudicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὀφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστὶ. Ab *Herodoto* plures stant; utrimque, quod *Casaubonus* docuit, haud absurde. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, adgnoscentur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad acquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe commodiorque ἀκοή. Quod quidem ad animum si revocasset *Theodoretus*, *Orat.*

X. ad Graec. p. 151. paucior in Herodoto taxando fuisset: in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Iobo indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto Herodoti usum etiam esse Lucianum, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. Gronovius. S.

13. ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας codicum consensu tutum est et Scholiastae Hermogenis p. 407. cui Aeolicae videtur mone-tae. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. S.

15. ἅμα δὲ χιθῶνι ἐκδυομένῳ etc.) Spectavit haec Clemens Alex. Paedag. II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam Theodoretus Or. ad Graec. IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si Plutarchum audis T. II. p. 139. c. οὐκ ὀρθῶς Ἡρόδοτος εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τουναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντενδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene Ennius, etsi de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora,
in Ciceronis Quaest. Tusc. IV. 33. Melius idem Plutarchus p. 37. c. Porro σκοπεῖν τινα τὰ ἑωυτοῦ non moveo, quam-tumvis Georgius Raphelius σκοπεῖν magis Ionicum habuerit in Paulli Ep. ad Philipp. II. 4. Vide cap. 32. et Musonium in Stobaei Serm. 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit Dionysius, qui et ὡς πειρώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetustis Codd. quibus Archiep. schedas Th. Gale accensens lectores fru-stratur: πειρώμενον λέγω praeferunt clarissime. Verum istis vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 seq. ἐγὼ γὰρ σε --- ὅπισθε τῆς θύρης θήσω) Legendum ar-bitror: ἀγαγὼν γὰρ σε εἰς τὸ οἶκῆμα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὅπισθε τῆς θύρης στήσω: collocabo, ex Dionys. Halic. II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπεῖν in ὀρεῖν· παύξει in παύεται· στήχῃ in πορεύη-ται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, Dionysius. He-rodotus infra, c. 10, 5. ἤγαγε τὸν Γύγεια εἰς τὸ οἶκῆμα. lib. I. c. 132. εἰς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλεῖ τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν εἰς τὸ προάστειον κατέδησε. VALCK. — Impru-dens H. Stephanus Aldinum scriptorumque Codicum στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

tur, praebuit, *Kustero* haud iniuria indignante in *Io. Clerici Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 388. Non dissimile negligentiae indicium erit VII. 214. Nunc inspicie hoc *Sophoclis Oedip. Colon.* vs. 1407.

Ὡς τ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄνω,
στήσω δ' ἑμαυτόν. ———

Mox ἐς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict.* IV. 7. et *Artabanus* εἰσαχθεὶς εἰς τὸν κοιτῶνα apud *Diodorum* XI. 69. At illud *Herodotus* maluit VII. 17. Tale et *Parthenii Erotic.* c. 8. ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτι ἀπτεράπετο. WESS. — Verbo ἀγαγών, quod hic desideraverat *Valckenarius*, nil erat opus. S.

13. ἐπειὰν δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου στείχη) Haud repugno membran. στήχη *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* est: a στιχάω non venit, nec formari potest. Solent στείχοντας et στήχοντας amanuenses commutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μὴ σὶ ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod.* cap. 3. WESS.

CAP. X. 2. ἢν ἐτοῖμος) Quia nihil interserit *Herodoteis*, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius* ἐτοῖμος ἢν ποίειν ταῦτα, vel saltem, ποίειν ἢν ἐτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud *Herodotum* ἢν ἐτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποίειν vel simile quid adiectum: *Gronovii*, quam sequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποίειν εἰμὶ ἐτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] Φαμένον δὲ ταῦτα ἐτοῖμον εἶναι ποίειν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. VALCK. — At nude ἔσαν ἐτοῖμοι habes I. 70, 4. ἐτοῖμοι ἔσονται, V. 31, 20. et simillima alibi. S.

6. ἐθνήτο) ἐθνήτο in ἐθνήτο mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. θνήσθαι, θωρεῖσθαι est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἐξόμενος ἐθνήτο τὸν πόντον. quod non nego expulsum esse; sed quo iure? Θνητὴς est in fragmento *Perictionae* apud *Stob. Serm.* LXXXIII. p. 488. Vide lib. III. 24. WESS. — At IV. 85, 6. ἐθνήτο, tamquam a themate θνήομαι, optimi quique praeferunt libri; in eademque verbi formam I. 68, 4. et VII. 56, 2. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἐθνεύντο, et θνεύμενος,

et similia coniugata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam ἐθήσαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θητήρ, ab eodem themate θήομαι legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis θηίσθαι valere θαυμαζεσθαι, θηίσθαι vero θεωρεῖσθαι, ignorat Herodotus. S.

12. ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [Gronov.] lib. III. 133. ex membranarum Florentinis, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα. [conferri iussit Gron. I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale Sophocles Trachin. vs. 65. τὸ μὴ πύθισθαι ποῦ ἔστιν, αἰσχύνην φέρει. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι - - καὶ τῷ ἐξυπαταμένῳ αἰσχύνην φέρει. Quod vero Vindob. et Archiep. significarunt, omnibus barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte Plato Politic. lib. V. p. 452. c. haud multum, inquit, temporis praeteriit, ἐξ οὗ τοῖς Ἑλλήσιν ἰδόναι αἰσχρὰ καὶ γελοῖα, ἅπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἀνδρας ὀρεῖσθαι. Adiunge Philostrati lib. I. Icon. c. 30. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, sic. Videtur digito monstrasse satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. S.]

16. ἀπειθῶμασι) Invitus cum Cl. Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo θαυμάζειν et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem recipaverit, recurret. Tuetur et Luciani Dea Syria, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρέματα ἔχοντας - - τιμῶσι τε καὶ πειθῶμαίκεσι in Stobaei Serm. IV. p. 58. WESS. — πειθωμά- κασι absque punctis diacreticis apud Stobaeum scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et θῶμα et θαυμάτω apud Lucian. Caeterum passim in sequentibus θῶμα et θαυμάζω simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeiverunt. S.

[20. αἰφίεται αὐτὸς περιεῖναι.) Nisi supra ἀλλ' ὡς ὥρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam expectasses, αἰφίεται ὦν. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. S.]

CAP. XII. 2 seq. οὐ γὰρ μετέπειτο ὁ Γύγης) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam ἐμερίθη c. 114. quod proscribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles exposculet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abresch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto perscriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de Rep. p. 259. si pastorem Gygis conditionem (quamquam *Croesus* in *Xenophontis* *Cyropaed.* lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in *Candaule* nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi* *Quaest. Graecae* p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus *Arselis* regis, interemtoque armorum iure *Candaule* memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, *Herodoto* priores non nego, in *Lydiae* vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus *Abbas Sevinus* in *Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 400. **WESS.**

9 seq. τοῦ καὶ Ἀρχιλόχου etc.) Omnia haec de *Archilochō* in rationes librarii transscribo. *Herodotus* huiusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sint tamen *Herodoti*; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad *Eusebii* *Chron.* p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, *Archilochum* floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. **WESS.** — De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Larcherus* congegit testimonia veterum. Cur vero νοθείας damnarem haec, quae de hoc poeta obiter hic memorantur, caussam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri*, *Hesiodi*, aliorum poetarum testimonia passim refert *Scriptor noster*, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum *Herodot.* T. V.

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo hīc agitur, eundem esse cuius *Archilochus* in suis senariis mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in *Eualcidae* mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione *Philocypri* facta, *Solensium* regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. Senarium *Archilochi*,

Οὐ μοι τὰ Γύγεω τοῦ πολυχρέσου μέλει,
habes in *Analect. Bruckii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, *Animadv.* T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (*Praef.* p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valckenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valckenarius* is erat, qui multas *Scriptoris* nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in *νοθείας* suspicionem conatus est adducere. S.

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὅπλοις ἦσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὅπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐνόπλους mss. *Palatinus* et *Xylandri*. Simile est *Sophocleum Oedip. Tyr.* 570. τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἡκεῖν ἐν τοῖς ὅπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. Ep. 39. annis *Iungermanno*, τοῦ Γύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino Codice* stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

10. ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον) *Croesum*, ut lib. I. 91. WESS.

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν --- πλεῖστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. κομίζοντες σκεῖνα πλεῖστα ὅσα χρυσὰ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershausius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. WESS.

9. ἐν Κορινθίῳ τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi *Delphici*, ἀλλοῦσι δ' οἵ τε θεῶναι, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκεύασαν. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Pravum-ne ergo Κορινθίῳ τοῦ δήμου? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim *Herodoto* in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168.

Ceterum Κυλλέλλου, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. WESS.

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίου) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* *Olymp.* X. 4. Phrygiae regnum obtinuisse adfirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de *Cyclis* p. 909. certiore serie descripsit *Ampl. Bouherius Diss. Herodoti.* c. 8. Primum autem barbarorum *Gygem* Delphis dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper *Pythius* erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρυσος, lib. VI. p. 231. WESS. — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit. S.

17. καλίσται Γυγάδας) Illustravit *P. Leopardus* lib. XIII. *Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius* in *Excerpt.* p. 63. *Edit. Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλοῦτος, οὐ χρυσός τις Γυγάδας ἢ Λυδίας: quorum duo postrema, nisi *Scholion* sint, quod opinor, redundant *Rhetoris* orationi tribuenda erunt. WESS.

21. δυνῶν δόντα) Non praecopto *Suidae* δυνῶν, quantumvis liber *Archiep.* suffragetur. *Herodotus* I. 94. ἐπ' ἔτι δυνῶν δόντα ἔκαστοι. IV. 89. ἀναπλάσας — δυνῶν ἡμετέρων πλοῦτον. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. WESS. — Nempe etiam III. 131, 9. δυνῶν dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. S.

CAP. XV. 4. Κιμμέριοι ἐξ ἡβων -- ἐξ ἀνακτοράντας etc.) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithynicis*, apud *Eustath.* in *Hom.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. Bas.] haec *Herodotea* non oblitum. *Strabo* testimonio *Callisthenis*, *Sardes* primum a *Cimmeriis*, deinde a *Tretribus*, gente *Cimmerica*, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et dein p. 647 seq. ed. Cas.] sequente vero libro p. 958, illia non dissimilia ex *Archilocho* et *Callino*; qui cum paene pares fuerint et *Gygi* aequales, meminisse, videre etiam potuerunt proveciore aetate, *Sardes* a *Cimmeriis* interceptas: ut necesse haud videatur, impressionem *Cimmericae* nationis, contra ac *Herodoto* placet, multo antiquiorem perhibere. De *Callino* vise *Clementem Alex. Stromat.* lib. I. p. 398. WESS.

CAP. XVI. 4. Οὗτος δὲ Κναξάρης etc.) Vide I. 74. Aetas conpetit. *Phraortes*, *Cyaxaris* pater, *Ardyis*, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud *Pausaniam* I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν) Clariss. Reiskius, τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnaseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par *Corn. de Pauw* opinio. Melius *Palmerius*, finita, qua tenebatur, haesitatione Exercit. p. 3. Si tamen scripsit Herdotus Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice. Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in *Strabone* XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποικία, ἀποικος, et in verbo ἀποικίζω, praepositioni ἀπὸ eadem vis inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. S.

CAP. XVII. 5. ἱστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter concinentes fistulatores et fidicines, feminas etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu habuerit, *A. Gellius Noct. Att.* I. 11. At de feminis Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικείου vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in *Arriani Ind.* c. 5. *Plutarch. Is. et Osir.* p. 364. F. Tale *Sophocleum Elect.* vs. 633. Οὐκὼν ἰάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμεν βοῆς θύσαι με. Alii saepe ὑπ' αὐλῷ καὶ τυμπάνῳ, de quibus *Cl. Reitzius ad Lucian. de Saltat.* c. 16. Ego vero ex *Suida* Herodoto suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe muliebres tibiae non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tiliarum generibus, quae ab *Athenaeo* lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a *Polluce* IV. 80 seq. recensentur, γυναικεῖοι non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, virginales; nempe, quarum ad cantum virgines saltabant, ut *Pollux* ipse interpretatur. Conf. *Aristoxenum*, *Harmon.* p. 20. S.

9. ἴα δὲ κατὰ χώραν ἱστάναι) Nolo diffiteri, *Aldi* totque msstorum ἱστάναι me ferme expugnasse, ut bonis avibus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiusmodi *Aretaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exempla casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero non fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae *ἐπειῶτο* - - *ἀπιστάμεναι*, ubi alii omnes *ἀπιστάναι*: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In Gronovii honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris mssis servarunt, auctori restitui-
mus. Quod paulo ante legitur, οὔτε θύρας ἀπίσπα, conf. III. 159, 3. S.

CAP. XVIII. 3. *ἐν τε Λιμενήῳ*) Large Celeb. Gronovius pro *Mediceo* *ἐν τε ἐν Λιμενήῳ* disputavit, sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene Rev. *Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis *ἐν δὲ* et *ἐν τε*: illud absolute et sine casu locari solet, non item hoc. Noster lib. III. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοις παρέσσι σταθμώσασθαι, *ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε*. Inculcatur his [a Gronov. in Notis ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse Herodotus c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μὲν καὶ ἄλλοις ἐσσι σταθμώσασθαι - - *ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε*: quibus si odiosam [nescio an odiosam scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranis repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, *ἐν τε ἐν Λιμενήῳ* - - καὶ ἐν (aut ἐν ἐν) *Μαιάνδρου πιδίῳ*, quod Latina *Vallae* expriment: quae doctissimorum virorum I. *Iac. Reiskii* et *Pet. Horrei*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in aliis etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in *Mediceo*, occurrat; poterit *ἐν Λιμενήῳ* ex prisco scribendi usu idem

valere ac ἐλλυμενήῳ, ut ἐλλυμενήιον intelligatur fuisse loci nomen, (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est; quam in cogitationem ante me, *Reiskium* video incidisse, Animadv. ad Graecos auctores T. III. p. 82. S.

CAP. XIX. 4. 'Αθηναίης, ἐπίκλησιν 'Ασσησίης) Laudat, ut Th. Gale admonuit, Stephanus in 'Ασσησοί. In *Polyaeno* lib. VI. 47. optimo iure docti viri Minervae titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto *Alexandri Aetoli*, 'Ασσησοῦ βασιλῆος ἐλεύσεται ἔκγονος 'Ανθεύς, inter *Erotic. Parthenii* c. 14. [p. 372. in *Galei Historiae poeticae Scriptorib.*] WESS.

9. καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα etc.) Confer Gronov. in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, Nostro familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἑλλήσι δοῦναι, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτεῖν. *Apollonius Rhod.* I. 440. Ὑμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρεῖά τε περῆσαι Ἐνθαῖδε κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et *Raphelius* ex *Nostro* in *Act. Ap.* xv. 22. et *Epist. ad Galat.* II. 6. WESS. — Simile est quod Gronov. l. c. ex V. 109, 6. adfert, ὥρῃ αὖ εἴη ὑμῖν, ἐκβάλλοντας etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. S.

CAP. XXI. 4. ὁ μὲν δὲ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando παρέμιμι quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item εἰμί. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἦε, *Miletum abiit*. Hac quoque structura frequentatur ἦε *Herodoto*: p. 47, 26. ἦε ἐς πόλιν: p. 85, 22. ἦε ἐς Πέρσας: p. 304, 25. ἦε ἐς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπῆε ἐς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab *Herod.* scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, venerat *Miletum*: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, advenerat in *Asiam*: lib. I. c. 9. παρέσται --- ἐς κοιτῶνα. *Thucydides* VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαιμόνα. VII. c. 50. init. παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας. In *Xenophontis Κύρου Ἀναβ.* I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεϊς: qua ratione legitur in *Eiusdem Ἑλλ.* III. p. 294, 38. παρεῖναι ἐς Ἀλῆαρον. et VII. p. 373, 21. VALCK. — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de *Phidippide* lib. VI. 106. δευτερεῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστρος ἦν ἐν Σπάρτῃ: secundo die, postquam *Athenis*

exierat, Spartam pervenit. Tum de Aristagora V. 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαιμόνα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγένετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de classe, τὸ ἀπόστολον de navi poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, coniecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6, 5. pro ἐν τῇ Βοιωτῇ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτὴν praeferunt: et omnes III. 80, 12. στάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Ruhnkenii adnotatio, quam laudavit Wess., legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. S.

10. κώμῳ χρίσθαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδὲν χρίσθαι. Eusebius Philosophus in Stobaei Serm. XVI. p. 154. εἶδός τε ἐὼν αὐτοῖς χρίσθαι. Esse in Plutarcho ἐχρῶντο κώμοις καὶ παννυχεῖσι T. II. p. 77. E. vere adscripsit St. Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο etc.) Luxata haec et egregie prava doctissimo Reiskio, in cuius ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἢ διαλλαγή. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud couisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea Fr. L. Abreschio Diluc. Thucyd. p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in Vallae Latinis, aut ὥς τι ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, nisi tu malueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quaesiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est opus. ὡς --- ο' κήρυξ --- ἀπῆλθε ἐς τὰς Σάρδεις, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἢ δια-

λαγή, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. Inducias solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quae Mileti viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob causam amicitiam etiam et societatem cum Thrasybulo contraxit. S.]

CAP. XXIII. [1. Περίανδρος) De Periandro plura infra, III. 48 seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius iniecisce Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de *Arione* fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. S.]

5. Ἀρίωνα τὸν Μεθυμναῖον etc.) Cui non dictus *Hylas*, inter delphinas *Arion*? [Virg. Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, *Dionem Chrysostomum* Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de *dithyrambo*, quod *Galei* editioni adpositum, [scil. ab *Arione inventum esse*,] dissentire Criticos veteres ad *Pindari Olympion.* XIII. 25. WESS. — De *dithyrambo* et poëtis dithyrambicis, praeter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a *Larchero* disputata sunt. De *Arione*, *Delphini* dorso per mare transvecto, confer *A. Gellium* XVI. 19. aliosque quos laudavit *Harduinus* ad *Plin.* IX. 8, 8 extr. quibus adde *Plutarch.* in *Sept. Sap. Conviv.* p. 160. et seq. S.]

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δρᾶμα διδάσκειν, VI. 21, 11. fabulam docere, id est, agere, peragere, exsequi. S.]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνέντα τοῦτο) Nihil novant Codices. Alibi συνέντα VI. 2. συνέντα I. 205. ex *Medic.*, συνέντα V. 92, 7. et συνέντα V. 80. e *Florentino*. At συνέντες V. 92, 3. et συνέντες eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνέντες. Par discordia apud alios. Equidem συνέντα melius opinor. Vide *Io. Davisium* ad *Iustin. Mart. Apol.* I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur praesentis temporis participium aoristo nunc maxime praesferrem, nullam potui causam exputare. S.]

12. ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχη) Salebrosa haec atque intellectu difficilia viro docto [Reiskio] in *Miscell. Lips. Nov. vol.* VII. p. 612, mihi satis expedita. Spem nautae *Arioni*,

si ipse sibi manus conscisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia Fr. L. *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 430. WESS.

16 et 21. *πάντα ἐν τοῖσι ἰδωλοῖσι*) Animi pendeo, Herodotus - ne ἰδωλοῖσι, an ἰδωλοῖσι dederit, ut *Aeschylus* VII. c. *Theb.* 461. *Coëph.* 69. tum *Euripid. Helen.* 1587. *Sophocles Aiac.* 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἰδωλοῖσι, neque diffiteor, *Lexicon Herodoteum*. At *Suidas* eodem usus, transscripsit enim paene universum, ἰδωλοῖσι, neque dissentit *Hesychius*. WESSEL. — ἰδωλοῖσι ex *Mediceo*, pro more suo, adoptaverat defenderatque *Gronov.* Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit *Wess.*) cum aliis facit etiam *Etymologus*, quem vide p. 317. l. 5 seqq. Denique *Harpocratonem* si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem ἰδωλοῖσι, et ἰδωλοῖσι scripsisse lexicographum. S.

[17. καὶ, τοῖσι ἰσχυροῖσι γὰρ ἡδονὴν etc.] Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nullā post καὶ distinctione interpositā, καὶ τοῖσι ἰσχυροῖσι γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit *Hemsterhusius*, in *Adnot. ad Luciani Dial. Mort.* XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum *Herodoto* inprimis familiare; cuius exempla apud Nostrum habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud *Homer.* *Iliad.* β'. 803. γ'. 328. etc. apud *Thucyd.* III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam Viris, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim *Clarckius* probari potest, (Not. ad *Homeri* loca cit.) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo *Hermannus* facit, (Not. 301. ad *Viger.*) Nostri locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem Vir doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, *Wesselingium* reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, certe, cum *Abreschio* accipientem. Nec *Ernestus* facit satis, (ad *Iliad.* γ'. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus *Heynius*

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γάρ in eiusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὲ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula τί γάρ; cum qua illud *Wytttenbachius* contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum *Dion. Longino* περὶ Τψ. sect. 22. et cum *Eustathio* ad Iliad. β'. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulae γάρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *causalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *traiectionem* agnoscere; nempe *causam* enunciatam, ante rem cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γάρ eandem vim ac ἐπεὶ vel ἐπειδὴ, *quum, quia, quoniam*, habeat: de quo praeter *Eustath.* l. c. uterque etiam Poëtae *Scholiastes* a *Villoisino* editis monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γάρ vim, *nam, namque, tenere*; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo *Longinus* l. c. in exemplo ex *Herodoti* lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae causam continet particulā γάρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parentheseos* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel *parentheseos* signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisā oratione, levavimus difficultatem. *Valckenarium* quidem non praeterierat structurae huius ratio; cuius vide *Adnot.* ad *Nostri* lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit *Damm*, in *Lexico graeco etymologico* p. 316. nec neglexit eam *Aug. Matthiae* in uberiore *Grammatica graeca*, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, καὶ τοὺς ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης, ἐπεὶ γὰρ αὐτοῖς ἤδον etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam causa praecedat effectum. S.]

29. ὡς δὲ ἄρα παρῖναι αὐτοῦ; Vir doctiss. [Reiskius] ὡς δὲ ἔρα, *quum autem videret*, aut ὡς δὲ εὔρε, *quum autem conpe-*

risset, offensus fortasse infinitivo, quo capitur delectaturque Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.] Sic II. 139. ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, αὐτὸν Αἰθίοψ ex Aegypto abiit. et VIII. 94. ὡς δὲ ἄρα φεύγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱερὸν. Mitto lib. I. 86. WESS.

30. ἱστορεῖσθαι εἴ τι λέγουσι) 'Ιστορίαν frequentanti Herodoto nusquam alibi fuit adhibitum ἱστορεῖσθαι: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret coniecturae, praecoptarem εἰρωτεύεσθαι, verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. εἰρωτωμένους, εἴ τι ἔχουσι πλὴν λέγειν περὶ τῶν ἱερῶν τῆς Λιβύης, Φάσαι. qua structura hoc in loco posuisset: ὡς δὲ ἄρα παρῆναι, αὐτοὺς κληθέντας εἰρωτεύεσθαι, εἴ τι λέγουσι περὶ Ἀρίωνος. Gellio, scribenti XVI. c. 19. navitas requisitos — dissimulanter interrogasse, ecquid audissent — super Arione, verbum εἰρωνεύεσθαι videri posset obversatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia Herodoti vestigia premit, Dion Chrys. Or. XXXVII. p. 455. c. Sed Gellii paraphrasin felicior forte coniecitor utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [I. 17. huius cap.] καὶ τοῖσι ἐστὶν γὰρ ἡδονήν, vitii suspecta Ti. Hemsterhusio ad Lucian. p. 432. VALCK. — Verbum ἱστορεῖσθαι activa notione usurpatum nusquam utique, nec apud Nostrum, nec apud alium Scriptorem reperiri arbitror. Sed quidni, quemadmodum εἰρωτεύεσθαι in locis a Viro docto citatis, sic et h. l. ἱστορεῖσθαι passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediat, adparet: nec adiecto pronomine αὐτοὺς erat opus. Passivum τὰ ἱστορήματα, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De ista loquendi forma, καὶ τοῖσι ἐστὶν γὰρ ἡδονήν, paullo ante suo loco dictum est. S.

35 seq. ἀνάθημα χαλκῶν οὐ μέγα etc.) Meminerunt donarii Pausan. Lacon. c. 25. Aelianus Nat. Anim. XII. 45. sed nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, deleta negatione, adaugent: non item Dio Chrysostom. Or. XXXVII. p. 455. Ἀρίων δὲ οὐ γὰρ Περιανδρὸς, ἀλλ' Ἀρίων ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταυνάρου: Nostro prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo Perianthro doni dedicatio contribuitur Florileg. [Anthol. ed. Wsch.] lib. IV. 16. p. 483. [Anal. Brunck. T. II. p. 154.] Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, Aelianus:

'Αθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίωνα, Κύκλονος υἱόν,
ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσεν ὄχημα τόδε. WESS. — Vide
Aelian. l. c. et *Analecta Brunckii*, Vol. III. p. 328. num. 2.
Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco
cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Iacobs*
Animadv. Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura μέγα,
absque *negatione*, stat utique plurium probatorum codi-
cum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius
videtur, temere ab his omissam esse *negantem particulam*,
quam ab aliis adiectam. S.

CAP. XXV. 5. ὑποκρατηρίδιον σιδήρεον) Sic *Hegesander*
apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex *Hero-*
doto, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho*
Defect. Orac. p. 436. nunc ἐπικρατηρίδιον, sed olim, ut in
Herodoto, teste *Turnebiano* libro. Ὑποκρατήριον in *Eusebio*
lib. I. *adv. Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*,
vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra ratio-
nem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus
in diminutivorum numero censi: nam haud exiguum
hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατήρος fuisse ex *Pausan.* X. 16.
et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΙΟΚΡΗ-
ΤΗΡΙΟΝ, craterem cum sua basi, habet quoque *Sigea* in-
scriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε) Ferri inter se glutinum excogitavit
vertit *Hieronymus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id
vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua ad-
hibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire
non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα
συνέχει τε καὶ ἔστιν αὐτῇ τῷ σιδήρῳ δεσμός. Solum glutinum ba-
sin, sive τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατήρος, ligat, estque hoc ferro vin-
culum. De *Glaucio* plura *Fr. Iunius* in *Catalogo Artific.* p. 92.
WESS. — De *Glauci* arte haec *REISKIUS* adnotavit: „Κολ-
λήρον est quod Latini coelatum seu stellatum appellant;
hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in
alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad
coeli instar, nitet; ἐμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] arma,
ait, auro argentoque coelata, hoc est, interstincta.“ — Haec
ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad
h. l. disputavit. Sic nempe λυθοκόλλητον opus, est gemmis
distinctum; χρυσοκόλλητον, auro (adglutinato) distinctum,

auro coelatum. Istud autem ὑποκρηνηδίων sua adhuc aetate Delphis exstitisse, ait Athenaeus l. c. vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.

CAP. XXVI. 6 seq. ἔστι δὲ μεταξὺ --- ἐπὶ τὰ στάδια) T. Fabri coniecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξὺ legendum suspicantis] Iac. Gronovius valere iussit; ἐπὶ τὰς στάδια, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἐπὶ τὰς στάδια cum St. Berglero malueris; neque incondita erit, si εἰς δὲ reperiatur. Noster VI. 36. εἰς δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἱεροῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δὲ εἰσὶν ἐπὶ τὰς. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu Aelian. V. H. III. 26. et Polyæn. Strateg. V. 50. WESS. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris obversabatur. S.

11. αὐτίων) Nullum sine patrocínio vitium, in re diversi generis Seneca ait. Αὐτίων, τούτιων etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. Iensium vide in Luciani Astrol. c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo improbant, ut I. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. WESS. — Nempe αὐτίων h. l. Gronovius suo e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. F. in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐτίων et τούτιων, in foem. vero αὐτίων, τούτιων praeferit. Herodotum ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐτίων, τούτιων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspicionem, a viro docto qui Aldinae praefuit editioni, multis locis invectas esse ionicæ verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum Aldina scriptura consentire. S.

CAP. XXVII. 15. εἰκότα ἐλπίζων) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei εἰκότα melius non est: adplauderem si εἰκότα

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. Cl. Reiskius ante haec existimat deesse, ἡα βραδίως ὑπαγάγη αὐτοῦς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more cola sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuadeo. WESS. — Vide *Var. Lect.* Scripturam οἰκίστα, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno Pb. enotata est, perinde in codd. Pa. Pb. et Pd. reperiri docuit Larcher in Notis ad h. l. S.

17. λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδούς ἐν θαλάσῃ) Quod Steph. vulgavit, λαβεῖν ἀράσθαι Λυδούς, id Codd. auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀράσθαι Cor. de Pauw decrevit. Reiskius revocandum censuit, aut in ἀράμενοι, [p] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot msstorum non obnitar. Vide Gronovium. WESS. — Monuerat Gron. speciosum esse Stephani ἀράσθαι, sed oblectari msstis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae, qui corruptum esse intellexisset, ἀρώμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa Toup̄ii (Epist. Crit. p. 64 seq. ed. Lips. p. 79. ed. Lond.) coniectura αἰωρομένων, qua lepide opposita forent ista duo, ἰππευμένους λαβεῖν ἐν ἡπείρῳ, et λαβεῖν αἰωρομένους ἐν θαλάσῃ. conf. Herod. VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens Werferus in Actis Philologor. Monac. T. I. p. 74. αἰωρομένοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρομένους (id est elatos, confidentes, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, ἀειράμενοι scripsisse Herodotum, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 20. 170, 6.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. Reiskius ἀράμενοι ea notione coniecit, qua λαβεῖν ἀράμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vero turbet permutatio casus; αἰεράμενοι, quod ad praecedens νησιώτας referri debebat; opportune Werferus l. c. simillimas ἀνακα-

Λυδίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137, 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. S.

CAP. XXVIII. 5. Λυδοί, Φρύγες etc.) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσεπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc Corn. de Pauw. Thraces Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, *Thynos et Bithynos*, ex *Thracia* progressos. Bene *Claudianus* II. in *Eutrop.* vs. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc Bithynia fertur. Adde infra VII. 75. WESS. — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hic praeferunt, delere equidem non sum ausus. *Lydos* non κατιστρέψατο quidem *Croesus*, sed eos tamen ὑπ' ἐαυτῷ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. S.

CAP. XXIX. 3 seqq. ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς etc.) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicarem ἐπιφανείς: ut *Sardes* isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανείς ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — — — καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALCK. — Membranae coniecturae robur negant. Videtur *Herodotus* illos, qui uno tempore et habiti et vocati *Sapientes* sunt, innuere. Nihil sane erat, cur *Plut. de Malign. Herod.* p. 857. F. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum *Solonem Isocrates*, *Themistius* atque alii, quibus testimonium *Io. Meursius in Solone* c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemptum tamen, uti neque *Herodotus*, cui *Pythagoras σοφιστής* IV. 95. et σοφισταὶ quotquot tota *Graecia sapientiae fama illustres* II. 49. *Belle Aristides* T. III. p. 517. οὐχ' Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἑπτὰ σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. *Demosthenes*, (nisi *Androtion* fuerit, de quo *Aristides*,) in *Erotic.* p. 757. de *Solone*, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν, ἢ τῶν ἑπτὰ σοφιστῶν ὅπως γίνηται. [*Demosth.* ed. Reisk. Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo *Plutarchus*; pacatior *Chilonem τὸν σοφιστὴν* T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

CAP. XXX. 1 et seqq. Αὐτῶν δὲ ὧν τούτων καὶ τῆς θεωρίας etc.) Adsentitur in decennali peregrinatione, *Croesique* et *Solonis congressu* *Plut. in Solon.* p. 92. non infitatus fuisse

qui eum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, sive temporum ratione commentitium, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis *Iac. Bruckerus, Histor. Philosoph.* T. I. p. 444. et *Freretus Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 433. Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistratae anno secundo sub Olymp. LIV. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil*. Sed fac certum ratumque esse, quod ex Heraclide Pontico *Plut. in Solon.* p. 96. F. perhibet, Solonem συγχόν χρόνον conplures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid inpediet, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diogen. Laërt.* lib. I. 90. 99. habet, tum *Libanius* T. II. p. 297. A. Atque hoc secutus est *Io. Meursius in Solone* suo c. 28. At tum Herodotus et Plutarchus cum *Proclo* in *Timaeum Platon.* p. 29. quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius*, manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur I. 92. eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud *Suidam* in *Κροῖτος*: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et *Ampl. Bouherii Diss. Herodot.* c. 16. WESS. — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Larcherus* ad h. l. disputavit. S.

12. Φιλοσοφείων γῆν πολλὴν θεωρίας etc.) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer. Iliad.* δ. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαίαν ἐκλυθεύς, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium mssorum

auctoritate probe munitum, Küsterus in *Cler. Bibl. N. et V. T. V.* p. 389., D'Orvilius ad Chariton. lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.] Abbas Geinot, *Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. ἐπὶ τε γῆν πολλὴν διαφύσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud Euseb. *Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἐμαυτὸν πλείστην γῆν ἐπεπληρησάμην ιστορίων τὰ μῆκιστα. Neque dubium mihi est, quin Medic. scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus Ἀσίης τὴν πολλήν, quemadmodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti *Διόδωρος τὴν πολλήν Ioseph. c. Apion.* I. 19. et *Καρίης τὴν πολλήν Noster V.* 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis plurimam mundi partem iure explicuerit? WESS.

19. Τέλλω, τοῦτο μὲν τῆς πόλεως etc.) Demiratus saepe num, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Var. Lect.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifesto prodentibus. *Medisei* quidem ope ex τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δέ. Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis S. *Remigii* codicem habeo, ipsumque Herodotum, τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum affatim est in *Porti Lex.*, nec Herodoti studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* I. 30. et VIII. 197. Vide T. *Hemsterhusii*, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplat.* cap. 10. WESS. — Quod *Wytttenbachius* malit, (*Select. princ. Historic.* pag. 346.) τῆς πόλεως εὖ ἤκοντι, potuerat utique sic scribere Herodotus: at tunc sententia haec foret, felicem fuisse Tellum quod ad civitatem spectat, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriā fuerit Atheniensis. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλεως εὖ ἡκούσης ait, quum prosper et florens esset civitatis status; quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque caussam video, cur εὖ ἔχειν (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus, si quis

Herodot. T. V.

adiicitur, (veluti εὖ ἤκων τοῦ βίου) non a verbo εὖ ἤκων regatur, sed a subintellecta praepositione ἔνεκα. S.

CAP. XXXI. 1. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προετρέψατο) Mutavit vir doctissimus [Reisk.] *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 613.* ultimum in προετρέψατο, neque aliud in scripto ad me, nisi προτρέπεσθαι esse aliquem ad se convertere, attentum sibi facere: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: postquam dixisset res Telli valde beatas, eoque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon. Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τέλλον praestare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. Abreschio *Diluc. Thueyd. p. 332.* adsciscatur προετρέψατο ἐπερωτᾶν, incitavit ad porro interrogandum. In Parthenii *Erotic. cap. 1.* ἐκείνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον προετρέψατο, ille hospitio exceptum multo vino provocavit. Herodoti mentem Valla bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erant sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. S.

4. Κλέοβιν τε καὶ Βίτωνα) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum Archiep. Κλέοβιν adpellitant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit *Heinsterhusius*, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in *Stobaei Serm. CXIX. p. 603.* Οἶδε Βίτων Κλέοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοις Ζεύγλαν ζευζάμενοι etc. Sic ergo praestat. Adde Io. Alb. Fabricium ad *Sexti Hypotyp. lib. III. 24. p. 186.* ubi pars haec Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερσίας, et Jo. Davisium ad *Cicer. Tusc. Disp. I, 47.*, recte *Stobaei* μετὰ αὐτῶν δεξαμένης corrigentem: quod tamen non *Stobaei*, sed *Gesneri* videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit. WESS. — Epigramma istud in *Cleobin et Bitonem* latinis versibus reddidit *Grotius*, *Floril. pag. 494.* Graecum habes *ibid. p. 495.* et in *Brunckii Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. S.*

9. εἶδει πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγει κομισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter *Aeschin. Socrat. Dial. III. 10.*

Choritium Or. in Procop. Gazaeum c. 33. Palaephat. Incredib. cap. ult. Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hic Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. S.

11. ἐκκλησίῳμενοι) De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, --- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἐκδυόμενοι δὲ (veste posita) τῇ ὥρῃ οἱ πηρίαί, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν θύγλην, εἶλκον τὴν ἄμαξαν.* Atque illud ἐκδυόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Ampliss. Bouhierii sollertia. VALCK. — Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, tempore exclusi; nempe, urgente tempore prohibiti exspectare iumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimam formulam, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. βουλόμενος ἐκκληῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν. Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. S.

19. τῶν νενηνέων τὴν βώμην) In mssorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum βώμην supra attigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ βώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἦνεγκε in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. Begerus Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferri debebat scriptura γνώμην, quam et Larcher et Wytttenbach unice probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, βώμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γῶμην, *pium in matrem animum*? At viri τὴν βῶμην laudarunt, *robur iuvenum*. Nec obstat, quod robur eorum supra (l. 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. S.

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν ἐὼν φρονεῖν τε καὶ etc.) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ θεὸς ἔξω τοῦ θεῖου χοροῦ ἵσταται, quod eius ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib. Tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. F. Scio, Homeri exemplo, modo in pia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. lib. II. pag. 575.; neque ab hac labe immunes Christianorum esse plures, quorum imprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ, ἀγαθὸν δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγίνεταί· θεός, οὔτε φόβος, οὔτε ὄργη ἢ μῖσος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinōz, Comment. Acad. Inscript. T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. Valekenarius commentatus est. Adiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eandem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπὶ ταν σφί· ὁ θεός φρονήσας etc. his verbis declarat, εὐ γὰρ ἐὰ φρονεῖν μέγα ὁ θεός ἄλλον ἢ ἑαυτόν: et ibid. paullo ante dixerat, φιλέει γὰρ ὁ θεός τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. Scilicet, solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur. Conf. c. 34, 1-3. S.

11 et seqq. παρέχονται ἡμέρας διμυριάς etc.) Constat ratio, si annus fuerit dierum ccclx. et menses tricenarii sive τριακοθήμαιοι. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, xv. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum ccclxxv., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβαλῶσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δίον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibi que responderent. Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua caedere, et ipso remedio malum adaugere. *Ioseph. Scaliger* eiusmodi id esse scribit, ut non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum, extremo lib. I. de *Emend. Tempor.* Vehementer id displicuit, cui raro *Scaligerana* placent, *D. Petavio* lib. I. *Doctr. Temp.* cap. 38. Nec probare se potuit *L. Allatio* de *Mens. temp.* c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in *Scaligero* damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno dierum aliquot exemptione atque omissione fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemptione *Herodotus*; quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis lxx. et intercalaribus xxxv. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur *Vignolius*, *Chronolog.* lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et *Herodoto* noxia. Salubrius auxilium paravit *Stanisl. Grsepsius* de *Multipl. Scio* etc. in *Fasciculo secundo* *Rotterdam.* p. 452.; annum, quo de agitur, dierum fuisse ait cccl., cui alternis intercalationibus dies xv. adiecti fuerint, ut cursui solis adcommodaretur, sic aequare dies ccclxv. Paria *Iulius Pontedera*, *Rom. et Graec. Antiq. Epist.* xv. p. 176. Sed valide refragatur utrique aggregata dierum summa: neque negant docti viri; utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solam ccclx. dierum anni formam recordaretur, immutatam videri et corruptam: fuisse olim ἡμέρας πεντακσίας καὶ τετρακισχίλιας καὶ δισμύριας, viginti quatuor millia et quingen-

tos dies ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πενήκοντα καὶ πεντασίων καὶ πεντασχιδίων καὶ διαμύρων, viginti quinque millium, quingentorum et quinquaginta. Quae, si Lydis anni dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt. Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuisse usu. Herodotus nonnisi dierum CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex msstis praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius planissime liqueret: salva tum Herodoti, quem enormiter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile est, fides. WESS. — Quod ad firmandam sententiam sibi probatam desideraverat Wesselingius, id non modo ipsum, sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens, repertum hodie confectumque haberemus, si in plano istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro docto in Novellis Literariis Halensibus monitum legere meminimus; nempe, ex Plutarchi libello de Animae procreatione quae in Timaeo Platonis describitur intelligi, prisco aevo ex ipsorum etiam Graecorum ratione annum nonnisi CCCL. dierum fuisse; eandemque rationem firmari quoque Ovidii versibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris*, etc. Metamorph. I. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum contigit vel apud Plut. vel apud Ovidium id quod ibi Vir doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nunc nulla probabilior ratio solvendae Herodotei huius loci difficultatis occurrit, quam ea ipsa quae Wesselingio se probaverat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ratione haec Solonem Lydo Croeso dicentem induci ab Herodoto. Nec enim Wyttenbachii probare possum rationem; qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura primum ponitur, nempe LXX. annos conficere dies XXV. CC. intelligensque adeo singulos annos CCCLX. dierum, deinde in sequentium numerorum notatione suspicatur multiplices errores esse invecos. Igitur, ne funditus turbentur tempestatum rationes, quarum conservandarum causa inventos esse menses intercalares significat Herodotus, vulgatam scripturam ex ipsius Herodoti mente sic corrigendam Vir doctissimus censet, ut mox pro τοῦτερον τῶν ἑτῶν, (L. 13.) τοῦτερον τῶν ἑτῶν legatur, id est, sextum quemque

annum, tum ut loco intercalarium mensium xxxv, ponantur xi. cum $\frac{2}{3}$, nempe δώδεκα διόντος τριτημορίου: porro, loco dierum m l, dies ccc l; denique, in universa summa, loco dierum xxviii. ccl, dies xxxviii. dl. Quae quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4, 6. diserte Scriptor noster docet, Graecos tertio quoque anno mensem intercalarem adiecis-*se*. S.

22. πᾶν ἔστι ἀνθρώπος συμφορῇ.) Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit Chytraeus in *Adnotat. Herodoteis*, et Codicum nonnulli cum *Clemente Alex.* et *Theone* legerunt, nihil est, quod offendant: omnis utique homo aerumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum Iobi xxv. 6. πᾶς ἀνθρώπος σαρρία. et Scythae cuiusdam πᾶς γὰρ μέτωπόν τιμι in *Aeliani Var.* VII. 6. tum *Democriti* in *Hippocratis Epist. ad Damagetum* p. 229. Ed. Ald. ὅλος ἀνθρώπος ἐκ γενετῆς νοῦστος ἐστίν. At plures cum *Stobaeo* mssti πᾶν ἔστι ἀνθρώπος συμφορῇ. Pro quo vir quidam doctus, citra causam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἔστι ἀνθρώποις συμφορῇ. Idem in opinionem venit Cl. Reiskio, fatenti tamen, omnia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium Cel. Gesneri ad *Luciani Asin.* c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione P. Horreus, *Obs. Herod.* c. 6., varius tamen, ut solet. Lud. Küsterus versionem Gronovii et distinctionem, igitur, universum est, homo calamitas, taxat, suffectis his, ita igitur, o Croese, homo totum casus est: neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri Solonem in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορῇ contra scriptoris morem casum puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena iniiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν Εἰδωλ', ὅσοις ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιάν, ut in *Sophocl. Aiac.* 125. Sive ergo universum Gronovii, sive totum Küsteri praetuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, omnino homo calamitas est, sive calamitosus, uti Valla.

Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορὰ

alia in re Euripid. *Alcest.* 802. WESS. — In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, *Iliad.* f. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφερῇ in eam sententiam intelligenda, quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφερῇ posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto ἀχαρις συμφερῇ, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra l. 22. quemadmodum vulgo compositum πᾶμπαν. S.

23. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνεται) Voculam μὲν, elisam a vicina, Stobaei praebet Florilegium pag. 564, 47. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνεται: necessariam monstrant sequentia, καὶ τοῦτο δέ. In vicinis nonnulla quoque Stobaeus habet vulgatis meliora: τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον, [l. 28.] quod Codices firmant Anglicani. δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυχίος μούνοισι, [l. 32.] pro μόνον. ὃ βασιλεῦ. [l. 49.] Ibidem ἀπειρος male vulgatum, ut hic, [l. 37.] ante alios dudum correxit Dan. Heinsius. VALCK.

28. πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον) Rectissime Gronov. ἔχοντα recepit, a quo vellicando consultius fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod Valla in suo habuit, Stobaeusque et Britannici libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. ὅτι οὐκ εὖ τελευτῆσιν μέλλει εὐτυχέων τὰ πάντα. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. ἀπειρος δὲ ἐστὶ) Quod olim ex coniectura D. Heinsius, indice Iungermanno ad Polluc. II. 61. tum Küsterus, Abbas Geinozius, et Reiskius, id certum praestat Vaticanus codex. Ἄπειρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei expertus esset, ut infra I. 207; nec latuit hoc H. Stephanum, qui expertus autem est malorum: at ita ἀπειρος idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod et ille propter-

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπειρος est ex soni adfinitate, quae in Aldino c. 196. ἔμπειρος ex ἔμπειρος progenuit: Reiskius admonuit, ἄπειρος membris omnibus integrum dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vitavit haec Libanii T. II. p. 665. π. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐγγύς ἐστιν, ἡ νομιδὴ τινὰ εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoria postulat ἄπειρα. WESS.

49. ὁ βασιλεὺς) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum Gronovii et Horrei defensiones ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est Rex, non abnuerem. Planissima Stephani est plurimumque aliorum coniectatio, quam Stobaei patrocinio protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὁ βασιλεὺς. In celeberrimo, quod consequitur, dicto [σκοπεῖν δὲ χρὴ etc.] Aristoteles haesitat Ethic. Eudem. II. 1. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cuius Andromach. vs. 100. Ios. Barnesium vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.) Scabra haec et salebrosa Abbati Geinozio, cui ex scriptura Paris. et Remig. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὐκ ὡς εὖτε ἐχαίρειτο, haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur etc. At satis tum inportunum ἀποπέμπεται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὐκ ὡς mallet εὖτος, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea Vallae Latina, saneque est visus indoctus, laudat St. Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia planā. Plutarchus eundem ferme in modum ἤδη μὲν ἀλλόκοτος (Solon) ἰδοὺ εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἀγροίκος in Solon. pag. 93. E. WESS. — Locum istum cum Valla (cuius in latina versione nihil hic vel ab H. Steph. vel Gronov. vel a Wess. mutatum est,) sic vulgo interpretantur: Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam me-

liora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Iam pridem vero Io. Matth. Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eandem sententiam locum hunc Aem. Portus in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθία εἶναι cum edd. ante Wess. et msstis tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθής, quod ex uno Arch. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποπίμπισθαι activa notione (*dimittere, a se dimittere*) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum; Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, aliquod ἀνακολουθίας genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant, Et in hac ratione adquiescere forsitan poteramus, ni duo codd. mssti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae λέγοντι Κροίσῳ, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii coniectura, (*Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XVI. p. 59 seq.*) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post οὐδενός delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomen μιν non minus ad verbum ποιησάμενος, quam ad ἀποπίμπισται, referri. S.

CAP. XXXIV. 6. ἦν γὰρ δὴ καφός) Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. T. II. p. 553. ubi Maximi Tyrii μνημονικὸν ἀμάρτημα tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS. — Monuit Eustathius, (ad Od. ε. p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco sermone graeco κωφὸν *mutum* intelligi, recentiore *surdum*. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad c. 38, 10. Hippocrati κωφοὶ omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (*hebetes et debiles*) interprete Galeno in Glossar. S.

11. καταββωδῆσας) Semper Herodotus καταββωδῆσας et καταββωδῆσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani *Dea Syr.* c. 19. 21. etc. ὀββωδεῖν et c. 29. ὀββωδῆν, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. WESS. — Nempe, quod in *Var. Lect.* adnotare neglexi, scripturam καταββωδ. cum superioribus edd. tenuerat *Wesselingius*, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταββωδ. primus edidit Reiz. eamque scripturam nostri codd. Pa. Pc. firmant. S.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις etc.) Vi-
de de lustrandi consceleratos Graecorum ritu Euripid. *Orest.*
511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο) Scholiastes Apollon. Rhod. ἐφίστιον, ἐπὶ τῇ ἰστίᾳ ὄντα, recte: IV. 747. Supplex est, ad focum pro more adsidens. Vide Des. Heraldum in Tertullian. *Apolog.* I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. ἥδε θυπολὴν, εἴη τ' ἀπολυμαίνονται Νηλεῖς ἰκέται, ὅτ' ἐφίστιοι ἀντιώσιν. Aeschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἰκέτης ὃς ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφίστιος ἐμῶν. Scio et domesticum adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

12. Γορδῖον μὲν τοῦ Μίδεω εἰμι παῖς) Errantem Vallam bene in ordinem coëgit Gronovius. Gordius eius Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Ampl. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμετέρῳ) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμιώτατα νομίζονται ἐν ἡμετέρῳ, nec sine msstorum discordia, quae et in his Heliodori lib. VI. pag. 265. ὦν, ὡς οἶμαι, Φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρῳ πεπείρασθε: namque Xylandri scriptus ἐν ἡμετέρῳ. Paullo diversum, obportunum tamen, uti admonuit St. Berglerus, Poëtae H. in Mercur. vs. 370. ἦλθιν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εὐλοπιδας βούς. Barnesii certe audacia, corrigen-
tis ἡμετέρου, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. σοὺς χρῆμα γίνεταί μίγα) Φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, spretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. *Adrianus* confecērat, μέγα χρῆμα ὄντα· καὶ πολλῶ χρόνῳ κατανημηθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην lib. VIII. p. 677. E. et Schol. *Homeri Iliad.* i. 525. Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλείου αὐλῆς praeoptat. lib. V. p. 233. et p. 246. de *Chariclea*, ἔστι γὰρ τι χρῆμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαθέσθαι δρᾶστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione. Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de hoc genere *Valckenarius* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophonis*, *Cyrop.* I, 4, 8. de cervo, καλὸν τι χρῆμα καὶ μέγα. S.

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νέγραμός τε γὰρ ἐστὶ. *Phidippidem* lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani Prom.* [c. 5.] T. I. p. 189. ἦν τῷ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηται αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. S.

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλείσας ἔχεις) Vallae exclusum me tenes necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse exclusisti me, ut in *Aristophan. Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλείσας ἔχει τὰ σιτία, pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum. Atticos sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod verissimum. Exempla olim dedi *Observ. Var.* I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium*-ne sequaris, an *Berglerum*. WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in *Lexic. ion.* voce ἔχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. S.

8. οὔτε τινα δειλίην μοι παρὶδὼν etc.) His *Herodoteis* respondet quodam modo *Sophocleum*, *Oedip. Tyr.* 544. δειλίαν ἢ μορρίαν ἰδὼν τίν' ἐν ἡμοῖ, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν; Confer lib. I. 108. et *Paull. Leopardum* *Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τε τοῖσι με χρὴ ὁμῶς etc.) Scribendum puto: νῦν τοῖσι τοῖσι με χρὴ ὁμῶς --- φαίνεσθαι; Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri? *Sophocles Aiac.* 462. Καὶ ποῖον ὁμῶς πατρὶ δηλώσω φανείς Τελαμῶνι; Plurima huius generis ad *Ciceroni*.

Or. pro Rabir. sub finem conguessit Nic. *Abramus*. VALCK.

Ibid. νῦν τε τίσιςι etc.) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] *Portus*, *Berglerus*, *Reiskius*, quibus auscultavi. Noster II. 82. τίσιςι ἐγκυρήσει ex Florentino, hoc est τίσιςι, quibus? et IV. 155. τίςι δυνάμει, κοίη χυρή; qua σοπία? quave manu? *Homerus Iliad.* Ω. 387. τίων δ' ἐξ ἑσσι τοκήων; qui te genuere parentes? WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα) Non male *Laurentius*, ad ea quae suscipiuntur, sive quae *Mysi* urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. *Plato*, sed alia forma, in *Critia* p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθοράς καὶ τῇ μῆκει τῶν χρόνων, ἡφανίσθη. Adi *Abresch*. *Dilucid.* *Thucyd.* p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est suscipere magistratum, et παραλαμβ. λόγον sermonem suscipere; (cf. *Lexic. nostrum Polybian.*) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, opus vel negotium suscipere. S.

[10. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαμένον τὴν ἀκοήν) Duo postrema verba primus non modo in suspicionem *verbi* adduxit, sed omnino tollenda censuit *Reizius* in Praefat. ad *Herodot.* p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) *mutus*, „ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, „*surdus* erat ille *Croesi* filius, quo modo unquam fieri „potuit, ut is loqui disceret? Annon *Herodotus* I. 85, 2. „diserte ait eum duntaxat *mutum*, ceteroquin autem *integrum* „fuisse? Verba τὴν ἀκοήν adscripserat lector aliquis, notare sibi volens quonam sensus vitio *Croesi* filius laborasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab „*Herodoto* I. 34, 7. κωφόν, id vocabulum ea significatione „acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibuerunt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus *Larcherus* verba ista e gallica *Herodoti* versione exulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus* omnes integros habuisse: nam vocab. *ἐπεικῆς*, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad corporis facultates, sed ad ingenium et ad mores refertur. S.]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλὰ λέληθέ σε τὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret caussa gravis; vix certe locum tuebitur, nisi adscitā ad sententiam voculā κατὰ. Mecum sentit *Corn. de Pauw* opinio, coniectantis insuper τοῦ ὄνειρου, nec dissidet *Reiskius*. *WESS.* — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiceret. Potest vero aut κατὰ τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατὰ τὸ (i. e. καθ' ὃ) λέληθέ σε τὸ ὄνειρον. S.]

[8. ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occuparit: εἶχε, pro εἶπε. S.]

CAP. XL. 4. μετήμι τέ σε ἵέναι) *Galeus μέτης* ex *Cod. Arch.* vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae accuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen; genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλάς εἶχε ἐλπίδας μετήσθαι ἐπὶ θαλάσσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετήσασθαι futile. *WESS.*

CAP. XLI. 3. ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάριτι, τὴν τοι οὐκ etc.) *Aldinum* ἀχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα, ego te procul obprobriis amaris lustravi, mutatum noluerunt *Berglerus*, in *Act. Lips.* mdcxvi. pag. 419., *Horreus*, *Reiskius*, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum mssorum inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἀχαρί, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω: et si quae ἀχαρίτην edunt; gemino tono, ut secundam innuant in duas vocem, ornant. Ita *Paris. B.* fors quoque *Mediceus*. Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctissimi [*Gronovii*] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas Geinoz T. XVI. *Acad. Inscript.* p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, ego te calamitate percutsum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi: per utique conmode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάρῃσι, secutus ex parte quadam Aldum. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορῇ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides *Alcest.* 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους εἰδέατ', οὐδ' ἀπῆλασε,
καίπερ βαρεῖα συμφορᾷ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere *Plutarch. de Adul.* p. 64. πᾶσα ὀνειδισμένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide *Var. Lect.* Merito vero *Wess.* dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάρῃσι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρῃ, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλυ VIII. 61, 4. ultimā syllabā ex ἀπόλυ contractā, quod ionicum est, pro communi ἀπόλυδι: item Ἰσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἰσι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἰσιδι, sicut Ἰσιος II. 41, 4. pro Ἰσιδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. S.

Ibid. ἄχαρι τί τοι οὐκ ὀνειδίζων) Triste quid tibi non exprobrans, sive calamitatem, in quam invitus incidisti: quodvis malum ἄχαρι dicitur Herodoto, apud quem οὐδὲν παθεῖν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit Medicea: ἀχαρίτην τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta Codex exhiberet antiquus: ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτῳ, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi, haec genuina iudicarem: ἀχάρῃσι ponere non ausim; ἀχαρίτῳ scribatur an ἀχαρίστῳ nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebent ἀχάρῃσι παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀβέμστος et ἀβέμιτος. Tristis calamitas, Herodoto dicitur ἄχαρις συμφορῇ, VII. 190. Alterum illud, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobri: *Andocides* p. 20, 18. τὰς ἐμὰς συμ-

φορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν. Demosthenes c. Androt. p. 397. §. 108. [ed. Dion. Lambini.] τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζειν καὶ προφέρειν ἐκείνῳ: quod homine indignum facinus merito iudicabat in Or. pro Cor. p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ὅστις ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι. Aeschines c. Ctesiph. p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω. VALCK.

9. πρὸς δὲ τοῦτο) Nuspian alibi reperietur apud Herodotum; nonnunquam legitur, πρὸς τούτοις: quinquagies minimum πρὸς δέ. Corrigo: πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο καὶ σὶ τοὶ χρεῶν ἐστὶ ἵεναι, ἔνθα ἀπολαμπρύνεται τοῖσι ἔργοις: in quibus ἀπολαμπρύνεται haud equidem mutaverim multo deteriore Codicum lectione Galeo probata. Demaratus inter Lacedaemonios dicitur ἔργοις τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. Ἔργοις ἀπολαμπρύνεσθαι perparum distat a locutione obvia III. 134. Φαίνεται τι ἀποδεικνύμενον. ἐς τοῦτο - - - ἵεναι dixerit Croesus: respondet Adrastus, [c. 42, 2.] ἄλλως - - οὐκ ἂν ἦτα ἐς αἶθρον τοιόνδε. Lib. II. c. 15. ἐς διάπειραν ἵεναι, Tandem πρὸς δὲ, praeterea, Herodoti certe lector sibi non postulabit exemplis adfirmari. VALCK. — Ni πρὸς δὲ τούτῳ cum Reiskio scripseris, certissima erit superior coniectura. WESS. — Reiskii coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in Var. Lect. vidimus. S.

CAP. XLII. 5. πολλὰχῇ τε ἀνίσχον ἰμεωντόν) ἀνίσχον ex Aldo et Remig. instauravi. Multis me, inquit, modis continuissem. WESS. — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, saepe me (scil. in huius modi occasionibus) continui. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc Sardes venisse, intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et Wesselingii sententiae ultro accedens, corrigi in Graecis nostris ἀνίσχον velim. S.

CAP. XLIII. 5. καθαρεῖς) Bene Arch. liber. Neque enim dialecti indoles, ut καθαρεῖς scribatur, permittit. καθάρσιος, καθάρσις, καθάραι, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πένθει μεγάλῃ καθῆστο, quod κατῆστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 85. Quae vero de infelice Adraστο produntur, in Luciani animo fuerunt Iovem Confut. exhibentis c. 12. WESS.

8. τοῦ οὐέρου τὴν φήμην) Eustathius in Homer. p. 1965, 62. [immo p. 1956. ed. Rom. et p. 828, 38. ed. Bas.] ἐν δὲ τῷ, χαλεπὴν φῆμιν ὄπισσι, (Odys. Ω. 200.) φανερώς ἡ φῆμις ἐστὶν Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ ἀλλὰ χρῶ. Confer in Iliad. pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.] Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius Arch. τοῦ οὐέρου τὴν φῆμιν. Idem III. 153. πρὸς ταύτην τὴν φῆμιν Ζωπύρεω ἰδοῦναι ἀλώσιμος εἶναι ἡ Βαβυλῶν, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam φῆμιν asperner. Sed et communi φῆμιν uti licuit Herodoto, sicut V. 72, 14. φῆμη habemus, nullā codicum discrepantiā. S.

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθάρσιον --- Ἐπίστιόν τι etc.) Tetigit et haec Eustath. in Odys. p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 262. sub fin.] Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a Dione Chrys. Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Cl. Ioann. Taylor ad Lysiae Or. Parental. p. 35. WESS. — Conf. veteres Interpretes ad Aristoph. Eq. 498. et ad Euripid. Hec. 345. quos ad h. l. Larcherus laudavit. S.

CAP. XLV. [12. θεῶν κοῦ τις) Sic accentum signat noster cod. F. Editi vulgo omnes, θεῶν κοῦ τις. Commode θεῶν κοῦ τις codd. Pa. et Pe. θεῶν κοῦ τις Pc. S.]

14. Κροῖσος μὲν νυν ἔθαψε ὡς εἰκός ἦν etc.) Noli msstis reniti; quibus εἰκός, quorsum Medic. ducit, si placuisset, cupide adsensus fuisset. Haud scio vero, sperni-ne oporteat Arch. Κρ. μὲν νυν ἔθαψε, ὡς εἰκός ἦν θάψαι τὸν ἐαυτοῦ παῖδα. Convenit scribentis mori abundans illa repetitio, ut Vl. 109. IX. 11. etc. WESS. — Vide Var. Lect. S.

17. ἐπεὶ τε ἡσυχίη --- περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἡεῖδε servo. Posterius ob Homeri Iliad. χ'. 280. Ἐκ Διὸς ἡεῖδεις τὸν ἱμὸν μόρον. et Odys. ι. 205. οὐδέ τις αὐτὸν ἡεῖδει δμῶων. [At, ob hoc ipsum ἡεῖδει, videtur apud Nostrum ἡεῖδει scriptum oportuisse, quomodo Schaeferus edidit.] Illud, quoniam sententiae reiue ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα --- ἐαυτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Itā enim δις ταυτὸν. Verum in frequentissima harum praepositionum conmutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De Adrasto Diodorus T. II. p. 553. [in Excerpt. Peiresc.] ὁ δὲ οὐδὲν ἥτρον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτρυος τάφον παρεμβεῖς Herodot. T. V.

ἑαυτὸν κατέφαζεν. Plutarchus de Stratone Narrat. Amat. p. 772. ὁ δὲ Φανερῶς ἐπικατέφαζεν ἑαυτὸν τῇ παρθένῳ. WESS. 21. ἐν πένθει μεγάλῳ καθῆστο) Citasse haec Eustathium monuit Portus. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae; habitus iste erat. Iosephus Ant. Iud. XIX. 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτῶν - ἐπὶ σάκκου καθισθεῖσα τῷ πατρὶν νόμῳ τὸν θεὸν ἱκέτιον. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemne. Male certe mutat Arch. cum Vind. WESS. — Nusquam hunc Herodoti locum citavit Eustathius; nec hoc Portus ait. Sed respexerat Portus (in Lex. Ion. voce Καθῆστο) ea quae de hoc verbo Eustathius disputavit ad Iliad. d. 569. p. 115. ed. Bas. et quae idem Eustath. ad Iliad. δ. 412. p. 374, 13. adnotavit, ubi ἦστο ait idem valere ac διαγε καὶ μέν. Scripturam κατῆστο, quam et h. l. cum Schaeff. et III. 83, 14. cum eodem et cum Reizio adoptavi, commendaverat Wess. ad c. 43, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti Wesselingii potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κάτῃσαι quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in κατῆμενος VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in καθῆστο scrupulum iniicere debebat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, κατῆστο praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in Var. Lect. ad III. 83. scripturam καθῆστο ita adposui, ut videri possit solum cod. F. illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adicere F. cum aliis mssis omnibus et edd. ante Reiz. Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare Wesselingius non consultum duxit, sic et ego utroque loco καθῆστο rescriptum velim. Nam, quod in Var. Lect. ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. F. lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum Schaeff. formam „verbi, quae reliquo Herodoti usui consentanea videbatur. Sed vide Adnotat. ad h. l.“ S.

CAP. XLVI. 1. Ἀστυάγειος) Melius fortasse Ἀστυάγειω, quo modo Archiep. plerumque semper, rarius Ask. et Vindob. semel Aldus I. 111. quod ex Mediceo Ἀστυά-

ως constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κναξάρω, Καμβύσιω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβεῖν) Male Gronovius audit ob Medicei καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque obportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam obprimeret ac prorsus everteret: accisam et coërcitam desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, εἰ στρατεύεται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθήσεται, an in Persas expeditionem susciperet et aliquem virorum exercitum adscisoeret; c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene S. Pufendorfius VIII. 6, 5. Iur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fati sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλύσαι, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλείην. Haec Noster clarissime. Καταλαβεῖν coërcendi et conpescendi notionem non recusat. Suidas, κατάλαβεν· ἐπέλαβεν, ἐπίσχει τῆς ὁμήρης, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἐκατοστῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι τοῖσι χρηστέροις) H. Stephanus vulgatae lectionis (ἐκαστον τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἑκαστος hac vocum in serie: ἑκαστον maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, singuli eodem die oraculum consulerent, τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel παντῇ ἡμέρῃ. Placuit hoc doctis viris, Horæo Obs. Herodot. c. 12. Elsnero Schediasm. Critic. c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, κυρὴ τῶν ἡμερῶν, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, Elsnerus adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandestina ista diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A Stephani opinione nonnihil defle-

ctit D. Heinsius, ἑκατοντὴν ἡμέρην, id est, eodem die, corrigens, monente Iungermanno ad Polluc. I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem urgent, sicuti quoque Georg. Arnaldi Animadv. in Herodot. c. 29. μὴ ἡμέρην. Non addo, ἵν' usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. Reiskii ἑκατόντην ἡμέρην, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit; non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Πρὶν ἡμέρην sive κυρίην fuisse adgnosco, neque inprobo Scholiasten Luciani Iov. Trag. c. 30. ἵταξεν αὐτοῖς πρὶν ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. Gronovius ex Medic. ἑκατος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι, quique ista die oraculis uterentur. Qua quaeso? Eane, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Soloeccum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογούντας --- ἑκατος --- ἐπειρωτῶντας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit Küsteri diligentia in Clerici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 396. Küsterus ipse, Stephani versionem sententiamque collaudans, excidisse coniecit notam numeralem K'. vel A'. aut aliam quamvis, qua Herodotus τὴν κυρίην τῶν ἡμερῶν designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: miror tamen, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter St. Berglerum in Herodoteis illum animadvertisse. Aldi, Medic. Paris. C. ἑκατος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una ommissa litera ἑκατοστῇ ἡμέρῃ centesima die reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερῶν, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus culinam. Ἐκατοστὴν dixisse et statuuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum caussa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci Steph. Berglerus aufert. Vide Act. Lipsiens. anni MCCCXVI. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω) Docta Grammaticorum

nullo uno fere ore καὶ οὐ λαλίοντος ἀκούω, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Erannium Philon.* [cum *Ammonio* editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in *Glossis Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrius Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian.* de *Salt.* c. 62.] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obluctor. Grammaticorum οὐ λαλίοντος ex interpretamento venit. WESS.

15. Ὀδμή --- κραταιρῖνοιο χελώνης Fr. *Vigerii* [ad *Euseb. Praep. Evang.* lib. V. c. 21.] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi κραταίρινος, ex duriore testa, λιθόβινος *Empedocli* est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a *Gronovio*] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae κραταιρή ὄϊα χελώνης. Dedit quod in Codice repererat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587, 3. sed memoriae peccato errantem. WESS. — Κρατερῖνοιο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol.* ad *Lucian.* II. p. 676. [ad *Iov. Trag.* c. 30.] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad *Iov. confut.* c. 14.] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ' ἐς φρένας ἤλυθέ μιν, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et HomERICA loquendi ratio, *Alcaeo* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. τ. λαῖνοι σε φρένας ἃ θαλασσία λεπαῖς. *Aeschyl.* *Pers.* 161. καὶ με καρδίαν ἀμύσσει φροντίς. *Suppl.* 384. φόβος μ' ἔχει φρένας. *Eurip.* *Or.* 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένας. Grammaticis ista scribendi figura vocatur ὅλον κατὰ μέρος. VALCK.

17. χαλκὸν δ' ἐπίεσται) In *Suidae* Κροῖδος, χαλκός δ' ἐπίεσται, cui *Galeus*, *Pauw*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. *Portus* ex ἐπίεω sive ἐπέννυμι recte propagavit. Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χαλκῶν ἐπίθημα mox adpellat. WESS. — ἐπίεσται penacutē, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* l. c. scribitur, recte, secundum Grammaticorum canonem ab *Eustathio* traditum ad *Iliad.* α. p. 113, 32. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a prima pers. ἔσμαι, ἐπίεσμαι; ut ἤσμαι, καθῆσμαι; ἤσμεν, καθῆσμεν, unde καθῆστο. S.

CAP. XLVIII. 5. τῶν μὲν δὴ οὐδὲν προσίετό μιν) Latina [Gronovii], quorum quidem nullum admittebat eum, non intelligo: quanto clarius prior interpres, quorum quidem nullum probavit. Positum est κατ' ὑπαλλαγήν. Vulgus dixisset τῶν μὲν δὴ οὐδὲν αὐτὸς προσίετο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἐν δ' οὐ προσίεται με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ - - αὐτίκα προσεύχετό τε καὶ προσεδίξατο, Reiskio olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime, ob c. 60. προσεύχοντο τὴν ἀνθρώπων. Esse enim idem atque εὐλογία πρὸς αὐτὸ εἶπε, praeclara et honorifica de eo dicebat. Non opinor. Uterque Nostri locus adorationem ponit. Croesus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, adoravit, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγεμὼν ἐκεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσκύνησε, in Plutarcho de Defect. Oracul. p. 434. E. WESS.

CAP. XLIX. 6. μαντήιον ἀψευδὲς ἐκτῆσθαι) Eustath. in Homer. p. 759, 41. [Iliad. p. 662, 39.] τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἐστι καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικόν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. Florentinus liber inconstantia laborat; mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [l. 5.] οὐ γὰρ ὧν οὐδὲ τοῦτο λέγεται, reponit vir doctus οὐδὲ τούτου vel οὐδὲ περὶ τούτου. Non sequor. Λέγειν utraque in forma id locutionis genus non renuit. WESS.

CAP. L. 2. κτήνη - - - πάντα τρισχίλια) Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione 1. Reg. VIII. 63. nec Graecanicae superstitionis, qua saepe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Graec. p. 104. καὶ ἐκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθυσεν, καὶ ποιμνία κατέσφαττον καὶ βουκόλους. Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS. — Post Is. Casaubonum docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἐκάστου γένους, de quoque genere. Conf. Wess. et Valck. ad Nostri lib. IV. c. 88, 3. S.

5. νήσας πυρὴν μεγάλην) Fui in ambiguo, refingerem-ne νήσας ex S. Remigii schedis; sed praestat parco esse. Περινησαι bis obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. αὐτῇ πυρκαϊῇ ἐν νήσας, et vs. 1207. νήσας σχίζας. Adde Eustath. Homer. p. 741, 59. [Iliad. p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [l. 7.] θύειν -- ὃ τι ἔχει ἱεστός, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas τιμωτάτον, ut Reiskius, sive θύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, inmolarent? WESS. — Quod adiicitur τοῦτω, facile intelligitur τοῦτω τῷ θεῷ. Sed et, si abesset τοῦτω, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod. F. praefert, τοῦτο ὃ τι etc. quod videndum ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. Vallam certe in suo exemplari vocem τοῦτω non reperisse, ex illius versione colligitur. S.

[9. ἡμιπλίνθια etc.] Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθους, lateres vocant, quos Noster dimidiatos lateres, ἡμιπλίνθια: quasi latine semilateres vel semilateria dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum πλίνθους plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποίων ἑξαπάλαιστα, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurā mensurāque omnes fuere, nempe formā non usquequāque quadratā, sed oblongā; et quidem in longiorem partem, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ ταῖς, ἐπὶ δάκτυλα, ἐπὶ δεξιά, ἐπὶ ἀριστερά) sex palmas metiebantur, in breviorē tres palmas; ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum iuxta alterum posita, unius integrae πλίνθους figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hic agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurgato. Vide *Voyage du jeune Anacharsis*, T. II. p. 431. ed. in form. oct. S.]

¶ 10. ἐξαπαλαίστα) Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, ἐξαπαλαίστα, τριπαλαίστα etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. τετραπαλαίστων ἴόντων, τοῦ δὲ πῆχους ἐξαπαλαίστου, nullā Codicum discordiā. Minime παλαστήν damno. Phrynichus, [p. 130 ed. Nunnesii,] παλαστή τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄνευ τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homérico τὸν δὲ παλαστήσασα *Odys.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit Schneiderus in *Lexico critico Linguae graecae*, etiam in *Chandleri Inscript. Attic.* p. 2. n. 1. plus semel παλαστήν absque iota scribi. Susplicari vero licitum erit, scripturam istam non nisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud Phrynichum legitur, homines indoctos παλαστήν cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpā, vel librariorum, turbatum videtur. S.

¶ 12. ἀριθμὸν δὲ, ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν) In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero *Diodorum Sicul.* ab Herodoto discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nempe rotundo numero usus est Diodorus; qui nec ita subtiliter, ut Noster, materiae et ponderis diversitatem memoravit. S.

[13. ἀπὲ φθον χρυσοῦ) Consentiant interpretes omnes, purissimum aurum hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. Larcherus cum *Salinasio* (*Exercit. Plin.* p. m. 762 et 791. cui etiam *Niclas* suffragatur in *Notis ad Aristot. Mirab. Auscult.* p. 88.) ἀπὲ φθον aurum idem intelligit quod alias ἄπυρον vocatur, scilicet quod absque coctione statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἀπὲ φθον enim aurum Graeci dixere τὸ πολλὰκις ἰφθόν, ὥστε γενέσθαι ἄβρυζον, saepius excoctum, quo fiat obryzum; ut perspicue *Suidas* cum vetere *Thucydidis* Interprete ad II. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a Wess. in *Var. Lect.* citato, monens ἀπὲ φθον aurum ab Herodoto dici fere ut ab Hesiodo πάνιφθον, ἀπὸ τοῦ ἰφθός. Nempe non est hic τὸ ἀ στερητικόν: sed ex ἀπὸ et ἰφθός com-

positum vocabulum ἀπιφθός, *decoctus*, *percoctus*; quemadmodum etiam a verbis ἐψω et ἐψίω fiunt composita ἀφέψω et ἀφεψίω. Itaque recte faciunt qui cum *Laur. Valla ἀπιφθόν χρυσόν aurum* intelligunt *excoctum*, id est, *igne bene purgatum*: quo de vocab. in eandem sententiam diligenter *Aem. Portus* in *Lexic. Ion.* disputavit. conf. *Pollucis Interpp.* ad III. 87. Pari ratione in *Alexidis* versiculo apud *Athen.* III. 122. f. *aqua decocta*, quae *crudae* opponitur, ὕδωρ ἀπιφθόν vocatur.

Iam ab *excocto* illo purioreque auro mox (l. 14.) distinguitur λευκός χρυσός, id est, *candidum* sive (ut commode *Valla* reddidit) *albidum aurum*; nempe, quod minus fuerit perpuratum, multumque argenti habuerit immixtum: nam *omni auro* (ut *Plinius* ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) *inest argentum vario pondere*. Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκόν χρυσόν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de cxvii. *hemiplinthiis* nonnisi *quatuor ex puriore auro confecta* ait *Noster*, *reliqua omnia ex albido auro*, consentaneum est ut *albidum aurum* minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de *pondere hemiplinthiorum* utriusque generis vulgo apud *Nostrum* adiicitur, ἀπιφθόν χρυσοῦ τέσσαρα, τρία ἡμιτάλαντα ἕκαστον ἔλκοντα τὰ δὲ ἄλλα -- σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de *pari omnium hemiplinthiorum mensura* paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; *pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartà parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt!* Nam τρία ἡμιτάλαντα non, quod *Valla* in versione expressit, *duo talenta cum dimidio* significat, sed *unum cum dimidio*. (conf. *Polluc.* IX. 55. et *Lexic. nostrum Polybianum*, voc. ἡμιδραχμίων, ex *Polyb.* VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπρόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse *Herodotum* putabimus, gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levare posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent *hemiplinthia ex puro auro facta* multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus *Herodoti* verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat. Intelligi par erat, non *τρία ἡμιτάλαντα* h. l. scripsisse *Herodotum*, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari repererat; nempe *τρίτον ἡμιτάλαντον*, quod *duo talenta cum dimidio* significat, prorsus sicut apud eundem *Nostrum* *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* sunt *sex talenta cum dimidio*, et *τέταρτον ἡμιτάλαντον*, *tria talenta cum dimidio*. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eandem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito *Fr. Chr. Matthiae* propositam vidi in *Programmate*, *Frankfurti ad Moenum* anno 1810. vernaculo sermone edito. Eandem vero, quam auctori restituius, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres Grammatici repperant. Certe, quum *Polux* IX. 54. ait, priscos auctores *τρίτον ἡμιτάλαντον* et *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (l. 20.) in animo habuisse: quodque idem adiicit *πέμπτον ἡμιτάλαντον*, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est *τέταρτον* apud *Nostrum*. *Paria Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. discrete auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et *Priscianus* et *Didymus* locis citatis monuerunt) ex simillima loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio*. S.]

[15. *λέοντος εἰκόνα*) Forsan in *leonis* illius memoriam, de quo *Noster* infra, cap. 84. Conf. *Creuzeri* *Historicor. Graec. Fragm.* p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad *Tab. Isiac.* p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. S.]

17. *κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νῆος.*) De templo *Delphico* *Pisistratidarum* tempore deflagante, II. 180. *WESS.*

19 seq. *ἔλκων σταθμὸν ἑβδομον ἡμιτάλαντον.*) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Polucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder.* Commentario p. 1350. [ed. *Putsch.*] verba sic scribenda videntur: *Ἴωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἡμισυ, ἡμισυ τρίτον φασί, καὶ τὰ ἐξ ἡμισυ τάλαντα, ἑβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος.* Quae adduntur, nihil ad *Nostrum*,

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Commentar. ad Marm. Sandvicense Clar. Io. Taylor. p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hic Wesselingius ait, Quae apud Priscianum adduntur, nihil ad Nostrum, etc. in eo memoriam fefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas Boissonadus meus monuit) alius Vir doctus in *Diario classico*, quod in Britannia editur. (*Classical Journal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἰσόμενον ἡμιτάλαντον a Wessel. relata, haec vulgo leguntur: καὶ τοὺς τέσσαρας ἡμῶν πήχεις, πύμπτην ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους. Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe πύμπτην ἡμισπιθαμὴν imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc inexit, pro eo quod Didymus scripserat, πύμπτην σπιθαμὴν, respiciens Herodoti locum II. 106, 9. docensque πύμπτην σπιθαμὴν idem valere ac τέσσαρας ἡμῶν πήχεις, id est, quatuor cubitos cum dimidio, sive (quod eodem redit) quatuor cubitos cum una spithama, ut equidem ibi in versione latina posui priusquam Didymi auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eundem Didymum sequuntur verba, ea ad Herodotum utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post φησὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. S.

CAP. LI. 3. μεγάθει) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάθει, quod Florentiae μεγάλῃ reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo Herodotum videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum Gr. Corintho; [Dialect. ion. §. 59.] τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν Ἴονες. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον -- μέγαθος ὅσον κρήνη. Quo tamen loco Arch. μέγεθος. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et Vind. Saepe hoc, saepe illud probatur. Μεγάθεια, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in Remig. et Ask. Retineamus vulgatum. donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθει σμικροὶ II. 74. IV. 52. μικρός γὰρ μάκος οὗτος Aristoph. Acharn. 909. καλλὶ καλῆς, μεγάλῃ μεγάλῃς, τέχνη σοφῆς Theophilus in Athen. XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. χωρίων ἀμφοτέρως ἱξακοσίους) Scythici aheni par capaci-

tas, IV. 81. WESS. — Quod ait ἐπὶ τοῦ προηίου τῆς γωνίης, sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίης adiecto articulo dicat, nec tamen adiiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. S.

10. Θεοφανίῳσι) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοξενίῳσι. Delphis Θεοξένια celebrata, quod *Castellanus* et *Meursius* ignorarunt, aestimare licet e *Plutarcho* T. II. p. 557. F. et *Polemone* apud *Athen.* IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi χρητῆρ, quo Delphos hoc die festo scribit usos *Herodotus*. VALCK.

16. ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, φαμένων εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit *Gronovius*. Prior interpretes male verterat, dederatque occasionem *I. Corn. de Pauw* negligentiae istius corripiendae. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, *Ptolemaeus Hephaestio* adripuit, ut nugaretur, in *Photii Biblioth. Cod.* CXC. p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

[22. ἀνάθηματ' οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus *Larcherus*, minoris pretii donaria intelligebat. Sane simulacrum aureum tricubitale, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. S.]

25. τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου --- λέγουσι) Habet hinc *Plutarchus*, addita dedicationis caussa, T. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς, sive monilia, collo uxoris detracta, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti

Πάγχρευτον φέρε κόσμον ἑλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο

δειρῆς, ---

propterea apud *Athen.* VI. p. 232. Eadem *Eustath. Homer.* p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente *Berglero*. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστόν τῆσι λόγχῃσι ἐὼν ὁμοίως χρύσειον) Ex Mediceo iure instauratum belleque explicitum est. Λόγχη hastae spiculum est. Noster VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

δι κίρας δορκάδος ἐπὶν ὅξυ, πεποιημένον τρόπον λόγχης: et cap. 77. εἶχον -- αἰχμὰς σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Quae his ferme geminae sunt. Mitto itaque Bacchylidae ἔγχεα λογχωτά ex Stobaei Serm. LIII. p. 367. Strabonisque ἀκόντιον λογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ lib. III. p. 255. B. [p. 168. A. ed. Cas. Vocab. ξυστόν ex h. l. citavit Ammonius p. 100. nec vero absque macula, de qua vide Valck. ibid. et in Animadv. p. 170. Conf. infra et II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne C. Barthius, ad Papinii Statii Theb. I. 399. p. 137. reposuerit [l. 5.] καίμενα ἐν θήκησι Θηβαίων ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex Stephani margine θήκησι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse fassis: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. Chrysothemis patris Agamemnonis loculum bustumque θήκην πατρός in Sophoclis Elect. vs. 899. memorat: frequens Nostro θάψαι ἐν ἱεῷσι θήκησι II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστει I. 67. quam σορόν loculum interpretatur. Cultius Reiskii καὶ Θηβέων, etsi non districte necessarium: passim scribentium audientiumque peccato Θηβαίων receptum, ubi Θηβέων verius fuerat. Vide II. 9. WESS. — De confusione literarum β et α saepius olim ad Polyb. et nuper ad Athenaeum monui, quum alibi, tum Animadv. T. II. p. 395 seq. S.

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [Gronovio iudice] plebeium nimis sit, ἐξευρήματα inventa interpretari. Croesus ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἢ ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus Apollo atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. Vallae abesse deinde mentio debet. Defuerunt eius libro eadem omnia, quibus msstos plures defectos esse indicavi. WESS. — De Valla vide mox extremam Adnot. ad cap. 54, 7. S.

14. μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλύσαι). Potuisset καταλύσειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni Codicibus placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

ἀρετῆς ὁ ποδαβρός ἐπωνυμία. Convenit etiam Euripideum ἀγειν ἀβρόν ποδα, Troad. 506. De tono vocis πολυφφίδα disquirat Eustath. Hom. p. 26, 35. et 1473, 53. [Iliad, pag. 20, 25. Od. . . . ed. Bas.] atque utrobique πολυφφίδα [conf. Var. Lect.] παρ' ὄρμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile mssti. Hermi quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. WESS. — De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. S.

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἐξεχώρησε) Supra, οὐδαμᾶ βασιλεύουσιν, ubi Galeus οὐδαμῇ ex Arch. maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ numquam et neutiquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? Cel. Gronovius ad Hellenicam transtulit, altera vertens Pelasgica, altera Hellenica, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, praeterque scriptoris opinionem. Docet, Athenienses originis esse Pelasgicæ, Lacedaemonios Hellenicæ: illos sedibus suis non migrasse; Doros, quo cum genere Spartani mixti fuerunt, multum pervagatos et diu fuisse. Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθόν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt Doriensem et Heraclidarum in Peloponnesum introitum. Atque hi πολυπλάνητοι: neque fugit H. Stephanum, sine causa spreum. Stephanus Byz. [voc. Δώριον] clarissime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνύς οὕτω, additis Nostri verbis. Par de Hellenibus aliorum narratio. Lesbonax Protrept. p. 173. [in Reiskii Oratorib. Graec. T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρως αὐτῶν μεταστάνας οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἐτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑφ' ἐτέρων. Athenienses vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτως γὰρ ἐξηλάθητε, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρως αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se Athenienses gloriose ad Gelonem, [apud Nostrum] VII. 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μῦθοι δὲ ἰόντες οὐ μετανοῶσται Ἕλληνας. Non equidem nescio Pelasgorum vagationes, multifariam susceptas et absolutas: Straboni ea propter πολύπλανον esse ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἐπαναστάσεις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus; Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius causam a doctissimo inter Italos viro [*Assemanno*; conf. *Wess.* Diss. Herod. p. 76. et *Gerbr. Bruining* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum Croesi narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur adfines lacunae exemplum c. 131. WESS. — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academioi* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. Ἦν τινα δὲ γλῶσσαν ἔσαν οἱ Πελαγοὶ etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius* Diss. Herod. c. ix. pag. 109., recte conpescuerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplom.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De bar-
Herod. T. V.

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. *Reiskio* probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, *Τυρσηνῶν* loco, *Τυρρώνην* reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, msstis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsitan et urbs *Creston*, Thucydidis aetate paene barbara et *διγλωσσος*, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne *Κρηστώννα πόλιν* moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἰκεῖον δὲ usque in μετέβαλε parenthesi includens: par *Reiskii* sententia, sed post *Σκυλάκην* terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adiscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui *Placiam* et *Scylacem* in Hellesponto condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydes* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* οἰκιστῶν. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] Post, *Placia* et *Scylace*, parvae Pelasgorum coloniae, qui-

bus a tergo inminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri Maffei, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πλακίην κατὰ Σκύλακα, et Pactyen secundum Scylacem, scriptorem videlicet Peripli, aut in Placianis latere Picenos. Praeclarius de Herodoteis meritis est doctissimus Abbas Geinor, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. *Comment. Acad. Inscript.* p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia Pelasgica oppida. S.]

14 seq. οὔτε οἱ Κρηστωνιῆται - - οὔτε οἱ Πλακινοί.) Non sollicitantur a me Κρηστωνιῆται, tametsi in Dionysio Κρηστωνιῆται. Vulgavit Bouherius *Diss. Herod. c. x.* lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακιανῆς sive Cybeles memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφή, ut Pelasgicae gentis lapsu temporis plures, διγλωσσοί. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi matrem Placianam honoris cultu dignata fuit. Vide Comitibus *Caylus Antiq. T. II. p. 198.* WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἰθύνων βαρβάρων) Delendam ἰθύνων vocem Corn. de Pauw censuit: sine caussa. Passim ἰθύνων βαρβάρων in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punctio succursus est. WESS. — Nempe ante ed. Gronov. post πλῆθος et post αὐτῶ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt. S.

7. ὡς δὴ ὧν ἐμοί τε δοκεῖ οὐδὲ - - ἀνξήσῃναι) Reiskius πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempe mihi videtur. Tu Gronovium adi. WESS. — Istam notulam Reiskius, cum multis aliis, privatim per Wesselingium miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut „ὧν legendum pro ὧν, - - aut standum a vetusta lectione

„ὡς δὴ ὦν, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. aliique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum δαίει. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum λέγουσι. IV. 76, 24. ubi ἤκουσα repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum ἐπυθονόμεν. Quod loquendi genus minus commode expedivit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

CAP. LIX. 2. καὶ διεσπασμένον) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ διεσπασνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. Διεσπασνός, διεσπασνὴ Graecorum usu valent; at quis διεσπασνέσθαι dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενον τε καὶ διεσπασμένον. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et divulsi in partes erant, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χείλων VII. 235., tum Χίλων VI. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλωνα probari, Χείλωνα Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituimus. Pro vocali ι, ubi producit, frequenter ει poni a librariis nota res est. S.

9. συμβούλευι) Verum hoc. In cod. Med. συμβούλει lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συμβούλευσε Κροίσῳ τὰδε. VIII. 101. νῦν τε συμβούλευσον: quibus locis Medice. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [l. 10.] γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιός et τεκνογόνος, Euripidi princ. *Andromachae*, Aeschilo VII. *Theb.* 935. Sophocli *Elect.* 590. WESS.

[13 seq. οὐκ ἄν, sive οὐκ ὦν, --- πείθεσθαι θέλειν) Intellege φασί, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γνέσθαι εἰ ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. *Expectasses καὶ γενέσθαι οἱ* etc. aut *πειθεσθαι δέλοντι τῷ Ἰπποκράτει γενέσθαι μετὰ ταῦτα* etc. S.]

18. *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*) *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo *καταφρονεῖν* attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis regnum appetens, qualis alias *ἐρασθεὶς τυραννίδος* Herodoto dicitur, et *ἔρωτα σχῶν τύραννος γενέσθαι*. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ *καταφρονεῖν*, non *temnere*, et Homericum οὐ *φιλέειν*, *detestari*, sunt opposita. Sed secundum *Aem.* Portum apud Ionas peculiaris viguit in verbo *καταφρονεῖν* existimandi vel arbitrandi significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem opinionis potestas, vel arrogantis potius de se suisque viribus persuasionis, sed quam aliorum vel parit vel comitatur contemptus. *Thucyd.* II. 62. *ἵνα τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσει, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι*. Apud *Herod.* I. 66. *καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρείσσονες εἶναι* praegnans est locutio: *Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii*. VIII.

10. *καταφρονήσαντες ταῦτα*, ista cum contemptu considerantes. Dum liquido constiterit, nulla habita contemptus ratione, *καταφρονεῖν* pro *φρονεῖν* vel *ἀγαν φρονεῖν* a veteribus (recentiorum abusum corrigit *Ammonius* in voc. *φρονεῖν*) usurpatum; suspicabor equidem pro *καταφρονήσας* leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ *φρονήσας*. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ *φρονήσας τὴν τυραννίδα*, etiam tyrannidis occupandae studiosus, τρίτην ἤγειρε στάσιν. *Aristophanes Vesp.* vs. 505. αἰτίαν ἔχω ταῦτα δρᾶν ξυνωμότης εἶς, καὶ *φρονῶν τυραννίδα*: vulgato δὲν voculam εἶς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam *Prisciani* testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum *καταδοκεῖν* idem ac simplex *δοκεῖν* valet, sic et olim *καταφρονεῖν* eadem notione atque simplex *φρονεῖν* usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. *καταφρονήσαντες ταῦτα* nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hic

ait, de regno cogitans, regnum meditans. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπερακρίων προστάς) Gronovium vide, et Marsham Can. Chronol. p. 647. edit. Franeq. WESS. — Servatum graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διάκριτοι a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακρίεις vel Διακριεῖς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi litorales campestresque ostendunt, et Dionis Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαῖκόν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνησι. S.

26. Νίσαιάν τε ἰλῶν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. Dukerum in Thucyd. I. 104. WESS.

34. ἐπὶ τε τοῖσι κατεστειῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν) Aldi ἔμενε longe praefert Reiskius. Favere videtur Plutarchus in Solon. pag. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἐμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a Gronovio in unum conductis ex lib. V. 71. ὅπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi Arch. et Vind. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. xiv. Tu confer Eduardi Corsini Faistor. Attic. T. III. pag. 101. WESS. — Conf. Nostrum V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιελαυνόμενος) Proprie, circumactus; id est, fatigatus, ut commode H. Steph. nec ita male Val- la, satagens: poteras etiam vexatus intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum obsessus placet, quod Wess. etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικοῦ [βαρβάρου] ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu Medic. malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At Aldum si sequare, oratio constabit pulcèrrime, ex Florentino vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἰὸν, δεξιώτερον, ἀπηλλαγμένον, concordia coibunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνέσι οἰκίει τὸ Ἑλληνικὸν ὑπεριβάλλοντο,

uti scribit *Pausanias* IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrociniū *Mediceo* quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλαιότητος τοῦ βαρβάρου ἔθνους, ambiguitatem quandam parientes, librariorum, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus Act. Lips.* MDCCXVI. p. 421. WESS.

17. τῇ οὐνομα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit *Pisistratus*, fuisse dicitur [l. 19.] εὐειδής. *Phylarchus Athenaei* XIII. p. 609. c. τὴν κατὰ γούσαν *Πεισίστρατον* ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηναῖς πείραν εἶδος ἔχουσιν, καλὴν φησι γεγονέναι. Insanabile *Cassubono* vulnus non attigit in *Pisistr.* c. IV. *Meursius*: meo quidem arbitratu conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηναῖς εὐειδῆς εἶδος ἔχουσιν. Ἀθηναῖς τῆς εὐειδῆς meminit *Lycurgus* c. *Leocr.* p. 150, 5. [in *Reiskii Or. Gr.* Vol. IV. p. 148.] Locum adhibuerunt *Meursius* in *Cecrop.* c. 27. et plus una vice *Ex. Spanhemius*: eiusdem *Minervae* et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid.* in *Φινυδιμνιος*. *Phya* tum ad habitum *Deae* reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur *Valerio Max.* l. c. 2. VALCK. — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, *Athenaeo* suum restitimus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σόστρη. S.

20. προδίδαντες σχῆμα ὅλον τι etc.) Fuit, qui προδίδαντες refingeret: ego olim προδίδαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. *Hesychius*, προδίδαντες, προδίδαντες haud dubie hoc ex loco. Ostentarunt ergo magnificam illam speciem, ut incautos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχεν cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. WESS. — *Larcher* vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ [οἱ] ἐν τῷ ἄσπεϊ πειθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos persuasio debuit divinitatis. Πειθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαρίος δὲ πειθόμενος ὥστε τὸ ἐγχευέμενον, ubi cui *Darius* obtemperans etc. vertit *Valla*, qui quidem πειθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De *Phya Athenaeus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et Critici in *Comici Equit.* vs. 447. varie errantes. Vid. *Io. Meursii Pisistrat.* c. 16. WESS.

Qua de Cicero de Divin. II. 56. et Davisius ibidem. WESS.
CAP. LIV. 4. πύλας αὐτῆς ἐς Πυθῶ, Δελφούς δ' αὖρεται)
 Diu ante Gronovium, interpretis prioris lapsu damnato,
 locum expedivit Cl. Lamb. Bos, Obs. Critic. c. 2. Bene in
Iliad. I, 405. Πυθῶ, πόλις Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκῆτορες Δελφοί, Cri-
 tici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant inter-
 cidere orationem inter voces Πυθῶ et Δελφούς. S.

7. προμαντήν καὶ ἀτελείην) Ionice scripserat προμαν-
 τήν καὶ ἀτελήν, prouti recte legitur lib. III. c. 67. ἀτε-
 λείη τε καὶ προεδρίη iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia
 censerem equidem uno eodemque modo semper exaran-
 da. VALCK. — Ἀτελήν sermonis indoles postulat. Dispu-
 tatur, utrumnam Valla ἀτελείην sive ἀτελήν, quod H. Ste-
 phanus adseveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis co-
 gnosci queat? De Valla, ut significavi, cessare lis debet.
 Prioris interpretis, sive is Pet. Phoenix seu Contr. Heres-
 bachius fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt:
*Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consu-
 lendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque im-
 munitatem et ius perpetuum cuique etc.* Quae ἀτελήν, etsi
 vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, at-
 que ex coniectura quidem: nam de membranarum apud
 utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demiror-
 que Corn. de Pauw προμαντήν καὶ προγγελήν reposuisse.
 Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo
 meritos animum testantur formulae complures. Addo de-
 scriptis a Gronovio ex lapidibus Cyriaci Anconitani pag. 30.
 ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΑΠΠΩ ΚΑΑΤΜΝΙΩ ΑΤΤΩ ΚΑΙ ΕΚ-
 ΤΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟ-
 ΔΙΚΙΑΝ ΑΣΤΑΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam Cyriacus
 excerptis ἐπιγραφῆν corruptissimam p. 27. iteravitque L. A.
 Muratorius Thes. p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud
 defuerit, ex priorē sanabilem. WESS. — Simillimam ex
 Wheelero et Sponio inscriptionem adposuerat Gron. aliam-
 que ex Marmoribus Oxoniensibus: conferrique iussit No-
 stri locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spe-
 ctat, ἀτελήν utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem
 ἀτελήν quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in
 eis codicibus, qui in ἀγγελήν deflexerunt, scriptum olim
 fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in ἀτελείη consentiunt om-

nes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit *Herodotus*: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter formam idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod *Schaefero*, *Musas* edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus, etiam tum cum codices tacerent, Ionicas sufficere vellet*. Sed, quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in Praef. ad suum *Herodotum*, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: *Plane cognovi, inquit ille, Herodotum perinde, ac ceteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβειαν non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate*. Qua de re ut in *Var. Lect.* saepius a me monitum est, sic in *Adnotationibus* hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio *Herodotum* h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντην et ἀτελῆν scripsisse. De *Valla* quod in *Adnot.* ad h. l. et ad 53, 9. *Wesselingius* monuit, errorem suum ipse in *Addendis et Emendandis* professus est. „Quae de *Valla* et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi *Meerman- ni*. In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. *Arch.* cuius „cum *Valla* in plerisque consensio errandi hanc causam „praebuit. ἀτελῆν *Laurentius* immunitatem vertit.“ — Hoc verbum immunitatem dein *H. Stephanus*, licet caeteroquin *Vallae* versionem ubique sine mutatione exhibens, e versione eiecit, in ora tamen monens ἀτελῆν legere *Vallam* pro ἀγγελῆν. Denique, quod et in eadem ad h. l. *Adnot.* et in *Dissert. Herod.* c. 8. p. 77. idem *Wesselingius* in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici *Vallae* defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in *Praef.* p. v. interpretem istorum supplementorum non alium, nisi *Conr. Heresbachium*, agnoscens. S.

CAP. LV. 7. Ἀνδὲ ποδαβρὲ, πολυψηφίδα παρ' Ἑρμῶν) *Herzychio* ἀβρὰ βαίων est τρυφερόβιος, neque discrepat ποδαβρός. *Themistius* recte *Or.* XIX. p. 226. D. ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ

ἀρετῆς ὁ ποδαβρός ἐκωνυμία. Convenit etiam Euripideum ἄγειν ἄβρον πόδα, *Troad.* 506. De tono vocis πολυπόδα disquirat Eustath. *Hom.* p. 26, 35. et 1473, 53. [*Iliad*, pag. 20, 25. *Od.* . . . ed. Bas.] atque utrobique πολυπόδα [conf. *Var. Lect.*] παρ' ὄρμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile mssti. *Hermi* quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. WESS. — De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. S.

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἐξεχώρησε) Supra, οὐδαμᾶ βασιλεύουσιν, ubi *Galeus* οὐδαμῇ ex *Arch.* maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ nunquam et neutiquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? *Cel. Gronovius* ad Hellenicam transtulit, altera vertens Pelasgica, altera Hellenica, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, praeterque scriptoris opinionem. Docet, *Athenienses* originis esse Pelasgicæ, *Lacedaemonios* Hellenicæ: illos sedibus suis non migrasse; *Dores*, quo cum genere *Spartani* mixti fuerunt, multum pervagatos et diu fuisse. Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἔλθόν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt *Doriensem* et *Heraclidarum* in *Peloponnesum* introitum. Atque hi πολυπλάνητοι: neque fugit *H. Stephanum*, sine causa spreto. *Stephanus Byz.* [voc. Δώριον] clarissime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνὺς οὕτω, additis *Nostri* verbis. Par de *Hellenibus* aliorum narratio. *Lesbonax* *Protrept.* p. 173. [in *Reiskii* *Oratorib.* *Graec.* T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλαι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρως αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελασάντες ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑφ' ἑτέρων. *Athenienses* vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτω γὰρ ἐξηλάσθητε, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρως αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se *Athenienses* gloriose ad *Gelonem*, [apud *Nostrum*] VII. 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μόνου δὲ ἴοντες οὐ μετανάσται Ἕλληνας. Non equidem nescio *Pelasgorum* vagationes, multifariam susceptas et absolutas: *Straboni* ea propter πολυπλάνον esse ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἐπαναστάσεις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus; Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius causam a doctissimo inter Italos viro [*Assemanno*; conf. *Wess.* Diss. Herod. p. 76. et *Gerbr. Bruining* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum *Croesi* narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur adfine lacunae exemplum c. 131. WESS. — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academici* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N°. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. "Ἐν τινὰ δὲ γλώσσαν ἴσαν οἱ Πελάσγοι etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius* Diss. Herod. c. ix. pag. 109., recte conpeacuerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplomat.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De bar-
Herod. T. V.

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. *Reiskio* probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, *Τυρσηνῶν* loco, *Τυρρώνην* reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, multis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XII. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsitan et urbs *Creston*, Thucydidis aetate paene barbara et *δῆλωςτος*, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne *Κρηστῶνα πόλιν* moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἴκεον δὲ usque in μετέβαλε parenthesi includens: par *Reiskii* sententia, sed post *Σκυλάκη* terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, addiscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui *Placiam* et *Scylacem* in Hellesponto condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydes* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* οἰκιστῶν. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] Post, *Placia* et *Scylace*, parvae Pelasgorum coloniae, qui-

bus a tergo imminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri Maffei, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτίην κατὰ Σκύλακα, et Pactyen secundum Scylacem, scriptorem videlicet Peripli, aut in Placianis latere Picenos. Praeclarius de Herodoteis meritis est doctissimus Abbas Geinoz, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. Comment. Acad. Inscript. p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia Pelasgica oppida. S.]

14 seq. οὗτε οἱ Κρησιωνῆται - - - οὗτε οἱ Πλακινοί.) Non sollicitantur a me Κρησιωνῆται, tametsi in Dionysio Κρησιωνῆται. Vulgavit Bouherius Diss. Herod. c. x. lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακιανῆς sive Cybeles memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφή, ut Pelasgicae gentis lapsu temporis plures, ὀλλωσται. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi matrem Placianam honoris cultu dignata fuit. Vide Comit. Caylus Antiq. T. II. p. 198. WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἰθύνων βαρβάρων) Delendam ἰθύνων vocem Corn. de Pauw censuit: sine causa. Passim ἰθύνων βαρβάρων in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punitione succursum est. WESS. — Nempe ante ed. Gronov. post πολλῶς et post αὐτῶ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur. scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt. S.

7. ὧς δὴ ὧν ἐμοὶ τε δοκεῖ οὐδὲ - - - ἀνέφηται) Reiskius πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempe mihi videtur. Tu Gronovium adi. WESS. — Istam notulam Reiskius, cum multis aliis, privatim per Wesselingium miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut „ὧν legendum pro ὧν, - - - aut standum a vetusta lectione

„ὡς δὲ ἄν, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura *πρός*, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. aliique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum *δοκέει*. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum *λέγουσι*. IV. 76, 24. ubi *ἤκουσα* repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum *ἐπυθανόμην*. Quod loquendi genus minus commode expedivit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

CAP. LIX. 2. καὶ δισπασμένον) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ δισπασνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. Δισπόσυνος, δισποσύνη Graecorum usu valent; at quis δισποσύνησθαι dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενον τε καὶ δισπασμένον. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et divulsi in partes erant, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χείλων VII. 235., tum Χίλων VI. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλωνα probari, Χείλωνα Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituimus. Pro vocali ι, ubi producit, frequenter ει poni a librariis nota res est. S.

9. συνεβούλευε) Verum hoc. In cod. Med. συνεβούλεε lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συνεβούλευσε Κροίσω τὰδε. VIII. 101. νῦν τε συμβούλευσον: quibus locis Medice. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [l. 10.] γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. appellat, ea aliis παιδοποιός et τεκνογόνος, Euripidi princ. *Andromachae*, Aeshylo VII. *Theb.* 935. Sophocli *Elect.* 590. WESS.

[13 seq. οὐκ ἄν, sive οὐκ ἄν, --- πείθεσθαι θέλειν) Intellege Φασί, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γνίσθαι ei ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. *Exspectasses καὶ γενέσθαι οἱ* etc. aut *πείθεσθαι* δέλοντι τῷ Ἰσπανοῦσι γενέσθαι μετὰ ταῦτα etc. S.]

18. *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*) *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo *καταφρονεῖν* attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis regnum appetens, qualis alias *ἱρασιδὲς τυραννίδος* Herodoto dicitur, et *ἔρωτα σχῶν τύραννος γενέσθαι*. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ *καταφρονεῖν*, non *temnere*, et Homereum οὐ *φιλεῖν*, *detestari*, sunt opposita. Sed secundum *Aem. Portum* apud Ionas peculiaris viguit in verbo *καταφρονεῖν* existimandi vel arbitrandi significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem opinionis potestas, vel arrogantis potius de se suisque viribus *persuasionis*, sed *quam* aliorum vel *parit* vel *comitatur contentus*. *Thucyd.* II. 62. *λέγει τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσει, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι*. Apud *Herod.* I. 66. *καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρείσσοις εἶναι* praegnans est locutio: *Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii*. VIII.

10. *καταφρονήσαντες ταῦτα*, *ista cum contentu considerantes*. Dum liquido constiterit, nulla habita *contentus* ratione, *καταφρονεῖν* pro *φρονεῖν* vel ἄγαν *φρονεῖν* a veteribus (recentiorum abusus corrigit *Ammonius* in voc. *φρονεῖν*) usurpatum; suspicabor equidem pro *καταφρονήσας* leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ *φρονήσας*. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ *φρονήσας τὴν τυραννίδα*, etiam tyrannidis occupandae studiosus, τρίτην ἤγειρε στάσιν. *Aristophanes Vesp.* vs. 505. αἰτίαν ἔχω ταῦτα δρᾶν ξυνωμότης ὧς, καὶ *φρονῶν τυραννίδα*: vulgato ὧς voculam ὧς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam *Prisciani* testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum *καταδοκεῖν* idem ac simplex *δοκεῖν* valet, sic et olim *καταφρονεῖν* eadem notione atque simplex *φρονεῖν* usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. *καταφρονήσαντες ταῦτα* nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hic

ait, *de regno cogitans, regnum meditans*. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπερακρίων προστάς) Gronovium vide, et Marsham Can. Chronol. p. 647. edit. Franeq. WESS.— Servatum graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διακριμοί a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακριεῖς vel Διακριεῖς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi litorales campestresque ostendunt, et Dionis Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαῖκόν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν' ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνησι. S.

26. Νίσαιάν τε ἰλῶν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. Dukerum in Thucyd. I. 104. WESS.

34. ἐπὶ τε τοῖσι κατεστρωμένοις ἔνεμε τὴν πόλιν) Aldi ἔμενε longe praefert Reiskius. Favere videtur Plutarchus in Solon. pag. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἐμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a Gronovio in unum conductis ex lib. V. 71. ὅπερ ἔημενον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi Arch. et Vind. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. xiv. Tu confer Eduardi Corsini Faistor. Attic. T. III. pag. 101. WESS. — Conf. Nostrum V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιελαυνόμενος) Proprie, circumactus; id est, *fatigatus*, ut commode H. Steph. nec ita male Val-la, *satagens*: poteras etiam *vexatus* intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum *obsessus* placet, quod Wess. etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικοῦ [βαρβαρίου] ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu Medic. malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At Aldum si sequare, oratio constabit pulcèrrime, ex Florentino vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἐὸν, δεξιώτερον, ἀπῆλλαγμένον, concordia coibunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνέσι οἰκίαι τὸ Ἑλληνικὸν ὑπερεβάλλοντο,

uti scribit *Pausanias* IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrociniū *Mediceo* quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλαιτέρου τοῦ βαρβάρου ἔθνεος, ambiguitatem quandam parientes, librarios, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus Act. Lips.* MDCCXVI. p. 421. WESS.

17. τῇ οὐνομα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit *Pisistratus*, fuisse dicitur [l. 19.] εὐνδής. *Phylarchus Athenaei* XIII. p. 609. c. τὴν καταλογισάν Πισιστράτην ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηναῖς πείραν εἶδος ἔχουσιν, καλὴν φησι γεγονέναι. Insanabile *Cassubono* vulnus non attigit in *Pisistr.* c. 14. *Meursius*: meo quidem arbitratu conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηναῖς σωτήρας εἶδος ἔχουσιν. Ἀθηναῖς τῆς σωτήρας meminit *Lycurgus* c. *Leocr.* p. 150, 5. [in *Reiskii Or. Gr.* Vol. IV. p. 148.] Locum adhibuerunt *Meursius* in *Cecrop.* c. 27. et plus una vice *Ez. Spanhemius*: eiusdem *Minervae* et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid.* in *Φυγοδέμνιος*. *Phya* tum ad habitum *Deae* reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur *Valerio Max.* l. c. 2. VALCK. — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, *Athenaeo* suum restituimus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σώτεια. S.

20. προδείξαντες σχῆμα οἷόν τι etc.) Fuit, qui προσάφαντες refingeret: ego olim προσδήσαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. *Hesychius*, προδείξαντες, προδείξαντες haud dubie hoc ex loco. Ostentarunt ergo magnificam illam speciem, ut incautos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχεν cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. WESS. — *Larcher* vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ [οἱ] ἐν τῷ ἄστυ πειθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos persuasio debuit divinitatis. Πειθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαριῆς δὲ πειθόμενος ᾤει τὸ ἐγγυμίδιον, ubi eui *Darius* obtemperans etc. vertit *Valla*, qui quidem πειθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De *Phya Athenaeus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et Critici in *Comici Equit.* vs. 447. varie errantes. Vid. *Io. Meursii Pisistrat.* c. 16. WESS.

CAP. LXI. 4. λεγομένων ἐνεγέων εἶναι etc.) Tituli causam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. τοῖσι στρατιώται) Vide Paull. Leopard. Emend. VII. 7. ubi Aldinum στρατιώται prudenter corrigitur. Est in Herodoti scriptis Codd. frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. Ἰσπίω δὲ γνώμην νικήσαντος) Opinor ex schedis S. Remigii in marginem Stephani venisse γνώμη: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et Stephani excerpta consensum intercedere. Amplectuntur Galeus, Pavius, Reiskius, alii, eam Remig. lectionem, estque conmoda satis. Αὐτός — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμησι τε νικᾶν scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. Aristophan. Nub. 431. ὥστε τοιοῦτόν γ' — — ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ. Aeschines in Ctesiph. p. 63. ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νικά Δημοσθένους: et p. 80. ἦν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχίνος. [ed. Reisk. p. 457. et 576.] Haec gemina sunt. Valet in praeliis, νικᾶν μάχην et μάχην, πολέμους etc. Conf. ad Diodori XI. 26. adscripta. WESS. — Sic et νικᾶν Ὀλύμπια, et similia. S.

16. αἱ τινὲς σφί προηδέατό καὶ τι) Sic Regior. unus et Remig. consentiente fere Mediceo. Ex προηδομαι repetitum ivit Gronovius, additis Latinis, quae ipsis nonnihil ante placuerant, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδεῖσθαι Herodoteo sermone non aliud est, ac reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari; ut III. 40. καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεῖμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων: cui ego reverentiam ante debeo, non male interpretes. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita mssti complures. De verbi formatione ut conmenter, necesse non est; qui Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimorum Geinozium eadem mecum fuisse opinione. Reiskius προεῖδοντο, aut προηδόντο καὶ τι: qui prospiciebant quodammodo et factum volebant: nisi malueris προεῖδατο loco προεῖδοντο, prius obligati beneficiis erant. Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. τούτω τῷ χώρῳ) Nescio quos duo Codices, in quibus χρόνῳ, Galeus designavit. Schedis Arch. omnia haec desunt. Ergo-ne Etonensem, editumque Aldinum? quos quidem imprudenter duces legit, quippe errantes.

Marathonis mentio rei que series τῷ χώρῳ postulant. Similis menda vitiavit lib. IX. 69. aliàs detergenda. Id bene, quod οὕτω δὴ βούλουσι infra [l. 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus Codex praeiret, id reponerem. Nam, genuinum et Herodoteum esse, ex Eustathio in Homer. p. 288, 16. [Iliad. p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

14. Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱερὸν) Δίᾳς πάροιδε παρθένου Παλληνίδος cadaver suum humanum praedicat Eurystheus in Eurip. Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερὼν πάγον Δίᾳς Ἀθῆνας. Templi forsán donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognoscere, si Themisonis ad nos pervenisset ἢ Παλληνίς. vid. Athen. VI. pag. 234. F. 235. A. Polyaeus I. 21. §. 1. Πισίστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἐστράτευεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in Palles demo locum dare potuisset Meursius. VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρναν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio Thucydidis hac etiam in parte multum diversus, Herodotus Μεγιστήν habet Ἀκαρνήνα, VII. 221. et Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit Amphilyti nomen: Κῶντα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat Thucyd. II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, Platonis Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod Paull. Leopardus iam animadvertit Em. VII. c. 7.) ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναίος autem Clem. Alex. Strom. I. p. 398, 21. ubi notat Hudsonus; his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus Codicum Herodoti; suspicatus Acharnensem fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνέυς, aut si quis illud ob morem praeferat Ionicum, ὁ Ἀκαρνέυς. Inventum Eustathio et βάρβαρος παρὰ τῷ Ἰωνί Ἡρόδοτῳ, ad Od. H'. p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀκαρνήν et Ἀχαρνέυς et alibi permutata sunt a librariis, et in Luciani Ἐταιρ. Διαλ. VII. T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebent scripti, Ἀκαρνανεύς et Ἀχαρνανεύς. Bene momenti *Gueto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γεωργὸς δ' Ἀχαρνεύς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήθει: sic corrigo vulgatum οἴνου: noti sunt Ἀχαρνεῖς οἴνοι. VALCK. — Gronovium vide, et *Themistium* Or. III. p. 46. WESS. — Ἀχαρναῖν, sive ionico idiomate Ἀκαρναῖν, perinde ac Ἀχαρνεύς, de Atticae populo olim dici solitum censuit Gronov. provocans etiam *Senecae* Tragici *Hippolyt.* vs. 22. S.

19 seq. Ἐβρίπται δ' ὁ βόλος etc.) Responsum harioli *Aeliani* se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οὐκοῦν — καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλίος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτος τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. Norunt haec et testantur tum *Eretrienses*, tum *Naxii*, hac piscatione insignes, ut *Herodotus* et alii testantur. Sic *Gillius* et *Gesnerus*, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. *Eretriensibus*, ait, *Naxiisque* et *Atheniensibus* ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae *Herodotus* atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — Perspecte *Schneiderus* ad *Aeliani* locum citatum monuit, respici verbum σαγηνεύειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. *Valck.* ad *Herod.* III. 149. S.

CAP. LXIII. 1. συλλαβὼν τὸ χρηστήριον) συλλαβὼν optime vir clariss. [*Gronov.* contra *Galeum*, συμβαλὼν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani* *Exped. Alex.* I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. *Herod.* III. 64, 23. ad quem locum *Gron.* provocavit. S.

4. τετραμμένοι ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse ἦσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitrato accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod *Homero* licitum fuit, augmenta verborum modo adiicere, modo negligere; eandem, puto, veniam sibi sumere *Herodotus* potuit. S.

13. καὶ ἀπένει ἐκάστος) *H. Stephanus* veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In Parisino *ἕκαστον* librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae Gronovii opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. *σὺ δὲ σταῖς καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι*: sic libri mssti et Eustathius, e quibus et VII. 159. *σὺ δὲ μὴ βοηθεῖν* refingendum erit. Küsterum in Clerici *Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. WESS. — At adiectum h. l. verbum *καλεῖν* non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hic idem *ἀνακολουθίας* sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. S.

CAP. LXIV. [7 seqq. *ἐς Νάξον καὶ γὰρ ταύτην etc.*) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: *ἐς Νάξον καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο - - Λυγδάμῃ πρὸς γῆ (sive πρὸς τῇ) ἔτι τούτοις τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατεστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτήν) ἐκ τῶν λογίων. Ad haec etiam Delum insulam (subegerat,) quam ex oraculi responso purgavit. S.]*

10. *καθήρας δὲ ὧδε*) Io. Meursium correptum [a Gronov.] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae Noster. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. *ἐκλήθη μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτήν, εὐχ' ἄπασαν, ἀλλ' ὅτον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφωρᾶτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. WESS.*

15. *μετὰ Ἀλκμαιωνίδων*) Vetus interpres *Ἀλκμαιωνιδέων* ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob Pisistratidarum tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberius commemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo: *ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν. WESS.*

CAP. LXV. 4. *ἐπὶ γὰρ Λύοντος*) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. *Nostrum* aemulantem, nec dextre tamen suis partibus functum. WESS. — Quem *Hegesicles* Herodotus nominat, is Spartanis *Agesicles* erat, pater *Aristonis*, qui c. 67, 3. memoratur. S.

9. ξείνοισι ἀπρόσμικτοι) *Peregrinis intolerabiles* Interpres. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque consociationem atque adiutum recusant. De Britannia Diodorus V. 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἔγένετο ξενικαῖς δυνάμεισι. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ Θηριώδη Phil. Iud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνεπιμιξία τῶν ἔθνων de neglecto commercii usu et accessu Excerpt. p. 1023. [lib. XVI. 29, 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐπιμιξίη πρὸς τοὺς Τρυφίτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμιξία. S.

14. Λυκόοργος) Potuisset vir clariss. aliud robur Cod. Florentino addere ex Apollon. Rhod. I. 162. τὸν μὲν βα πατήρ Λυκόοργος ἔπειπε: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, Iliad. H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio [l. 16.] ἢ ἄνθρωπον iustum est. Themistius sibi non constat, fortasse aliorum culpa. Tametsi Orat. XIX. principio, nunc quidem ἢ καὶ ἄνδρα scriptum inveniat, in sequentibus his terve οὐκ ἂν ἐδίστασα, εἰ θεὸς ἢ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et. si Plutarcho adv. Colot. pag. 1116. f. fides, ἐν ταῖς παλαιστοτάταις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακεδ. etc.) Vide Adn. ad c. 58, 7. S.]

21. ἐπιτροπύσαντα Λεωβώτῳ) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi Pausanias, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. Labotas, sive Leobotes, ex regia Eurystenidarum familia, fratris Lycurgi (quippe Proclidae, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit Labotae aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea Charilli, sive Charilai, fratris Polydectae filii, tutelam Lycurgus, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia Io. Meursius Herodoto, uti censet, manifeste erranti, obiicit Regn. Laconici cap. 9. et Miscell. Lacon. II. 5. Sequitur Meursium et amplius centum annis inter Labotae obitum et Lycurgi legislationem intercessisse contendit Bouherius, Diss. Herodot. c. 13. Cui equidem largiri debeo, si Apollodori, Clementis Alex., Africani, Eusebii rationes constant, id verum videri. Ergo - ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An *Χαρίλλου* cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librarios, qui nimis scioli *Λεωβώτειω* correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore immunis: vitium vero antiquissimum et *Pausania* prius; neque id mirandum, cum suo iam tempore *Philemon* apud *Porphyrium Quaest. Hom.* VIII. [Vol. I. *Homeri Barnes.* pag. xcii.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. *Marshamus Can. Chronol.* p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet *Λυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφίδου μὲν ἰωντοῦ, βασιλ. δι' Ἑσπαρτιῶν Λεωβώτειω*, cum esset tutor filii fratris sui, *Leobotas autem Spartanorum rex*. Sunt sane huiusmodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum *Leobotae* *Lycurgique* aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque *Lycurgi* vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium *Meursius* fecit. Constat praeterea, *Eunomum*, legislatoris patrem, et fratrem *Polydectem* breve regni spatium habuisse: vixisse *Leobotam* diutissime, *Doryssum* atque *Agésilauum*, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege *Agésilao* leges *Spartanis* perlatas ex *Pausania* III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut *Apollodori* temporum rationibus *Noster* adsentiatur, neque ut scripsisse censeatur, rege *Leobota* componendis legibus operam inpendisse *Lycurgum*: ad eius regnum tutela pertinet, quam *Creticum* iter excepit deinde, quo de praeter alios *Strabo*. WESS. — *Larcherus*, in prior editione *Herodoti* in *Gallicum sermonem* conversi interpretationem *Marshami* secutus, in posteriore editione plane *Charilli* nomen in locum *Leobotae* vel *Labotae* substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in *Cronol. Herod.* cap. xvii. p. 489. seqq. exposuit. S.

25. ἐνωμοτίας καὶ τριημάδας) Utrumque Glossae *Herodotae* explanant; unde *Suidas*, sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. *Koen.* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 93.] Bene *Polyaenus* de *Lacedaemoniis κατὰ λόγους καὶ μοίρας, ἐνωμοτίας καὶ συσσίτια*

στρατοπεδευόντες lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, *Marshamus* infitatus fuit imprudenter. *Nostri* patrocinium docte professus *Clar.* est *Iac. Perizonius* ante laudabilem *Gronovii* operam ad *Aelian.* V. H. III. 17. Ceterum μετέστησε τὰ νόμια πάντα *Cod. Remig.* si νόμια fuerint, cupide probarem: mores atque instituta indicant. Vide III. 99. et de Lycurgi post obitum divinis honoribus *Nic. Damascenum* Exc. p. 449. WESS.

CAP. LXVI. 4. ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αἱ δὲ παραντίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. Et *Diodorus* V. 12. τὰ γὰρ τοῖς τε βίοις ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις νυξήθησαν: qui eum in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Paull. Leopardum* Emend. VII. 7. WESS.

6. καταφρονήσαντες Ἀρχαίων κρίσεις εἶναι) Imitatur *Abydenus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὴ διῶν καταφρονήσαντας αἰμείνονας εἶναι in *Eusebii Pr. Evang.* IX. 14. Putabam καταφρονεῖν, *Erotiano* praeunte, Ionibus tantundem fuisse ac κατανοεῖν considerare, opinari, non sine contemptu quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio*. Ansam dedit *Herodotus* VIII. 10. et huius libri c. 59. ubi *Valckenarii* animadversionem expende. WESS. — At accedentem *contemptus* notionem ignorat *Erotianus*. Conf. Adnot. ad cap. 59, 18. S.

15. εἰ δὲ, πέδας φερόμενοι) Ita multo post Carthaginienes, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta infelix haec et temeraria expeditio fuit rege *Charillo*, docente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum *Laconum* alia in re *Libanius* tetigit *Prospinet.* ad *Iulian.* p. 179. A. ὥσπερ γὰρ ἦν ἔτεμον Σπαρτιάται γῆν Τεγεατῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νενικηκόσι, χοίνικας ἔχοντες: i. e. si interpretem audis, modios tenentes. At noli auscultare; χοίνικας nihil aliud ac *Nostro* πέδας, isto quidem oratoris loco. WESS.

22. τῆς Ἀλείης Ἀθηναίης) Bene *Minervae* hunc titulum instauravit *Gronov.* etsi in vocis origine error inest. *Constanter* Ἀλίαν adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert, oblitus *Homericum Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag. 595. [p. 388. n. ed. Cas.] Ἀλῆας nomen habet ex doctorum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi donaria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. WESS. — Conf. *Nostrum* IX. 70, 17. S.

CAP. LXVII. 11. ἐγνέατο) Herodoteum hoc, ex Ionum more. Florentinus dialecti rationem non duxit, mox quoque τούτων, ὀρίων aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea τὴν, cui sedem inter αὐτίς ἐς θεὸν concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. τὴν πρώτην εἶναι, quippe plane diverso. Reiskius, retineri si debeat, mavult ἔπιμπον τὴν αὐτίς ἐς θεὸν, et πομπὴν ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum *Trachin.* 665. πρὶν ἢ τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσσει, nisi discreparet recte expensum. WESS. — Ad τὴν ἐς θεὸν nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive πομπὴν malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. S.

15. Τεγέη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ) Cl. Pauw Τεγέη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ: cui Reiskius consentit, λευρῶ tamen scribens. Aliter Poëta *Odyss.* H. 121.

τῆς ἑτέρον μὲν διελόπειδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
τέρεται - - - WESS.

17. καὶ τύπος ἀντίτυπος) Rixantur nimis quam fuerat ex usu Gronovius et Küsterus; in adnotationibus ille, hic Clerici in *Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 405. Cui bono? Scriptor ipse [c. 68, 18.] τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, *incudem et malleum*, esse τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adspectu omnes et sono edocent; et utrumque H. Stephanus et Chytraeus dudum monuerunt. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis malleum non male; ἀντίτυπος, quia eius ictum repellit, incudem exprimere aptus est: πῆμ' ἐπ' πῆματι, *ferrum*, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab Herodoti sententia non deflexit Pausanias III. 3. p. 210. WESS.

19. Τεγέης ἐπιτάρροδος ἔσση) Corn. de Pauw reponerat Τεγέης ἐπιτάρροδον ἔσση, *Tegeae auxiliatorem habebis tibi*, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. WESS. — Auxiliatorem Pavius Orestem intellexerit. At hunc non Tegeae, sed contra Tegeam, auxiliatorem desiderabant Spartani. Itaque Aem. Portus in Lex. ion. versionem Vallae secutus ait: „Ἐπιτάρροδος apud Herodot. non pro „auxiliatore (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed pro

„victore.“ Nec ita male. Nempe verbum ἐπιρροεῖν, indeque derivatum nomen ἐπιρροῆς, eique geminum ἐπιράρροος, mediam habet significationem, cum strepitu accedere, adstrepere, ut in fragm. Sophoclis apud Athen. VII. 277. b. Itaque, fere ut βοηθεῖν, de eo dicitur qui cum strepitu et impetu adest, sive ad opem ferendam amico, sive ad depellendum hostem; quemadmodum et de eo qui vel adplaudit amico, vel insultat hosti. Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse Τεγγέης scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud Steph. Byz. in Τίγεια. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe ἐν Τεγγαῖς ait *Archestratus* apud Athen. III. 112. b. S.

[20. ἀπείχον τῆς ἐξευρέσεως οὐδὲν ἔλασσον etc.) Haec Gronov. sic convertit, nihilo minus inventionem abstinerunt, absurde prorsus: quam interpretationem miror a Wess. absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam Valla: nihilo minus inventionem frustrabantur. Ad verbum H. Stephanus: nihilo minus ab inventionem aberant. Larcherus vertit, quasi in Graecis esset, ἐτι μάλλον ἀντίχοντο τῆς ἐρευνῆς. S.]

21 seq. ἐς οὗ δὴ Λίχης, τῶν ἀγαθοεργῶν) Proscribitur a Pario et Reiskio ἐς οὗ: praestare aut ἕως οὗ: aut ἐς ὅ. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae Florentinae IV. 12. 160. et 166. ubi Gronov. tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum Agathoërgis, Ruhnkenius ad Timaeum et doctorum alii ad Hesychium. WESS. — In ἐς οὗ ellipsin Aem. Portus statuit huiusmodi, ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὗ, ad illud tempus quo. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de Herodoti usu dubitari non debet. Locis a Wess. citatis adici poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. S.

26. ἐλύνειν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλύνον οὐδένα χρόνον: at VII. 56. ἐλυνύσας οὐδένα χρόνον, discordibus mssis et litteram iteratam recusantibus, Suida non dissentiente. Hippocratis Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti Foësius conmonstravit. Vide Apollonii Rhod. I. 589. interpretes, et Paull. Leopardum Emend. lib. I. 24. WESS. — Conf. Koen. et Schaeff. ad Gregor. Dial. ion. §. 92. S.

CAP. LXVIII. 6. ὁ χαλκεύς) *Faber aetarius* vetus interpres; *Heresbachius ferrarius*, insecutique editores. *Grönov.* sine caussa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, inquam Lichas penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. *Pollux* VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκίας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de Poëtic. Art. cap. 25. p. 256. Confer *Fragmenta Pythagor.* p. 706. Ed. *Gal. Schol.* in *Apollon. Rhod.* I. 430, et *Aemili. Portum* ad *Xenophontem* p. 1178. et de *Orestis* corpore, cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex *Spartanorum* sermonibus, proditum, homo fabulator. *WESS.*

7 seq. Ἡ κοινὴ δὲ --- ἰθὺνμαζες) Haec minus sincere scripta prostant in *Etymolog. M.* p. 434, 28. *VALCK.*

11. μὴ μὲν γενέσθαι) Si faverent codices, praeferrem μηδαμῶς γενέσθαι μηδαμᾶ μέζοντας ἀνθρώπους τῶν νυν, nullos uspiam fuisse. lib. II. c. 91. μὴδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. *Opinio* non absurda fabri ferrarii *Tegeatae* nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ αἰεὶ καὶ γεγονέναι καὶ εἶναι καὶ ἕσεσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. D. *VALCK.* — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν *Herodoteo* more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecepit ad III. 99, 7. ubi ἀπαρκὲς ἔστι μὴ μὲν νοσέειν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρτος ἦν μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. *S.*

20. πῆμα ἐπὶ πῆματι) *Aldinum* ἐπὶ πῆμασι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαία --- πῆματα *Θιμίωνων* ἐπὶ πῆμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. *Responsum Pythiae* apud *Aelian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἐνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πῆματι δινῶ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV. 165.

*Ast homini ferrum letale incude nefanda
produxisse parum est.* - - - WESS.

26. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκιδόντος) Reiskio, si ἐκιδόναι hic significet locare pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim Pollux, haec eadem citans I. 75. Ἐμισθοῦτο, conducere cupiebat et conabatur. Quo modo saepe cultissimus quisque. Noster III. 53. δὲ μὲν Περικλῆς ἐστύλλετο εἰς τὴν Κερκύραν. et cap. 139. ἐπεθύμει τῆς χλαΐδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὠτίετο. Utrobique conatus et voluntas [pro ipsa actione] indicatur, sicuti et cap. seq. χρυσὸν ὠτίετο. [et c. 165, 2.] Vide Io. Taylor ad Lysiam p. 146. Valkenarium in Euripid. Phoeniss. vs. 1406. et Paull. Leopardum Emend. VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἔπειπε εἰς Σπάρτην etc.) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolas premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστιλάντι γινέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in Pausaniae lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud Suidam in Εὐρύβατος. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκνέτο) Aberrat liber Archiep. Infra c. 99. δι' ἀγγέλων διὰ πάντα χρεῖσθαι. VII. 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὡς etc. Alcidas Or. Ulyss. p. 185. πέμποντες διὰ τοιούτου εἶδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. Strabo XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χρυσὸν ὠτίετο) Vide ad c. 68, 26. notata. S.]

18. ἐν Θόρναϊ) Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo, Croesique auro, Pausanias III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζῶδια) ζῶδια hic non modo animalia dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed cuiuslibet generis figurae, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα, I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζῶδια apud Athen. V. 197. b. S.]

7. ἀμφοτέρως χωρίοντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἄγον Κροίσῳ. Aldus dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit Stephanus aut scriptum secutus Cod. aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae αὐξήσεως cumulum congessit Portus. WESS. — Aem. Portus in Lex. ion. sub voce αὐξήσεως. S.

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Var. Lect.] Vide IV. 88. et 152. Apuleius Florid. p. 350. Enimvero fanum Iunonis antiquitus famigeratum: id fanum secundum litora, si recte recorder, viginti haud amplius stadiis opido abest; ibi donarium deae perquam opulentum. Sic ille de Samiorum Heraeo. WESS.

CAP. LXXI. 7. Ὡ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodoteae tamen, forsan e codicibus, ex Athenaeo certe III. p. 78. E. restitui poterunt: Ὡ βασιλεῦ, εὐ δὲ ἐπ' ἄνδρας τοιούτους στρατεύεσθαι παρασυνάξαι; Similiter lib. VII. c. 10. εὐ δὲ, Ὡ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνωνας ἢ Σκύθας; Nostro loco, εὐ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώρην ἔχοντες τρηχέην) Fatentur Persae, γὰρ γὰρ ἐκτὴ μεθ' ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρης τραχύτητα Xenophonti Cyropaed. VII. p. 197. s. Quod Athenaeus vero exscripsit πρὸς δὲ, νῆ Δι', οὐκ οἶνω χρένται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia, atque adversos experitur Codd. omnes. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. οἶνω δὲ κάτρα προσκίεται, vino Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege Strabonem XV. p. 1068. [p. 735. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει) Sic Eustathius, msstis consentiens. Corn. tamen de Pauv aut Συρίους aut Καππαδόκας erasos mallet. Potuerat profecto alterutro Noster defungi, ut c. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pontum demergens Halys radit, Συρίαν, Ἀσσυρίαν, Λευκοσυρίαν saepe adpellitant Apollon. Rhod. II. 947. 966. ubi docte Critici Graeci, Dionys. Perieg. vs. 733. Adi et Gronov. II. 104. [At ibi nihil quod huc spectet reperitur.] Mox Relskius πάντα τῆς Ἀσίας τῆς κατω. WESS.

13. ἰσθμὸς δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρας ταύτης ἀπάσσης) Bene Io. Fr. Gronovius [referente Iacobo filio, in Nota ad h. l.] haec parenthesi includenda, aut maiore distinctionis nota ab insequentibus sciungenda, arbitratus fuit. Αὐχὴν, cervix, angustus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus,

cervicisque instar porrectus. De Bosphoro Thracio IV. 85. μή-
 κος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὲ Βόσπορος κέκληται. Consimi-
 liter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ
 αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχίνα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum
 ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ ἐν-
 γύατον τοῦ αὐχίνος, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.]
 ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis *Elect.* 1288.
 quaeque in Scholiis leguntur ad Sophoclis Oedip. Colon. 688.
 si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi Waltheri
 correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὗρος τῆς χώρας
 in *Observat. Histor. et Critic.* refinxit. Non agitur de termino
 Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab
 amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum
 extendatur. Idem Cl. Reiskius pulcre vidit, stabiliturque
 his Scymni Chii, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχιδὸν στενό-
 τας αὐχὴν ἔστιν εἰς τὸν Ἰστικὸν κόλπον διήκων. [Quibus cunctis
 in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fauc-*
ces reddet.] Mox D. Heinsius μήκος δὲ ὁδοῦ ἐνζώνη etc. teste
 Iungermanno in *Polluc.* II. 214. haud absurde quidem. In
 ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. non-
 nihil adhaerescō: sive enim diurno itineri stadia CL. uti
 lib. V. 53. seu CC. quemadmodum IV. 101. contribueris,
 Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur.
 Neque latuit hoc Scymno Chio, qui VII. dierum itinere
 Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae mariti-
 ma disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος εἰσινεν
 ἀγροεῖν, λέγων Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον.
 WESS. — Vide Scymni Chii Fragmenta cum Holstenii
 Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382.
 et in Hudsonii Geogr. Min. Vol. II. p. 54. Scylax quidem
 in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (p. 97.
 ed. Gron.) Herodoto adsentitur: Eratosthenes vero, teste
 Strab. II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat;
 Plinius lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli pos-
 sunt quae in hunc Herodoti locum commentati sunt Aca-
 demici Parisienses, *De la Barre*, T. VIII. p. 352 seqq. et
De la Nauze, T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65.
 Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant
 libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. S.

CAP. LXXIII. 8. εἴλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἴλη

praeoptes, an ἔλη. In membranis perpetua est discordia. ἔλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad Diodor. XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, Reiskius coniicit. Mihi tali nomine rex Scythae cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες Arriani India. c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητής et ἀνὴρ βασιλεὺς etc. WESS. — At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθίων iunctum intelligam: nempe εἰλη ἀνδρῶν, quae εἰλη ἀνδρῶν fuit (ἐκ) Σκυθίων τῶν νομάδων. S.

13. παῖδας σφι παρέδωκε) Ita vetus interpres ex coniectura, Galeus, Barbeyracius Histor. Foed. Part. I. p. 46. Corn. de Pauw, Reiskius et Abbas Geinoz T. XVI. Conn. Acad. Inscript. p. 66. et merito: nam quae Noster [l. 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, coecum inpectum illis [a Gronovio] in pactum, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Msti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κεινῇσι χερσὶ) Sic decuit. Κεῖνὰ χεῖματα lib. IX. 84. et κεινὸς ἀμφοτέρως VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra Var. Lect. perperam excusum „κείνησι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κεινῇσι. S.

18. ὀργὴν οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui iracundo animo est, sive in iram pronior. De Sulla Appianus, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γινόμενος: tum de Sertorio, καὶ γεγένητο ὀργὴν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας περικύλας, Bell. Civil. lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eadem formulā utitur, dabit Index noster Graecitatis in Appian. voc. ἄκρος.] Accedit Dio Cassius ex Cl. Reiskii indicio, T. I. p. 59. Edit. Noviss. θυμοῦ τε ἐπληρώθησαν ὅντις καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι, furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni. Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, non erat conpos mentis. At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem conpos erat,

sed in agendis rebus *forti ac magno animo defectus*, sive *ψυχὴν οὐκ ἄκρος*. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas Geinozius. WESS. — Negativæ particulae, quam equidem cum Schaefer. elicere non dubitavi, patrociniū (referente Larchero in Notis) suscepit doctissimus Coray, ὅρῃν ut in Aeschyli Prometh. 378. pro ψυχὴν accipiens, hominemque pusillo intelligens ingenio: cui Werferus suffragatur in Actis Philol. Monac. Vol. I. p. 77. vocab. ὅρῃν apud Ionicos inprimis scriptores et poetas de ingenio et indole frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. Schaeferus ad Gregor. Dialect. p. 532. in sua sententia, delendam esse negativam, perstans, ortam esse voculam οὐκ suspicatur e duabus literis ακ a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. ὅρῃν οὐκ ἄκρος interpretatur, iram non vincens, irae non temperans. Id vero graece foret ὅρῃς οὐκ ἔγκρατῆς. S.

20. ἐβουλευσάντο τῶν παρὰ σφίσι etc.) Restitui, quod citra causam inmutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [voluit, puto, VII. 10, 46. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit Κναξάρεϊ δοῦναι φέροντες ex Parisino. Habebat φέροντας quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatius utique βουλευσθαι dicitur, verbo medio, deliberandi notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo Herodotus utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hīc obtinet, re deliberata decernere, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 52, 11. saepiusque alibi:) activae verbi formae primas dedi, neutiquam quidem spernens alteram scripturam. S.

CAP. LXXIV. [5. ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην) ἐν δὲ, scil. ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero νυκτομαχίην dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. S.]

8 seq. συνήνειμε -- τὴν ἡμέραν ἐξαπίνης νύκτα γινέσθαι etc.) Vulgi more satisque populariter Noster, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀντὶ ἡμέρης νύξ ἐγένετο, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ, IX. 10. Moverunt ea H. Dodwellum, ut Herodoto omnem sideralis scientiae notitiam detraheret, quod ferri utcunque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaletique peritiam astronomiae aufert*, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitatur: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adauget eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus complures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coelique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylh.] in *Historia Astronomiae*, *Ciceroni*, *Plinio*, *Diogeni Laërtio*, *Apuleio*, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in *Olymp.* I. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex *Cyaxares*, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. *Divinat.* c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, *Astyage* regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudemi* testimonium. Seniore aeo viri doctissimi *Scaliger*, *Calvisius*, *Petavius*, *Ricciolus*, *Usserius*, *Newtonus* defectionis tempus et indagaverunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinauit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitratu constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra causam, opinione, *Bouherius* *Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est *T. S. Baierus* in *Memor. Scythicis*, insertis T. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adiungam, in tanto computantium dissensu, neque patitur adnotationum brevis uberiores excursus. WESS, — Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

fectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad Olymp. xlv. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua *Herodoti* editione; ad annum 610. refert *Franc. Baily* in *Philosoph. Transact.* mccccxi. p. 269 seqq. ut nuper ex *Novellis literar. Goetting.* intellexi. Diligenter perpensis solatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur, Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hic de eo Solis defectu, qui in *Pingrei* Tabulis ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. S.

16. Συέννεσις τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβόνυρος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et *T. Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim appellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorum Siculum* XIV. 20. *Labynti* nomen in *Babylonis* regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester *Medos* inter et *Lydos* fuit, est *Nabuchodonosorus*, qui et *Nebucadnezar*: congruunt temporum rationes. Γάμων ἱπαλλαγὴν, uti mox, [l. 18.] de consociata adfinitate Iones probasse videntur. De *Abderitis* et *Democrito* *Simplicius* de *Coelo* lib. III. pag. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπαλλάττειν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος. Iunge *Cl. Alberti* scholia in *Hesychii* Ἐπαλλάτταντες. WESS.

24, ἐς τὴν ὁμοχροίην) *Damnanda temeritate* Editor *Genevensis* mdcxviii. *Stephani*, *Chytrai*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἰμοχροίην publicavit. Vulgatum mssorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ὁμοχροίην *Corn. de Pauw* aequè pravum. Sola durat controversia, quid ὁμοχροίην? *Ios. Scaliger* *Castigat.* in *Hippocrat. de vulneribus capitis*, principio, Hic, inquit, ἡ ὁμοχροίην est curvatura interior brachii, quae contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὁμοχροίην ὀστέου calvariae laevis est superficies, ut bene *Foësius*, In *Aeschinij Dialog.* III. 15. οὐδὲ ἀπτεται ταῦτα

τῆς ὀμοχροίας, bene redditur, neque attingunt haec superficiem. Ad quem modum si cum Rev. Horreo ἐπιιδμῶνται ἐς τὴν ὀμοχροίην verteris in *summa cute*, seu *cutis superficie*, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. *levi ictu cruorem eliciunt*. Alia Vossius ad Melam, II. 1. [p. 668.] alia Gronovius, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique Gronovio et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! S.

CAP. LXXV. 5. εἰ στρατεύνται ἐπὶ Πέρσας) εἰρωτῶν, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide Gronov. [immo Var. Leot. vide,] et Adnotat. ad Diodor. XIV. 112. WESS.

[9. κατὰ τὰς ἐνύσας γεφύρας) Pro eo quod in versione posui, *pontibus eis qui ibi erant*, rectius fuerat, *qui ibi sunt*, vel, *qui nunc ibi sunt*, ut Larch. et Wytttenb. (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis οὐ γὰρ δὴ εἶναι -- τὰς γεφύρας ταύτας. S.]

10. ὥς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων) Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] aliique, de quibus pro Herodoto ad eum Samosatensis locum Cl. Gesnerus crudite. WESS.

[15. ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς μέντα) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a laeva habuerunt. S.]

[18. ὅπως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἰδρ. κατὰ νότον λάβοι, etc.) Wytttenbachium secutus eram, qui *commate* post ὅπως interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: *ut fluvius, si a tergo sumeret* (i. e. praeterlaberetur) *castra eodem loco manentia*, (ἰδρυμένα,) *hac parte superiore* (ἀνωθεν) *se convertens in fossam etc.* De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter ὅπως et ἂν interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam ἂν notione coniunctionis si usurpat Noster; quae illi ἦν, si vel ἰάν est. Arcte iunctae particulae ὅπως ἂν, cum coniunctivo vel cum potentiali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude ut significant; neque ad sententiam alia particula hic desideraba-

tur. Structura enim orationis, abiecto post ὅπως commate, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμός, ταύτη - - ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων βέθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ νότον, καὶ αὐτὶς ἐσβάλλοι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον. Quare nec opus fuit, inserta τε particula fulcire orationem, quod Schaeferus fecit, sic edens: ὅπως ἂν τὸ στρ. ἰδρ. κ. ν. λάβοι, ταύτη τε κατὰ τὴν διάρ. etc. S.]

CAP. LXXVI. 4 seq. κατὰ Σινώπην - - μάλιστα καὶ κειμένην) κειμένη praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librariorum, κειμένην scribentes, facile adparet. Nec vero in finibus Sinopes sitam Pteriam Herodotus ait, sed ex adverso, e regione fere Sinopae. S.

11. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὀρμῆσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξελαύνειν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στρατεύμα - - ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc spectat, VII. 105. πρότερον ἢ περ ὀρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro lones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πληθεῖ πολλῶν: nam praepositionem quod Arch. et Vind. omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μεμφθεὶς etc.) Latina, Croesus reprehensus propter suas copias, non probō. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius Stephanus et Portus, postulante verbi usu, caussatus exercitus sui paucitatem, sive potius, semet reprehendens ac incusans. Statim οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν Reiskii iussu ἐπωρᾶτο corrigendum foret, nisi si valide Noster resisteret. Ἐπειρᾶτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπίναι. Ecce tibi VII. 5. ἐπειρᾶτο κατιῶν ὁ Ἰστιαῖος: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84,

ἐπιμαρτο προσβαίνων. WESS. — Μιμφθίς non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπειδον: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem: id est, conquestus est de suo exercitu, non quod minus fortiter pugnasset, sed quod numero longe inferior fuisset hostibus. S.*

10. Λαβύνηρος) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coërcendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. Beroso apud Iosephum Ναβόννης lib. I. cont. Apion. c. 20. Par caussa Amasin Aegyptium, has in partes ut transiret, impulsisse videtur. Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. pag. 183. WESS. — Commode Larcherus monuit Labyneti nomen a Nabonnedo nonnisi literarum l et n permutatione, aliàs etiam haud infrequente, differre. Caeterum cf. c. 74. et Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. S.

CAP. LXXVIII. 3. φοιτῶντες) Ut alibi saepius, hic etiam oblitteravit Gronov. ionicam scribendi rationem; et cap. 96. ἰφοίτων e libro Flor. in ἰφοίων transiit; cum paulo post ἐπιφοιτῶντες intactum relinquatur; alibi διαφοιτῶντες et ἐπιφοιτῶσι. Hic vero scribi malim: οἱ ἴπποι, μετίντες τὰς νομας νέμσθαι, ἰσφοιτῶντες (nempe τὸ προάσκειν) κατήθιον. Verbum adhibuerunt Euripides et Lysias. VALCK.

5. ἰς τοὺς ἐξηγητίας Τελμυσσίων) Dubium est, praestet-ne Τελμύσσις an Τελμύσσις, cum sermō de his coniectorebus est. Cicero Divinat. I. 41. Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina. Habet et Strabo Τελμύσσιος, sive Τελμυσσίων ἄκραν lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] Arriano, qui de hariolis et coniectorebus his diligentissime, Τελμυσσίς Exp. Alex. II. 5. item Stephano Byz., Suidae atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. S. Bochartus in Chan. lib. I. 6. et Ezech. Spanhemius Diss. IX. de Usu et Praest. Numism. p. 563. abunde facient satis. Verum τοὺς ἐξηγητίας mutatos nolo. Non nescio, ἰς τῶν ἐξηγητῶν qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt Viri Cl. T. Hemsterhusius et Ruhnkensius ad Timaei Lexic. p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.

— Prope me abesse, ut istud ἐξ ἐξηγητῶν probem, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. S.

CAP. LXXIX. 4. εὑρίσκει πρῆγμα οἱ εἶναι) *Ex usu suo esse.* Infra IV. 11. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἶν. VII. 12. πάλιν εὑρίσκει οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι, conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre. Quae Florentini imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. WESS.

9 seq. παρα δόξαν - - ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκει) Dare quidem potuerat ὡς οἱ ἔσχει τὰ πρῆγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατεδόκει, pro-ut alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, semel praeterea loquitur VIII. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρα δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβάρων ἀπείβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκειον. VALCK.

13. ἢ δὲ μάχη σφίον ἢ ἀπ' ἵππων) Nihil in his mutari oportuit. Ἀφ' ἵππων, [quod amplecti non erubuit Gronov.] insuper habito Ionum more, ex ἀφ' ἵππων progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna equestri probatum. Poëta *Odys.* l. 50. ἐπιστάμενοι μὲν ἀπ' ἵππων Ἄνδράσι μάχεσθαι. Cuius exemplo *Philostratus Heroic.* II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ξυνεμάχοντο τοῖς ἀνδράσι. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti ἀφ' ἵππων. *Themistius Orat.* XXIII. pag. 285. A. καὶ τῷ ἀφ' ἵππων (οὐκ ἡδὺ ὄρεον) τὸν ἵππικόν. Atqui Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, ἱππύεσθαι ἀγαθοί, uti *Noster*, sive *Philippotatos*, quemadmodum *Philostratus Icon.* lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes *Homero* ἱπποκορυσταὶ *Iliad.* K'. 431. WESS.

CAP. LXXX. 4. καὶ ἄλλος συβήγγυσι) Amni verum nomen reddiderunt *Glareanus* ad *Livii XXXVII.* 38. et *Leopardus Emend.* VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. Cas.] cum de *Hermo*, εἰς δὲ καὶ ὁ ἄλλος ἐμβάλλει - - συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκδιδοῦσαι θάλατταν, ὡς *Herodotus* *Phoen.* Quae Geographi tanto sunt obportuniore, quanto certius nunc adparet, *Medic.* bellissime κατὰ Φωκαίην πόλιν offerre. Cl. *Reiskius* [et recte ille quidem] συβήγγυσι multitudinis numero pingit. WESS. — De templo *Διονυμῆνης μητρὸς τῶν*

ἑῶν conf. Strab. lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et Apollon. Rhod. I. 1125. S.

19. μηδ' ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνεται) Nimia et paene superstitiosa, qua in Medic. erat vir clarissimus, reverentia in orationem Nostri verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνεται invexit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem Florent. ad eam formam scribitur. L. Küsterum, acerbius hoc de genere Biblioth. Vet. et Nov. Clerici T. V. p. 409. conquestum, missum facio. Cameli odorem et speciem equum non ferre, sed reformidare, in praelii huius enarratione Xenophon Instit. Cyr. lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et Polyaeus Strateg. VII. 6, 6. non prae-terierunt. WESS.

24. τῷ δὲ καὶ ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι ὁ Ἀνδρῆς) Parum refert hoc an δὲ τοι praeoptes. [sed istud praetulerit Herodotus.] Ἐπίσθην ἐλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [Reisk.] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὗς ἐπεῖχε στρατηλατεῖν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem a navibus ad anchoras stantibus, ἐπεχούσαις, repetita non videntur: multo commodius τὸν νοῦν ad dictionis complementum adsciscetur. Vide hoc Polybii Exc. Leg. pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] δῆλος ἦν, ἐπεῖχων πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et S. Lucae Evang. c. XIV. 7. ἐπεῖχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In Euripidis Heracl. vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτός, manifestos ex ὁ Ἀνδρῆς natales habet, prorsus uti αὐλῶν πόρας fragmenti Autocratis apud Aelian. de Animal. XII. 9. Ἀνδρῶν πόρας genuerunt invitae, monitore I. Rutgersio Var. Lect. II. 1. WESS. — Proprius Herodoto usus verbi ἐπέχω sequente infinitivo. S.

CAP. LXXXI. 6. δεῖσθαι βοηθεῖν) Non probo βοηθήνην, tametsi Ionicae notae. Mox c. 83. δεόμενος Κρόσω βοηθεῖν πολιορκομένην. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεομένου Θυρήας) Vide Io. Meursium Miscell. Lacon. IV. 13. Barbeyracium Histor. Foeder. T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad Diodor. XIV. 44., de eadem Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 54. [p. 74. ed. sec.] Κυθηρήν νῆσος [l. 8.] Gro-

novii explicatione munita satis est. WESS. — Pro τὰ Κύνθηρα, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κύνθηρη τῆσος dicere placuit Herodoto. S.

20. Ἀλκῆνωρ τε καὶ Χρόμιος) Theseus in Stob. VII. p. 92. ἔκκειτο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀττηρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλειφθεὶς. Ἀργείων δὲ δύο Ἀλκηνόρος καὶ Χραμίον. Vitium perspexit Gesnerus, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκῆνωρ καὶ Χρόμιος. [Ἀλκῆνωρ καὶ Χρόμιος ex mssis edidit Schoen pag. 201.] Plutarchi Ἀλκῆνωρ Meursius dudum reformavit. De Othryade praeclare Ti. Hemsterhusius ad Lucian. Contemplat. c. ult. WESS.

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκροὺς) Frequentatur his in libris συνῆσαι, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex mssis, adridere non debet. Valuitne Othryades, viribus ac sanguine defectus, in unum Argivorum corpora coacervare? Belle Theseus in Stobensi, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολεμίων τρόπαιον ἔστησε. Non disparia Chrysermus in Plutarchi Parallel. T. II. p. 306. WESS.

28. λέγοντες, οἱ μὲν etc.) Ut alia quaedam Sophoclis et Euripidis, quae legisse suspicor Athenis Herodotum, expressit hunc locum de Phoenissis Euripidae vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, οἱ μὲν etc. Verbum ἔλεγον, ἐλέγετο, supprimitur haud semel in simillimo loco Thucydidis VI. c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδὲν αὐτὸν τρόπον ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι --- τοῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus. VALCK.

31. τίλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος etc.) Nisi Chrysermus [apud Plutarch. I. c.] fallit, Amphycitiones capti arbitri, litem secundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt Argivi apud Pausaniam X. 9. Vindicarunt et sibi Lacedaemonii; unde Θυριατικοὶ apud eos εἰσέφανοι, de quibus docti viri ex Athenaeo ad Hesychium. WESS.

37. πρὶν ἂν Θυρίας ἀνασώσωνται) Suum Herodotus recepit. [nempe ἂν particulam.] Platone in re obvia non uteretur teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἔνορκον ἂν ποιησαίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος etc. in Phaedone p. 89. c. [c. 38.] WESS.

38. οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non latuit Reiskii sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, *Eustathium* argumento sunt, *Δαυδαίμονιος δὲ, νικήσαντις ἔχεν τὸν (ἔστυο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρῶην, ἀπὸ τούτου κομᾶν*, ex *Herodoto*, in *Homer.* p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, *Plutarchi* praeter ceteros, *Nostrum*, sed clanculum, taxantis, *Vit. Lysandri* principio. Lege *Io. Meursii Miscell. Lacon.* I. 16. atque adde ex *Philostrati Vit. Apollon.* VIII. 6. p. 335. ubi *Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας*, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἔα' αὐτῷ κομᾶ, μῆτιν οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τι καὶ Ἰφίτῳ: h. e. iacetat se Sparta et gloriatur Leonidā non minus quam etc. Doctus interpret a vero aberravit. WESS.

42. αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρήσι etc.) De Othryadae exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Argivi ferunt in *Pausan.* II. 20. *Nicanter* in culto Epigrammate cum *Herodoto* facit *Anthol.* III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod *Simonidi* tribuitur, in *Anal. Brunck. T. I.* p. 130. S.

CAP. LXXXIV. 5. ὡς οὐ προσχωρεῖ Gronovium laudo. [προχ. edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in προσχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in *Thucydidis* II. 5. Arcem Sardoniam *Ti. Hemsterhusius* ea luce circumdedit ad *Lucian. Contempl.* c. 9. ut nihil supra. WESS.

10. τῇ οὐδὲ Μήλῃς, ὃ πρὶό τερον βασιλεύς) Et hoc bene. Πρῶτος, si valeret, non primum, sed priorem Croeso regem signaret, *Scaligero Can. Isagog.* III. p. 320. animadvertente. *Eusebius* habet in *Chron.* penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis Melem. Sic Myrsili Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles in fragmentis est *Nic. Damasceni*. Praeclare de *Dione Chrysost.* Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et *Mardi* nomine meritis est *Valesius* ad *N. Damasceni Excerpt.* p. 442. WESS.

[11. τὸν Μέρρα] Maiuscula litera Μέρρα dabant superiores editt. quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula, catulum leonis ex regis pellice natum esse. S.]

12. Τελμησσίων δικασάντων) Non erant δικασταί, sed coniectores et interpretes portentorum; quae duo coniunguntur a Cicerone de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. Est, inquit, quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui coniciet, vatem hunc perhibebo optimum: Μάρτις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάξῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστός ἐστιν ὀνειροκρίτας. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμησσίων εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάξαι θεῶν. Omnis divinationo coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicero de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda. VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias Reiskius offert, Miscellan. Lips. vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδασκάντων, docentibus, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e msstis lux. Leonem circum arcis muros gestatum spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardonianis, ὑμεῖς δὲ, inquit, πόλιν πεποιθότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis caussae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re simillima usus est Noster I. 78, 10. S.

[16. κατηλόγησε τοῦτον) τοῦτο malebat Reisk. coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hic obstant sequentes accusativi, absolute positi. S.]

18. ὁ ὢν δὲ Ἰστιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum Pavio et Reiskio. Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὲ ὢν τὸν Ἄτυν, I. 33, 8. οὗτος δὲ ὁ καθαρθείς, I. 53, 5. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφρων, I. 85, 15. et frequenter alias. Pronomini autem αὐτός non erat hic locus. S.

18 seq. τῶν τινῶν Αὐδῶν) τὸν τινῶν Αὐδῶν prave Florentino scribitur. [quem secutus est Gronov.] De Nostri more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85. ab [co-

dem] Gronovio: accedent progressu operis ex mssis plura. WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. S.

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν. quod et Valla expressit, et post eum alii. Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est ad eius exemplum. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud. μεταδιώκει δὲ, — ἀποστρίλας τριῆς κατ' αὐτὸν, III. 4, 11. S.]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπικρῆς, ἄφωνος δέ.) Vide supra ad I. 38, 10. notata. S.]

3. ἐν τῇ ὡν παρελθούσῃ εὐετοῖ) Alii codd. formam dant usitatam εὐεστοῖ: inusitatam sui Codicis admirabatur Gronovius. Herodoteam hic fuisse suspicor εὐετύϊ, et in Glossario Herod. primitus scriptum: Εὐεστοῦϊ, (pro Εὐεστοῖ, ἢ εὐημερίᾳ, εὐετηρίᾳ. — Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει: nempe εὐετύϊ, quod habet Aratus Diosem. vs. 358. Ὅφρα τις εὐετύϊ χαίρῃ ποτιδένμενος ἀνὴρ. Schol. τῇ εὐετηρίᾳ. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat Eustathius Iliad. τ'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimum eorum est ἡ κλιστύς: κλιστὸν, inquit, Μιλήτου Φοσὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. κλιστύς lib. V. 6. τὴν καταπλαστὴν IV. 75. subministravit, ut alia multa pereximia, Mediceus iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit Callimachus, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀρπακτύς, διακτύς, γελαστύς, μαστύς, ἀλκτύς, διστευτύς. Horum nonnulla meus attigit Hemsterhusius ad Lucian. [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet Hesychius, quaedam etiam mendosa: Ὠρητύς vox est nauci, Antimachea fuit παρητύς. Ἑσκλητύς probabiliter scribendum, ubi legitur Ἑσκλητός, ἢ τῶν ἐξόχων ἀθροισίς ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετύς, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστοῶ vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex Diog. Laërt. IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud Stobaeum perperam in verbis legi Democriteis p. 278, 53. τὰ ἀδικίοντα (τῶν ζώων) ἀθῶος ὁ κτείνων καὶ πρὸς εὐ ἔστ' οὖν τοῦτο ἔρδειν μάλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακιστοῦν interpretatur Hesychius κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. Aeternitas Antiphonti dicta Ἀμιστοῶ, teste Herodot. T. V.

poet. ἡ εὐεία, 'Eorā Archytæ Stobæi Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία Callimacho apud Suidam Ἀπιστώ. Ubi vulgatur in Herodoto IX. 84. τῇ ἀπιστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me iudice, ἀπιστῶ Hesychius: Ἀπιστὺς, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ὦ, quod commemini, nullam praebet Herodotus. Sed haec, fateor, modum excedunt, argutis istis Graecorum auctorum emendatoribus brevilocus displicitura. VALCK. — in τῇ -- εὐεία) Sequor schedas Ask., alias Mediceis consentaneas. In Glossis Herodoti variatur. In scriptis Remig. εὐεία, εὐμερία: aliae εὐεία, εὐεία: cui discordiae commodior dabitur locus. Non esse ab Ionum usu id, quod amplexus sum, alienum, Democriti apud Stobaeum verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. Clemens Alex. Stromat. II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τίλους, τὴν εὐμερίαν, ἣν καὶ εὐεία προσηγόρευσεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi Philosophus vocabula habuit. Nostro congruit Aeschylus VII. c. Theb. vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐείᾳ φίλη
ζύνεικος εἶναι. ---

ubi Critici εὐδαιμονία, εὐετηρία. Quo usu et Maximus de Elect. vs. 534. WESS. — Maximi philosophi de Electionum auspiciis carmen, quod dicit vir doctus, editum exstat in Fabricii Biblioth. Gr. T. VIII. p. 415 seqq. Vocab. εὐεία apud Aeschylum iterum habes in Agamemn. 878. S.

12. ἀλλογνώσας Κροῖον) H. Steph. coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in Voc. Herodotear. recensione p. 722. [ubi de verbo ἀναγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam praestant msssti, et Hesych. Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνώων in Galeni Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad Hesych. et Foësius in Oeconom. neque, alia in compositione, ἀλλοφρονίων, ἀλλοφάσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς εὖτος ὁ ἄφρων) Cicero Divin. I. 53. eiusdem generis etiam illud est, quod scribit Herodotus, Croesi filium, cum esset infans, locutum. Prodigiousum certe, modo verum. Noster non ἄφρων tantum, quemadmodum Xenophon, Nic. Damascenus et Dio Chrysost. atque alii, sed διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν, captum auribus c. 38. et κωφόν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatæ voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum ὑπὸ θεοῦ καὶ κακοῦ, uti scribit. Merito hoc reprehendit *Corn. de Pauw*. Habet *Plinius* N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle *Harduinus*, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS. — Conf. ad I. 38, 10. notata. S.

CAP. LXXXVI. 7. δις ἐπὶ τὰ Ἀνδῶν - - - παῖδας) Sic consimilia *Nic. Damascenus* Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. *Ctesias* nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque *Xenophon*. Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. ὅτων ὁτιωδὴ, quod sequitur, reddendum *Abydeno* apud *Euseb.* Pr. Eu. IX. 41. WESS.

[14. καὶ περὶ ἐν κακῷ ὄντι τοσούτῳ) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen* etc. Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate Croesus dictorum Solonis meminere! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in καὶ περὶ consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa hic fuerit accipienda; v. gr. cum maxime tanta in calamitate versanti. S.]

16. μηδὲνα εἶναι τῶν ζώντων ὀλβιον) Restitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc *Plinii* verissimum N. Hist. VII. 40. Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix. WESS.

17. ὡς δὲ ἄρα μιν προστήναι τοῦτο) Potuerat παραστήναι locum tueri, quem et illi *Reiskius* relictum voluit, nisi msstorum concordia obnixa fuisset. Vide *Gronovium*. WESS. — *Commode Gronov.* citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim προστάντις idem ac παραστάντις valet. Sic vero et προστάς olim I. 129, 1. i. q. παραστάς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ literam geminavi, sic et h. l. προσστήναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4. pro vulgato olim παραστήναι, recte προσστήναι libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens*. Rectius *Valla*: Quod dictum ubi subiit Croeso. S.]

18. ἐκ πολλῆς ἡσυχίης) Memoratam Stephano lectionem, quia dabat et Med. codex, recte restituit Gronovius: niti quoque potuerat Eustathio, qui ad Od. Θ'. p. 319, 23. [p. 1604. ed. Rom.] Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπλαγείς δὲ τούτοις ἐπὶ χρόνον ἄφθογγος ἦν, μόγις δὲ τι ἀνενεχθείς εἶπε. καὶ πάλιν. ἀνενεγκάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, λειποψυχίης, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίης: censeri certe potuit Croesus ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. ἡ λειποψυχία, locis a Foësius designatis, saepe dicta fuit ἀψυχίη Hippocrati: in locum ἀψυχίης, saltem in πσιχίης, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot Codicum et Eustathii propugnaculo. Puto et Nic. Damascenum in Nostro reperisse. Σιωπῆς δὲ γενομένης, ait Excerpt. p. 461. στενάξας μέγα, εἰς τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, postquam altum erat silentium, sive σιωπῆς γενομένης. Stabilire praeterea Nicolaus lectionem Arch. poterit, sicuti et Aelianus in Eustath. p. 1404, 45. [Od. α'. p. 38, 41. ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀνηνέγκατο ἄρα, [ἦγουν ἐκ βάθους ἐξεβόησε] καὶ εἰς τρεῖς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα. [Eadem habes apud Suid. in Ἀνηνέγκατο.] Adde aliam eiusdem Aeliani, quam adscripsit Berglerus, imitationem Var. Hist. IX. 41. WESS. — Verbum ἀνενεγκεῖν et ἀνενέγκασθαι apud Suid. in Ἀνενεγκών, et Hesych. in Ἀνηνέχθη, exponitur ex animi deliquio (ἐκ λειποψυχίας) se recipere, et vocem edere. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. Indicem nostrum Graec. in Appian.) unde fortasse apud Nostrum λειποψυχίης pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et Ionicos praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, vocem vel gemitum (ex imo pectore) proferre. Vide Heynium ad Iliad. τ'. 314. Apollon. Rhod. III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud Nostrum I. 116, 6. S.

27. ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. Reiskius ὡς ἦλθε Σάργας ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat olim hic atque alibi. Vide II. 27. et Lud. Abresch Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

28 seq. ἀποφλαυρίσει οἱ. ἀ δὲ εἶπας τῇ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ τῆπερ etc.) In οἷα si hae literae [οἱ et ἀ] coalescerent, huius quidem loci mihi facilius videretur intellectus ista ratione scripti: οἷα δὲ εἶπας, τὰ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει τῆπερ ἐκείνος εἶπε. τῇ tantum in τὰ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσει· οἷα δὲ εἶπας, ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ, τῆπερ ἐκείνος εἶπε) Varie haec fuerunt tentata. Cl. Abresch sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῆπερ ἐκείνος interpungens. Reiskius aut ἀ δὲ εἶπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut ἀ δὲ εἶπας, εἶπεν, ὡς αὐτῷ πάντα ἀπ., τῆπερ etc. Laudem merentur, etsi opera male cesserit, viri egregii. Premo mssorum vestigia cum Abbate Geinozio, [Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβεβήκει, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, carebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. Ask. ἀποβεβήκει. Verum αὐτῷ -- οἱ per tmesin, ut alias, pro ἐωτῷ depositum fuit. Vide Abresch dicto loco, et Gronovium. WESS. — Abreschii libro aegre careo. Quae autem Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκει οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῷ οἱ idem ac ἐωτῷ valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἐποβεβήκει olim superne adscriptae literae οἱ indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκει, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκει: pro quo non est cur ἀποβέβηκει quispiam desideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum exspectasses: vide I. 84, 22. 79, 8. 122: extr. etc. Quare etiam I. 152, 2. vulgatum olim κατεστήκει teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. T. I. p. 239 seq. S.

33. καλεσθαι τὰ περίσχεα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως ἑαλωκότων. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἔσχατα olim edebatur: quod et Gronov. incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Nec vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἔσχατα οἰκόντες idem valet ac οἱ τὰ περίσχατα οἰκόντες. S.

39. κελύει σβενύναι) H. Stephano insultare [quod a Gron. factum] recuso: vidit opinor cod. Rem. cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim Noste. in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et Davis. in Ciceron. Tuscul. Disp. I. 24. et Raphel. Obs. ex Herodot. in Ep. ad Galat. 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, Herodotus insolitā et subitā subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολουθία, cuius nulum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 103. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollitum videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. S.

CAP. LXXXVII. 3. δυναμένους δὲ εὐνέτι καταλαβεῖν) Portus καταβαλεῖν, ut in S. Remig. inest, corrigebat, citra urgentem causam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe oritur confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. Nic. Damascenus Excerpt. p. 449. ὁ δὲ Θηράτωρ ἐπὶ τὸν δόρυον (ἄρμητι) καὶ καταλαβὼν ἐσπάραττε. Salmasius ad libri sui oram καταβαλὼν, quo Nicolaus nec clarius distinctiusve loquatur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, inhibere, coëraere, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. S.

4. εἰ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἰδωρήθη) Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. vs. 385. εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεδιδόκως. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. A. 39. Ceterum S. Remig. κεχορήγηται placere posset, modo Herodotei commatis foret: Tritum usu est Aristotelis, Strabonis, atque aliorum, quemadmodum ad Diodori lib. I. 15. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. *κάτισί τι ἐγγύς ἰωντοῦ*) Scriptor Florentinus erroris reus est. Nusquam in his libris *κατίσι*, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus. Quae continuo succedunt, *ἀπιθωύμαζι τε ὀρίων*, Homeri exemplo venerunt 'Ιλ. Ω'. 629. *Πρίαμον θάυμαζω Ἀχλλεύς εἰσορόων* etc. WESS.

12. *χρήματα τὰ σα' διαφέρει*) Sic oportuisse, iam dudum docuit P. Leopardus Emend. VII. 9. Propagatum ex Aldino vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75. VII. 10. Qui Nostrum versavit, nihil hic desiderabit. WESS.

CAP. LXXXIX. 11. *κάτισον τῶν δορυφόρων*) Solitarium incedit Arch. *θάλλησον*. Galeus operam in eius patrocinio abutitur: *θάσσιον* inprudenti excidit. Hesychius *θάσσι*, *κάθισον*, quod ex *θάσσι*, quo de Eustathius in Hom. p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum Cyri Croesique sermonem Xenophon Inst. Cyri VII. [cap. 2.] p. 181. suo more descripsit. WESS.

CAP. XC. 4. *ἀναρτημένου σὺ ἀνδρός etc.*) Pareo Codicibus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. *μαθῶν - ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κρηῶς*. Eiusdem sunt speciei *ἀρτίται*, *ἀρτται* etc. Mox Cl. Reiskius *βασιλέως χρηστοῦ ἔργα*, coniectura fortasse arbitraria. WESS. — De orationis ἀνακολουθία dictum est ad I. 5, 7. S.

12. *ἐπανηλόγησι*) Aliena viri doctissimi comminiscantur: legendum *ἐπαλλόγησι*. Sed hoc dudum praecepit accuratissimus P. Leopard. et quidquid ad illud firmandum dici poterat, Em. VII. c. 9. Atque ita legit hoc in loco Pollux II. 120. nam non attigit τὸ *ἐπαλλόγητο*, e lib. I. c. 118. VALCK. — In Leopardi partes etiam Reiskius ivit, optimo consilio. *Ἐπαλλόγησι*, repetiit, eademque ipsa exposuit, quae supra c. 37. etc. atque ita Pollux. Nam *ἐπανηλόγησι*, quod illi et Nostro instaurat Cl. Adr. Heringa Obs. Crit. c. 3. p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene Philo Iud. de Fortitudo. p. 738. D. *εἰρηκῶς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλλιλλογεῖν αὐὸ δίκαιον*. WESS. — Adsurgo docto Virorum choro *ἐπαλλόγησι* hic corrigentium; sed in eorundem partes concedere nunc quidem non possum. In constanti librorum omnium scriptura *ἐπανηλόγησι*, nisi obstare visa esset Pollucis auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam nobis reddere debuisset; nisi fortasse *ἐπανηλόγησι* maluisses.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere, secum reputare et recensere*; (vide, praeter exempla a Schneidero citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omitta esse verba ista: hic, ille; omnes nominatim recensui:) sic ἀναλογίζειν, active, recensere, repetere, particulatim exponere; velut apud Philonem, (de Mundo, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοὺς ἐκείνων (μύθων) χρόνους ἀναλογίζαντες, si singularum fabularum tempora recenseamus: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζειν. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογεῖν eadem notione dicere Herodotus potuerit? Sic in ἐπανηλόγησε vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἡμελλον, ἡβελον, ἡδυνάμην, et similibus. Fortasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογεῖν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum καταηλογεῖν pro καταλογεῖν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορέω superest, ex κατὰ et ἀγορέω composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic Pollucis auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio, obstat: mss. codices firmant eam potius, quam evertunt. Nam quod cod. Iungerm. dabat, ἐπαλλολόγησε, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in AA sit mutatum; quod genus confusionis Bastius, olim noster, addidit ad Gregor. Dial. p. 921. Quod vero optimus alioqui cod. Falckenb. habebat, ἐπανηλογήσει, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐπαλλολόγησε. Hoc enim significaret iterum dixit, repetiit quae ante dixerat. (conf. I. 118, 5.) Atqui Herodotus quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero Croesus eadem Cyro iam ante dixerat. S.

24. εἰ ἀχαρίστοις νόμος εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχαριστίην scribae veteres, obliti iteratissimae locutionis. Satis hoc Thucydides erit, VII. 35. οὐκ ἂν σφίσι βουλομένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν εἶναι. Similia ex Tacito et Sallustio stipavit P. Leopardus Emend. IV. 23. habet et huc pertinens Abresch Diluc. Thucyd. p. 749. Egregie Clemens Alex. Protrept. p. 38. ὁ Κροῖσος, — — ἀχαριστός ἐστιν, ὃν προσκυνοῖς, et plura hinc derivata. WESS.

CAP. XCI. 5. πίμπτου γονέος) Praeclare *Mediceus*.

Idem ob sequentem articulum coniectando adsecutus fuerat *Steph. Berglerus*; mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte commentatur *Gronovius*. [Monuit *Gron.* γονέα non modo patrem, sed et generatim progenitorem dici; quem idem Noster γενέτορα, VIII. 137. 1.] Vellem is etiam mox δόλω -- ἐπισπόμενος scripsisset, quod mssti certum praestant et sermonis indoles expostulat. *Homer.* Od. Γ'. 215. ἐπισπόμενοι θεῶν ὁμῶν. *Sophocles Elect.* 973. ἀλλ' ἢ ἐπίσπῃ τοῖς ἐμοῖς βουλευμασι. Verum scripturae haec aberratio in aliis et Nostro saepe se obferret, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. *WESS.* — De progenitoribus commode a *Bellangero* ad h. l. monitum *Larcherus* retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Croesi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Croesus. *S.*

10. οὐκ οἶόν τε ἐγένετο) Nihil demuto; οὐκ οἶον, οὐκ οἶα, οὐκ οἶος, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca [l. 14.] *Reiskius* ὕστερον τρισὶ ἔττει τούτοις: quod Codices si praeberent, adtentionem mereretur; nunc edito inhaereo. *WESS.*

23. εἶπε τὰ εἶπε Λοξίης) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de Phallo agens, ποιῦσι, αἶτ, τὰ ποιῦσι Ἕλληνες. II. 49. Nostro tamen loco si prius εἶπε Codicibus abesset, ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptiōnem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ (I. c. 55.) τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμίονου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum Herodoteum est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, --- τὰ εἶπε. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο, τὰ Κροῖσος εἶπε: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult *Reiskius* lib. II. c. 51. ἰρὸν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαι, τὰ — διδήλωται. *VALCK.*

24. ἣν γὰρ δὴ ὁ Κύρος οὗτος ἡμίονος) Abydenus ex regis Babylonii oraculo de Cyro, ἥξει Πέρσης ἡμίονος, in *Euseb. Pr. Eu.* IX. 41. Explanatius, verum ex Nostro, Oenomaus, Apollinem vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κύρος, ἢ ὁ μηρόθεν μὲν ἐκ τυρανικοῦ, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὧν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἐκτυφὸν Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀμαντὴν μαντικὴν. Namque Hero-

dotea innui, Musae iniecta mentio testatur, quam ἔκρυφον fumi plenam et insolescentem invidiose taxat, in Eiusdem Pr. Euang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, Semimedus ac Semipersa. WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε, sic recte συλλαβῶν l. 21. non συμβαλῶν. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλισθαι, non συμβάλλειν, coniectare sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. S.

CAP. XCII. 5. ἐν δὲ Προμήνῃ τῇς ἐν Δελφοῖς) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime Iac. Gronovius. Minervae protemplaris sive vestibularis inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad Diodorum XI. 14. plura Io. Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. [in Reisk. Appar. ad Demosth. Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. S.

6. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι etc.) Cl. Reiskius τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam Codicum [l. 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quaestion. Homeric. c. 8. Vol. I. Homeri Barnes. p. xci seq.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδαῖς γυνὴ χρησμοφῶς Iamblichō de Myster. II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud Nostrum] articulo nihil prodest. Iuvemus Iamblichum apud Stob. Serm. LXXIX. p. 471. ἀδελφὰ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut Noster, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν Βραγχίδαῖς. WESS. — Philemon in Συμμικτοῖς apud Porphyrium l. c. ait: „quum apud Herodotum h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyr. in ed. Barn. editur, ἐν Βραγχίσι in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῇσι Μιλησίων legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi τῇσι Μιλησίων (sc. χώρης vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδας in foem. genere di-

cere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων scriptum reperisset, intellexisse se, *Herodotum* Ionum more (quemadmodum illi ἡ λίθος, ἡ κίων, ἡ Μαρμαρῶν dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse. Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eundem tamen *Nostrum* I. 158, 2. codices omnes in τοὺς Βραγχίδας consentire, itemque cunctos I. 46, 11. τῆς Μιλησίης ἐς Βραγχίδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. τῆς Μιλησίων scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpā in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantā si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrus* retulit, *Alexandro Magno* coaevum faceret. (vide *Villois. Anecd. Graec. T. II. p. 137. et Proleg. in Homer. p. xxxiv. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.*) At ex ipsis verbis a *Porphyrio* prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cotyensi* Grammatico, (de quo *Fabric. in Bibl. Gr. IV. p. 379.*) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostri* V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte ἐς τοὺς Βραγχίδας scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat in agro *Milesiorum*. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. Βραγχίδαι in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant ἐς Βραγχίδας πίμπειν, (ut apud *Nostrum* I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, Βραγχίδαι diceretur, nempe αἱ Βραγχίδαι, ut αἱ Ἀθήναι et similia. Ita quidem *Pompon. Mela* l. 17. Oraculum *Apollinis*, ait, dictum olim *Branchidae*: cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἐπὶ τὸ ἐν Διδύμοις, et τὸ ἐπὶ τὸ ἐν Βραγχίδῃς nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud *Strabonem* IX. 421, c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eundem *Strab.* XVII. 814. A. iunguntur ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις, prorsus tamquam duorum locorum nomina. S.

14. ἀντιστασιώτης κατεστήκει) lure Gronovius ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, vere lapsus. L. Küsterus, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec. T. V.* p. 407. Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte*, Serinus in *Stob. Serm. XLV.* p. 313. quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνᾶφου ἔλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνᾶφος, ut codex mstus ostendit, hic invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ κνᾶφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνᾶφου ἔλκων explicantes. [Suidam vide in *Κνᾶφος*, et Ἐπὶ κνᾶφου.] Non addo, κναφηίου, in *fullonis* officinam, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum in *fulloniam* officinam traxit? Nullus-ne ad caedem locus commodior? Bene hoc perspexit, locumque persanavit *Steph. Berglerus* Act. Lips. MDCCXVI. p. 423. tum T. *Hemsterhusius* ad *Hesychii* Ἐπὶ κνᾶφου. Κνᾶφος, carduus sive spina est, qua fullones radere vestimenta solent: praeterea tormenti seu *carnificinae* genus, clavis aculeisque obplectum, ad miseros crudelissime enecandos: Ὁργάνον τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, *Suidas* et *Timaeus*. [in *Lexic. Plat.* p. 160.] Pertinet huc *Platonis* X. de *Rep.* p. 762. ἐπ' ἀσπαλάθων κνᾶμπτοντες, *super tribulis lacerantes*, ut viri egregii docuerunt. WESS.

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus *Sophista*, qui *Dissertationes* aliquot *Ethicas* conscripsit, inter *Fragmenta Pythagor.* vulgatas p. 714. Λυδοῖς τὰς κόρας πορνευθείσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμεν. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam παιδισκείων mentionem narrationi suae quaedam de more *Lydiaco* interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a *Sophista*, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit lib. II. c. 126. eo *Cheopa* scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam prosedam πρῆσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δὴ τι. Corpore quaestum facientes, πιπράσκουσιν τὴν ἥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ, *Origeni* c. *Cels.* V. p. 260. ἐπὶ μισθῷ (χρημάτων *Xenoph.* *Symp.* p. 523, 7.) τὴν ἥραν ἀπεμπωλῶσθαι *Eusebio* *Προπ.* IV. p. 162. b. Commode dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν ταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit *Clar. Abresch*, *Dil.*

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo ceperit nescio: mihi videbatur ἐν οἰκῇματι ἐργάζεσθαι coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐπ' οἰκῇματος.] Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἐπαίραν suam nolunt εἶναι ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ πονοβόσκῳ οὔσαν et p. 731, 57. [*Demosth.* Reisk. T. II. p. 1354, 22.] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην *Herod.* II. 135. Secundum grammaticos et *Eustathium* ad Ἰλ. Ψ. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] *Archilochus* istius generis mulierem Ἐργάτην dixerat: sed ab istis dissentit *Hemsterh.* ad *Hesych.* in Ἐργάτις. τὸ πονεῖον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud *Demosth.* p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in *Alciphronis* Epistola, quam vulgavit *Abresch.* in Addend. ad *Aristaen.* p. 115. παιδισκεῖον dixit *Nicias*, *Athen.* X. p. 437. f. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In *Isaei* Or. V. p. 58, 13. [p. 134. Reisk. Vol. VII.] *Euctemonis* ἀπειλευτέρα ἐναγκλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, meretriculas alebat conciliatrix: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] *Charisii* liberta *Nicarete* ἐπὶ τὰ παιδίσκας ἐν μικρῶν παιδίων ἐκτέτατο. VALCK. — *Lydias*, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit *Heyne* in Commentar. Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti *Lydorum* morem apud *Cyprios* notavit *Iustin.* XVIII. 5. Conf. *Clearchum* apud *Athen.* libro XII. cap. 11. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 316. l. 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum *Larchero* (in Notis ad *Herodot.*) corrigendum sit. Caeterum apud *Nostrum* mox l. 13. ὁ Ἀνδῶν δὲ ἡ μὲν non tam *populus Lydorum*, quam *plebs*, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. I. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (l. 8.) rectius *circumforanei homines*, quam *forenses*. cf. II. 141, 20. S.

16. καὶ δύο πλέθρα) *Gronovio* scribendum videtur καὶ δύο πλέθρα τὸ μέτρος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλέθρα de ambitu recte poni. Contra ea *Georg. Arnaldus* venit *Animadv.* c. 29. *plethri* mensuram altitudini, longitudini, et latitudini saepe admoventi conmonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De *stagno Gygaeo* Poëta 'Ιλ. B'. 865. et *Strabo*, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste *Coloën* postea cognominatum novimus. Referunt huc παλαιὸν Γύγαό τε σῆμα in *Nicandri Theriac.* vs. 633. Critici veteres, forsitan male. WESS. — Nulla subest caussa, cur de integritate huius loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ εὖρος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait *Clearchus* apud *Athen.* lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet *Lydiae* partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a *Gyge* amasiae suae erectum *Clearchus* narrat, quodque *Nicander* etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte *Larcherus* monuit, nisi hoc ipsum de quo hic *Herodotus* loquitur, et ex eo *Strabo* l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex *Chandleri Itinerario* idem *Larcherus* adnotavit. Conf. *Heyn.* ad 'Ιλ. β'. 865. S.

CAP. XCIV. 2. τὰ θήλεα τέκνα καταπορεύουσι) *Vitam meretricium* agant erat in Latinis. Verius *Thomas*, ἐπὶ πορνείαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις - - καταπορεύει τὰ θήλεα τέκνα. Numos a *Lydis* repertos *Xenophanes* in *Pollucis* IX. 83. itidem prodidit. Adde *Eustathium* ad *Dionysium* vs. 840. WESS.

[9. ἐπὶ Ἄττυς) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde Adnot. ad IV. 45, 16. De *Mane* conf. *Dionys. Hal. Ant. Rom.* I. 27. S.]

Ibid. σιτοδείην ἰσχυρήν) *Herodoti* σιτοδείην (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφορίαν καρπῶν interpretatur *Dionysius Halicarn.* A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανείμαντας restituendum videtur, διανείμαντα Ἄττυν ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κληροῦς ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex *Herodoto*, tradente τὸν βασιλεῖα αὐτῶν (*Atyn*) δύο μοίρας διελόντα Ἀττῶν πάντων κληρῶσαι. *Herodotea* se *Dionysius* enarrare profitetur; e rerum *Lydiacarum* scriptore probabiliter, quae *Galei* suspicio est, derivata. VALCK.

12. ἄνεα δίζησθαι) Etsi non magnum videbitur operae pretium, hoc ex msto elegi: non possum in animum inducere, placuisse *Nostro* continuam scriptionis et soni in δίζησθαι et δίζησθαι, nulla praesertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, *Homeri* et *Ionum* est. Habet

Eustathius in Odyss. p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] διζτανται ex Herodoto, quod nunc II. 38. διζτανται. Consentunt Grammatico tamen Codices Ask. et Arch. Graviter et vere Democritus, διζήμενοι τὰ γὰρ μὲν παλαιά, τὰ δὲ κακὰ καὶ μὴ διζήμενοι, ex Stobaeo in Poësi Philosoph. p. 176. WESS.

13. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων) Corripitur Noster ab Athenaeo I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19. A. ob ludorum haec inventa Atyis regis tempore: esse enim ludos istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli Troiani tempore. De pilae et talorum lusu nota ex Homero res est: at ubi apud eum tesserarum τῶν κύβων, αὐτὸς κύβους αὐτὸς κούβην mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seriori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie Thomas Hyde Histor. Aleae p. 112. et Hemsterhusius in Polluc. IX. 97. WESS.

15. πλὴν πιστῶν) Nullum hic scriptoris lusum [cum Gronov.] agnosco. Πιστοὺς et πιστὰ usu terunt, non πιστοῦς. Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabimur? Negatur horum origo Lydis, quod ea Palamedi contingeretur abs omnibus. Sophoclis, Alcidamantis, Gorgiae, Philostrati hanc ad rem atque aliorum loca Hemsterhusius antestatus est. Sint-ne vero πιστοὶ calculi tantum, an calculi tesserarii, animose ante non multos annos disputaverunt Io. Corn. de Pauw Diatrib. de Alea Vet. p. 57. et Vanni Criticae p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. ἐπιτὸν τὸν βασιλῆα προτάσσειν) Cl. Reiskius προτάσσειν. Tu vide III. 89. VII. 65. Dionysius, his usus, de suo liberaliter adstruxit plura: Lydum, Atyis filium, uni parti a patre adsignatum, alteri Tyrrhenum ait, Rom. Ant. I. [c. 27.] p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα Λυδῶν μοίρας τὴν αἰμίνω τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἑτέραν, ἀπολαχούσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-ne in Italiae oras, atque Etruscorum genti originem Lydi dederint, quod Nostrum secuti plures litteris tradiderunt, in magna versatur controversia; de qua Theod. Ryekius Diss. de Prim. Ital. Colon. [edita cum Holstenii Notis in Steph. Byz.] c. 6. et Scipio Maffei Hist. Diplom. p. 228. atque alii. WESS. — Confer quae ad h. l. Larcherus commentatus est. S.

CAP. XCV. 6. καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδούς) Vero dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condocerunt, aliam ac *Noster* trivit viam, fateturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 776. Itaque optio datur. WESS.

8. ἐπ' ἑτα εἴκοσι καὶ πεντακόσια) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi conmonstratum est. WESS. — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod. Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr. Bibl. Gr. T. II.* p. 742 seq. laudavit) *Larcherus* studuit in *Notis* ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persis gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam huc molitus est *G. Bruining* in *Actis Societ. Traiect.* T. II. p. 162 seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, *Ctesiae* mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum 600 annorum, quem hic habent *Herodotei* libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. quinque generationibus ante *Nitocrin* vixisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, *Nini* uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem quadringentis annis auctum fuisse; scripsisse *Herodotum* ἑτα ΗΔΔ, id est, εἴκοσι καὶ ἑκατόν, annos 600; inde illos fecisse ἑτα

[H] ΔΔ, id est, annos DXX. Cuius quidem inventi laudem non invidemus auctori. S.

CAP. XCVI. 4. οὗτος ὁ Δειόκης) Deiocem non praeteriit Polyaeus Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum insistens. Quae runt docti viri idem-ne fuerit ac Arphaxadus, cuius in Iudithae historia c. 1. memoria durat, an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux: de qua lite Schroërus Orig. Assy. sect. IV. 5. etc. et Leon. Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

13. ἰθὺς τε καὶ δίκαιος ἦν) Ecce tibi observationem docti viri, Petri Fontein, cui Theophrasti Characterum cultiorem editionem brevi debemus. Quum de iudice sermo sit, idem est ac, ἰθὺς ἰδίκαιος: eadem ratione Homerus, ἰθὺς, et, ἐς μέσον ἀμφοτέροισι, μὴδ' ἐπ' ἀρωγῇ, δικάζειν, Iliad. Ψ. 574. et 580. Si vero animadvertas, pro ἰθὺς Atticos hoc sensu dixisse ἴσος, vix dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud Solonis, τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ, laudatum Plutarcho in eius Vit. pag. 85. v. Huc nimirum spectant, quae, paullo ante, [l. 10.] de eodem Deioce, habet, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δίκαιῳ τὸ ἀδίκον πολέμιόν ἐστι: ex quibus tamen verbis vitium, quod illis inhaeret, tollendum est. Quum enim Herodotus manifesto significet, hunc δίκαστην, probe gnarum cives, ab iniustis iudicibus vexatus, iisdem reddi infensos, iustitiam observasse eum in finem, ne quis erga se, ad regnum adspirantem, odium conciperet; liquet, me quidem arbitro, legendum esse, ὅτι τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Neque aliter, in argumento fere pari, Euripides, et ipse Solonis dicti haud immemor, Phoeniss. v. 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, vel potius κοινόν, ἀνθρώποις ἔφυν' Τῷ πλεονί δ' αἰὲλ πολέμιον καθίσταται Τούλασσαν. Quinimo, huius sententiae ea est cum Historici observatione, modo verba sicuti scopus eius postulat legantur, similitudo, ut in altera exemplar alterius tantum non agnoscas: certe hoc, τῷ πλεονί δ' αἰὲλ πολέμιον καθίσταται τούλασσαν, ipsum illud est Herodoti, τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille in litteris ad me, sed quibus membranae auxilium negant. WESS. — Nec vero etiam membranae auxilio correctoris indigebant. S.

CAP. XCVII. 5. ἔνθα περ πρότερον προκατίζων ἰδίκαιος) De iudicibus, sive illi reges seu privati fuerint, hoc sollemne. Supra c. 14. Midas ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν Herodot. T. V.

προκατίζων ἰδύκαζι. et V. 26. Additur dixisse *Deiocem*, οὐ δὲ καὶ ἔτι, *se non ultra iudicaturum*: non aliud enim ac δικάσιν, quemadmodum doctissimi viri *Sylburgius* in *Grammat. Clenardi* p. 431. et *H. Stephanus de Dialect.* pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. *Philosophi Eusebii* apud *Stobaeum Serm. XLIII.* pag. 310. καίτοι περ χρεὶ εἰδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, ὅτι καὶ etc. *perperam et sine ratione Gesnerus* καταδικάζειν corrigi iussit. *Praeclare Glossae Sangermanenses*: Δικᾶν, ἀντὶ δικάσιν. Ἡρόδοτος δ'. οὐ φησι δικᾶν ἔτι. WESS.

15. στήσωμεν ἡμέων αὐτῶν βασιλεία) *Voculam* ἵνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere *Herod.* p. 169, 32. [III. 25.] ἵνα σφείων αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] δαὶ ἵνα γέ τινα ἡμέων βασιλεία γένεσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἵνα ἡμέων αὐτῶν βασιλεία. VALCK.

CAP. XCVIII. 14. τὰ νῦν Ἀγβατάνα κέκληται) *Demiror dilectissimis membranis* haud auscultasse *Gronovium*, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum. Optime codex *Florent.* cui alias plures schedae consentient. *Medorum regiam* hanc urbem veterum conplures, in quis et *Ctesias*, Ἀγβατάνα, teste *Stephano Byz.* adpellarunt. Nunc quidem in illius *Persicis* ἔδωκε Κῦρος - - Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐμβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in *Stephani Βαρήνη* legitur. Opinor latere idem vocabulum in *Aeschyli Pers.* vs. 927. nam quae de *Agdabatis*, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. *Sam. Bochartus* tituli originem in *Arabum sermone* invenit et eleganter illustravit *Phaleg.* III. 14. Culte vero de *Aristotelis* obscurioribus libris *Themistius* πλείοσι πεφραγμένοι εἰσι περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐμβατάνοις βασιλεία, Or. XXVI. pag. 319. D. WESS.

18. κολωνός ἐν) Videtur *Diodorus* II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. *Ambitum* idem XVII. 110. stadiis cl. absolvit, et hac parte discors. *Athenarum* enim amplitudo atque ambitus stadia cc. acquabat, teste *Dione Chrysostomo* Or. VI. p. 87. c. et illi tamen, ex *Nostri* finitione, *Ecbatanorum* magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravum

est. Ἀθηναίων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰς etc.) Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δὲ τι βαρβαρικὸν ἔχων πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρεω, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσεῖ. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. Ed. Vulc. WESS. — Omnino structuræ genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXXI. p. 42. S.

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρεῖσθαι) Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit B. Brissotius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκοοι) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatore Dionem Cassium lib. XLII. 17. p. 315. Ed. N. καὶ γὰρ κατήκοοι σφῶν καὶ κατήκοοι -- πολλοὶ περιμένοντες. Aliis sunt ὠτακουσται, ut in libello de Mundo, cuius interpres Apuleius non sine quadam cultus elegantia: Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi [conf. Nostrum, I. 114, 7.] quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat. Ceterum scribi debebat, quod bene vidit Reiskius, καὶ οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνίστρεψε) Interpretatio Vallae, Deioeces -- solam Medicam subegit nationem, eique imperavit, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. Galeus pro συνίστρεψε legi scribit in msto συνιστρέφατο, atque ita loqui solere Herodotum: obversabatur eruditissimo viro κατιστρέφατο, subegit, veterum nulli adeo frequentatum quam Herodoto; apud quem nusquam invenietur συνιστρέφατο, usurpantem τὸ συστρέφει no to significatu IX. 18. πάντα συστρέφαντες (mutari non debuerat) ἰωντοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. Hoc apud alios frequentius dicitur ξυστραφεῖντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quin hoc loco συνίστρεψε notet in unam contraxit: Deio-

ces τὸ τε Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε, μόνου τε τούτου ἦρξε: (sic ista leviter refingenda suspicor;) *Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit.* Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπεχεῖτο (Suidas explicat, ἀρκεῖν ἤγειτο:) μόνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατευόμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satelles; pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque *iustitiae fruendae causa* (Cicero de Off. II. c. XII. init.) rex fuerat constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἐν πόλυσμα ποιῆσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἦσαν ἐπιμέλεισθαι. Herod. p. 41, 5. et p. 42, 5. [c. 96, 6. et 98, 11.] Condidit itaque Ecbatana. His denarratis subiungit: Διόκης μὲν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνώκισε, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, *Herodotus* lib. VII. c. 156. VALCK.

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἱ Νῖνον ἔχον) Qui ἔσχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. *Assyrios* laxiore significatione *Noster* usurpat, illis ipsos comprehendens *Babylonios*. *Assyriorum* itaque alii *Ninum*, *Babylonem* alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. WESS. — De Nino urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. S.

CAP. CIII. 4. ἐλόχισε κατὰ τέλεια) Turmatim. Adscripserat his Scholiastes: κατὰ τέλεια τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνδρια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo Suidas. [in Κατὰ τέλ.] Ultima huc refer, cetera aliorum deferenda. Καὶ κατὰ τέλεια καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

[8. ὅτε νύξ ἡ ἡμέρα ἐγένετο) Vide supra, c. 74, 8. S.]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθίων Μάδης) In obscuro res Scythicae loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura *Iustinus* II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. Μάδης Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter *Strabo* I. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat. WESS. — Confer *Nostrum* cap. 15. et praesertim IV. 11 seq. S.

GAP. CIV. [1 - 3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαυώ-
τιδος --- ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερῶν ἐξώμα ὁδός.] Iusto maior
videri possit iste numerus *triginta dierum*; quum praeser-
tim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori
iungitur, intra *quinque dies* ab homine ἐξώμα permeari
posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hic non de ea parte
Maeotidis paludis agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de
ostio *Maeotidis*, et quidem de ulteriore ora illius ostii,
ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant. conf. IV. 11 seq. Cae-
terum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur,
quas *Scythae* dein habitarunt, diurnum iter ab eodem
Nostro ducentis stadiis aequiparari, IV. 101, 8. S.]

8. ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος) Eadem, sed distin-
ctius, IV. 12. VII. 20. *Cimmerii* legerunt oras *Ponti* et per
claustra *Caucasea* in *Asiam* intraverunt; *Scythae*, dum pro-
fugos insequuntur, a via aberrarunt, perque *Caspiae* por-
tas in *Mediam*, regionem a fugitivis aversam, devenerunt.
Lege Th. Sig. *Baierum*, *Comment. Acad. Petrop. lib. III. p.*
318. WESS.

CAP. CV. 2. Ψαμμίτιχος) Ita hic. At Ψαμμήτιχος
lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior
scriptura II. 151. VII. 7. Quae quidem discrepantia ex
pronuntiationis vicinia nata fuit. *Scythicam* expeditionem
Hieronymus attigit in *Fabiolae* Epitaphio: Hanc gentem
Herodotus refert sub *Dario Medorum* rege viginti annis *Orien-*
tem tenuisse captivum, atque ab *Aegyptiis* et *Aethiopibus* an-
num exegisse vectigal; non sine erroribus, de quibus *Soa-*
liger in *Eusebii Chron.* p. 83. Τοπροσωτίρω [l. 4.] non ex ge-
nio *Herodoti*, uti visum *Gronovio*, sed e *Grammaticorum*
vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσωτίρω III.
138. sicuti alibi τὸ πρόσω, τὸ λοιπὸν, τὸ πρῶτον, quae
emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc con-
pluscula *Io. Wasse*, addita in *Dukeri* praefationem *Thucy-*
didis. WESS.

9. πάντων ἀρχαιότατον ἱρὸν etc.) *Pausanias* I. 14. primos
omnium mortalium *Assyrios* *Venerem* *Coelestem* colere
ingressos perhibet, ab illis *Paphios* in *Cypro* et *Phoenices*

in Palaestina religionem eius accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus Mylitta, quam ab Assyriis cultam ex Nostri I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? Uraniam istam Venerem Syri Dercetun vocitabant in Diodori II. 4. WESS.

15. ἐνέσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον) Ita dederat, uti rei series et Longinus testantur. Scio animose ὁ θεὸς a Gronovio defendi; quo modo, si qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. Ampl. Bouherius totum illi cap. 20. Dissert. Herodot. inpendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil adtinet, decernit cum Tollio ad Longinum atque aliis, θήλειαν νοῦσον convenire contaminatis morbo turpium virorum, ut Horatius alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, Philonem Iud., Dionem Chrysostomum, Herodianum, Clementem Alex., Eusebium, Scholiasten Thucydidis, quibus adiungi poterit Criticus ad Phaestionis Enchirid. p. 41. circuitu θηλείας νοῦσου id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, Longino honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque ἀμύμητον fuisse visam, qua est sententia vir Amplissimus. Haud parum tamen metuo, ut Noster Scythis id imputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuitione abstinet I. 135. usus, uti opinor, si aperte loqui nollet: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad Hieron. Mercurialis opinionem Var. Lect. III. 7. Hippocratem et Nostrum comparantis. Ille de iisdem Scythis de Aër. Aq. et Loc. p. 293. [sect. 106. et 109. ed. Coray.] εἰνούχιαί γίνονται καὶ γυναῖκες ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. Caussam morbi incolas acceptam referre deo, [ait ibid. Hippocr.] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, caussas. Porro, qui malo tentantur isto, ἐνδύονται πολλὴν γυναικείην, καταγνόντες ἐαυτῶν ἀνανδρείην. γυναικίζουσι τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ὡ καὶ ἡμεῖς. Denique νοῦσον appellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eandem uterque rem signaverit. *Noster* νόσον θήλειαν vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali causam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippocr.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio de Maribus inter Scythas morbo effeminatis, quos ille cum hermaphroditis *Floridae* contulit, in *Commentationib. Societ. Goetting.* Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, comperitum est nostra aetate, morbum illum, quem muliebrem commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quae ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae Scytharum olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie*, par le Comte *Jean Potocki*, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth*, *Reise in den Caucasus* etc. Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro θήλειαν ad Ionismi normam θηλέην corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor.* *Dial. ion.* §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali ε in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θήλεια ἵππος, III. 86, 5. τὴν θήλειαν καμάραν, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typothetae etiam tradita erant, quum a *Boissonado* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videretur, id mecum communicare, aut de eo me monere consuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo hic agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρά δὲ Ἡρόδοτον, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, „ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρογύνους ἢ κατὰ γότας. *Tiberius Rhetor*, „de Figuris, cap. 35. de *Periphrasi*, inedito adhuc, brevi „cedendo.“ S.

18. τοὺς καλόντας Ἐναγείας οἱ Σκυῖται) Ampl. Bouherius *ἰναγείας*, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudo. Obstant membranae. Repugnat scriptor ipse IV. 67. Contra etiam veniunt Scholiastae Ἐνάγεις, οἱ ὅπλιται: cuius explicatio, etsi sit erronea, deceperitque G. *Corinthus*, vetat mutationem. Amplius robur *Hippocrates* adderet, modo scripsisset, ut *Tollius* ad *Longinum* habet, καλοῦνται δὲ οἱ τοιοῦτοι Ἐνάγεις: verum ea *Mercurialis* est correctio speciosa: Ἀναγνῶντες praeferunt veteres editi. Confer P. *Leopardum Emendat.* VII. 10. WESS. — In vulgatum h. l. Ἐναγείας, et in Ἐναγείας IV. 67, 7. consentiunt fere libri: a quo parum abest ἀνδρῆς, quod apud *Hippocr.* (teste *Corayo* in *Notis*, p. 331 seq.) in cod. Reg. 2146. et in ed. Ald. legitur. Quod si, ut probabiliter *Wesselingius* iudicavit, (in *Notis* ad *Glossas Herodoteas*) Scythicum verbum est, frustra sunt viri docti, qui illud ex graeci sermonis norma vel interpretari vel corrigere conantur. S.

CAP. CVI. 4. χωρὶς μὲν γὰρ φόρου) Reisk. χωρὶς μὲν γὰρ, φόρον, et mox τὸν ἐκαστοῖς: aut φόρου, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege *Davisii* adnotationes in *Ciceron.* I. 59. de *Nat. Deor.* WESS. — Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὸ in τὸν mutetur; sed, hoc quod quibusque imposuerant, est idem illud tributum, quod exigebant. Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem iuncta intelligantur haec duo, φόρον, et τὸ ἐκαστοῖς ἐπιβαλόν, (nam sic cum ms. F. pro ἐπιβαλόν scribendum,) et ad horum utrumque referatur verbum ἐπηρεσον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ φόρου, quam φόρων, legi velim: cuius posterioris coniecturae idem Reiskius in *Notis* editis merito nullam fecit mentionem. S.

10. καὶ τὴν τι Νῆον ἔλκεν) Hieronymus in *Chron.* *Cyaxares* *Medus* subvertit *Ninum*: ad quae *Scaliger* N°. MCCCCLX. p. 85. Fortasse in Graeco conceptum fuit: Κναξάρης ὁ Μῆδος τὴν Νῆον αἰρεῖ, capit, expugnat. Nam procul dubio non subvertit. Quis ergo? Scribit *Noster* c. 178. Νῆον ἀναστράτευ γινωμένης, *Babylonem* gentis regiam et metropolin fuisse: additur

c. 183. *eversam* [certe *expugnatam*] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Astyagem*, uti *Bouherius* voluit *Dissert. Herodot.* p. 240. [Quod mox ait, ἐν ἑτέροις λόγοις δηλώσω,] *Assyriorum historiam*, λόγους Ἀσσυρίους, composuisse *Herodotum*, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud *Aristotelem* fragmentum, *Hist. Anim.* VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuriâ. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse commentarios, et propterea neglectos, cum *Vignolio Chronolog.* IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Dissert. Herodotea* c. 1. disputatum uberius fuit. WESS.

CAP. CVII. 5. ὑποθήμενος δὲ τῶν μάγων τοῖς etc.) *H. Stephanus* [in *Prolegom. de Herod. vocab. et loq. gen.*] ὑπερθέμενος, quod c. 108., longe praefert; a cuius iudicio non dissideo. ὑπερθεῖναι hoc usu in Musis frequens, non illud. Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων ὑπερτίθετο, cum *Gyge* communicabat, I. 8. tum V. 24. VII. 8, 1. Statim μὲν ante *Μανδάνην* [l. 7.] induxi, obsecutus membranarum. WESS.

11. οἰκίης μὲν ἰόντα ἀγαθῆς) οἰκίης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in Codicibus bonis inveniretur. οἰκία, familia, non potuit οἰκίην dici; semper Ionice scribitur οἰκή. *Herodot.* I. 90. ἰόντες οἰκίης οὐ φλαυροῦσθης. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin* primum habebant despiciatui, ἅτε δὲ δημότην τὸ πρὶν ἰόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος. Eundem *Hellanicus Athenaei* XV. pag. 680. b. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALCK.

CAP. CVIII. 7. ἐπίτρεα ἰούσαν) Revocavi quod *Albus* eumque secuti expresserant, idque licitum in mssorum dissensu putavi, praesertim ubi scriptor ipse viam monstravit cap. 111, 4. Memini *Damassium* apud *Photium* p. 561. novae scripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτρεα οὔσαν τὴν γαμπτὴν συνεπῆγεν. Sed dubia et controversa lectio est, et defendi, nisi metaplasmo declinationis in subsidium vocato, nequit. Nihil simile ἐπίτρεα, quo

Hippocrates pluresque alii fuerunt usi, requirit. Vide doctam T. Hemsterhusii adnotationem ad Thom. M. voce Ἐπίτιξ. WESS.

17. σὺ δὲ ἑαυτῷ περιπίπτῃς) Dubium est, hoccine, an σὺ ἑαυτῷ περιπ. adscisci debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. Aeschin. de Legat. Fals. p. 47. Ed. Ald. [p. 311. ed. Reisk.] ὡς ἐγὼ τοῖς ἑμαυτοῦ λόγοις περιπίπτω. Io. Chrysostomus T. V. p. 24. B. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς ἑαυτῷ περιπίπτει. et T. VII. pag. 831. c. παντοχού ἢ πλάνη ἑαυτῇ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in μηδαμῶς, quod viro Cl. [l. 15.] tantopere placuit. Ecquis enim mortaliū, in ea schedarum discordia, Herodoteum illud esse praestabit? Μηδαμᾶ habet cap. 68. III. 65. atque alias, μηδαμῇ quoque. Mox [l. 18.] ἐς σιωπῆς servavi, non ignarus defendi veterum locis ἑαυτοῦ posse, patronumque habere in Miscell. Observ. T. III. p. 142. WESS. — Quod modo praecessit, ἄλλους ἐλόμενος, id commodè Wytttenb. Select. p. 351. confert cum illo Xenophontis, Hellen. III. 1, 2. Κῦρον ἀντ' ἐκείνου ἡρμῆμοι ἦσαν. S.

CAP. CIX. [2. ὥς εἰ παρὶδότη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τῇ ἐπὶ θανάτῳ) Valla ad verbum, quum ei puer traditus esset ornatus ad necem: ubi quum haud adpareret, quid hoc esset, ornatus ad necem; clarius H. Stephanus reddendum censuit, quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad necem: et in eamdem sententiam Gronov. quum ei puerulus ornatus esset traditus ad necem; quam versionem et Wesseling tenuit, et Larcherus his verbis suo idiomate reddidit, on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les mains d'Harpagus, afin qu'il le fit mourir. Quae interpretatio (ut iam olim Aem. Portus in Lex. ion. v. θάνατος monuit) satis bene haberet, si παρὶδότη ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον τῇ ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur Harpago puerulus eo cultu ornatus quo regios liberos mortis causa (id est mortuos, aut iam iamque morituros) ornari moris erat. conf. c. 111, 16 seq. et 24 seq. rursusque c. 112, 15 seq. et 113, 6. Itaque ad τῇ articulum, cum eodem Porto, intelligendum στολὴν, sive potius κόσμῳ, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic VII. 34, 2. ἐγείρουσαν -- τὴν μὲν -- τὴν δ' ἐτίσαν, scil. γέφυραν. VII. 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένην, sc. στολὴν, id est

σκευήν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκευήν) ἰσκεινασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. αἰτ τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἰσταλμένοι aut ἰσκεινασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκευήν intelligitur. In Aristoph. Ran. 192. νηαυμάχῃς τὴν περὶ κριῶν, sc. μάχην. Sic κρίσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίειν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6, sonat vincere mortis causa, in vincula coniicere supplicio destinatum, similiter etiam ἰδῆσαι (σφείας) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δέειν) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δέειν, V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum alias etiam subinde nomen ὁδὸν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae mittere, ducere, aut proficisci significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis praegnans esse verbum κατέδῃσαν, intelligendumque κατέδῃσαν ἀπαύξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὁδὸν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem Attica inscripsit, p. 341. ed. sec. S.]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἦν ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capituli ἦν ἐς τὰ οἰκία, ubi Arch. οἰκία. II. 129. εἶναι ἐν ταῖς οἰκίαις τίνων. III. 148. προῆλθον ἐς τὰ οἰκία. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex mssis redire debent. Vide Gronov. II. 66. WESS. — Nempe II. 66, 17. recte Gron. οἰκίαις ex ms. Med. restituit, cui et alii libri adsentiuntur. S.

[11. συγγενὴς ἴσται) Adhaesit, litera e superioribus edd. Rescriptum ἴσται velim, ut alibi: et sic h. l. noster cod. Pa. Conf. Var. Lect. ad Prooem. l. 4. S.]

CAP. CX. 3. νεμαῖς τε ἐπιτηδεύοντες νέμονται) Multum se hic aestuasse fatetur Cl. Reiskius, tandemque huc venisse, ut ἀνεπιτηδεύοντες, pascua maxime horrida, reponeret. Pepererunt fortasse hos fluctus montes θηριώδισταί, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 114. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιτηδεύοντες

ra. ex Aldo recipere et bubulci sollertiam intelligere. *Hezychius*, Ἐπιτηδείως ἐπιμελώς. Vide II. 133. WESS. — Quidni pascua intelligamus ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.

8. τὴν γὰρ κύναν καλέουσι Σάκκα Μῆδοι) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquiis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. Burtonus et Hadr. Relandus invenerunt congruum. Confer huius *Diss. de Vet. Ling. Pers.* p. 245. et illius *Λείψ. Ling. Pers.* pag. 97. Iustinus I. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admetitur fabellas, ex Trogi libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σαρπείρων) Credo Florentiae non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex Ask. et Valla idem obtulerunt. Σαρπείρων Aldi et Editt., si littera detrahatur, Σάρπειρας dabit, quos Colchis confines, memorant Orpheus Argon. vs. 753. et Apollon. Rh. II. 397. atque ex illis Stephanus Byz. In Nostri Musis modo Σαρπείροι III. 94. modo Σάρπειρες IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἐπορεύειν -- διατάτταμαι ἐγώ.) Nimium tribuitur Medeo. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? Apostolus Paullus, οὕτω ἢ διαταταγμένοις, Act. Ap. xx. 13. Servus ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ Luc. Evang. xvii. 9. Haec sufficiunt. Alii in composito amplius quam simplici esse adfirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. S.

CAP. CXI. 4. ἐπὶ τὴν ἡμέραν πᾶσαν ἡμέρην prave explicatur quae per totam diem parturierat, pulcre monente Cl. Abresch Diluc. Thucyd. pag. 583. WESS. — Recte vero Vir doctus, cuius partus in dies expectabatur: et aut sic, aut de die in diem, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδύκιοι πᾶσαν εἰς ἡμέραν, quotidie (sive, in proximum quemque diem) expectantur: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, VII. 198, 3. S.

8. ὅτι οὐκ ἔωδώς ὁ Ἀρκάτος μετεπέμψατο) Recte post pauca [L. 10.] hunc in modum Gronovius; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante Gron. μετεπέμψατο dabant;

idque priori loco (l. 8.) tenuit Gron. ubi cum plerisque mssis μεταπέμφαιτο primus Wess. edidit. Posteriori loco, (l. 10.) de quo in Var. Lect. oblitus eram monere, idem Gronovius, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπέμφαιτο primus edidit, idque tenuit Wess. ubi quidem (ut idem Wess. adnotavit) codd. Ask. Arch. et Paris. duo (nostri Pb. Pc. Pd. et cod. F.) in μεταπέμφαιτο cum vett. edd. consentiunt. S.

9. ἐξ αἰλπτου ἰδοῦσα) Appianus Punic. p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἢ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ αἰλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] Sophocles aliter Aiac. 727. ἐξ αἰλπτων Αἴας μεταγινώσθη. Aeschylus quoque Suppl. 362. Hesychii Ἐξ αἰλπτῆς hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me Cl. Alberti. Legendum enim ἐξ αἰλπτῆς, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. Ed. Galei utitur. WESS.

13. ἐς δεσπότειας τοὺς ἡμετέρους) Cogor saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt Florentiae hinc et c. 112. δεσπότειας, et retinuerunt τὸν δεσπότῃα c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptores, sed culpa ipsorum est. ἐξηγητίαι vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte Ἀρισταγόρης, Ἀρισταγόρεω, Ἀρισταγόρεα: Καμβύσης, Καμβύσειω, Καμβύσεια, quod in Ἀστυάγῃ codex Arch. sollicitè observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δεσπότῃα consentiunt libri omnes. S.

CAP. CXII. 10. εἰ δὲ πᾶσά γε ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὕσαι II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. Sophocles Elect. vs. 1527. Plato in Phaedro p. 243. D. πολλὰ ἀνάγκη in Eutyphr. p. 7. D. Itaque γὰρ interpositum pluribus in mssis citra sententiae damnum resecatur a Viro Clarissimo recte. Saepe tamen apud alios πολλὰ γ' ἀνάγκη, poëtas in primis, de quibus Valcken. in Euripidis Phoeniss. 1668. WESS. — Equidem, cur abiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. S.

CAP. CXIII. 9. τῶν τινα πρόβοσκων) Hinc in Aem. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et πρόβοσκημα, quod in Philon. Iud. Legat. p. 993. D. Verum hoc

naevo obsitum atque in προκόσμημα vertendum docuit Kühnius ad Diogen. Laërt. Praefat. Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγοβοσκῶν vocabulum; sed metuo, ut ταῖς βουκολίαις bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. οἰκίας οἰκοδομεῖν) Una mutata litera οἰκονομεῖν refingit Cl. Pauw: neque enim eum, qui sibi δορυφόρους atque ὀφθαλμὸν eligebat, οἰκονόμους omisisse: habuisse praeterea Persarum reges μελεδωνοῦς τῶν οἰκίων III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque οἰκοδομεῖν, οἰκοδομίαν, et οἰκονομεῖν permisceri apud Philon. Iud. de Fortitud. p. 740. c. et in Paullina ad Timoth. priore c. 1, 4. et saepius aliàs. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

Aedificare casas, plostello adiungere mures,
ludere par impar, ---

monuit Horatius II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγελίας ἐσφίρειν) Difficilis electio. Φέρειν et ἐσφίρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula ἱσαγγελός titulus, quique ad regem deferebat quae nunciabantur. Vide Lucianum Deae Syr. c. 25. Heliodorum X. p. 491. et Gronov. [Commode ad III. 77, 7. provocat Gron. Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitrato adiectam.] Βασιλέως ὀφθαλμὸν multa in luce posuit Brissonius Regn. Pers. I. 190. WESS. — Conf. Adnot. ad c. 100, 9. S.

14. περιέσπει) Nihil demuto. [Vide Var. Lect. ibique ubi iterum Arch. nominatur, Ask. corrige.] Voluit Arch. scriba περιέπει, ut supra c. 73. quo de P. Leopardus Emend. VII. 8. Bene etiam [l. 15.] habet μετῴθη, ubi in Arch. insignis adparet aberratio, nec ab ea immunis Vindob. cui in animo μετῴθη fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. ἀεικείη τοῖςδε περισπῶν) Sic I. 73. et III. 160. ubi αἰκίη, uti hic, Arch. ex scholio, e quo et id descendit, quod in Vindob. Placere potest Aldi αἰκίη, ut προμηθεῖν I. 88. III. 36. in Vindob.; verum Aldus in isto vocabulo varius est. Statim [l. 9.] malui ἐγὼ δὲ ex Arch. quippe significantius. Plutarchus in Praecept. Reip. ger. p. 811. c.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν - - - οὐκ ἔμαυτῷ γέ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι: ita enim dederat, non οἰκοδομεῖν. WESS.

[15. ὦδ' τοι πάριμι.) Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὅδε τοι scriptum reperiatur: quod gallice diceret, *me voici tel que je suis*. S.]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστύαγια ἰσῆμι) Ad eum modum VII. 46. ἰσῆλθε γὰρ με λογισάμενον: namque ita Io. Stobaeus et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, T. Hemsterhusius in *Lucian*. T. I. p. 26. et *Valken.* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 464. Satis vero demirari non queo Gronovii acumen, quo προσφέρεσθαι ἰδ. ἐς αὐτοὺς [l. 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanen? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamentis sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et *Iustinus* [I. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde delecta vetus est lectio. Mox [l. 4.] cum Reiskio malle *ἐλευθερωτῆρη*, homine ingenuo magis quam servo dignior. Atque ita *Portus* quoque. WESS.

9. ὥστε σι καὶ τὸν παῖδα etc.) Optime Gronovius ex *Medic.* qui solens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud *μυνόθεν*! [l. 13.] Paene succenseo schedis *Florent.* quae imprudentem in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, *μυνωθέντα* δὴ ex eo libro et *Arch.* sumi levi auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, *τι* equidem, quam δὴ vel δὲ, malle. S.

13. *μυνόθεν τὰδε*) Nonnunquam dubites, serio-ne Gronovius de membranarum loquatur *Med.* an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est, ferri-ne possit *μυνόθεν*: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit *Herod.* non *μυνωθέντα τὰδε*; verum, quia brevis est quaestio, *μυνωθέντα* δὴ αὐτὸν εἶπετο ὁ Ἀστύαγης, κότεν λάβοι τὸν παῖδα καὶ τίς εἴη παραδεύς; VALCK.

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγαμίνου πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in *Excerpt. Peiresc.* p. 245.] ad supplicium. Τὰς ἀνάγκας, tormenta, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat *Noster*. Quo usu saepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Iosephus*, et, ne alios adiungam, *Diodorus* III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. κατέβαινε ἐς λιτάς τε, καὶ συγγνώμην ἰωυτῶ κελεύων ἔχειν αὐτόν.) Priusquam κελεύει Schaeef. edidisset, similiter *Wyttenb.* (Select. p. 351.) aut ἐκέλευεν corrigendum censuerat, aut κελεύειν tenendum. „Recepto κελεύων, inquit, antecedens τε καὶ delendum, certe repudiandum.“ λιτάς τε καὶ οἰμωγὰς coniectaverat Reisk. Immerito vero doctos viros offendit istud κελεύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνω ista notione constanter cum participio construitur, I. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαινε κελεύων. S.]

CAP. CXVII. 6. τίψ δὴ μὲρ ὦ τὸν παῖδα etc.) *Aladinum* τρόπῳ praesidium habet V. 47. Δορυῦς μὲν νυν τρόπῳ τοιοῦτῳ ἐτελεύτησε, sed infirmum. Non adsurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munitae auctoritate, et statim [l. 25.] iteratae. In superioribus nonnulla auctum et mutatum ivit Cl. Reiskius, quae peti ex *Miscell. Lips. T. VII. p. 618.* poterunt. WESS.

20. ἢν μὴ τὰδε ἐπιτελῆα ποιῆσῃ) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in *Iureiurando*, Ὅρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελῆα ποιεῖντι -- εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίον etc. et *Melissae* in *Epistol. ad Cleareten* inter *Pythagor. Fragm. p. 749.* Galei, ἀρέσκειν τῷ αὐτῶς ἀνδρὶ, ἐπιτελῆας ποιῆσαν τὰς ἐμῶν θελήσεις. Sunt in *Procopio* non dissimilia, quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob. Serm. LXXVII. p. 460.* Πᾶς δὲ νόον ἔχων -- -- δεδίετω γονέων εὐχὰς ἢ κατάρτας, εἰδὼς πλεῖνσι πλεονάκεις ἐπιτελῆας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [l. 23.] καὶ ἐῖδον, illi patronus foret *Homerus* 'Ιλ. Γ'. 408. καὶ ἐφύλασσε, i. e. αὐτόν. et crebro aliàs, nisi in metu essem, ne imprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. WESS.

CAP. CXVIII. 2. κρύπτων τὸν οἱ ἐνείχει χόλον) An hic forte legerat *Eustath. πύζων* -- -- χόλον? alibi certe nuspiam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad 'Ιλ. d. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, αἶτ, τὸ χόλον καταπίψαι, χόλον πίψαι φησίν. VALCK. — Advertit olim H. Stephani animum ἐνείχει, neque immerito: maluit ἐνείχε, ut VI. 119. [Steph. in *Proleg. de Herod. voc. et loq. gen. p. 2.*] cui et ego primas darem, si per Codd. liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεβήκει, κεχωρήκει, ἐπεγόνε etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. *Hortus Adonid.* in ἐπεγόνε: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ εἰ διφθογγον ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς εἰ διαλύουσι. WESS. — Si proba est scriptura ἐνείχει, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνεχίω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνσχέω. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit Noster pro συμβάλλω, et σινίωμα pro σίνωμα, aliaque talia. S.

9. οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιέμεν) *Arch.* ἐλαφρῶς scholion est. *Dio Cass.* XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο. Quod post pauca [l. 13.] ex *Med.* inculcatum est παρ' ἐμοί μοι, non antecellit pristino. Reliqui tamen. WESS. — Mihi hoc praestare videbatur alteri. S.

CAP. CXIX. 12. εὐτυχτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἐτοῖμα) Opinor in his ἐτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἐτοίμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὐτυχτα. *Suidam* audiamus. Εὐτυχτα παρὰ Ἡροδότῃ, ἀντὶ τοῦ ῥᾶδιον, ἔτοιμα, εἰργασμένα, καλῶς κατασκευασμένα. Quae ille mutua sumsit ex *Nostri Scholiaste*. *Hesychius* praeterea Εὐτύκισον, εὐτυκτον ἔχει, ἐτοῖμον: cui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἐτοῖμον. At quid multa? rem certam praestat *Codex Arch.* suspectum vocabulum exilio damnans. WESS. — Potuit scriba codicis *Arch.* (nam sic etiam in nostra *Var. Lect.* scriptum oportuit, ubi nescio quo casu *Pass.* irrepsit) vocab. ἐτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolarē. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Utut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: in promptu, in parato habuit. Neque copia sermonis offendere nos in *Herodoto* debet: similiter c. 123, 11. αἶτ, καταεργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἰόντος ἐτοίμου. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum Atticorum usu, dictum est in *Var. Lect.* ad c. 10, 2. Conf. *Bast* ad *Gregor. Dial.* p. 21. S.

Ibid. ἐπὶ τῇ iustum est. *Gronovium* vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad *Porti Lexic. ion.* provocavit:] et *Eustath.* in *Homer.* p. 1158, 39. WESS. — Quem locum ex *Eustathio* citat vir doctus, (qui est ex *Herod. T. V.*

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro *ἴτα* et *ἴπιτα*, quae deinde sonant, ionice *εἶτεν* et *ἴπιτεν* dici: at *ἐπί* *τε*, quod huius loci est, per pleonasmum *τε* particulae, idem quod *ἐπί*, *postquam*, valet. Vide Gregor. Dial. ion. §. 26. ibique Koenium. S.

15. *τράπεζαι ἐπιπλάται*) Bene mssti; sicuti et *μηλείων κριῶν*. Solet certe Hippocrates, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit Foësi *Oeconomia*. Ceterum inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex Herodoto locum dedit Theophilus ad *Autolyc.* lib. III. p. 282. Ed. Wolf. a Fello prudenter redintegratus. WESS.

[24. *προσστάντες*) Vide ad c. 86, 17. notata. S.]

29. *καὶ ἀριστὸν εἶναι πᾶν etc.*) Quod adsentator apud Comicum, [Terent. Eun. II. 2, 20.] *Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque*, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: *ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἠλλοιώθη τῇ θίᾳ, πᾶν εἰρηκῶς ἀριστὸν ὑπάρχον αὐτῷ τὸ δοκεῖν τῷ βασιλεῖ*, Nostri vestigia premens, Choricus Or. in Procop. Gazaem c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. *ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν*) Non erit ex Rem. incongruum *ἔχειν*, neque destrictae necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum *ἐς τοὺς Ἀργεῖους φέρον* et *ἐς αὐτοὺς ἔχον* permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo commodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS. — Quod modo praecessit, *διατάξας εἶχε*, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. 37, 7. S.

17. *καὶ τὰ γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα*) Quae annexa sunt somniis in Latinis Gronovii, non bene capio. Tu mecum ipsa insomnia intellige ex scriptoris aduetudine. De frugibus ciboque, *καρπῶν ἐχόμενα* I. 193. *σιτίων ἐχόμενα* III. 25. *τῶσι οὐτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὐτε ἀργύρου* V. 49. et, quod notabilius, *καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἀχρηστα οἰκτιῶν ἐχόμενα*, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — *Τὰ τούτων ἐχόμενα* proprie sonat id quod latine dicimus *et his finitima*, id est, et his similia, quae de hoc sunt genere. S.

[18. *τελὸς ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται*) *ἔρχεται* nunc idem fere valet ac *ἐξέρχεται*, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. *ἐξήκουν*. Eadem notione ἀποσκήψαντος ἐς φλαῦρον ait infra,

L. 34. Similiter L. 16. *παρὰ σμικρὰ κεχώρηκε*, ubi *παρὰ* (ut saepe apud Nostrum) idem ac *πρὸς* vel *ἐς* valet. S.]

27. *ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιϊούσα*) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. Herod. II. 120. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιλῆα ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem *περιελθεῖν*, *περιχωρεῖν*, *περιέναι*, *περιήκειν*. Herod. I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. Xenophonti K. II. IV. p. 67, 5. Luciano T. II. p. 557. III. p. 386. VALCK. — Verissime Valckenarius. Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat Reiskius, *περιέουσα* ex ἔω, pro quo ἔμυ deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detractandam admonuit Geinozius Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 116. Ed. Paris. WESS.

[30. *οἷο δ' ἐνιστεῶτος βασιλῆος*) Possis cum Valcken. ad III. 66, 13. *ἐνιστεῶτος* intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter *ἐνιστεῶς* idem ac *καθιστηκῶς* vel ὦν valere potest. Nempe quemadmodum *ἐνιστάμενος* est incipiens, instans: sic *καρυστεῶς* (in praet. temp.) significabit qui iam adest, qui iam nunc est, qui est. S.]

35. *ἐς Φλαῦρον*) Hoc, an *Φαῦλον* ex Med. et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam Herodotus prius videtur maluisse. Certe Gronovius in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo aufert. Specta I. 99. VII. 8, 1. *Φαυλοτέρους* dabit inferius c. 126. etc. WESS. — Ionibus magis proprium vocab. *Φλαῦρος*. Monuit etiam Erotian. in Gloss. Hippocr. S.

CAP. CXXI. [1. *σὶ γὰρ ἐγὼ* etc.) Conf. Adn. ad I. 24, 17. S.]

CAP. CXXII. 6. *ὁ δὲ σφι ἔλεγε, Φάς* etc.) Videtur Laurentius invenisse [ut est in nostris codd. Pb. et Pd.] *σφίας* *προτοῦ μὲν*, quorsum et Arch. Vind. quodammodo ducunt. Latina Vallae haec erant, *Hic se vero ait eos antea non novisse*: sed minime bona. Cyrus interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, *se id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse*. Ἐλεγε Φάς convenit Herodoteis *ἔφη λέγων*, V. 36. et 49. vel *ἔφητε λέγων*, quod in Arch. I. 114. atque in Edd. VI. 137. WESS.

11. *ἢ ἴς τε ταύτην αἰνέων διὰ παντός*) ἢ hic videtur minus commodum: *εἴη* repertum in duobus Codd. teste Galeo:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἴη τε ταύτην αἰνέων διαπαντός, ἢν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες: paulo post, πάντα δὲ, inquit, ἢν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hic ἢ non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius videtur, quam ἢ esse corrigendum; qua verbi forma, pro communi ἢν, alibi etiam utitur Noster. Solennis vero eidem periphrasis eiusmodi, εἰμὶ cum participio. Sic praeter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἢν γινόμενα, pro ἐγίνοντο, I. 146 extr. ἔστι ἐοῦσα σοφῇ, III. 108, 5. et similia. Quod continuo adiicitur, ἢν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ, id latine fere reddidi ut praeivit Hermannus ad *Viger.* Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem sonare ac διὰ παντός vel αἰεί. S.

CAP. CXXIII. 5. Κύρον δὲ ὄρεων ἐπιτρεφόμενον) Valla verterat, sed *Cyrum cernens adultum*. Dubito an bene. Cl. Abresch *Diluc. Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεφόμενον, nimirum τὴν βασιλείαν aut ἀρχὴν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, cernens Persarum illi traditum imperium. Cui coniecturae verba ἑωυτοῦ ἐόντος ἰδιώτῃ robur quoddam [sed illud quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam mssorum consensionem, *increascentem, adaugescentem*, reddere malo. WESS. — Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam possis cum *Wyttenbachio* ex proximo vocabulo τιμωρίην intelligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρόν, in spem vindictae servatum ac succrescentem. S.

8. ἐόντος τοῦ Ἀστυάγειος πικροῦ) Stabilius omne imperium, benivolentiâ quod paratur, quam vi et crudelitate. διὰ τὴν πικρότητα suum Astyages, quemadmodum c. 130, perdidit. Neque hoc admonere Syracusanos suos neglexit senex Nicolaus in *Diodori* XIII. 22. neque ipse *Diodorus*, multa de Astyagis acerbitate et crudelitate memorans in *Excerptis* T. II. p. 553. Mox Cl. Reiskius, καὶ ἐόντος παντός ἐτοίμου aut ἐόντων ἐτοίμων, scilicet Medorum proceribus, multo fore suavius et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγὸν μηχανησάμενος) Ionum est ὁ λαγός, λαγοῦ, docente Athenaeo IX. p. 400. et, eum secuto, *Eustath.* in *Homer.* p. 1534, 14. Et tamen in Musis id persaepe negli-

gitur, nulla Herodoti, sed scribarum culpa. Tulit id aegre H. Stephanus atque ubique instaurandum decrevit, *de Dialect.* p. 148. Parebo doctore, et vetustis membranarum. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλλας) Vetus ἀποτίλλας ansam Gronovio novae explicationis novique verbi [ἀποτίλλω] fingendi prae-buit. Cl. Abresch *Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26. p. 184. damnato isthoc conatu, οὐδὲ ἀποτίλλας vertit nec quidquam ultra voce mandans, quasi ἀποτίλλας positum sit loco ἀπο-στίλλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. Pa.] Laudare id possem, nisi mstus aliud et melius, me quidem arbi- tro, daret: idem Portus coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a Gronovio] aufer- ret. Est III. 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτίλαι. Media. περιτίλαι, simili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, qui- bus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. Harpagus lepo- ris artificiose tractati ventrem scidit, nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. Adi et Polyaeum VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter ιι ponere librariorum. S.

CAP. CXXIV. 5. Ὡς περὶ Καμβύσιω, οὐ γὰρ θεοὶ etc.) Venit Cl. Reiskio in opinionem, post Καμβύσιω aliquid ex- cidisse, et quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τι: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὐν certe, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene Abresch *Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. S.

16. Στρατηγὸς ἀντίσταν) Adest patronus, quem quoque Berglerus advocavit, Aldino et Arch. ἀντήσταν Homer. 'Ιλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος. Verbi paullo rarior stru- ctura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάνυ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἡ τοῦ ἀντῆν αὐτῇ σύνταξις ἢ μετὰ γενικῆς scribit Eu- stathius. Nihil tamen de recepto, satis utique elegante, detraro muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex mstis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ἄλλοι πάντες ἀργεῖται Πέρσαι) Herodoteum hoc est. Enumerat Persicae gentis na- tiones sive tribus, et omnes ait ex Persis pendere, Pasargadas, Maraphios etc. [Dicamus potius: Enumerat Persicae gentis

nationes sive tribus omnes; ac primum quidem ex illis eas, quas Cyrus, a se convocatas ad deficiendum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios et Maspios; a quibus reliquos Persas omnes ait pendere.] Πέρσαι universam gentem significant, non tribum: ἀγρίαται Ionum est, Graecorum aliis ἡρτηται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἡρτητο ὁ ναυτικός στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὧν πάντα εἰς σὲ νῦν τείνει, καὶ ἐκ σοῦ ἄρτηται, sic mss. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus [Byz.] in Ἀγρίαται et Μάσπιοι: Ἀρτείας, ἄνθος Περσικόν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, Ἀγρίαται nusquam, Ἀγραίους quidem VII. 61. qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissime in his versatus, Abbas Geinozius Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 119. Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapso. Critici in Ἰλ. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαθρος καὶ Μοῖραφίων ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῖραφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μοῖράφιος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32. [p. 303, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιος et Μαράφίων. WESS.

14. καὶ Ἀχαιμανίδαὶ σὺν Φρήτην) Miror tam late propagari Aldi errorem, [Φήτην] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτρηαι, σύνστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύνστημα. Hinc Φατριάκαλ ψηφοφορία in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. Reiskius Miscell. Lips. T. VIII. p. 300. Malui membranas sequi, et de Φρήτης voce quae conduxit Eustath. in Ἰλ. β'. p. 259, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Th. Hyde Histor. Relig. Persar. p. 416. Γερμάνιοι non alii censentur ac Καρμάνιοι, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμάνοις Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. ἀῖνευμιξας, quos cum his componit Io. Alb. Fabricius, nescio an recte. Id paullo imprudenter, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνιοι. Errantes comiter in viam deduxerat Ph. Cluverius

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus reper-
tis glande vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognatio-
nem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica,
haud exigua ex parte, intercedere videtur. S.

CAP. CXXVI. 10. ὡς δὲ ξόμενος) Sequor Gronovium.
[Vide Var. Lect.] Sic Amyntas, instructa laute coena, ἔδ-
κατο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δείπνου γίνετο ὥρη, οἱ
μὲν δεκόμενοι ἔχουσιν πόνον. Mox Cl. Reiskius [in Notis mssis,
non in editis] ὡς ἐκπαισιότατοις uberrimis refingit, quem
non sequor. WESS.

20. βουλευμένοις μὲν ἰμέο πείθεσθαι) Rarum hoc structurae
specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo
ante, c. 124, 12. item V. 39, 16.] Porius auxilio advocavit
Homeri Ἰλ. κ'. 57. κίον γὰρ κὲ μάλιστα πηλοῖατο, foretque
validum profecto, modo illi scripturae concordia consti-
ret. Ut ut est, hic [et quidem ter deinceps, namque iterum
L. 22. iterumque L. 24.] schedarum constantissima consensio
est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio
ὑπὸ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Cl.
Abresch Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio Plato III.
Rep. p. 391. A. ἔτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀρχαίως φαίνει,
καὶ ἄλλων λόγων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile Xenophon-
tis IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μηδοὶ ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐτί-
γησαν, ἀπορούντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS.
— At haec duo quidem ex Plat. et Xenoph. adlata exempla
ad id, de quo huc agitur, nihil faciunt. In his enim geni-
tivi, ἄλλων λόγων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et
ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti
ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata
sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios
scriptores vix reperiās hanc constructionem, Herodotus
certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum
secundo casu construere amat. Præterquam quod ter h. I.
in scripturam ἰμέο libri omnes consentiunt, rursus eodem
consensu V. 33, 20. ἰμέο πείθεσθαι habemus: et VI. 12, 21.
quinque probatissimi libri πειθόμεθα αὐτοῦ, pro olim vul-
gato αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τοῦτων πείθε-
σθαι, non τούτοις: eademque scriptura haud dubie in aliis
etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, repe-
rietur. Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit

scriptura, κείνου -- πείσθαι: quemadmodum et ad Od. α. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείσθαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud Nostrum, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocl. Electr.* 410. ἐκ τοῦ φίλων πείσθαι. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit, πείσθαι γὰρ εἶσθαι σέθεν, *Iphig. in Aul.* 731. nisi cum *Marklando* ibi εἶσθαι ἐκ σέθεν legas, aut εἶσθαι ἢ σέθεν cum *Porsono*. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta: Caeterum ex *Porsoni Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione *Marklandiana* *Iphigeniae* careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem *Parsonum* etiam iudicasse. S.

28. ὡς ὧν ἔχοντων ὧδε) Recurrit ὡς οὕτω ἔχοντων *VIII.* 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. At *Elect.* 1193. ὡς ὧδε ἔχοντων: [?] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. *WESS.*

CAP. CXXXVII. 10. ὡς δ' οἱ Μῆδοι -- Πέρσῃ συνέμισγον) Συνέμισγον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* *Florentiae* VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. [c. 5, 19.] *Cyaxarem* *Cyro* filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse Μῆδιαν τὴν πᾶσαν, sive totum *Mediae* regnum; socero proinde sine bellorum tumultu *Cyrus* in *Medorum* principatu successit, neque diffitentur *Xenophantis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de *Larissa* ad *Tigrim* urbe tradit, obsessores *Persas*, cum *Medorum* imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse *Mespila*, in quod regis *Medorum* coniux, *Media* nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus. Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicumque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμίγω pro μίσγω vel μίγνυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 185, 33. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίγω per prósthesin literae σ olim etiam σμίγω in usu fuit, sicut σμικρός pro μικρός. S.

CAP. CXXIX. 4 seqq. καὶ εἶπετό μιν - - - ὅ τι εἶη etc.) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sinceræ lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἶπετό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον, τῷ μιν ἐκείνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθόινησε, εἴ τι ἡσθεῖν τῇ ἐξ ἐκείνου δούλοσύνῃ ἀντὶ τῆς βασιλείης. Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illinc orta servitute regni loco. Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἑωυτοῦ ποιεῖται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἶη degenerasse, εἴ τι ἡσθεῖν τι τῇ θείῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἐθόινησε, pro εὐώχησε vel ἔδαισε. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀρτυάγης ἀνόμω τραπέζῃ ἔδαισε. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, Reiskii opinio quoque est: videri Herodotum scripsisse: „Interrogabat Harpagus Astyagem adiurans per illas „dapes, πρὸς τοῦ δεῖπνου, quas ipsi olim devorandas proposuerat, „suī filii carnes, ἐθόινησε, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἶη ἡ ἐκείνου etc. „crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aequè grata, „tam esse, quam si regnum ipsum accepisset.“ Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probo; nec paria facio. Refert Noster VI. 67. Leutycheden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γάλῳ τι καὶ λάσθῃ, deridendi et insultandi caussa, rogasse τὸν Δημάριον, ὁκαῖδὲν τι εἶη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν; qualis esset ea praefectura post regnum? Idem Leutychidae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato $\delta\tau\iota$] δ , $\tau\iota$, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de servili conditione, aequae ac ille iniurius, interrogat, qualis illa prae regno videatur? Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμολυγής, praesertim abs administri ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. ἔτια πέντε καὶ τριήκοντα) Literae @ et © quia facillime potuerunt inter se commutari, pro E', sive πέντε, corrigendum arbitror ©', id est ἐννέα. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128, παρὲξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἤρξαν ἔτια δύο ἢ τρία τριήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρὲξ ἢ ὅσον, similiumve, Herodotus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφί ἱσθὶ ἀποδέχονται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῷ οὐρῷ νηλόμενος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. lib. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen Halys Medorum Lydorumque imperii fuit limes, Herod. I. 72. Distinguit Herod. τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: Asia maritima est ἡ κάτω Ἀσία. Quod Dion Chrysost. pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore Isocrates p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἄλως χώρας ἀπάσης ἐκράτησε. Croeso devieto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἤρξε, Herod. I. 130. Assyrii secundum Herod. (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defecerunt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἀρξάν τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

sus sibi subiecit; deinceps κατιστρέφεται τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἄλνυος ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συνεστήτας ἰαυτῷ, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσαράκοντα ἔτη, σὺν τοῖσι Σκύθαι ἤρξαν. 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra proposita, anni fuerunt 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . 100.

Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106 extr.] βασιλεύσας τεσσαράκοντα ἔτη, ἐν τοῖσι Σκύθαι ἤρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἔξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτη, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis maturae, et ἀνὴρ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebebat et vetus. VALCK.

4. ἔτη τετρήκοντα καὶ ἑκατὸν δυνάμειοντα) Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indigner, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis xxviii. Scytharum dominationis, in numerum clvi. Cum vero Deioces regnavit annos lxi., Phraortes xxii., Cyaxares xl., Astyages xxxv., qui anni collecti tantum sunt cl., necesse est, sex reliqui fuerint ἀβασιλευ-

roi. *Advers. Chronol.* cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim *Nostri* inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. *Harduinus* annis xxviii., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, *Chronol. V. Test.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* *Histor. Assy.* sect. iv. pag. 247. Id vero vetat *Herodotus* et temeritatis damnat, illos xxviii. annos toties sine variatione repetens, I. 106. IV. 1. *Vignolius*, cui ista displicuit violentia, ut clvi. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter vi. annis, in *Chronolog.* lib. IV. 5. p. 237. Praeses *Bouherius*, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἄρχας ἔτια ὅκτω τε καὶ εἴκοσι: non, uti omnibus in membranis, ἔτια δύο τε καὶ εἴκοσι: *Dissert. Herodot.* c. 4. Tot turbas atque aestus cierunt anni sex *Conringiani* ἀβασίλευτοι; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. Rev. *Kalinsky*, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis cxxviii., inclusis xxviii. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deioei aufert annos xxii., residuos xxxi. annis Phraortis xxii., Cyaxaris xl., et Astyagis xxxv., quo anni cxxviii. consummentur, adgregat: *Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi* cap. 5. p. 70. Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod *Nostri* dictio παρὲς ἢ ὅσον exclusionem Scythicae potentiae sibi expostulet. Exempla dedit *Valkenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis *Conringiana* explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla ad sensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris *Herodoteis* tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nos, quibus penes *Scythas* imperium fuit, (c. 106, 1. et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor ea, quae hic traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librarios, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi causa, in annis regni *Phraortis* (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hic ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam *Deiocem* regem nominassent. S.]

8. κατὰ τὰ φθίσαν) Optime *Medic.* Amant *Iones* veteresque *Attici* asperiores has formas. Vide *Eustath.* in *Iliad.* p. 519, 41. [pag. 393, 26 seqq. ed. Bas.] WESS. — Vide *Nostrum* II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad *Eurip. Phoeniss.* vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. S.

[13 seq. Post *τούτων*, rursusque post *ἀδινής*, levi inciso commode distinguetur oratio. S.]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς) *Thom. Hyde* *Histor. Relig. Persar.* pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* *Regn. Pers.* II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostro* suffragantur. Adde VIII. 109. WESS.

4. αἷς μὲν ἰμοὶ δοκίει) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo *δοκίειν* laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

Ibid. ἀνθρωπογενεὺς *Valla* verterat ex hominibus ortos: substituta est [a *Gronov.*] *Stanleii* opinio [ex illius *Notis* in *Aeschyli Pers.*] humanae formae esse, quales *Herodoto* ἀνθρωποειδὲς θεοὶ II. 142. At Persae, qui nec imagines statuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton* *Divin. Legat. Moisi* II. sect. 1. p. 95. WESS.

8. Δία καλίωντες) *Hesychius* Δίαν legisse videtur, Δίαν με-
γάλην ἢ ἔνδοξον τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc per-
tinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari
Grammaticum, *Dissert. de Veter. Ling. Persar.* pag. 175.
qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae
autem *Gronovius* in *Io. Clericum* asperius iecit, ab hoc re-
pulsus sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. WESS.

12 seq. Μύλητρα Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίτρα) Eruditissimi viri,
Scaliger, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitranga*, *Millius*, has voces
copiose, etsi eandem viam non ingressi semper, illu-
strarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλητρα, et quae ibi ami-
cus meus singularis *Io. Alberti*. Quod adnectitur, [l. 13.]
Πέρσαι δὲ, Μίτραν, id male ac per errorem scriptum quam
plurimis visum fuit: Solem enim Persis esse *Mithram*, non
Venerem. Unum nominabo *Ph. a Turre*, *Monument. Vet.*
Antii p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot
veterum testimoniis et monumentis expressus; *Herodoti*
vero aut *Cyri* potius aetate, an eo titulo *Sol* cultus ab ea-
dem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Fre-
reti* *Comment. Inscript.* T. XVI. p. 270. Equidem *Mithram*
illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Ad-
sentitur *Ambrosius* lib. II. contra *Symmachum* p. 840. *Coe-
lestem Afri*, *Mithram Persae*, plerique *Venerem colunt*, pro
diversitate nominis, non pro numinis varietate: quae *Mitram*
Venerem eandem in Persarum superstitione testantur.
Praeterea Persarum prisco sermone *mühr*, *mihir*, amor in-
dicatur, fatente *Th. Hyde*, *Hist. Rel. Pers.* c. 4. pag. 107.
Hinc *Mίτραν*, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et
praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius:
differunt scriptura *Μίτρα*, et *Μίτρας*, quod *Gronovius* vere
monuit: discrepant quoque genere; hic *Sol*, illa *Venus*.
Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fue-
rit theologia ac *Luna*, *Μίτραν* utique Persae habere aequae
ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris
Mithriacis initiabantur, uti ex *inscriptis lapidibus* apud
Anton. van Dale, *Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et *Ph. a*
Turre, *Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum myste-
ria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi ab-
unde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura
Freret et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema*
Intell. p. 327. pro *Herodoto*. WESS.

CAP. CXXXII. 5. οὐ στίμματα) Scripserat, opinor, οὐ πτίμματα. Nam, ut ait Herodotus, [l. 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἱερισφωμένος τὸν τιάραν μυρσίνη μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis Strabo XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, --- παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἱετισμένον. Verba Strabonis, et Xenophontis ex K. Π. III. p. 48, 33. repetita Brissonius attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in Herodoteis nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πτίμματα, οὐκ οὐλήσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλὰς κριθῶν πρόχυσιν ἐποίητο θεῶν οὐδέν, οὔτε πτίμματα ἐπίσσετο καρποῦ τοῦ ἡλιούτιν. VALCK.

[Ibid. θύειν θέλει) Quis θέλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud Nostrum verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τις subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. S.]

7. τὸν τιάραν) Optime Medic. hactenus: τήν τήν scripserat Herodotus. [Conf. VIII. 120, 5.] Xenophon, Strabo, Lucianus et plures alii τήν τιάραν dederunt. In Aeschyli Persis βασιλίου τιάρα mentio vs. 663. Philostratus Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρα ἐπισοβεῖν, ἥς, οἷα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ --- ἐπισοβῶν οὐ, οἷα λιβάδις etc.? Debuit profecto aut hoc, aut genere sequi. Paullo supra [l. 5.] τῷ δὲ ὡς ἐκάστῳ, cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit, corrigit atque explicat Reiskius. Quod vero statim subditur [l. 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται --- καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum Marci xvi. 7. εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι --- αὐτὸς γίνεσθαι, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μόνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare Philo Iud. de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 seq. ἐπὶ δὲ διαμυστίλας --- ἐψήσῃ τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit Brissonius pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte

proderit coniectura legentis: ἐπεὶ δὲ ἄλλι, (ἀλλὸς alibi meminuit:) μιστύλας κατὰ μέρη τὸ ἱεῖον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἀπαλωτάτην, - - - ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὧν πάντα τὰ κρέα: postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit. ὑποπάσας adfirmatur a Gronovio. Γάλα ἐπιπάσσοντες Herodoteum est, IV. 172: διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes ἄλλοι διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. F. Menander in 'Ἐπιτρέπουσιν' Ἐπίπαρ' ἐπὶ τὸ τάριχος ἄλας. Homereum μιστύλλειν, a μίῳ formatum, notat, in minuta concidere. VALCK.

Ibid. διαμιστύλας - - - ἐψήσῃ τὰ κρέα) Mutavi διαμιστύλας ex schedis Ask. non nescius controversae apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari Ezech. Spanhem. et Tib. Hemsterh. ad Comici Plut. vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βωμούς ποιῶνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἐψήσῃ τὰ κρέα, carnes elixarit? An sine foco accenso? Valckenarii coniectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, V. Cl. T. V. Histor. Acad. Inscript. Ed. Amst. pag. 270. non dissimili de caussa aut ἐψῃ ex ἔπω maluit, et, ubi carnes curaverit, explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπεὶ ἔψῃ, ubi carnes ossibus detraxerit. Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμούς ποιῶνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythia, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμούς καὶ νηὺς οὐ νομίζουσι ποιεῖν: quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae inmolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαίουσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπίτας, - - - τράπεται πρὸς ἔψῃσιν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nulum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. WESS. — Reiskium, ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut Valckenar. Scilicet (quod in Var. Lect. me praeterierat) in ed. Wess. et in superioribus omnibus nude πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in msstis. Primus Reizius, a Valck. et Reisk. monitus, inseruit τὰ articulum, quem tenui. S.

15. παρσιῶς ἐκασίδι θεογονίην) Vellicat haec Th. Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, deos ex hominibus genitos non esse, et θεογονίην tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. Theogonia Graecorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuisse. Cogita de Gnosticorum Aeonibus et emanationibus, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge Hecataei testimonium in Diogenis Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἄλτις) Nihil hoc verius; et vidit Gronovius, sed serius. Hoc significat, Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis. Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. Ἀλτς toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a Porto signatis, ut maxime mirum accadat, tam turpiter se dedisse librariorum. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes Geinozii et Reiskii, sed cui bono? Verum praestant mssti, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων) Vide supra cap. 8. Athenaeus σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων: in msto, Mureto monitore, recte τῶν πραγμάτων. Apud eundem δ στεγάρχος male opinor. Melius Pollux X. 20. WESS.

15. τῶν πραγμάτων) αὐτῶν πράγματα legisse videtur Athen. IV. p. 144. B. tum στεγάρχος pro στέγρχος: et εἰ δὲ μὴ, μετρίαι. Sed τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων similiter memorat Herod. I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad Athen. T. II. pag. 475. S.

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συντυχάνοντες) Non repudio: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, ἐντυχάνοντες,] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedit B. Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. WESS. — Ἐντυχάνοντας malit Benedictus, vir doctus, in Herodot. T. V.

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγνοῖν regatur. Sed, ut omit- tam librorum omnium in terminatione vulgata consen- sum, familiaris *Nostro* est nominativus participii abso- lute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, εἰ ὁμοῖοι εἰσι. S.

[18. προΐβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπεύον) Video me non ex auctoris mente verba ista in *Lat.* versione red- didisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto ar- ticulo, necessario ad *Persas* referri, non ad *alium* atque *alium populum*. Rectius igitur H. Steph. in ora suae editio- nis: *Late enim progrediebatur illa gens imperans et prae- fecturas obtinens.* S.]

CAP. CXXXV. 2. Μηδικὴν ἐσθῆτα) Dictum de ea ad Diodori II. 6. Habet Brissonius loricae *Aegyptiam* et *stola* Medicam illustrantia complura, a quibus abstineo. WESS.

6. Παισὶ μίσγονται) Aegre Plutarchus fert de Malign. He- rod. p. 857. v. scelus hoc a Graecis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicioni- bus, testes eius rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula inmunes, Sextus Philosophus significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Aevo tamen Ammiani Persae puerillum stupro- rum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti Valesius adscripsit, Curtius X. 3. WESS. — Herodoti testimonio usus est Athenaeus, lib. XIII. c. 79. S.

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγίεταί ισχυρὸν εἶναι) Vere Persae. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum cen- suerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἶκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba Musonii in Stob. Serml. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτεχνίης praemia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus Heineccius ad L. Iuliam et Pap. lib. I. c. 2. doctissime. Cl. Reiskius coniecit, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγίε- ται, talem autem, qui multos liberos procreat, existimant robustum esse: aut τὸ πολλοὺς - ισχυροῦ εἶναι. WESS. — At nulla hic locus coniectura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse Herodotus h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persae: qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. S.

5. ἀπὸ παντρίτος ἀρξάμενοι) Plato haec paullo diversius *Alcibiad.* I. p. 121. E. in regionum liberorum educatione. *Strabo* consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut ἀληθεύσθαι *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. WESS. — Ad παντρίτος intelligo παιδός. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. S.

10. μηδεμίαν ἄσπην) Fui in dubio, revocarem ἀνδρῶν, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἀσπην librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat βλάβην ἀνδρῶν. In *Clementis Alex.* *Paedag.* III. 9. pro διὰ τὴν ἄσπην, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀνδρίαν dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἀσπὴ Ἀσπικῶς, ἀνδρία Ἑλληνικῶς, ubi plura *Cl. Io. Piersonus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Democrillum* κακοδοξίην κακὴν in *Stob.* *Serm.* XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei Observ.* ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. WESS. — τρεφόμενος, scil. παρὰ τῇσι γυναιξί, dum apud mulieres educatur. S.

CAP. CXXXVII. 10. ἦτοι ὑποβολμαῖα ἰόντα) Haud hinc *Nicolaus Damascenus*: Πέρσαις δ' μὴ ποιῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἰδὼν δὲ τις πατέρα κτείνη, ὑπόβλητον αὐτὸν οἶονται. Eadem patris eius suspicio, qui cum a filio necti sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset, apud eundem *Valerium V.* 9, 4. WESS. — Ὑποβολμαῖα et μοιχιδία metonymice dixit, pro ὑποβολμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. S.

CAP. CXXXVIII. 4. μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασί) *Is. Vossius* adleverat codici suo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαίην usus et *Herodoti* sermo tuetur II. 182. IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germine *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba exscripsit *B. Brissonus R. Pers.* II. 94. WESS.

10. πολλοὶ ἐξελκύουσιν ἐκ τῆς χώρας) Sylburgius ad Brisson: R. Pers. II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione*. Reiskius οἱ πολλοί. Ruhnkenius elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorum alios deducunt, supra I. 121. [Vide nostram *Var. Lect.*] *Lepra* vero et *vilitigine infectos*, non Iudaei soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουνσι, Plutarchus Symp. IV. p. 670. F. Tamen Artaxerxes Atossam, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depasceretur, ἀλφεὺ κατανεμῆντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste T. I. p. 1023. B. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.

CAP. CXXXIX. 3 seqq. τὰ οὐνόματά σφι --- τελευτῶσι πάντα ἐς τὸντὸ γράμμα etc.) Satis confidenter ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω --- εἰδώς εἰπεῖν ait initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt Scaliger, Th. Hyde, Relandus, et plures alii. Contra eos venit Corn. de Pauw, temere aiens doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione Herodotum potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedit me tamen ex acie, quam contra Nostrum instruxit Th. Gatakerus Advers. c. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριεὺς μὲν Σάν καλέουσι multorum testimoniiis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, Scholiastae in Comici Nub. vs. 23. Scaligeri, Salmasii, Bentleyi, Bouherii, cuius Dissert. de Prisc. Graecor. Litteris p. 570, [ad calcem Palaeographiae Graecae Montefalconii,] consuli poterit. Σάν κίβδηλον in Pindari fragmento exposuit Casaubonus in Athen. X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] WESS. — Per epistolam ex WILKENIO, viro clarissimo, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi, quid de hoc Herodoti loco sentiret, perhumaniter ille Heidelbergā rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum Nostrum scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in litteram

sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem *Noster*, *latuerit Persas*: quamquam alioqui haec verba, ἔλπε Πέρσας, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, τὰ οὐνόματα σφι ἔόντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper haeseram, *propriae hominum nomina dixerit*, an omnino verba aut *vocabula Persici sermonis*: tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit *terminationi*, (τῇ τελευτῇ) ut corpora *vocabulorum* (id est, *vocabula ipsa*, quatenus a *terminatione* distinguuntur) dixerit esse *magnifica et grande sonantia.* Sed eisdem verbis, τὰ οὐνόματα - - - μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri sententiam inesse professus est idem doctissimus *Wilkenius*, quam hisce gallicis *Larcherus* reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiores etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. S.

CAP. CXL. 5. πρὶν ἂν ὑπ' ὀρνίθος ἢ κυνὸς ἐλκυσθῇ ναί) Bene vetusti libri. Is. *Vossius* coniecerat, ὑπ' ὀρνίθος ἢ γλῆνη. αἰφικυσθῇ, quam ab alite pupilla oculi extrahatur, advocato ad morem hunc cognoscendum *Teixera*, qui mihi ad manus non est. [Ad oram sui olim *Herodoti* istam coniect. adscripserat *Vossius*. Vide *Albertum* ad *Hesych.* voc. Γλῆνη.] De ritu isto multa *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 34. Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum; siquidem paria prorsus de Persarum sepultura *Procopius* Bell. Pers. I. 12. et *Agathias* I. p. 43. Ed. Venet. WESS.

7. κατακηρώσαντες) Convertitur ab *Heilmanno* in καταπηρώσαντες, postquam cadaver membris mutilarunt. Vetat *Cicero*, his *Nostri* usus, *Tuscul. Disp.* I. 45. *Persae etiam cera circumlitos condunt*, ut quam maxime permaneant diuturna corpora. Vetat *Strabo* XV. pag. 1068. [p. 735. A. ed. Cas.] καὶ περικλάσσοντες τὰ σώματα. Adde *Cl. Io. Alb. Fabricium* in *Sexti Hypotyp.* III. 24. p. 185: WESS.

15. κτείνοντες ὁμοίως μύμηκας etc.) Consimilia de Magis *Plutarchus* T. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi *Arimanium*, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni *Oromasdem*, statuerunt: inde festus dies κακῶν ἀναίρεσις. quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant.

apud *Agathiam* II. pag. 45. Confer *Plutarchum* in *Isid.* et *Osir.* p. 369. et *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 22. WESS.

[15. ἀρχὴν, omnino, revera, verum si quaeris : gallico idiomate au fond vel dans le fonds diceret. Conf. II. 28, 1. S.]

CAP. CXLI. 2. κατεστρέφατο) Ionum est κατεστρέφατο, uti ἀπιστρέφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα οἱ --- Ἕλληνες κατεστρέφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προίσχοντο. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illiciuntur, *Aelianus* de Anim. I. 39. WESS. — Ex *Reiziano* exemplo κατεστρέφατο tenui; et in *Var. Lect.* adnotare neglexeram, in ed. *Wess.* et superioribus κατεστρέφατο scribi, quam ad scripturam nihil nec e nostris *Paris.* nec ex aliis *Wesselingii* codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατεστρεφέατο codicis *F.* tertia plur. imperf. ut ἀπικέατο, ionice pro ἀπίκοντο. Sed plusquamperfectum hic desiderabatur: quare unice verum puto κατεστρέφατο, quod Ionum est, pro κατεστραμμένοι ἦσαν. S.

[11. ἐμὸ αὐλίσκος etc.) Qui sacras literas curant, recordabuntur verborum Servatoris apud *Matth.* xi. 17. ubi hic quidem *Herodoti* locus effugit *Wetstenii* diligentiam. S.]

14. δευθέντος δι' ἀγγέλων) Vide *Gronovium* [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. WESS. — δι' ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πέμψας κήρυκας (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἰωνας, c. 76, 12. in eadem re, de qua hic agitur. S.

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. S.]

CAP. CXLII. 2. τῶν ὀρέων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὀρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἰδρυσμένοι πόλεις. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολίης χώραν μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμεινω Ἰώνων, ὧρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte *Valla*: ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat. Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑγερέστατοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὧρέων, ἐμοὶ δοκέειν, εἵνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάττουσι (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦτοι μάλιστα γίνονται, --- τῶν ὧρέων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Graecia τὰς ὥρας πολλὸν τι καλλίστα κεκραμένης ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὡρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὁρῶν H. Stephanus:) ἐν αὐτῇ (τῷ τόπῳ) κατοικοῦσα, ὅτι φρονιμωτάτους ἀνδρας οἶσιν. Chalcidius: electo salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiae feraci loco. Idem argumentum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. [T. X. ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὡρας μετριώτατον κεκαμίνας. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν Ὠραῖς. vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3. [nobis cap. 14.] Euripidea, ex deperdito dramate petita, dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: Ἄ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τι τρέφει κάλλιστα, τῆς γε δίδασκε ἔχοντες συντηρούμεν. Grotius in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες substituit ἐνταῦθα. Corrige, sodes: Ἄ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τι κάλλιστα τρέφει, τῆς τῆςδε δίδασκε ἔχοντες συντηρούμεν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, Chytraeus, Geinotius, Reiskius, Heilmanus ὡρῶν, rescripserint. Viam monstravit Noster c. 149. tum Pausanias VII. 5. Ἰωσι δὲ ἔχει μὲν ἐπιτηδεύματα ὡρῶν κρασίως ἢ χώρᾳ. Frequens est confusio ὁρῶν et ὡρῶν sive ὡρέων et ὡραιῶν in schedis, de qua aliàs. Id permirum, coniurasse plerosque in ὡρέων vocabulo librarios. WESS.

[9. τρέφους τέσσερες παραγωγῶν) Vaila: Lingua utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt: incommode et obscure. Gronovius: sed quatuor derivationum modis; quam interpretationem intactam reliquit Wess. Mire vero Larcher: leurs mots ont quatre sortes de terminaisons. Multo commodius rectiusque H. Stephanus, „ad verbum, inquit, sed quatuor modos deductionum usurparet, id est, eà (linguà) utuntur in quatuor modos et proprietates deductà.“ Agitur de quatuor diversis formis (χαρακτῆρας vocat Noster in fine huius cap.) in quas prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγὰς nominat, id est, deflexiones, mutationum genera, varietates; quatenus παραγωγήν significat a recta via abducere, seducere, in diversum ducere, mutare: quemadmodum I. 91. 10. παραγαγὲν τὰς μοῖρας est in diversum flectere, mutare fata. Eadem notione παρατροπὰς dixit Iohannes Grammaticus, cuius

verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία ἰὰς μετέπεισε παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπὴν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Iohannis auctoritate firmatam; tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Iohannem, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, *prisca*, inquiunt, *Ionica lingua* (eadem vetus Attica) *mutata est*, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorseruntque. S.]

11. Μυούς τε) Myuntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thucyd. I. 130. invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Ian. Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἐρυθραῖ) Habet Stobaeus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίας τῆς Ἰωνῶν πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμοιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. B. Iubentur illi esse Ἐπεριβαῖοι ex Euboea; quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti; in Histor. Foeder. Antiq. P. I. p. 159. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου) Prior interpretis metus praetextu: nuperrime [in ed. Gron.] in obte-gendo metu. Vide usum locutionis. De Spartanis Aristides T. I. p. 476. ἐν σκέπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσι. Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum, vertit Capterus: eumdem in modum Libanius T. I. p. 219. B. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίας γενόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκέπῃ τε τοῦ κύνους -- ἡσυχάζουσι. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse metus tutamen in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπισυγχύεσθαι τῷ οὐνόματι) Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. F. Mox Reiskius [l. 14.] ἰδρύσαντο, τῷ ἐπὶ σφείων οὐνόματι ἔθεντο etc., neque id inconmo-

dum foret, modo ne verborum alius in mssis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. Horrei Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi causa suberat. conf. c. 142, 19 seq. S.

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τρισπίου Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἄγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δορίων ἀγῶν ἐν Τρίσπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Cl. Salmasium ad Inscript. Herodis Attica. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Io. Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 seq. τῶν νόμων καταδόγῃ) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. Cod. Regii. [In Fragm. Paris. haec prorsus non leguntur: codex Pa. τῶν νόμων habet. Conf. Var. Lect. et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βονιθάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατὰ περ νῦν Ἀχαιῶν. De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. S.]

6. Πελλήνη μὲν τε πρώτη πρὸς Σικυῶνος) Strabo VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio Is. Casaubonus [in Not. ad Strab. l. c.] et Is. Vossius [in ora, puto, sui Herodoti]. restituerunt. De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

11. Ὠλέως, ἐν τῷ Πεῖρῳ ποταμῷ μέγας) Olenum eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, Melas: haud scio, an bene. Pausaniae aevo Πεῖρος erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime Casaubonus et Is. Vossius, nec longe abit liber Ask. WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπεὶ, ὥς γέ τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam Horreus Obs. ad Herodot. pag. 110. ita tamen, ut τὶ non plane recuset. Levis res est, et in dissensu Codicum ferenda. [Lubens equidem ὥς γέ τι rescribam.] Sequentia [l. 5.] ἢ κάλλιον τι γέγονας, aut praestantius quid gessisse prior interpretes; aut praestantius quippiam evasisse, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abb. Geinozii Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γεγόναι, honesto loco natum esse, nobili genere esse. conf. l. 13. S.

8. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμειχῆται). Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda. Palmerius Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι etc., invito Gronovio. Sequuntur tamen plures. Ampl. Bouherius ex Hesychii Μινύαι οἱ Ὀρχομενίοι καὶ Μάγνητες, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοι, καὶ Μάγνητες, καὶ Καδμείοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμειχῆται vitaretur; cuius ego in Adnotation. Cl. Alberti ad Hesychii locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. Reiskius post Ἀργαῖδες [l. 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωριεῖς, arbitratur. At fuerunt Arcades Pelasgi, Pausania VIII. 1. Apollodoro II. 1. Stephano Byz. multisque aliis auctoribus. Epidaurii praeterea Dorienses in Nostri VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet Herodotus „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sinceriores „melioresque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cadmeos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit Palmerii sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. Pausanias: „Ἰῶσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἱ δὲ Ἕλληνων participes migrationis hi Graecorum erant; Θεβαῖοι sive Cadmei; tum Ὀρχομενίοι Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit Kühnius; tandem Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et Abantes, VII. 2. tum c. 3. Τῶν δὲ ὅκουν μὲν Ὀρχομενίοι Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι εἰς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de Orchomeniis consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabiliendae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμειχῆται arbitrarium est. [nempe suo arbitratu Herodotus illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, Corn. de Pauw et Geinozius. WESS.

9. Φωκεῖς ἀποδάσκει) Cur Phocenses hoc titulo insignes esse Noster voluerit, multis disputat Gronovius, sed ita ut immunes imprudenter amplectatur. Indoles vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δαμοῖς portio est, a multitudine avulsa; Abydenus Nabueho-donosorem ait ἀπόδασμον αὐτίων (victarum gentium) ἐς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικίσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδασμον τῶν Γότθων dabit Agathias II. p. 35. et τῶν Δελμυτιῶν ἀπόδασμον III. p. 66. Semel ἀπόδασμον τῶν βαρβάρων V. p. 166. vitiose. Theophylacti τῶν Σαρακηνῶν ἀπόδασμον, lib. VIII. 1. exscripsit Suidas in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμοι, a reliquis divisi et divulsi. Primus D. Heinsius, Phocaeenses tamen et Phocenses confundens, admonuit Epist. ad Iun-germ. in huius ad Polluc. Comment. IV. 177. Abierunt eandem in sententiam Geinozius et Reiskius; nec dubia res est, ob Pausaniae superius excerpta, Φωκῆς οἱ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. Phocenses Coloniae Ionicae sese adiunxerunt, Delphis exceptis. Verc capropter ἀποδάσμοι Φωκῆς. WESS.

12. ἀπὸ τοῦ πρυτανείου τοῦ Ἀθηναίων) Etymologus, in Πρυτανεῖα, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrati depromptum et accensum. Plura Henr. Valesius ad Excerpt. Polybii, p. 7. [T. VII. nostri Polybii, p. 90-92.] Plutarcho libuit et haec admordere de Malign. p. 858. f. sine profectu. Iones Caricas mulieres, quarum patres maritosque interemerant, sibi matrimonio iunxisse, fatetur Pausanias VII. 2. p. 525. WESS.

21. αὐτῇ ἢ σὺ συνέικεν) Iure Gronovius Aldinum restituit: idem Portus decreverat Lex. Ion. voce Ἐπίρι. Naevus est, operarum peccato Stephani edito adpersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπὶ τε [quod ibi tenuerat Wess. ubi nos ἔπειτα posuimus, coll. Eustath. Iliad. pag. 1215, 33. ed. Bas.] ἔπειτα corrigit Reiskius, WESS.

CAP. CXLVII. 2. Γλαύκου τοῦ Ἰππολόχου) De Glauco, Hippolochi filio, Poëta Ἰλ. ἡ. 15. De Cauconibus [l. 3.] Strabo VIII. p. 531. [p. 545. ed. Cas.] WESS.

7. Ἀπαυρία ἄγουσι ὄρεσιν) De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in Biblioth. Coislín. p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἐορτὴν Ἰνιμοθέτην (Melanthus) ἀγίτθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντέλοῦσιν. Vertitur, quod etiam Cationiam vocant. κατ' Ἰωνίαν oportuerat. WESS.

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἱεὺς e superioribus edi-

tionibus comma adhaesit, quod *delendum*. Sunt enim ex more Herodoti transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, χώρος ἰρὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετραμμένος. Quoniam vero mox adiicit ἐς τὴν (scil. Μυκάλην) συλλεγόμενοι, intelligi debet, locum hunc, cui Panionium nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. S.]

3. Ποσειδεῶνι Ἑλικωνίῳ) Ab Helice Achaiae is Neptuneo titulus, quo de Strabo VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et Pausanias VII. 24. copiose. Coluisse et Apollinem Panionium, docemur vetere Inscriptione inter Pocockianas p. 52. quae cognomina Apollinis varia obfert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙ-ΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩ-ΝΙΟΥ. WESS.

6. ἀπὸ τῶν πολλῶν Ἴωνες) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολλῶν ἱβ' Ἴωνες. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. S.

[9. κατὰπερ τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα. Vide supra, c. 139. S.]

CAP. CXLIX. 2. Λήρισσαι) Hoc ex Ald. praetuli. Non nescio ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ numos apud Goltzium et Begerum. Θάρξ ὁ Ληρυσταῖος infra IX. 1. atque ad eundem passim alii modum. Vide Schol. in Apollon. Rh. I. 40. Mox Τῆνος optime ab Holstenio in Τῆμνος mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a Gronovio est, pravae voci. Constat Temnum in Aeolicis fuisse civitatibus, non Tenum, Cycladum unam. Itaque Τῆμνος iure scriptori rediit. De Cuma Aeolica in Vit. Homer. c. 38. ubi Φρικῶτις, non sine peccato. WESS.

[3. Αἰγυρίεσσα) Quum nusquam alibi hoc nomine memoretur civitas, nisi quod Αἰγυριεύσης, obscuri Megaridis oppidi mentio apud Strab. IX. p. 394. v. occurrit, quaeri cum Mannerto (Geogr. antiq. T. VI. p. 396.) potest, an Elea, (Ἑλαία) hic intelligenda sit, Aeolica civitas, (Strab. XIII. p. 615. A. et Steph. Byz. in voce) in hoc apud Nostrum catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (l. 5.) diserte monuisset Herodotus (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates in continenti (ἐν ἡπείρῳ) sitas fuisse; in promptu foret ut suspicaremur, non Αἰγυρίεσσα, sed Ἀργυριόεσσα hic esse legendum: satis enim constat, Aeolicae gentis fuisse Arginusas vel Argennusas, quae vocabantur, insulas; quarum una

eum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide Cellarii Geogr. Antiq. T. II. p. 18. Mox, quod Αἰγαῖα hic nominatur oppidum, id aliis omnibus Αἰγαί sive Αἶγαι est: Vide Cellarium ib. p. 66. Quod Αἰγαία habet F., similiter *Aegaea*, Valla. S.]

7 seq. ὡρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὡρέων εὖ ἤκουσαν Portus [voc. ἤκειν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὖ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλιος εὖ ἠκούσης, ubi Is. Vossius, ἔχουσης iniuria corripiebat. Dio Cassius, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὕτε γὰρ γῆς, οὕτε αἵρων εὖ ἤκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἤκων, prorsus uti Noster V. 62. atque Evagrius H. Eccl. IV. 7. Defit in his Libanii T. II. p. 262. τοῦ γὰρ νόμου --- ἤκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit Morelli animum. Confer Cl. Alberti ad Hesychii εὖ ἤκων. WESS.

CAP. CL. 1. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπέβαλον) Gemina his Pausanias VII. 5. Probum et Ionicae notae censeretur [l. 2.] si amputata litera σ τ ᾱ σ i in Ask. esset, uti τῇ πόλι II. 67. et 137. WESS.

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀρίσταν) Non aliter Stephan. Byz. in Cod. Perusino: Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσταν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. quantumvis Ionica dialecto utens. Nam quae de Iazone scriptore adposita a Berkelio sunt, imprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum St. Berglerus. WESS.

6. ἐν τῇσι ἑκατὸν νήσοισι καλεομένησι) Diodorus XIII. 77. γότι μὲν πύλλωσθι πρὸς τινὲ νήσῳ τῶν ἑκατὸν καλουμένων. Aliis ἑκάτου, qui inter Apollinis titulos, νῆσοι, aut ἑκατόννησοι. Lege Casaubon. in Strab. XIII. p. 919. [ad p. 618. ed. Cas.] WESS.

[7. Λεσβίοισι μὲν νῦν etc.) Commode ab his verbis factum foret initium novi capituli 152. Nam, post excursus de Asiaticis Graecorum coloniis, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta. S.]

CAP. CLII. 1. ἀπικέατο) Solent scribae communio-rem verbi huius formam amplecti. Ἐπὶ τε δὲ οἱ Ἥλωνες ἀπικέατο, V. 98. et brevi post Ald. Med., at Vind. et Arch. Ionicam notam detrahunt, prorsus uti hic Med. et Ask. Praestat, ut in possessione ne turbetur. WESS. — Conf. Adnot. ad I. 2, 11. S.

15. σιναμωρέειν) Priorem verbi partem Med. et Ask. bene pingunt, non mediam. Aristophanis σιναμωρουμένη, Nub.

1066. et πάντα ἱσναμώρειν VIII. 35. tum σινάμωρος Hippocratis et Nostri V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi mssti Paris. et Scholiastes, atque ex eo Suidas) verum patefaciunt; Photius insuper, ex Herodoti I. σναμώρειν in Lexico deponens, ut Cl. Alberti mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάθια ἔσται ἔλλεσχα) Aversor strictum in tot viros, de Herodoto non male meritos, Gronovii stilum. Portus ἔλλεσχα optime reposuit, eiusque vestigia Ed. Genevensis pressit. Simillimae originis πρόλεσχος Aeschyli, Suppl. 208. Δισχνοῦσά τε καὶ ἀκούουσα καλὰ Peristione in Slob. Serim. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λεσχήματα habet Hippocratis Epist. p. 1285. λσχηνὶ Hesychius. Ἄλεσχα intensiore significatione sumebat Corn. de Pauw, ut ἀξυλον ὅλην Homerus, adpositis aliis, quae omitto. WESS.

18 seq. καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegrandae: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι vel εἶναι. Ἐπὶ - - εἶναι et ἐπιέναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σκύθας - - μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἔασον - - - σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποίησαι. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Corn. de Pauw, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν Φροντίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ᾠρην εἶναι πρώτην et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam inponderet. Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἐκοντὶ φέροντες αὐτοὺς ἐνχειρήσαν ex Ms. Palatino. Libanius T. II. p. 110. D. καὶ παρὲν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μέναι: quorum tamen structura diversior. Ego Nostri haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus. Nunc maxinopere blanditur Valckenarii coniectura. WESS. — In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσθαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videatur explicatum habere, consentiunt

libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce εἶναι) statuendum videtur, ex usu alioquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum εἶναι. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33, 15. τὰς ὀνομάζουσι Δῆλοι εἶναι: Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίαν: tum II. 44, 13. Ἡρακλῆος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd.* *Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. S.

CAP. CLV. 5. ὁμοίως γὰρ μοι νῦν γε φαίνομαι etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notarunt docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro *Milon.* c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex. Strom.* lib. VI. p. 451. ed. Sylb.] discimus, par opinio:

Νῆπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.

Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et *Machiavello* perniciosioribus, *Considerat. Politicis* c. 5. et 4. *WESS.* — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot.* *Rhetor.* I. 16. et II. 17. et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versum *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in *Not.* ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. S.

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solemni more *Poëtam Odyss.* T'. 91.

--- δ' οἱ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Admovit *Nostri* verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc Ἐπίμαστον *Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Πактύης γὰρ ἴστί ὁ ἀδελφών, τῷ σὺ ἐπίματ. absurde expressum est, praesens factum *Pactyes* admisit, cui tu *Sardes* commisisti: paullo aliter prior interpretes, sed consimili sententia. Nam *Pactyae* non fuerunt a *Cyro* *Sardes* traditae, sed *Tabalo* viro *Persae*. *Pactyes* acceperat *Croesi* *Lydorumque* opes in *Persidem* avehendas, ac nactus occasionem a *Tabalo* et *Cyro* desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκείνον ad plenioris orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, Vir. Clar. *WESS.* — Nempe intelligit Vir doctus,

Πακτύης ἐστὶ ὁ ἀδικίων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) τῷ σὺ etc. atque sic Larcher: *Pactyas a* offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus adversus ipsum admissum) irato (conf. c. 156, 8.) diceret Croesus: *Pactyas est*, qui adversus Sardinum praefectum inique egit. Malim equidem fateri, minus adcurate hic loquentem Croesum fecisse Herodotum, dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptores noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisset eum huic homini tantum auri vim committere; hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. S.

22. κέλευε δὲ σφεας κιθῶνας) Babylonis descendentibus talem poenam irrogat apud Plutarchum T. II. p. 173. Xerxes. Tu vide Polyaeum VII. 6, 4. et Iustinum I. 6. WESS.

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς etc.) Est ex scripto. Καὶ δὴ πρὸς, insuper, V. 67. et creberrime in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους; et in eundem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδὲν. Habet alia Casaubon. ad Strabon. III. p. 218. [ad p. 147.] WESS.

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἑωυτὸν ἰόντα) Geinozius merito, in hoc adquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' Ἑλευσίνος ἰὸν ἐς τιμαρίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec Plutarch. de Malign. p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

13. ἐς θεὸν ἀνῶσαι) Rem ad Apollinem Didymaeum in Branchidis referre si diceretur ἐς θεὸν ἀνῶσαι, adeo nihil hic esset insolens. Hesychius: Ἀνοίσει, ἀναφέρει; et Ἀνοίσω, ἀναφέρω. Verbi meminit οἶσω Eustath. ad Od. γ'. p. 728, 32. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἐνεστώτα, sed εἰς πεζολογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε positum, οἶσι legitur aliquoties apud Aristophanem, et συνοίσειν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in Herodoto ἀνῶσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνωίστου

γενομένου ἐκ προνοίας τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίην: *opera Cleomenis ad Pythiam re relata*: verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοίστου: nostroque loco, συμβουλῆς πέρι ἐς θεὸν ἀνοῖσαι, vel ἀνοίστειν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περὶ μὲν σπονδῶν ἀνοίστειν ἐς τοὺς πλεῦνας, *de foedere quidem ad populum se relaturos*. Hoc alibi dicitur ἐξευῖκαι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολύφημον, *Herod. V. 79*. Ἀγορὴν πολύφημον dixerat scilicet *Homerus*, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνοῖσαι ex ἀναοῖσαι contractum, quemadmodum ex βοαοῖην fit βοῶην, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92, 6. S.

CAP. CLIX. 13. καὶ ἄλλα ἔσα ἣν νενοσσευμένα) Certum hoc praestant membranae. Porti νενοσσευμένα Genevensis editor probavit, Kühnius quoque, [at hic quidem νενοσσ. tenet, ad *Aelian.* Var. Hist. V. 17.] et *Bochartus*, hunc locum admovens inlustrando *Psalm.* LXXXIV. 4. Part. II. *Hieroz.* lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Ionis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. τίς ὄδ' ὀρνίθων καίνος περιείβα; Μῶν ὑπὸ θρυγκοῦς εὐναίης Καρχηραῖς θήσων τέκνοις; WESS. — Habet *Hesychius*, Νοσσεύουσαι, γεννῶσαι. ex graeca versione *Ierem.* 48, 28. ubi περιστρίβει νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex *Ezech.* 31, 6. et ex *Sirac.* 1. 12. citavit *Biel*, in *Thesaur. Philol. Vet. Test.* Adde proximam *Valckenarii* Adnot. S.

17. τοὺς ἰκέτας μου) Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit *Dio Chrys.* p. 338. A. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἶα δῆπαιθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἰκέτας ἑαυτοῦ λέγων. *Herodotus*, ἔσα, ait, ἣν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῶ: quomodo, litera duplicata, *Hemsterhusius* etiam scripsisse, liquet e notis ad *Plutum Arist.* p. 363. Qui in *Alex. Cod. Test. Vet. νεοσσεῖ*, in Romano passim sunt νεοσσεῖ. Forte *Codex* aliquis in *Herod.* dabit ἐνενοσσευμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἰκέτας μου) Pertinet huc *Xenocratis*, *Platonis* discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptores dimisit, ἐπεικῶν, ὅτι μὴ ἐξιδῶμι τὸν ἰκέτην, in *Aeliani* Var. Hist. XIII. 31. ubi *Kühnius* plura, et ad eiusdem V. 17. Mox [L. 19.] *Herodot. T. V.*

οὕτω τοῖσι κέταις, sic tuis supplicibus etc. eleganter clar. Reiskius. WESS. — Vulgatum τοῖσι tenent libri omnes, recte quidem. S.

CAP. CLX. 3. εἰς Μυτιλήνην) Non dissentio a Mediceo, cui II. 178. ἡ Μυτιληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτίλης aut Μύτῳνος si titulus venerit, uti est in *Steph. Byz.*, quod Florentiae inveniebatur, legitimum erit, stabilitum cumulo ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΩΝ numorum. Vossium vide ad *Melam* II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνίως) Infra meminit τῆς Ἀταρνείτιδος χώρας VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνεύς: fuisse χωρίον ἰσχυρόν liquet e *Xenoph.* 'Ελλ. III. p. 286, 13. Civis dicebatur Ἀταρνείτης: quando vocatur Ἀταρνεύς, hoc ab Ἀτάρῃ fluxisse statuendum est: vid. *L. Holsten.* ad *Steph.* in voce, *Maussac.* ad *Harp.* voc. Φρεσάρῃος, atque ibi *Vales.* et *Menag.* ad *Laërt.* I. 80. *Hermippi* ἀνδρὸς Ἀταρνείτῳ mentionem facit *Herod.* VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur *Hermias* eunuchus, Ἀταρνίως ἄρχων. Huius nomen restituendum est *Ulpiano* ad *Demosth.* Phil. IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἐρμίου (vel Ἐρμίου: vulgatur παρὰ ταμίου:) τοῦ εὐνούχου, δὲ νῦν ἀνάσπαστον ἐποιήσατο, ἄρχοντα Ἀταρνίως. Nomen non Ἐρμίας, sed Ἐρμίας, scribendum contendit *Harp.* in voce. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab *Athenaeo* nobis custoditum XV. p. 696. et *Diog. Laërt.* V. 7, 3.) *Aristoteles*, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine *Hermian* Ἀταρνίως ἑντροφον vocat vir magnus; quem *Hermian*, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνεία dixisse *Athenaeus* et *Suidas*. In *Eunucho Luciani* T. II. p. 357. dicitur Philosophus εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἐρμίαν τὸν εὐνούχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνίως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνίως τοῦτου ἐστὶ χώρας τῆς Μυσίας) Χωρίον Ἀταρνεία, contra insulam Chium, *Diodorus* vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὁ Ἀταρνεύς ὁ Χίων μισθός, eadem de *Pactya* tradito locutus *Pausanias* IV. 35. Confer *Diodoro* XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνίως χώρος, ager *Atarnensis*; de quo idem *Noster* VIII. 106. loquens, αἶτ γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χίον νέμονται, Ἀταρνεύς δὲ καλεῖται. S.

16. οὕτε οὐλας κριθῶν) Reiskius οὐλαῖς, ut lenior decurrat

αἶμα, cui sine medela non deest cultus. Οὐλοχῦτας *Homerus*, προχῦτας *Euripides* Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem *Hesychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath.* 'Il. d. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] WESS.

CAP. CLXIII. 4. εὐ στρουγγύλῃσι νηυσὶ) Mos Ionum in schedis Ask. observatur. Sic νηυσὶ ἐβδομήκοντα VI. 92. οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ IX. 89. et mox c. 166. Mira ceteroqui discordia isto in vocabulo: modo νῆες, quibus primas in Ionia *Corinthus* dedit, [dial. ion. §. 19.] modo νῆες his in Musis. De *Penteconteris* rotundisque navibus praeter *Baiffum* et *Meidomium*, ad *Plinii* VII. Hist. N. c. 56. *Harduinus*. WESS. — In lat. vers. temere h. l. praetermissa sunt verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.*

8. εἰκοσι καὶ ἑκατὸν.) Errantes *Lucianum* et *Phlegontem* *Trallian.* in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] clementer. *Cicero* de *Senect.* c. 19. Fuit enim, ut scriptum video, *Arganthonius* quidam *Gadibus*, qui LXXX. regnavit annos, centum et viginti vixit. Production haec est aetas, nec prorsus insolita. Auctor *Dial. de Orator.* c. 17. Centum et viginti anni ab interitu *Ciceronis* in hunc diem colliguntur unius hominis aetas, horum fortasse recordatus. Paria fere *Trebell. Pollio* in *Claud.* c. 2. De *Tzetze* dubium non est, *Ταυτησοδός* — ἢς Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρα', αὐτὸν ὡν ἐβασίλευσε π', ὡς φησὶν Ἡρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. WESS.

13. ὁ δὲ πυθέμενος τὸν Μῆδον — ὡς αὐξοῖτο) Placuit praeis dictionis haec forma. Σκέψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλιγοχρόνιος, in *Epigr. Anthol.* VII. p. 631. Αἴγιον ἐνδ' ἔκκευεν ἱστορῶ πάλαι, *Sophocles* *Elect.* 1107. Qualia cum apud optimos obferant se, parco operae, et *Stephanum* advoco de *Dialectis* p. 51. *Küster.* in *Aristoph.* *Plut.* vs. 55. *Davisium* ad *Ciceron.* N. D. I. 26. Potius erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam crescere *Arganthonius* ex *Phocae*ensibus inaudiverat? *Harpagus*-ne, qui *Medus* origine? At eum simpliciter vix ita designat. Praeterea structa videntur *Phocae*ae moenia ante *Harpagi* incursionem: id postulant, quae de obitu *Arganthonii* c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum *Harpagi*, in vicinia haerentis, impedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Αὐδόν h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; iniusta tamen medela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de Pauw*. WESSELING. — Tum IDEM in *Addendis* haec adiicit: „Suspiciatur, πυθόμενος τὸ Μῆδον, res et potentiam „Medorum, olim hic fuisse, doctissimus *A. Kluitius*.“ — Fidenter *Larcher* in gallica *Herodoti* versione *Croesum* posuit; quem eo nomine reprehendit *Volney*, (*Chronol. d'Herod.* p. 78.) *Harpagum* intelligens. At, *Harpagum* nunc dicere non potuisse *Herodotum*, satis luculenter et *Wess.* et *Larch.* demonstrarunt. Sed nihil magis in promptu erat, quam ut *Medus* hic *Cyrus* intelligeretur, qui in *Medorum* successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μῆδον βασιλέα, *Medorum regem*; atqui is nunc *Cyrus* erat. Vide ad I. 2, 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. *Pausanias* quidem X. 8. p. 817. videri possit *Medum* hunc *Harpagum* intellexisse. S.

CAP. CLXIV. 6. καὶ οἶκημα ἐν κατεῖρσαι) Addi iubet *Reiskius* τῷ Μίρῃ, aut alterius Persici numinis nomen. Verum Persae parietibus deos non includebant, templa dominantes et aversati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Pauw*, οἶκημα turrim esse decernit, sacrandam ac humanis usibus eximendam: hoc ut obtineret, *Lexica* adpellavit et *Glossarum* οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς, *Procastria*; quae nihil adiuvant. Fallunt enim *Lexica*, et *Procastria* aliorum ferunt, sicuti *Festus* docet in *Procestria*. Saepe doctos viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet *Harpagus* unas aedes consecrari in obedientiae argumentum et Persicae dominationis: hoc intelligitur. At vestigandum est, cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem? Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor habuit, ignorare. Alioqui ex *Aldino*, levi opera, fingi poterit, καὶ οἶκημα ἐν κατεῖρσαι et unam habitationem detrahere. Sic expedita omnia. Vide *Gronovium* VII. 24. VIII. 95. WESS. — Nempe locis citatis *Gronovius* verbi αἰῶν eiusque compositorum plura quaedam exempla congesserat. Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Modo verissime *Wesselingius* aiebat, saepe doctos viros in interpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis ingeniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinentissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti* verba: nihil desiderabatur, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) *Regi consecrandas aedes* intelligeret. *Aldinum* κατιρῶσαι nil aliud est nisi ipsum κατιρῶσαι, diphthongo ιι loco vocalis, productae posita; conf. *Var. Lect.* ad I. 123, 17. I. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατιρῶσαι, consecrare dixit, pro dedicare Regi. S.

17. χωρὶς ὅτι) Scribere solet in talibus χωρὶς ἢ ὅ, τι p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρὶς ἢ ὅ, τι χαλκός ἢ λίθος ἢ γραφή ἢν. VALCK. — Utique ὅ τι diremtis vocalis scriptum oportuit: particulā ἢ vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hic locum esset habitura. S.

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἐβούλοντο) Vetus ἐβουλεύοντο exercuit *Porti* diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis adsi- dua, veluti VI. 66. *Diodor.* Sic. XIV. 82. *Dion. Chrysost.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἐβουλεύοντο olim editum erat, sed ἐβούλεοντο, pro quo haud absurde *Portus* ἐβουλεύοντο scriptum oportuisse coniecit, ex prisca praesentis forma βουλέομαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ἀντοιμύνοισι, quod sequitur, vide *Adn.* ad I. 68, 26. S.

7. τῇ οὐνομα ἢν Ἀλαλίη) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαριν Φωκίης ἔκτισαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. *Seneca* *Consol.* ad *Helv.* c. 8. ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, *Phocide* relicta, *Graii*, qui nunc *Massiliam* colunt, prius in hac insula (*Corsica*) consederunt; permiscens, ut saepe veteres, *Phocidem* et *Phocaeam*. WESS. — Repetitur apud *Nostrum* idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, permutatis (ut saepe alias) l et r literis. Quod ἀνεστήσαντο πόλιν ait auctor, excitaverunt intelligunt omnes, id est condiderunt: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλὰλία, καὶ ἵεμα Φωκίων, nempe Φωκαίων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare eiectis cultoribus (ἀναστάντων ποιηθέντων) urbe potiri. S.

14. καὶ μύδρον - - κατεπόντωσαν) Hic narrata tangit Scholiastes ad Soph. Antig. 270. excitans Callimachi, forsan ex Ibide, versum, Φωκαίων (immo Φωκαίων) μέχρις κε μένη μύδρος ἐν ἁλὶ μύδρος. VALCK.

Ibid. μύδρον σιδήρεον κατεπόντ.) Prior interpretes [grande saxum scribens] Latina formarat ad Horatianum Epod. XVI. 25.

Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint

vadis levata, ne redire sit nefas.

Res eadem, verba discrepant. Horatius μύδρον massam lapideam, uti apud Strabonem saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento Aristides ὅρκισι μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὁμοσεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύδρους ἱμβραίων ἐπὶ ταῖς ἀραιῇς εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita Plutarchus p. 334. A. Iunge Turnebi Advers. XIV. 21. WESS.

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restitui in integrum, quod erat inmutatum. Homero utor auctore Ta. B. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Supra c. 701. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poetam ἄγον saepe ponere ob moduli rationem. In Nostro ea cessati Reiskius maluit καὶ ἄγον γὰρ αἰὲ καὶ ἴφικον, non ego. Quae enim urguens necessitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod Carthaginenses inter et Etruscos coalverat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, in Pindari Pythion. Od. I. 139. WESS.

9. Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαεῦσι ἐγένετο) Explicant Diodori Eclog. T. II. p. 495. et XI. 12. WESS. — Conf. Suid. et Paroemiographos. Cadmea scilicet victoria dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui hic quidem nullum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat scriptor, et ipsos hostes cladem accepisse, et prius ex acie se recepisse quam Phocaenses. conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commodè Larcherus ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam Phocaenses Massiliam condentes de Carthaginensibus reportasse Thucydides I. 13. scribit. Conditam enim a Phocaensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus Herodoti interpretes ex Eusebio, ex Scymno Chio, Ti-

maei testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Iustino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437 seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet lib. X. c. 8. p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, *Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praelio superatis Carthaginensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt.* Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, *Phocaeensium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse.* Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: *Graii, ait, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam praebere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isocrates (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: *Φωκείς Φεύγοντες τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου δεσποτεῖαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπώκησαν.* Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligentér percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturus erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor Antiochus Syracusius, cuius testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur *εἰς Κύρρον καὶ Μασσαλίαν*, unice vera certaue est Casauboni sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλαλίαν, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa haec similitu-

do nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni illi, de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeum* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. S.

11. ἀπιστογράφατο male a dialecti legibus codex *Med.* avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἄνδρας, οἱ τε Καρχηδόνιοι etc.) Particulam τε remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. Reiskii sententia est: deesse enim, quid Carthaginienses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, ἔλαχον τε (sive δὲ potius) αὐτῶν πολλῶν πλείους, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginienses, lapidibus cooperuerunt. Κατέλευσαν refertur ad utrosque. WESS. — Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ῥήσει alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατέλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτῶν ad *Carthaginenses* refertur: at, pronomine hoc ad *Phocaeenses* relato, omnia satis commode procedere videntur. *Carthaginenses* Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam *Phocaeenses*, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt. οἱ τε Καρχηδ. καὶ οἱ Τυρρ. dein ἔλλαχον τε --- καὶ κατέλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto *Agyllaeos* nominat Scriptor; quum expectasses ut prius diceret, *expositos captivos fuisse prope Agyllam, Etruriae oppidum, ibique lapidatos*. S.

6. ἔμπερα) Praeclare Gronov. ex Mediceo. Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisse, atque huc pertinere apud *Suidam* in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπερα καὶ τέρατα· οἱ δὲ τῶν τεταλαιμμένων σφίσι λήθην καταχέαντες, ἤκαν ἐς Δελφούς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deiērares. WESS.

14. ἥτις νῦν Τέλη καλεῖται) *Stephani Byz.* Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὈΥΕΛΛΑ male scripti

exemplaris aut 'OTEATA, uti *Dionysio* Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem *Stephani* Βύλη in voce 'Ελία similes natales habuit. Lege *Cluver*. Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS.

[16. τὸν Κύρνον --- κτίσαι ἥρων ἰόντα) *Larcherus* ad h. l. ait, tradi a *Servio* ad *Virgil*. Ecl. IX. 30. *Cyrnum*, *Herculis* filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud *Servium* reperire contigit: nec omnino, quis ille *heros* *Cyrnus* fuerit, mihi liquet: quem enim *Cyrnum* *Diodorus Sic.* V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι --- ἥρων, condere *heroem*, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas instituere *heroem*, et ut talem colere. *Larcherus* quidem monumentum *Cyrno* erigere intellexit. *Benedictus*, in *Actis Seminar. Philol.* Lips. Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur, ἔλος ἰόντα scripsisse *Herodotum*; fuisseque fortasse paludibus illis, in quibus hi *Phocaeenses* (teste *Dionysio Halic. Antiq.* I. 20.) urbem 'Έλιν, quae et 'Ελία, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. S.]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηκίης nil mutant libri. Intellige τῆς Θρηκίης γῆς: nam *Thracia* Graecis ἡ Θράκη, ionice Θρηκίη, ut IV. 99, 1. ubi quidem *Θρηκίη* codd. *Arch.* et *Vind.* S.]

5. ἐκτίσαν πόλιν Ἀβδηρα) Refer huc vulgare olim dictum, Ἀβδηρα, καλὴ Τηίων ἀποικία, ex *Strabonis* XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. WESS.

7. ἐξελαιθεῖς) Non adstipulor *Mediceo*, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαιθέντες IV. 145. et ἐξελαιθεῖς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de *Pausania* testis *Sylburgius* I. 11. p. 27. Lege quae ad *Moerid. Attic.* notavit *Cl. Pierson.* p. 13. WESS. — Non dubito equidem, Atticum auctorem ἐξελαιθεῖς scripturum fuisse, absque σ ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: sed, *Herodotum* constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet formā ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiores formam quae σ ante θ ponit; quemadmodum idem alias formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera θ concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam hic nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eadem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 5. V. 145, 4. et 6. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam *κατεπαύσθη* (pro *κατεπαύθη*) habemus I. 130, 2. et *καταπαυσθέντος* VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. S.

CAP. CLXIX. [7. *ὡς καὶ πρότερον etc.*] Vide cap. 143. S.]

[9. τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἰδιόδουλωτο] Conf. c. 6. et cap. 28. S.]

CAP. CLXX. 14. τὸ ἀνέκαθεν γένος ἰόντος Φοίνικος)
Plutarchus, haec carpens, τὸ ἀνέκαθεν habet, de *Malign.* pag. 857. F. Nostro de Phoenicia Thaletis origine ex antiquissimis Democritus, Duris, Leander; ex minus remotis Diogenes Laërt. I. 12. Clemens Alex. Strom. I. p. 352., Hyginus Poët. Astron. cap. 2. adstipulantur. Eusebius Pr. Ev. X. 4. rem in medio ponit, ὁ Θαλῆς, ὡς τινες ἱστορεῦσι, Φοίνιξ ἦν ὡς δὲ τινες ὑπελήφασιν, Μιλήσιος. Utrumque verum; maiores Phoenices fuerunt, ipse domicilii sedem Mileti fixit. Vide Vossium de Histor. Graec. III. p. 375. Iam quod ad Grammaticos Phrynichum, Herodianumque adtinet, negantes ἀνέκαθεν de superiore tempore Attica consuetudine usurpari, non aegre fero: Thomam M. inprudenter accuso; falsum est, quod scripsit, ὅφ' Ἡροδότου ἀπαξ εἰρησθαι. WESS.

CAP. CLXXI. 2. καὶ Καυνίους) Non exputo, quid praeter errantem Medic. ad Καυνκωνίους defendendos produci queat? Gronovius tacet. Scio a principe poeta Ἰλ. κ'. 429. Cares Paeonesque iungi, praeterea addi, Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύνκωνες, δίοι τι Πιλαργοί: neque nescio, Criticos ibi ex quorundam sententia τοὺς λεγομένους Καυνίους explicare. At dubia res est, sicuti Strabo XII. p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendit et Scholiastes Apollon. Rhod. II. 358. Ipse Herodotus Cauconios ignoravit, Caunios Lyciis arte iterum adiungens c. 176., ubi Florentiae nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot mssorum non reluctari. WESS.

5. καλεόμενοι Λέλεγες) De Lelegibus anceps disputatio in Palmerii Gr. Ant. I. 10. Strabo Nostri sententiam amplexatur et tuetur XIV. p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de Caribus discors est Conon Narr. 47. WESS.

15. καὶ ὄχλα ἀσπίδας) Nihil *Aelianus* de *Animal.* XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcaei* testimonio et *Anacreontis*, cuius in fragmento Καρικῶν ὑπερπύλος ὄχλου praestat, nisi qui maluerint καριοεργός cum *Eustathio* ad *Hom.* p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bas.] et *Ety-mologo* msto *Bibliothecae* *Traiectinae* voc. Κανόνας, qui sua debet scholiis in 'Ιλ. θ'. 193. Post pauca [l. 19.] Cl. *Reiskius* aut περικειμένως, videlicet ἀσπίδας, aut περικειμένοις reponit. Satis erit si αὐτὰς ad sententiam advoces. WESS.

19 seq. μετὰ δὲ, τοὺς Κᾶρας etc.) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur; post *Caras* longo succedente tempore, *Dorienses* atque *Iones* ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuisse; verum longo post tempore *Dorienses* et *Iones* *Caras* ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit Cl. *Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. ἐντελλόμενος ἐκνασθῆσαι ἐξ ἡβίων Παλονας: iubens sedibus suis *Paeonas* everti. Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his *Musis* absolute positum, ut I. 128. etc. WESS.

27. Διδὸς Καρίου) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pag. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem *Mysi* pariter ac *Lydi*, quasi *Carum* fratres, venerabantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eundemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. WESS.

CAP. CLXXII. 2. αὐτοὶ μὲν τοὶ ἐκ Κρήτης etc.) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior *Celeb.* Viri evadat inprudencia, Καυκινίους invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lib. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φασὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Καρίοις, ἀφ' ἧς δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χεῖσθαι νόμοις ἰδίαις. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. WESS.

[3 seq. προσχωρήκασιν -- πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Καυκινόν) *Heynius*, vir immortalis memoriae apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad *Iliad.* α'. 117. scriberet, ἢ h. l. intelligendum esse μᾶλλον ἢ οἱ Κᾶρες, animum non adverterat ad id, quod continuo adiicit *Noster*, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρίναι. Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimi viri excidit,

sive hypothetae culpa erratum est, ut ἔθος pro ἔθνος scriptum sit. S.]

12. μέχρι οὐραν τῶν Καλυνδικῶν) Vulgari debuerat: *ad fines usque Calyndensium*. Si montes designarentur, οὐράων esset scribendum. Vallam tamen Cellarius et alii sequuntur, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] ἡμέας ἀνέχεν ὄρεων ἄρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. Segestanas, ait, *matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, --- thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutas esse*. Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὐραν τῶν Τεγεατικῶν Herod. VIII. 124. *ad Tegeaticos usque fines*. Suidas: Παρὰ Ἡροδότῳ Οὐροί, οἱ ὄροι, τὰ ὄρεόσια. Asperro plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὐρίζειν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὐραν τῶν Κιλικίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὐροισι vulgavit Gronov. pro οὐρεσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὐραν vel οὐραν. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui Aldum et Hervagium duces recusarunt. Naevum deteraserat Casaubonus ad Strabon. XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latinis emendatis Geinozius. WESS. — Vera Ionum scriptura εἶρος et οὐρίζειν est, leni spiritu. S.

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι) Cl. de Pauw moratum est illud τότε, quoniam Steph. Byz. Μιλύαι, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus Nostrum et nominatim adpellans; quod illum tamen fugit. Mavult κατὰ Σόλ. quondam Solymi adpellabantur. Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιόν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS.

[12. ἐξελαθείς) Vide ad cap. CLXVIII. 7. notata. S.]

17. οὐδαμοῖσι ἄλλοις συμφέρονται etc.) Nollem tantopere audasset pro Medic. vir Clarissimus: συμφέροντα scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Iac. Perizonius, V. Cl. Triad. Dissert. I. p. 37., quem studiorum consortem et Academici operis collegam cur Gronovius nominare contemserit, nunc non dico. Addo Orestae dictum ex Euripidis Elect. 935. καί μινους στυγῶ τοῦ παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἀρσενος πατρός Οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μη-

τὸς ἐν πόλει. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, ut nullus nascentium maternum nomen acciperet, sive μητρόθεν appellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec Suidae τῆς μητρός ὡς αἰξ καλεῖται. WESS.

18 seq. καλίουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτούς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων) Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. T. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζεσθαι. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit Damascenus in Ἑθῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. Vales. p. 510. etc., hunc fuisse titulum e Stobaei pag. 614. colligas:) apud Stobaeum p. 292, 23. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς, inquit, ἥκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον περισπαραγράφοιτ' ἂν (τὸ τῆς μητρός ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κοισύρας, audit Aristophani Ἀχαρν. vs. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit. Allegor. Hom. p. 417.) μητρωνυμικά. [Ab aliis] poëtis adhibentur Ἀπιοῖδης, Δαναῖδης, Νιοβίδης: ἡ τετραῖς, numerus quaternarius, Pythagoricis Μαιάδης dicebatur, utpote τῆς δυάδος, Μαίας dictae, filiolus: Etymol. M. p. 166. VALCK.

21. ἀνανιμῆται) Ionicum flexum ἀνανιμέεται conseruavit Ed. Aldina; genuinum, si verum est quod scribit Suidas, Ἀνανιμῆσαι ἐπὶ τοῦ καταλέγειν positum ab Herodoto. ἀνανιμέεται, Küstero probatum ad Suid., attulit Io. Iac. Wetstenius ad Marci xiv. 72. sed cum millenis aliis rectius omisisset. VALCK. — Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀναμνέεται, commemorat. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, legere, significat; quem usum idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀννιμῆν. S.

CAP. CLXXIV. 7. τῆς Βυβασσίνης) Is. Vossii emendatio est ad Melam I. 16, 10., merito laudata et probata Gronovio. Nihili enim Βυβλίστινης, quod in libris. Chersonesi haec regio Bubassus, apud Plinium lib. V. Hist. Nat. c. 28.

Urbs, unde nomen, modo Βύβατος, modo Βύβατος. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

14. ἐν τὸς δὲ) Unā duntaxat literā mutata legerim: ἐν τὸς δὲ πᾶσα σφί ἐγένετο: id est ἐν τὸς δὲ πᾶσα ἡ χώρη σφί ἐγένετο (sive ἦν) νῆσος: extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula. Paulo superius ista leguntur, ἰούσης πάσης τῆς Κνιδίης, πλὴν ὀλίγης, περιβόου. Istum quinque stadiorum Isthmum voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. Pausan. V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud Herodotum, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐν τὸς δὲ πᾶσα σφί ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen VII. p. 621. et VIII. p. 298.* ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἐγγύς δὲ ταῦτα σφί ἐν. parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur: aut εὐκρίτως δὲ σφί ταῦτα ἐγέν. non sine caussa faciebant. Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀθρόοι ἐν τὸς γινόμενοι, in Parthenii Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune Noster VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦτου ἡ Χερσόνησος εἶσα πᾶσα ἐστίν. WESS. — Haud dubie recte habet ἐν τὸς, scil. ἐν τὸς τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρη, quod vocab. proxime et praecedit et sequitur. Quare nulla ratio habenda coniecturae a *Toupio* ambitiosius iactatae, in *Epist. Crit.* p. 61. ed. Lips. ἀνένδοτος pro ἐν τὸς reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam *Barkerum*, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex *Boissonadi* mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνένδοτος δὲ πᾶσα σφί ἐγένετο paullo inferius post τὸν ὤψιστον reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (*I. W.*) molimine, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.º 20. Vol. X. pag. 326 seqq.) contra *Barkerum* ita defendentis, ut verba σφί ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐπὶ σφί, ἀν ἐγένετο, and all within the isthmus would have become secure in their power. Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

mus: *Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra, id est, Cnidiorum ditio, ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat. S.*

21 et seqq. ἡ δὲ Πυθίη σφί etc.) Senarios Apollinis Pythii exagitat Oenomaus apud Eusebium Praep. Ev. V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖσι τε καὶ) Primo adspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσι τε, ἢ καὶ τοῖσι περιόκοις, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgatam. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spectant illic interiecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca iam contulerat ante Casaubonum P. Leopardus Em. VII. c. XI. p. 180. VALCK. — In lat. vers. adde: *sive ipsis, sive eorum vicinis. S.*

5. τρεῖς σφί τοῦτο ἐγένετο) Dicitur VIII. 104. WESS. — Strabonem conf. lib. XIII. p. 611. S.

8. Λιδῆ) Mons Cariae, cui nomen *Lide*, mihi se, quod quidem recorder, alibi non obtulit. Prior interpres *Lyde* expressit, cui congruit Ptolemaei Geogr. V. 3. oppidum Cariae Λυδαί: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in *Ulmensi* versione anni 1486. *Clyde*; *Χυδαί* *Coislin.* in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλσαν) Mihi quoque sincerum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, κατεληθέντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum posuisset Herodotus συνήλσαν, an συνέλκσαν, vel συνήλασαν: aiquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita. Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres ἐς μίην πόλιν — — συναλίσσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει. Alterum, hic merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωτοίκους συνελήσας εἶχε ἐτοίμους ὑποπρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus denarrans συνελάσαι Philo praebet *Iud.* pag. 883. z. Attigit hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim. in *Athen.* XII. c. VII. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. ταῦτα δὲ ποιήσαντες etc.) Animosum hoc et triste in

defendenda libertate exemplum *Xanthii Alexandri Magni* et *Cassii Brutique* per *Asiam* expeditionibus iterarunt, meriti *Philonis Iud.* praeconia, *Quod omnis Prob. Liber* pag. 883., et *Appiani*, in *Harpagi* nomine aliorum culpa vitiosi, *Bell. Civ. IV.* p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua *Plutarcho* debet in *Bruto* p. 998. WESS. — *Plutarcho* nihil debere *Appianum*, abunde alibi demonstravimus. S.

CAP. CLXXVIII. 4 seq. τῆς Νίνου ἀναστάτου γενόμενης) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit *Arch. ἀναστάτω*. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium *Κροίσω*, *Βάττω*, *Πεισιστράτω*, *Μεμβλιαρίω* et similium? Non dixero. WESS. — Videri poterat *ἀναστάτω* istud scioli cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus *ἀναστάτης* esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in *τω* formatus reperitur. S.

9. ὀγδῶκοντα καὶ τετρακόσιοι) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt *Plinius* N. Hist. VI. 26., *Philostratus* vit. *Apollon.* I. 25. et *Orosius* II. 6. *Ctesias*, *Clitarchus*, *Strabo*, *Curtius* dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque *Nostrum* errasse *Is. Vossius* profitetur, et confudisse nobilissimas urbes *Ninum* et *Babylonem*: illius ambitum stadiorum fuisse cccclxxx., non huius. *Observat. Var.* c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De *Nini* et *Babylonis* spatio *Diodorus* II. 3. et 7. WESS. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit *Larcher* in *Adnot.* ad h. l. De vocab. ὀγδῶκοντα oblitus eram in *Var. Lect.* monere, sic cum *iota* sub *ω* scribi in edd. omnibus libris, excepto *Schaeff.* De suis codd. nihil hic adnotavit *Wess.* *Noster* cod. F. (qui alias frequenter *iota* adiciit, ubi alii negligunt) ὀγδῶκοντα scribit absque *iota*, sic vero et *Pa.* et alii puto misisti omnes; quos secutus sum cum *Schaeff.* Cf. *Var. Lect.* c. 163. 8. S. 15. ὁ δὲ βασιλικὸς πῆχυς etc.) *Lucianus* *Catapli* c. 16. de quodam beatulo, καὶ μονοουχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος ὅλοι πῆχτι βασιλικῷ: in quae criticus, ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει

ὅτι τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, *regium cubitum* Persicum intelligi: Persarum enim reges βασιλεῖς dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem H. 168. Aegyptio parem, et ἑξαπάλαιστον sive sex palmorum esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. Muri Babylonici crassitudinem et altitudinem minime eandem finiunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromptos, examinavit Salmasius in Solin. pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et Ctesiae, Diodori, Philostrati atque aliorum aberrationes, Olearius in Philostrati vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. — Adde quae Larcherus ad h. l. contulit. S.

CAP. CLXXIX. 5. ἐκκύσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκῆν sunt in Polluce VII. 163. Latinis *ducendi lateres*, *ducti lateres*, *ducere lateres* usu teruntur in Vitruvii II. 3. Plinii Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo. ΠΑΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in Pyramide latericia regis Asychis II. 136., cui convenit Vatis Nahumi c. III. 14. εἴρυσον πλίνθον, *trahe* sive *duc lateres*. WESS.

7. καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθον etc.) Salmasium et Fabricium, temere haec vellicantes, coërcuit Gronov. beneque τριήκοντα δόμους expedit. Glossarium Sangermanense, Δόμον, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει' Ἡρόδοτος Α. καὶ Β., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. Polyb. X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod τερσούς καλάμων *alas arundinum* esse Vir Cl. iussit; cui quidem decreto valide Grammatici obnituntur, Scholiastes Herodoti, Hesychius, Suidas, G. Corinthus, [Gregor. dial. ion. §. 107. ubi cf. Koen.] quamquam non eodem omnes pacto, *crates*, πλέγματα, interpretati. Tum praeter ceteros Thucydides II. 76. ἐν τερσοῖς καλάμου πῆλον ἐνείλοντες: ubi Critici: πλέγμασιν, ἀπὸ καλάμου πεποιημένοις, rectissime: nam quae sequuntur, non panuculas arundinum, sed *texta* et *crates* requirunt. Iure ergo Salmasius et Reiskius hoc probarunt. Quod autem *crates* eas inter laterum ordines stiparint structores, non alia fortasse causa impulsu fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti Syracusani τῶν ἐλῶν κάλαμον, *arun-*
Herodot. T. V.

dinem palustrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κοίτης, ut *calx ligaretur magis*, in *Diodori* XIII. 113. Quem quoque in usum *Vitruvius* tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de *Architect.* II. 3. Forte quoque non omnes latericias compages, sed imas *triginta*, ita constiparunt, quod structurae series, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones *Corn. de Pauw*, διὰ τριηκοντα πλίνθων δόμων ταῖς τοῦ καλὰ μὲν διατρυβάζοντες, quippe violentas et veri colore defectas. Quis δόμων ταῖς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. WESS. — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi loco *calcis*, rectius fuerat loco *luti*. Tum, pro *arundinum alis*, intelligo debuisse ex *Wesselingii* observatione *crates* vel *craticulas arundineas* poni. Denique, quod istud, διὰ τριηκοντα δόμων πλίνθου, (ubi πλίνθον collective dici adparet) de *tricesimo quoque laterum ordine* interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines inserta, exputari aegre potest cur nonnisi *tricesimo cuique ordini* interposita fuerit. Quare cum *Wesselingio*, cui in hoc *Salmasius* praeiit, (*Exercit. Plinian.* p. 1230.) *triginta ordinibus laterum* (nempe *triginta imis ordinibus*) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo inserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in *Tavernerii Itinerario*, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. S.

[11. οἰκήματα μονόκωλα) *Domunculas unius contignationis* reddiderat *Valla*, suffragante *Aem. Porto*. *Domunculas unius membri* posuit *Gronov.* id est, *unius conclavis*, ut idem in *Notis* ait, probante *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 354. et *Schneidero* in *Lex. crit.* voce *Μονόκωλος*: nec multum *Larcherus* abiit, reddens *des tours qui n'avoient qu'une seule chambre*, scil. *turres* ex *Strabone* adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab *Herodoto* dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem comoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. κῶλον illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod Nostri verba II. 126 extr. huc traxit Gronovius, quem etiam secutus Schneider l. c. unum quodque conclave pyramidis intelligit; id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi ἑκαστον κῶλον unumquodque *latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eadem notione vocab. μέτρον (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eundem Nostrum IV. 62, 7. et IV. 108, 4. vocab. κῶλον usurpatur. Quare μονόκωλα εἰρήματα intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuam superficiem offerentes*, id est, *contiguas et uno tenore continuatas*. S.]

[12 seq. τὸ μέσον --- τεθρίπῳ περιέλασιν) In ea regione ubi olim urbs Babylon stetit, vidisse se adfirmat Tavernier in Itinerar. lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spatium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longitudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. S.]

17. Ἴς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὐνομα) Etymologus mstus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] Ἴς ὄνομα ποταμοῦ, ὡς Φησὶ Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικὸς, atque alibi iterum. An Σκύλαξ est? Eustathius in Iliad. p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καὶ τις δὲ Φύλαξ ἱστορικὸς, quem non magis cognitum habeo. Adseverat S. Bochartus Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc Isa esse et dici, non sine lapsu; aliud est, accurate descriptum a Golio in Alfergan. pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab Isa, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit Steph. le Moyne Var. Sacr. p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. ἱξ Ἀρμενίων) Supra c. 72. ἱξ Ἀρμενίων οὐρεος, quod planissime expressit Dionys. Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide Procopium Bell. Pers. I. 17. et Salmas. in Solin. p. 437. WESS.

7 seqq. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.) Inpediit verborum ordo Cl. Pauw movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ χ. ἱξ. mallet; Reiskium vero, τῇ αἱ ἐπικαμπαὶ --- ποταμοῦ, αἱματιῇ etc. cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. Gronovium vide; nimium tamen in rixa super τῷ ἀρπίζον,

de qua *Dissert. Herod.* c. 5. [Per epexegsin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἱμασίη, monuerat Gron. citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex l. 205, 8 seq. Caeterum in Nota ad h. l. idem *Iac. Gronovius*, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum *Kiisterum*, quod ille ad *Suid.* voc. αἱμασίη adnotare oblitus est, pro vulgato ἤρπαζον ibi ἄρπαιζον scriptum oportuisse.] Mox οἰκίαν ex *Arch.* refinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίην et οἰκίας parili usu deposuisset l. 114. III. 51. IV. 79. Excusari autem non potest *Dionysius Halic.*, quum *Art. Rhetor.* c. 1, 3. ὥς που καὶ Ἡρόδοτος πεντῶροθα καὶ ἐξῶροθα φησὶν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrocinium repudiet. WESS.

11. καὶ τὰς ἐπικαρσίας) Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: Babylon κατατέμνεται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τὰς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἔχούσας: in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant. De Syracusarum Acradina *Cicero* in *Verr.* IV. c. 53. ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae. Ferri nequit articulus his positus apud *Herod.* lib. V. c. 77. οἱ δ' ἰπποβόται: scribendumque, ἰπποβόται δὲ ἐκαλόντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. Recte legitur lib. VII. 218. καταβροδύσας μὴ οἱ Φωκίης ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. Lib. VIII. 26. πυνθαγόμενος τὸ αἶθλον ἐὼν στίφαιον. Lib. IX. 11. ξείνους ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus Codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. VALCK. — Vera utique Viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθείαι et ἐπικαρσίας; sed omnes urbis viae erant ἰθείαι, rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae, αἱ ἄλλαι, quam transversae, αἱ ἐπικαρσίαι, quae ad flumen tendebant. Sed de *Valckenarii* in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video *Schaeferum* ad *Gregor.* p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατέμνεται τὰς

οὗτος idem valet ac κατατετμημένος ἔχει, quemadmodum paullo ante (l. 7.) τὸ -- τεῖχος ἐκότερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἰκλάσται, i. e. ἐκλαμένους ἔχει. S.

[14. ἐπῆσαν) ἐπῆσαν cum iota sub η ediderat Reizius; priores ἐπῆσαν absque iota S.]

[15. φέρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν) Duo verba καὶ αὐταὶ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abiicienda Werferus censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes, et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt, sic ite[m] hae portulae non modo ad fluvium tendunt, sed ad ipsum fluvium ducunt, sub ipsis his portulis praeterlabentem. S.]

CAP. CLXXXI. 4 seq. ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλῆα) Adstipulor Gronovio, ἐν τῷ μὲν -- corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer Diodorum II. 8. WESS. — Tum IDEM in Addendis ait: „Ista ἐν τῷ ἦεν τὰ βασ. adiutabat doctissimus Gisb. Koenius, ἐν τῷ μὲν ἐν -- ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, opera minime spernenda.“ — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt virorum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim Homericum verbum ἦεν, quod tenent uno cod. F. excepto libri omnes; et ipsum εἶεν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud Nostrum haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis oblitterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsitan etiam c. 180, 14. verum erat ἐπῆσαν, ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiceretur, sed necessaria non est particula: saepe Noster omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ἦν vel ἦεν, cui opponitur quod mox de Beli templo ait, ἐς ἡμὶν τοῦτο ἔτι ἰόν. Verbum τετελεσμένο impersonaliter accipiendum, munitum erat, i. e. munitiones, munita loca exstructa erant. ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐνί. Ad περιβόλῳ etc. ex praecedente verbo intellige τετελεσμένα, nempe τὰ βασίλεια. Qua copia laborare codicem F. in Var. Lect. dixi, eadem et cod. Med. laborabat, quem imperite secutus Gron. sic edidit περιβόλῳ τι μεγάλῳ τι. S.

[6. Διὸς Βηλεὺς ἱόν) De Beli templo consuli potest Caylus

in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulâ aeneâ expressa: et *Danville* in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidae turris*, quae mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est *Niebuhr* prope oppidum Hella: cuius vide *Itinerar.* T. II. p. 289 seq. S.]

9. σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος) *Lapsum prioris interpretis*, sive *Heresbachii*, in Latinis *crassitudine simul et altitudine*, merito reprehendit *S. Bochartus Phaleg.* I. 13. Nihil de altitudine. *WESS.* — Hoc caput (inde a lin. 3.) et duo proxima capita desunt versioni *Vallae.* Conf. *Wess.* ad c. 183, 11. S.

11. μέχρις οὗ ὅκτω πύργων) *Reiskius* mavult μέχρι καὶ ὅκτω, citra necessitatem. *WESS.* — *Herodoteus* scribendū mos non est obliterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὗ αὐτὶς τροπῶν τῶν θερμίων. II. 53. μέχρι οὗ πρώην. II. 173. μέχρι οὗ πλεθροῦς ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσιος. Ionismus et in his poscit μέχρι. *VALCK.* — Et me hic μέχρι malle, in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. CLXXXII. 1. ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντις) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitiosa credulitate. Turpissimae fraudes veteratorum fuerunt, quibus saepius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid *Paullinae*, Imperante *Tiberio*, evenerit, notum ex *Iosepho* est, *Ant. Iud.* XVIII. 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Hesiodi Theog.* vs. 940. *WESS.*

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit *Reiskius*; ne bis idem dicatur. Ego, si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τε. praeferrem. *WESS.* — Verborum copiam, quae inutilis redundantia videri possit, non omnino respuit *Nostri* stylus: at hic tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατάπερ (l. 3.) est καθάπερ in *Pa.* S.

5. κοιμάται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) *Strabo* XVII. pag. 1171. [pag. 816. n. ed. Cas.] *Iovi Thebaeo* ἐνιδιότατον καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένον ministrare perhibet; sed talem, qualis scurrae *Petronii Quartilla.* *WESS.*

10. ἔσω ἐν τῷ νηΐ) *Dedi* scriptis *Codicibus*, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. *Iosephus* in *Paullinae* historia, ἔδεν ἐν τῷ νηΐ. De statuto tempore, quo *Apollo Patara* invisebat, *Servius* ad *Aen.* IV. 143. Nam constat, *Apollinem* sex mensibus hiemalibus, apud *Patara*, *Lyciae* ci-

vitatem, dare responsa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et sex aestivis apud Delum. WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ βάθρον rectissime Gronovius vertit gradum, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide Brissonium Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

11. λαβαντοῦ χίλια τάλαντα) Vallae grandis dica inpingitur [a Gronov.] ob centum millia talentorum, quae olim in Latinis: verum eius caussa melior est. Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti Arch. Vind., praeteriit. [Vide supra, ad c. 181, 9.] Absunt etiam a P. Phoenice, hiatus alioqui versionis Laurentianae sarciente. [In Phoenicis editione nullos suppleri Vallae hiatus, sero ipse Wess. agnovit.] Debetur peccatum Heresbachio. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἔτι τὸν χρόνον ἐκείνον) Tempore illo, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, ἐγὼ μὲν μὴ οὐκ εἶδον, clare ostendit, ipsum Herodotum Babylonem vidiase. conf. c. 181, 6 seq. S.]

18. Εἰρήνης δὲ ὁ Δαρδανίου) Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore Arriano Exp. Alex. VII. 17. Iunge Diodorum II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις λόγοις) Conf. Wess. ad c. 106, 10. S.]

5. τῆς ὑστερον γενῆς πέντε πρότερον etc.) Quinque haec generationes annorum circiter clx. in varias angustias doctissimos coegerunt viros. Ios. Scaliger, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consensus esset, nec Semiramidis aetas tam sera haberetur, πέντε in πεντήκοντα mutavit, in Notis ad Fragmenta Vet. p. 42. Camp. vero Vitringa, magnus et eruditus Theologus, alia ex caussa γενῆς ἢ sive διαπέντε, Comment. in Iesaiam c. XIII. p. 484., quae quoque coniectura Galei Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini coniuge: Ninum certe Herodotus in Musis uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis Semiramis, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidiase. Errat enim Stephan. Byzant. in Βαβυλωνί, Nostro errorem exprobrans de Semiramide, quam struxiase illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorumdem memoriam et nomina *Canon Astronomicus* sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad *Chron. Eusebii* A. DLXXXIII, et *Bouherii* *Dissert. Herodot.* c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὐνομα ἦν Νίτωρις) Vide II. 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, Nitocris uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezari, elocarent; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. *Beltzasis* apud *Danielem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse Evilmerodachi, Nebucadnezaris filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. H. *Venemam*, longo mihi amicitiae usu iunctissimum, in *Dissert. in Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltzasar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonede*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. xxvii. 7., *Nebucadnezari*, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod Nitocrim Labyneto, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obficit quidquam mentio [l. 7.] *Nini a Medis occupatae*; quippe revera a Medorum rege Cyaxare superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut Nitocris reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura, Ninum bis in Medorum venisse ditionem et potestatem, primum Cyaxaris auspiciis, deinde Astyagis, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἐν δὲ δὴ καὶ τὴν Ἰνὰ, qua de urbe c. 179. WESS.

[11. τῆς ἐς τῶν τινα κομίων etc.) Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik --- der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. S.]

13. Ἀρδέρικα) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio S. Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissia uls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

[14 seq. ἀπὸ τῆσδε τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo; (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, ab oris maris mediterranei, puta, e Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommodum dictum videtur, καταπλέοντες εἰς Εὐφράτην, quod significat in Euphratem navigantes. Satis adparet, hoc dicere Herodotum, qui Euphrate fluvio Babylonem profisciscuntur: at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δι' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio εἰς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inferta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. S.]

20. ὄρυσσι ἑλυτρον λίμνη) Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἑλυτρα τῶν ὑδάτων, et Pausanias ἑλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, ἑλυτρον, σκίπη, δίγμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σκίπη παρὰ Ἡρόδοτον, θήκη, δίγμα. Non vidi magis. WESS. — At σκίπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem ἑλυτρον vero suo loco habet Suidas, Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro alveo vel receptaculo aquarum: nec enim facit satis, quod ad voc. ἑλυτρα apud Hesych. inter alios significatus πηγάς memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186, 8 seqq. S.

30. ἐκ τῶν πλῶν ἐκδύκται etc.) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tum ut fluvius esset σκολιός, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἕλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obliiceretur Medis amplissima et ad annis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἐκ τε τῶν πλέων? Corn. de Pauw, cuius animum eadem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem ἐκ τε τῶν πλεόνων sive πλεόνων, ex pluribus; ex nimietate fluvii, ut aquas lacus exciperet ingens. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si ἐκ τε τῶν πλέων tantumdem valeat ac ἕξω τε τῶν πλέων, et praeter navigationes istas etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — Toupius, per literas a Larchero consultus, intelligebat ἐκ τῶν πλέων σκολιῶν, post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum. Quem secutus ille vertit: et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense. At sic vocabuli περίοδος, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea Herodoti sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. S.

CAP. CLXXXVI. [2. ἐξ αὐτῶν Reiskio videbatur significare post ea perfecta. Tum Idem pro εἰούσης l. 3. εἰόντων corrigebat. S.]

12. ἐν τῷ ἐπίμπατο τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [l. 13.] quod et Kiisterus in Clerici Bibl. Vet. et Recent. conmonesecit, ἀπειρημένον. Noster ex Med. Vind. Arch. VII. 109. διαβάς -- τὸ βέβρον ἀποξηρασμένον [sive ἀπεξηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide Var. Lect. ad VII. 109, 2. et conf. Adn. ad I. 130, 8. et 168, 7. S.

16. ἀνοιμαδόμψει πλίνθοις ὀπτῆσι) Simile putares Comici in Pac. vs. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καιναῖς πλίνθοις ἀνοιμαδομαῖν, i. e. ut Scholiastes explicat, ἀποφραῖλαι, obstruere.

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius et Abresch. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infatigabar, ἀνοικοδομεῖν idem aliquando esse atque ἀποικοδομεῖν sive aedificando obstruere. Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constantin. de Caerimonia*. p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356. et possunt adcessionem augeri. Verum, hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere munit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas, de quibus c. 180. simili lapidum genere eduxit. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde e. 191. et fatebere, τὰς πυλίδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et comodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. τὰυτὰ ἀπαίρεισκον) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. ποίσειτο, quod VII. 119. scribitur rectius. Ποίσεις, Φοβείσεις, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαιρῖν formā activa non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex Herodoto, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud Nostrum ἀπαίρεισκον lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenere post eum alii:“ deletis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαίρεισκον tuentur nostri libri F. Pa. Pe.“ S. 24. ὡς δὲ τὸ τε ὄρυχθην λίμνη πλήρης ἐγγόνει) Elegans est Cl. de Pauw correctio, τὸ τε ὄρυχθην λίμνη πλῆρες ἐγγόνει: ubi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit. Geminum ἰλυτρον λίμνη, superius bis usurpatum. WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalis verborum series haec fuerit, τὸ ὄρυχθην ἐγγόνει λίμνη πλήρης. Sic mox l. 27. αἰτ τὸ ὄρυχθην, ἴλος γνόμενον. S.

27. ἐξάγαγε ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμεινον) Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. *Hesiodus Oper.* vs. 748.

Μὴδ' ἐπ' ἀμεινότεροι καθίζην, εὐ γὰρ ἄμεινον,
παῖδά μιν ἀνδραγατῶν ---

ubi vide *D. Heinsium*, et *Iac. Perizon.* ad *Aeliani* Var. XIII. 3. *Nostrum* praeterea III. 71. et 82. *WESS.*

19. ἀπληστός τε ἔας) Retineri potuerat ἔης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet *Med.* *Noster* II. 19. πρόθυμος δὲ ἔας τᾶδε -- πνέσθαι. *Reiskius* superius [l. 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χρεῖζοντα επικαλεσμένων, medicina arbitraria et superflua. *WESS.*

CAP. CLXXXVIII. 3. Λαβυνίτου) Scripsit Λαβυνή- του, uti c. 74. et 77. Nomēn sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo *Nabonedi*, ultimi regis *Babyloniorum*, ut eruditi viri *Vitringa*, *Venema* atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, quī aliis *Evilmerodachus*, et avo *Nebucadnezar*i, honorarium hunc fuisse titulum, quales in *Medorum*, *Persarum*, *Babyloniorum* et *Aegypti* regibus varii. *WESS.* — Conf. ad c. 77, 10. notata. *S.*

9. ἄμαξαι -- ἡμιόνειαι) Constans haec *Codd.* scriptura, si levem discrepantiam *Vind.* et *Arch.* praetervideas, *Athenaei* et *Eustathii* consensu magis roboratur. Cl. tamen *Reiskius* ἡμιόλιαi reformat, qui *currus* fuerint *sescupli*, sive dimidio tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda animalia, neque plaustris apta. Oblitus est *Homeri* *Il.* Ω'. 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄσπιν ἐντροχόν, ἡμιονείην,
καλὴν, ---

tum τὰ ὀρεκὰ sive ὀρεκὰ ζεύγη, quorum in *Platone*, *Isaeo*, *Demosthene*, *Aeschine* non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus nostrae aetatis *Hispanicis* et *Lusitanicis*. De *Choaspe* et eius aqua *B. Brissonius* *Regn. Pers.* I. 82. p. 122. copiose. *WESS.*

10. ὅποι ἀν ἐλαύνῃσι) Scribi poterit ἑπονται οἱ, ὅποι ἀν ἐλ. ex *Athen.* II. p. 45. v. atque ita legit *Eustath.* ad *Od.* Δ'. p. 173, 23. *Ctesias* apud *Athen.* ἱστορεῖ, ὅπως ἔφεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, συμπίπτει τῇ βασιλείᾳ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται: firmant emendationem *Brissonio* notata de *Regn. Pers.* p. 80. aqua vasis recondita deportari solet quocumque se *Rex* moverit. Scripserat, opinor, *Alex. Clemens*, omissis, quae feruntur intermedia, *Paedag.* II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνόντοι, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι: ut amicos sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἐλαύνῃσι mira

scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro ἱαυή: quem ab *Ibyci* sive Rheginorum norma scribendi distinguit *Heracles Eustathii* ad Od. H'. p. 281, 22. λάβησι, λάχρησι, -- καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐ 'Ρηγίων εἰσὶν, ἀλλὰ 'Ιώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur *Ibycus*: hinc 'Ιβύκειον σχῆμα *Lesbonacti* p. 179. *Etymologo* p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nusquam alibi verbum sic scriptum legitur apud *Herod.* ego quidem vulgatum ἱαυήσι non sollicitassem, nisi plures alterum Codices adfirmarent. VALCK. — Vide nostram *Var. Lect.* in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 133.) ἱβήησι pro ἱαυήησι positum. S.

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνδῃ. De Gynde fluvio cf. V. 52, 26. S.]

3. διὰ Δαρδανίων) Δαρνίων *Chytræus*, H. *Stephanus*, *Cellarius* probabiliter emendant; et favet aliquantisper *Cod. Ask.*; *Reiskius* Δαρναίων maluit. Quorum hi ex oppido *Daras*, illi ex *Darna*, quae in *Ptolemaei Geogr.* VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. *Dardani* sive *Dardanes* in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. 'Εν Μαντινείοις, uti in *Ask.* et saepe alias hoc tono, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non nescio *Strabonem* XI. p. 803. c. [p. 531. med. ed. Cas.] posteriore loco ex Μαντινίων legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti *Casaubonus* ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. *Adnot.* ad *Polyb.* V. 44, 9.] Quid dicemus [l. 4.] de *Arch. Τίγρηι*? Solet hic amnis *Τίγρης* in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu *Τίγρητος*, *Eustathio* ad *Dionys.* vs. 976. teste. De urbe *Opi* quaeremus lib. VI. 20. Vide interea *Strabon.* [XVI. p. 739 extr. et seq.] WESS. — δι' Ἀρμενίων scripsisse *Herodotum* coniecit *Breiger* in *Commentatione de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae*, quae *Goettingae* anno 1793. prodiit. S.

7. τῶν τις ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus equo *Seneca* de *Ira* III. 21. et *Orosius* II. 6. cuius haec adscribere libet: Nam cum unum regionum equitum, candore formaque excellentem, transmeandi fiducia persuasum --- abreptum praecipitatumque merserat. Sic, *Fabricio* indice, plures mssti; in aliis, regionum equorum, quo modo ex coniectura *I. Broukhusius* ad

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Havercampus*. Pati id possum; sed caussae, quibus inpelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. Equitem de equo *Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobium* et Ecclesiasticorum scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [l. 11.] *Sylburgius* ad *Brisson.* Reg. Pers. III. 98. legit τοῦτο ἐβλάπτει, qui istam ei fecerat iniuriam. WESS. — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. S. 19. ἤνετο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Gronov.* Idem dabunt schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. Lege, si lubet, *Aeschyl*i Choëphor. 797. *Apollon.* Rh. II. 496. III. 1339. et Poëtam 'Ιλ. K'. 251. quaeque ibi *Eustathius*. WESS.

CAP. CXC. 9. προσαῖξαντο σιτία ἐρίων etc.) Vide *Gronovium*. [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον ἢ εἰκοσι ἐτών, de *Babyloniis* a *Cyro* obsessis, *Instit. Cyr.* VII. p. 190. [c. 5.] WESS. — Conf. VIII. 20, 3. et I. 196, 6. S.

CAP. CXCI. 13 seq. εἰσαγαγὼν εἰς τὴν λίμνην, εὐῶσαν ἔλος) Non multum aliter *Xenophon*. Sunt et in *Ieremie* oraculis, quae *Cyri* hoc inventum et institutum manifesto praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius *Vatis* cap. LX 32. et *Camp. Vitrinam* Obs. Sacr. VI. 5. p. 298. Notā vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἔλος, quorum hoc, stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita *Nitocris* τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἔλος supra c. 185. et λίμνη palus est *Maeotis* c. 104. tum *Ismaris* ac *Bistonis*, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στομαλίμνη*, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum notā magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus Aethiop.* I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἔλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Iunge *Eustath.* 'Ιλ. T'. 220. WESS.

21. οὐδ' ἂν περιιδόντες) Demiror neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὲν, cui novum ex *Arch.* robur adcessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex Poëta 'Ιλ. Δ'. 512. Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλλεύς: ubi scholia οὐ μὲν οὐν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὲν αὐτ' Ἀμυκός περιήτατο, i. e. οὐ μὲν, ut Critici

et Hesychius explicant. Adde Euripid. *Phoen.* 1612. et ibi *Valkenarium*. Equidem parum absrum ab eius in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri d. particula videtur: particulā μὲν vero nusquam alibi utitur Noster. Caeterum vide *Var. Lect. S.*

28 et seqq. τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως etc.) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, *Jeremiae* c. li. 31. namque מִקְּזָזִי [yirō mikkazē] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon, non diversus abit *Xenophon*; nimius vero *Aristoteles* est *Politic.* III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθησθαι τι μέρος τῆς πόλεως commemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀράϊστο) Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. ἀναίρητο, quod in Edd. omnibus, ab hoc occupandi [capiendi, expugnandi,] usu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuisse. L. Küsterus ex schedis Parisinis belle instauravit in *Clerici* *Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 409.* Ecce tibi ex *Musa nona* c. 101. ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀράϊστο: et VII. 83. ἡ νύσσω ἄλλος ἀνὴρ ἀράϊστο ex *Med. Arch. Ask.* quo quidem loco antea, ut hic, ἀναίρητο. De verbi formatione consulto taceo: qui *Herodotum* trivit, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in *Var. Lect.* ex *Wesselingii Ad- dendis* retuli. „ἀράϊστο *Pass. Mediceo* consentiens;“ voluerat fortasse *Parisiensi* consentiens. S.

CAP. CXCII. 8. ἡ Ἀσσυρίη χώρα) Cum tot schedis exsulent ἡ Ἀσσυρίη, et praecesserit ἡ Βαβυλωνίη, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide *Var. Lect.* ubi quod dixi terram *Assyriacam* et *Babyloniam* pro synonymis uti *Nostrum*, id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. l. 7. Quo minus caussa fuit, cur suspectum h. l. nomen Ἀσσυρίη haberemus. S.

11. Τριτάνταχμη) Sic praestat ob *Eustath.* et VII. 82. ubi *Valla* et plures *Codd.* ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso *Mediceo*. Sit-ne vero idem *Tritantaechmes* *Artabani* filius [ut scribitur VII. 82. an *Artabazi*, ut hic,] non audeo, etsi confusio in Ἀρταβάνων et

Ἀρταβάζου titulis frequens, discernere. De *Artaba*, [l. 13.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. *Μίδιμνον* Noster, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. WESS.

15. παρέξ τῶν πολεμιστίων) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De *Bucephalo* Alexandri πολεμιστῆς ἀγαθός *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] ἵπποι πολεμισταὶ *Diodor.* Sic. II. 41. neque ignotus est bellator equus Latini poetæ. Et hæc quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect. πολεμιστήρια ἄρματα* habes V. 113, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in Ἰλ. Γ'. 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα φησὶν (*Herodotus*) τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαίνοντες, ἐξακισχίλιας etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tzetzæ* hac eadem in re, et his quidem, κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις, *Chil.* IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. *Glossæ*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνειν ἵππος, *Admissarius*. In *Hesychio* ex correctione ὁ ὀχευτῆς ἵππος. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. *Philo de Leg. Special.* p. 784. β. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσι κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ὄνοι κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tzetzæ*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. WESS.

CAP. CXCIII. 6. κηλωνήϊσι) Laudo *Medic.* tametsi *Pollux* κηλώνειον hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni mdcxviii., ἀντιτίεται μὲν κηλωνήϊω praeferunt *Edd.* VI. 119. [sicut h. l. ο breve in medio habet ms. Pa.] cui scriptioni consentit *Etymolog.* M. p. 510. et *Moschopulus* περὶ Σχιδ. p. 57. sollicite κηλώνειον, τὸ κοινῶς γεράναια, i. e. tollenonem, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ, distinguentes. Facit cum illis *Libanius* Declam. XXXV. p. 799. Causa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κῆλον, ligno, alii in κήλων, quo de supra, invenerunt. WESS.

11. Νῖνος πόλις οἰκετο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἶ, quantumvis in mssis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invecum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Horreus*

Aldinum οἰκίεται tuctur, *Observ. in Herodot.* p. 116. sed exemplis alienis. Si recordatus fuisset Aldini I. 151. ἐν Τεινίδῳ δὲ μία οἰκίεται πόλις, vidisset de praesente urbis situ agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen illic οἰκίεται. WESS.

17. ἄριστα αὐτῇ ἰωυτῆς ἐνίκη) Per leve est, si tamen vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὐτῇ male edebatur. Noster c. 203. τῇ ἐνντάτῃ ἐστὶ αὐτῇ ἰωυτῆς: et II. 149. Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτῇ ἰωυτῶν ἐστὶ. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα περ μακροτάτῃ αὐτῇ ἰωυτῆς ᾤκισται. Alia sciens praetereo, et cupidos ad *Henr. Stephan.* de *Dialect.* p. 41. amando. *Strabo* de *trecentesima* frugis incremento, quod ager Babylonius reddebat, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τριακοσιάρχεια λέγουσι. [τριακοσιάρχεια dedit nuperus Editor Lipsiensis, T. VI. p. 269.] Voluit credo τριακόσια, uti *Herodotus*; aut, quia in mssis τριακοσιάρχεια, τριακοσιοντάχουν, quo usu ἑκατοντάχουν et διακοσιοντάχουν posuit superiore libro p. 1063. c. [p. 731. D.] et τριακοντάχουν VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἐχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissime. Vid. I. 120. [ibique ad l. 17. notata.] Novi haec varie mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Statim [l. 25] ἐκ τῶν σπασμάτων ποιῶνται qui volunt, auxiliorum *Arch.* allegare possunt. Ego hoc patrono non utor. WESS.

28. θιραπιύουσι· τὰ τε ἄλλα) Hic voces istas τὰ τε ἄλλα non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in versum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα. [Non excerpssisse illa verba *Athenaeum* adparet; non legisse, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in modum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ φοινίκων, τοὺς ἔρσεις καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῆς βαλανηφόροις τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τί σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσθύνων· καὶ μὴ ἀποβῇ ὁ καρπὸς ὁ τοῦ φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φοβεύουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσεις, κατὰπερ οἱ ἔλυνθοι. [Vide *Var. Lect.*] Huc pertinent Ψῆνες in *Gloss.* *Herodoteo*. *Hesychius*, in voc. Ψνίζων, animalculum esse scribit; δ' εἰσδύεται εἰς τοὺς ἐλύνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. Vid. *Suidas*, in 'Ανερίνατος. *Zenobius* II. Prov. 23. ἐνδύμενον εἰς τοὺς σφῆνας (legerim *Herod.* T. V.

εἰς τοὺς ὀλύνθους ὁ ψῆν) τὸ θηρίδιον στερεοῖ τοὺτους καὶ πεπαίνει. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud Athen. legitur [nempe olim legebatur] ἵνα πεπαίνηται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψῆν τὴν βάλλανον ἐσθύνων πεπαίνη, ad maturitatem perduceret. VALCK. — Vide Athenaeum nostrum, lib. XIV. c. 65. et Animadv. T. VII. p. 599. S.

Ibid. Στραπεύουσι τὰ τε ἄλλα, καὶ Φοιν.) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexus rediret, secutus iudicium Salmasii in Solin. p. 738., et qui eum exscripsit, Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Idem Corn. de Pauw, et Reiskio in opinionem venit. Vide et haec, quae Bod. a Stapel corrigenda cum Salmasio censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα πεπαίνη τί σφι ὁ ψῆν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque Pollucem et Hesychium erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἁβήλων Φοινίκων explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. Theophrastus certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, Epist. XVIII. in amore palmarum secutus Achillem Tatium lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu immunem. Maius est, quod Herodoto inpingitur: de culice, qui e mascula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducatur et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse imprudenter ad palmas: audiendum esse Theophrastum, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero Herodoto patronum dabo virum eruditum Iulium Pontederam, qui Bodaei a Stapel criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας succurri. Herodotum testem fuisse oculatum, Theophrastum ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, Antholog. [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. — Pluribus haec exsecutus est Larcher in Notis ad h. l. S.

CAP. CXCIV. 6. νομέας ἱρίνης ταμέμενοι) Vide I. Brodaeum lib. I. Miscell. c. 10. et P. Leopardum Emend. XIII. 13. qui Baiffium ac Vallam comiter in viam revoca-

runt. De *sutilibus navibus culte* Antiphilus Anthol. I. 57. p. 116. [Analect. Brunck. T. II. p. 176. n. 27.] WESS.

12. βίκους φοινικίους κατάγ. οίνου) Adstipulor doctis viris, qui cum *Valla* φοινικίον corrigunt. Frequens in oriente id vini genus. Xenophon Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. Ed. Hutchins. οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος adpellat. Noster suo more φοινικίον II. 86. III. 20. Supra [I. 11.] ἀπισίαι our deterius τῷ ἀπισίαι Med. habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.

18. ὄνος ζῶδες ἐνισσι) Sic oportuit. Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si σῶς fuisset, servassem. Noster IV. 76. ἦν σῶς καὶ ὕγιής ἀπονόστησι: et saepe Attici scriptores, Sophocles Oed. Colon. 1205. Euripid. Hecub. 994. Plato Phaedon. p. 87. B. Vide Eustath. in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et Thomam M. in Ζῶς. WESS. — Equidem ne σῶς quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. S.

21. ἀπενεκήρυξαν) Quantillum erat litera transposita scripsisse ἐπανεκήρυξαν: insuper sub praecone vendebant: postquam nempe διαβίωνται τὸν φόρτον, — — τὴν καλὰ μὴν πᾶσαν ἐπανεκήρυξαν. A Gronovio vulgatum [nempe ἀπενεκήρυξαν, quod in Var. Lect. adnotare oblitus eram] cum ἀπεμπωλεῖν comparabat Clar. Abresch. Diluc. Thuc. p. 584. ἐγκηρύσσειν tamen Graecum esse mecum, opinor, negaturus: Thucydeum ἐπανεῖπον e lib. VI. c. 60. ab Hesychio et Suida enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. Maxima voce utentes saepe dicuntur ἀναφωνῆσαι, ἀνακηρύσσειν, ἀντιπεῖν. De praecone res vendendas proclamante ἀνακηρύσσειν bis adhibuit Herod. I. 196. Nostro tamen loco si Codices conspirarent in ἀπενεκήρυξαν, causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans per praeconem vendere, vel vendenda voci subicere praeconis, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 436. §. 525. [p. 687, 23. ed. Reisk.] et in versu Comici Platonis, qui sic scribi debuerat ap. Harpocr. in voce, Σκευάρια δὲ κλέψας ἀπενεκήρυξ' ἐκ Φίρων. Menandri ἀπενεκήρυξεν Ammonius in voc. Κηρύξαι explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε. Lysiae forte restituendum isto sensu verbum frequentat in Βίων πρόσσι Lucianus. VALCK. — Veram esse scripturam ἀπ' ὧν ἐκήρυξαν, quam noster cod. F. obtulit, neminem qui paulisper Herodotum triverit, dubitaturum esse confido. S.

CAP. CXCIV. [1 seq. κινῶνι ποδ. λινέω. Lineas vestes ab Herodoto dici non modo quae ex lino, sed et quae ex gossypio confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik -- der alten Welt* T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. S.]

2. εἰρήνην κινῶνι Bene Ask. Scriptor ipse VII. 91. καὶ κινῶνας εἰρήνην ἐνδεδυκότες. Adde πῖλους εἰρήνην IV. 73. et II. 81. Non adiungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod Medic. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἐπενδύει, fulcrum satis commodum. Vide *Var. Lect.*] Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. vs. 253 et seqq. de Parcis ὃν δὲ πρῶτον μεμάποιεν --- ἀμφὶ μὲν αὐτῷ Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους --- αἱ δὲ φρένας etc. Quae huius loci structurae adcurate respondent. Poëtae deest ἰκάστη, cuiusmodi vox et hic ad sententiae complementum advocanda est, ac saepe alias. WESS.

CAP. CXCVI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθένοι etc.) Legendum puto vel ὡς ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γενοίετο γάμων ὥραιαι. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπογίνηται ἐκ τῶν οἰκηίων ἄνθρωπος. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobaei p. 293, 16. Aelian. Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi Perizonius. Σανρομάται περὶ πάτον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. S.

14. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἶδος etc.) Duae si transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaerent, hunc in modum scripta: ἔσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκειν ἐπίγαμοι, οἳ δὲ εἶδος μὲν οὐδὲν ἰδίοντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρηματὰ τε καὶ αἰσχίονας παρθένους ἐλάμβανον. VALCK. — Fluit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπίγαμοι, οὐ μὲν τοι γ' εἶδος οὐδὲν ἰδίοντο χρηστοῦ, οἳ δ' αὖ χρηματὰ etc. WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. S.

16. ὥς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ) Vulgatum ὥς γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι ὁ κήρυξ πωλείων mihi certe non placet. VALCK. — Reiskius corrigit sicut ante eum St. Berglerus, ὥς γὰρ διεξέλθοι ὁ κήρυξ: quo sententia paullo sit expeditior. WESS. — Et luculenta et necessaria haec nobis visa erat emendatio, Wyttenbachio etiam probata in Notis ad *Selecta* etc. p. 354. Particulam δὴ tamen cum Reizio tenendam putavi. Potuerat dein scribi διὰ τῶν εὐειδιστάτων, qua structura utitur Noster III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus. casu construi idem verbum potuit. S.

27. οὕτω ἀπάγισθαι) Praeclare *Medio*. quamquam et sua venus est in lectione schedarum *Ask.* ἀν ἀγισθαι, a qua non multum *Aldus* recedit. [Vide *Var. Lect.*] Tritum est οὕτω in sententiae consecutione. Noster II. 92. ἐν κλιβαίνῃ διαφενεῖ πνίξαντες, οὕτω τρώγουσι: quibus usus est *Georg. Raphaelius* ad *Act. Apost.* xx. 11. Alia conduxit *Io. Taylor* in *Demosthenis* Midianam p. 193. [in *Appar. Reisk.* Vol. I. p. 628.] WESS. — Sic Noster I. 94, 22. II. 100, 8. et frequenter alibi. In *Cebetis* Tabula c. 19. nostrae ed. iunguntur εἴτα οὕτως, sequente ἀν particula, ut h. l. S.

30. ὁ μὲν νῦν κάλλιστος νόμος etc.) H. Stephanus hic praepostere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus putavit; sensum esse: *Et haec quidem apud illos honestissima consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit.* Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille migrasse opinatus est, sua statione everti non possunt. Scripserat, licuisse ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ὠνεῖσθαι. Itaque aliorum emtae abduci poterant, ac sic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores καταπορεύειν τὰ θήλια τίνα μαλuerunt, prorsus uti *Lydi* I. 94. WESS.

CAP. CXCVII. 1. Δεύτερος δὲ) Haec apta et nexa sunt cap. 196. init. ὁ μὲν σοφώτατος ἔδει: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca [l. 5.] Reiskius, εἴ τις ἢ καὶ αὐτός -- ἔπαθε: nulla gravi caussa. *Plutarchus* eadem in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχει παθὼν αὐτός· ἢ παθόντα θεραπεύσας, T. II. p. 1128. E. Adde *Strabonem* XVI. p. 1082. [p. 746. Cas.] Nostri aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nomina-

vit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrii* Diss. XII. p. 540. WESS.

CAP. CXC VIII. 3. *περὶ θυμίσμα καταγιζόμενον ἴζηι*) *Etsi* *περὶ καταγιζίν* II. 47. posuerit, certae sunt schedae veteres, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus *Heinsianae* coniecturae, qua *παρὰ θυμίσμα* voluit, obportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtigit et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] Io. autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in *Hebraeorum* iure ritum ex *Aegypto* arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata, *ποσταία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, ἵπτι, παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε*, in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. WESS.

CAP. CXCIX. 8. *στύφανον* --- *θώμιγγος*) *Strabo* *θώμιγγι δ' ἵστανται ἐκάστη*, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referrunt huc, neque iniuria, ex Epistola, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 43. *αἱ δὲ γυναῖκες περιβήμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται*. Conveniunt egregie, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nic. Bondt* V. C. in docta Dissert. ad eam Epistolam, quam me suasore scripsit et duce defendit. *Θώμιγγες* sunt *σχοινία*. Quod *Noster* I. 26. de *Ephesiis*, urbem suam *Dianae* consecrantibus, *ἐξάσαντες ἐκ τοῦ τοῦ σχοινίου ἐς τὸ τίχτος*, id *Polyaeno* VI. 50. *θώμιγγας συνάσαι τοῖς κίοσι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος*, pariterque *Aeliano* Var. Hist. III. 26. WESS. — *Vittam* sive fasciam in funiculi modum tortam intelligebat *Heyne* in commentatione *De Babyloniorum instituto religioso*, ut mulieres ad *Veneris* templum prostarent; inter *Commentationes Societ. Reg. Götting.* T. XVI.

11. *διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι*) *πάντα τρόπον διανέχουσι*, i. e. *διήκουσι*, Cl. *Reiskius*, quem sua correctione frui patior. WESS. — Vocabulo *τρόπος* de directione qua ducitur linea etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi *πάντα τρόπον* pendeant a verbo *ἔχουσι*, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant *διώρυχες* -- *παντρίους τρόπους ἔχουσαι*: sive potius, ut verbum *ἔχουσι* absolute positum intelligatur, *tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus*, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διόρυχας - - - τετραμμένας πάντα τρόπον. Vocab. ἰδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. S.

[16. Μύλττα) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. S.]

23. ἔσαι μὲν νυν ἰδέσθαι τε ἱπαμμέναι εἰσι) Vertebatur, quotquot forma et proceritate potuerunt aliquos capere, ex ἰθαπτομαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες εἰδὸς ἱπαμμένοι, pueri sunt forma praediti, quales et hae mulierculae. Laudo tamen Medic., quem levi auxilio iuvabam olim, πεπαμέναι legens. Sunt εἰδὸς πεπαμέναι, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. Hesychius πεπαμένος, κεκτημένος. Sic πεπαμένος νόσον, de aegro, Aeschilo Agam. 844. et Φρόνημα πασι δόσθαι πεπαμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythiis, οἰκίας τε ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν πίπτανται: scribi oportuerat πίπτανται: quae enim adscripsit Cl. Olearius, aliena sunt. Ἀνθρωπον πολλὰς οἰκίας πεπαμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σεμνὸν γὰρ τε καὶ θείας φύσεως πεπαμένον ἄμυν τὸ τῶν φυτησάντων ἱδρυμὸς ἐστίν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφημμέναι sive ἱπαμμέναι εἰδὸς vi verbi ἰφῆφθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, Coelum stellis fulgentibus aptum ex Ennio, et Lucretii vestis purpurea, atque auro signisque ingentibus apta. Plura Cario in Gellii I. 15. Mox ἀπαλλάσσονται refinxi; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τρίτεια καὶ τετρατεια - - χρόνον) Non continuum tempus indicari coniectabat Heynius l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. S.]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἱταίρισμα ἡ τὰς ἐαντῶν κόρας ἀφοσιοῦν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphiisque Io. Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. σῶσι διὰ σινδόνος) *Incernunt per linteam*, ut recte cepit P. Leopardus, Em. VII. c. xi. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ το τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et νῶσιν, ἀντὶ τοῦ νήθουσι, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀντίον δὲ Ἰσσηδάνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἐλάσαι γὰρ Κύρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἰστρον ἐπὶ Μασσαγέταις τε καὶ Ἰσσηδάνωνας etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6. in simili luto haerentem. WESS. — Conf. *Cellarii* Geogr. Ant. III, 21. p. 837. S.

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μίζων καὶ ἐλάσσειν εἶναι etc.) Nescio quid Cl. Reiskium inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat diversas discrepantium opiniones, quarum aliae maiorem Istru, minorem aliae Araxem perhibebant. [forsan, quod alii alium fluvium Araxen intellexissent.] Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius Araxes sit Rha sive Volga. Vide *Ionae Hanway* Itinera, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad L. 16. S.

9. πῦρ ἀνακαύσωνται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum attigit Massagetarum morem Max. Tyr. XXVII. 6. νήσαντες πυρὰν, θυμίωντες εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχούνται τῆς ὁδοῦς etc. Ad quem locum *Dionis Chrys.* verba *Dan. Heinsius* excitavit p. 61. Similis quaedam Scytharum consuetudo memoratur *Herod.* lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζόμενου τοῦ κάρπου) Optime *Med.* et *Ask.* Vitium, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in Vocib. *Herodot.* et *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. *Herodotus* secum consentit, [sic enim I. 183, 11. et alibi.] sermonisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de Animal. X. 50. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καταγιζόμενων θυμάτων - - - ἐξάπτεται: et XIII. 21. τοῦ δέρματος παρελὼν ὀλίγον καθήγισεν ἐπὶ πυρὶ. *Iunge*

Platonem in Critia p. 119. fin. et agnosces Serranum errare. WESS.

16. 'Ο δὲ Ἀράξης ποταμὸς πρὶν μὲν etc.) Carpit haec Strabo XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam Nostro adfingens, quorum ille auctoritatem defugit. [Strabonis verba haec sunt: *ὅτι γὰρ* (sc. Herodotus) *ἐν Μαιναίων αὐτὸν πόντον, εἰς τετραπύκνοντα ποταμούς, σχίζεσθαι, μίλιν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς.* Tum adiicit Strabo, *Callisthenem quidem in his secutum esse Herodoti rationem.*] In Araxis fluvii ortu credibile fit, Herodotum esse falsum. Si fontes fuerint in Matienis, oportet Mediae [aut Armeniae] flumen illud detur. Longe vero extra Mediae fines Massagetae, Issedones et Scythae, quos eiusdem amnis aecolas Diodorus II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni Media nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis Caspio mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si Matienos montes excipias, fluvio Volgae, qui et amplissimus et diversis oribus in Caspium mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat Ampl. Nic. Witsenius in Tartariae Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim Ros, Ras, Aras adpellabatur; unde Graecorum Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc Araxe sive Volga Ampl. Boucherius Diss. Herodot. cap. 18. p. 190. et prior eo Th. Sig. Baierus in Origin. Scythic. Commentar. Petropolit. T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in Aristotelis Meteorol. I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi Araxes, cuius partem perhibet Tanaim, derivetur ex Indiae monte Parapomiso, errore mirifico. Verum Philosophi verba, καὶ ὁ Ἀράξης τοῦτον δ' ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέγας ὢν εἰς τὴν Μαυρὴν λίμνην, collocata olim fuerant post Caucasii montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φάσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui Philosophum consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. — Quod de Aristotelis loco obiter Wesselingius monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de Sainte-Croix, Philosophi verba citante in Exam. Crit. etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaim*, qui *Iaxartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanai* confudisse miscuisseque. Ad *Araxen* fluvium quod spectat, *Nostro* hic et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi *Scythae* *Asiam* olim incolentes, a *Massagetis* pulsī, traiecto *Araxe* fluvio in fines *Cimmeriorum* abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Volga* cogitari. At, usque ad *Wolgā* penetrasse *Cyrum*, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Araxen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a *Cyri* imperio disternavit, *Wolgā* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum *Parisiensium* in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hic, et IV. 11, et IV. 40. ubicumque *Araxen* fluvium *Herodotus* memorat, nulum alium ab eo dici, nisi *Armeniae* fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in *Caspium* mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Melam* III. 5. p. 803. et *Cellarius* *Geogr. Antiq.* III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem *Caspī* maris quaerendum hunc *Herodoti* *Araxen* esse. Ac hi quidem omnes *Ozum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod *Ozus* apud *Nostrum* *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septentrionalem *Iaxarten* h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad *Iaxartem* a *Cyro* conditum oppidum memoratur, cui *Κυρόπολις* nomen; de quo *Cellarius* pag. 834. et 836. Atque in eandem partem (*Iaxarten* hic esse intelligendum) *Danvillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Géogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris *Caspī*, hodie sub nomine *Arāl* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum*. Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus *Geographus*

Barbié Du Bocage, (in Commentatione Examini critico etc. auctore de Ste-Croix adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. Rennel; cuius librum Geographica Herodoti illustrantem mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum Mannertum, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico De la Nauze facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque Araxen nominat Herodotus, Armeniae Araxen esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum De Ste-Croix fuisse, ex Larcheri ad h. l. annotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in Matienis ortum capere Araxen ait Noster: qui scilicet haec in re Armenium Araxen cum altero illo, qui Iaxartes est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eundem Nostrum IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης ποταμὸς dicitur μέων πρὸς ἡλίον ἀνίσχοντα, quod vulgo interpretantur contra solem orientem fluit, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eundem v. gr. IV. 49, 3. et 10. et 12. μέοντες πρὸς βορρῆν ἀνεμὸν dicuntur fluvii versus septentrionem decurrentes: eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, De Guignes et Danville, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de Armenio Araxe loqui Herodotum censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem, reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, ad orientem (sive, ut latine rectius dicam, ab oriente) fluens, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατέλλοντα, sunt regiones ad orientem (in partibus orientalibus) sitae: eademque notione I. 201, 4. αἱ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέμεινον πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολὰς. Et c. 204, 1. et 3. habes τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατέλλοντα, qua parte sedes sunt Massagetarum, quos Araxes fl. a Cyri dititione separat. cf. c. 206, 11 seq. Similiter Πυρρὸς fluvijs, IV. 48, 10. unus ex illis quinque qui e Scythia decurrentes (adeoque a septentrione) in Istrum influunt, dicitur πρὸς ἡῶ μέων, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem, ab oriente sit*, et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus *ibid.* memoratur *magis ad occidentem vel ab occidente esse*, πρὸς ἑσπέρης μάλλον: nam πρὸς praepositio ista notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. IV. 122, 8. et frequenter aliàs. Denique de verbo ῥέειν observemus, quum ῥέειν dicitur fluvius, non continuo de *cursu fluminis*, et de *directione* cogitandum esse *qua flumen decurrit*: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, κεῖται dicimus, aut ὤκηται, aut simile quid; sic quum de *fluvio* quaeritur *qua parte, quave in regione sit*, in hac aut illa *regione fluere* (ῥέειν) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat ῥέων ἀπὸ ἡλίου ἀνίσχοντες, posteriori notione nullo incommodo eademque in sententiam dici potuit πρὸς ἡλίου ἀνίσχοντα. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum *Wesselingium* nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (l. 18.) στόμασι δὲ ἐξέρχονται τεσσαράκοντα (ubi quidem de *numero* dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi *Herodotus* diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem*: quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, *caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere*. Ex quo satis adparet, ἐρεύγεσθαι non de ostiis in mare se exonerantibus debere accipi; sed de *rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus*. Sic ἐρεύγεται ἐκ μυχῶν παγαὶ apud *Pindarum*, Pyth. l. 40. S.

23. ῥέει διὰ καθαροῦ) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud διὰ καθαροῦ, videlicet τόπον, labebatur, minime turbidum et limosum. Tale de *Borysthene* IV. 53. ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, βῆναι ἐν καθαροῦ *Sophocleum*, Oedip. Col. 1646. et *Homeri* 'Ιλ. κ'. 199. ἐδριόωντο Ἐν καθαροῖ: tum 'Ιλ. ψ'. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra [l. 20. conf. Var. Lect.] est κατοικεῖσθαι. Vide *Harrei* Observ. *Herod.* p. 115. *WESS.* — διὰ

καθαρῶν commodius intelligetur per loca ubi nullum obstat impedimentum. Conf. VII. 183, 6. et Aristoph. Eccl. 320. S.

24. ἡ δὲ Κασπίη θάλασσα etc.) Verissime Noster, cui paria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septentrionali Caspium mare influere tradiderunt, imprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773. [p. 507.] Vossium ad Melam III. 5, 16. Πᾶσαν [l. 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πληθεῖ μέγιστον) Gronov. bene. Aristoteles de Caucaso: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πληθεῖ καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πληθεὺς (σημαῖον) ὅτι πολλὰς ἔχει ἰδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικεῖ πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πληθεὺς retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πιδίον ἐκδέκεται, πληθεὺς ἄπειρον ἐς ἄποψιν: et IV. 123. Statim [l. 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olim importune post πολλὰ comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνη dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολὺ, plerumque, ut plurimum, plurima ex parte, et adiecto vocab. πάντα, longe plurimum, longe plurima ex parte; scil. nullā fere aliā re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus. Conf. Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur Hemsterh. ad Luciani Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V. 67, 6. S.

11. ζῶα ἑνωροῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν) Herodoto, sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζῶα γράφειν et γράφειν ex vetere more est pingere, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasi. Strabo in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσέχρητον ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubito, an iure fecerit. WESS. — Ad Massagetas retulit Strabo quae de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum, cur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. ζῶα ἐγγράφειν perapte uno verbo ποιήλλειν potuit reddi. ζῶα *figuras* dici et *imagines* cuiuscumque generis, supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine ζωγράφος, pictor, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. ζωταὶ dicuntur vestes pictae, variegatae. S.

CAP. CCV. 2. Τόμυρίς δι' ἣν οὖνομα) Patet ex Suida, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. Lucianus Contempl. c. 13. Τόμυρις ἐκείνη ἐστὶ, ubi praeclare hac de regina et nominis scriptione T. Hemsterhusius. Codices Herodoti nihil variant; in Iustini, Frontini, Valerii M. schedis discordia viget, qua de Oudendorpius ad Frontin. II. 5, 5. Recte P. Burmannus Secundus Anthol. Latin. II. Epigr. 6. edidit, Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre, nimirum Cyrus. WESS.

8. ἐποίητο --- στρατηγὴν) Ita oportuit. Κροῖσος --- ἐποίητο στρατηγὴν ἐς Καππαδοκίην I. 71. Verum crebro librarii imprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. ἀνέχεν ὄρεων ἀρχοντας) Si οὐρέων esset, fors melius haberet. Docet Strabo Massagetarum plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. Tomyrin praeterea Cyro posuisse in montibus insidias Iustinus auctor est I. 8. Hoc amplius, οὐρος, terminus, Ionibus ψιλοῦται, teste Eustathio ad Iliad. p. 149, 15. Sed nolo contra mssos niti. Mox [l. 9.] προθυμίας optime Paris. A.; id postulat linguae genius ex προθυμομαι. Aldi operae dederant προθυμίας errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro προθυμίας fuisse. Ex Aldo error late ad omnes editos manavit, L. Küstero in Clerici Bibl. Vet. et Nov. T. V. pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione ἀνέχεν ὄρεων desiderarit Wesselingius, quum praesertim iam c. 80, 22. simillime dictum viderimus οὐκ ἀνέχεται ὄρεων. Sed et alibi apud Nostrum eadem prorsus formula occurrit, de qua vide Valckenar. ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de Aldina scriptura προθυμίας idem Vir longe doctissimus pronunciavit, intelligetur ex his quae in Var. Lect. a nobis adposita sunt. S.

9 et seqq. φέρε, μόχθον μὲν --- ἄφες) Omnia ista Reis-

kios suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post τὸ τῷτὸ τοῦτο ποιεῖ, atque hunc quidem ad modum, φέρε, ἡμέων ἀναχωρησάντων - - - τὸ τῷτὸ τοῦτο ποιεῖ, μέχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζευγνύς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene Tomymyris, omitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis, admonet: se tridui itinere retro cessuram, facilemque adeo amnis traiectionem ratibus et navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Mox ποίῃς [l. 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 seq. παθήματα - - ἀχάριστα) Potuerat ἀχάριστα sedis possessionem tueri. Homer. Odys. Θ'. 236. ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μὲν ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀνδρῶν. Hesychius Ἀχαρίστερον, ἀχαριτώτερον, quod firmat verbis poetæ Odys. γ'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάριστα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156. συνοίκημα ἀχαριτώτατον. Corrigit Mos. Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχαρίστός εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae meae ἄχαρις praestiterat. Εὐχάριτος Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. S.

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων ἐστὶ etc.) Aristoteles Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καὶ Φασὶ κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et Herodoto suo adscripsit Schurzfleischius, sicuti ex Cl. Walchio accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. Sed videlicet it in orbem ista tempestas. Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulit. Vide Gronovium. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud Gronov. reperies, nisi quod orbem illum reipublicae huc trahat, Ciceroni memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9. et 21. S.

22. νικήσας τοὺς ἐναντιομένους) Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic compositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex ἀντίω, adscripsit, ut Mediceo faveret, vir Celeb.; cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιώθηναι [ἐναντιώθη] ex illo libro reposuit VII. 10,

3., motus Artabani verbis sect. 4. eiusdem capitis, *εἰ γὰρ καὶ ἐναντιοῦνται τοῖς θύλαι*. Fugerunt eundem ista VII. 49. καὶ οὐ τοῖς οὐδενὸς ἐναντιοῦνται. Quae satis sunt ad compositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Caeterum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec antevertunt, [l. 21.] τὸ αὐτὸ γὰρ ἀντιθέτω, tangit versatque P. Horreus Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. *ὑπεχώρησαι τῆς χώρας*) Amplector *Mediceum*. Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro vetere τῆς μάχης, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene Gronov., nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum finem transeat, et positus insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodorus* seriem scriptionis distinxit, XVI. 85. τότε ἐγὼ τῷ Πύθωνι --- οὐκ εἴξα, οὐδ' ὑπεχώρησα: neque alienus *Luciani* in *Tox.* locus c. 36., de quo *Abreschius* recte *Lect. Aristae.* lib. II. p. 186. Iam, si cum viro Reverendo [Horreo] mox διαβάνα [l. 26.] instauratum velis, non contentiose obnitar. Certe περιγίγνεται, servari debuit. WESS. — At nec spernendus aoristus περιγενέσθαι. S.

31. τῶν προβάτων ἀφ. πολλά) *Laurentius* magna vi pecorum mactata; cuius versio moveri non debuerat. Πρόβατα olim πάντα τὰ τετραπόδα dicebantur. Vide Schol. in *Il.* E. 124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quis saepe oves intelligunt, uti hic Gronov. De *Hippocratis* more multa *Galenus* in librum de *Articul.* p. 587., multa quoque *Eustachius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 302 seq. ed. Franz.] et *Foësius* in *Oeconom.* [voc. Πρόβατα.] Haec tenuia videntur, nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. Γνώμαι μὲν αὐταὶ συνίστασαν) *In medium venire* in Latinis, ex Gronovii opinione. Paene puto contrarias indicari, ut erant, *sententias*. Tales *συνεστηκυῖαι* γνώμαι VII. 142., dissentiente *Porto*. Tale IV. 132. *συνεστήκει* δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύεω, in msstis. Tum VIII. 79. *συνεστηκότων* τῶν στρατηγῶν, contra se consistentibus *du-cibus*. WESS. — Conf. I. 214, 10. Haud male *Valla* h. l. in *discussionem venire*. S.

6. τῷ περ τὴν βασιλικὴν ἰδίῳ) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit *Brisson. Regn. Pers. I. 9. WESS.*

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμει) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanae artis consultissimus *Artemidorus* censet id genus πλουσίους καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιῖν, *Onirocrit. II. 72.* uti *Dario* contigit. *WESS.*

[23 seq. ποῖτε, ὅπως, ἵππῳ - - - ἵκει, ὡς μοι etc. Aut ὅπως aut ὡς abesse poterat: sed ὡς post parenthesin ex abundantia adiicitur, quasi latine dicas, *ut, inquam, mihi* etc. Nisi pro ὅπως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. *S.*]

CAP. CCX. 2. τῷ δὲ ὁ δαίμων) *Exquisitum* illud et *delicatum* [τῷ δὲ οἱ ὁ δαίμ.] quod ex *Med.* receptum erat, vix ulli adgnoscent et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῷδε δὲ cum *Reiskio* et *Valcken.* malueris, constabit oratio: praecessit *Kῦρος* μὲν. Porro [L. 4.] ἀμείβεσθαι ὧν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. *WESS.*

11. χρῆσθαι αὐτῷ τοῦτο ὅ, τι etc.) Gelo in *Aeliani Var. XIII.* 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὅ, τι βούλει. *Scriptorum* codicum τοῦτο ὅ, τι σὺ βούλει animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρεώνται οὐδέν: et II. 108. τοῦτο μὲν τὰδε ἐχρήσατο. *Libanius Or. X. p. 288. D.* καὶ περὶ τοῦ τί χρῆσται τοῦ σώματος τοῦ πολεμίου σκοπεῖντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege *Hutchinson. ad Xenophont. Agesil. p. 84. WESS.* — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligenda κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὅ, τι idem valet ac οὕτω ὡς. *S.*

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσίων τοῦ καθ' αὐτοῦ στρατοῦ) *Valla*, cum expedita manu. *Gronovius*, cum integra et pura exercitus parte, quod tenuit *Wess.* Mihi adiectum vocab. Περσίων, quod commode abesse alioqui poterat, indicare videtur, eam intelligendam exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. *S.*]

8. κλάντες δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic *Poëta 'Il. A'. 468.* In *Hesychio* δαίνυντο, εὐωχοῦντο, geminata, ut in *Ask.*, littera. De *Istris* simili paene in re cultissime *Livius XLl. 2.* Ibi quum omnium rerum pa-

ratam expositamque copiam -- invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto Iustinum, et Polyaei aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. ἐπαναπλῆιν) Minus considerate Ios. Wasse ad Thucyd. p. 427. [ad Thucyd. VI. 78.] quod forsitan in Cod. scripto repererat, ἐπαναπνύν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenaeus haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναπλῆι κακὰ ἔπεια καὶ μαινώμενα. Eustath. in 'Il. Σ'. p. 1212, 12. ἀναπλῆι ἔπεια μαινώμενῃ πρόποντα: his alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλῆι, in 'Il. Φ'. pag. 1330, 28. et in Od. T'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἐπαναπλώειν. VALCK.

Ibid. ἐπαναπλῆιν ὑμῖν ἔπεια κακὰ) Laurentius, ad reginae mentem non absurde, improba a vobis verba fundantur: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, ut, -- improbis vos verbis impleamini,] nescio quid spectans. Ἀναπλῆιν praeter alia dicuntur, quae in summa aqua fluitant. Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὐτὸς ἀφ' ὧνισθὸς τῇ κρούσει ἀναπλῆϊ πάλιν: tum de sicca tussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλῆιν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἔν: et mox ἀναπλῆϊ δὲ οὐδέν. Indicat Tomyris, ebriis sursum tendere et quasi in ore natare improba verba. Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. Ἐπαναπλώειν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur Φαρμάκῳ δολῶσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλῆσας. δηλῆσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὡς ἀγρίους πλέγμασι καὶ ὀνύγμασιν: et in Euripidis Iphig. Aul. 898. VALCK. — Quod hic δολῶσας, id c. 214, 19. ἐλὼν δόλω. S.

9. νῦν ὧν μεν εὖ παραινέουσιν) Si codicibus abesset, μεν non requireretur. VALCK.

13. Ὁλιον ἐπόμενυμί τοι τὸν Μασσαγ. δεσπότην) Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii. ὦ δέσποτα ἦλε καὶ θεοὶ πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὦ δέσποτα ἦλε καὶ σιλήνη δέσποτα

us, in extremo lib. X. *Heliodori*. Neque id mirum, cum diis omnibus tribuatur, uti *Isthm. Pindari* VI. 7. *Eurip. Hippol.* 88. *Aristoph. Vesp.* 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide *Cuperum Harpocr.* p. 113. et N. *Heinsium* in *Ovidii Heroid.* IV. 12. WESS.

14. ἡ μὲν σὶ ἐγώ) Perverse scripta prostant in *Etymologico M.* p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. *Schol. ad Dion. Chrys.* p. 592. in *Morelli Collect.* τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τεμύριδος) τῆς Μασσαγέτιδος σφαγὴν Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De *Tomyri* notans vir *Magnus* ad *Luciani* [Contempl.] p. 508. hoc etiam *Scholion* excitat et corrigit. VALCK. — *Herodoti* stylo convenientius futurum fuisse ἡ μὲν, in *Var. Lect.* monui. S.

CAP. CCXIV. 2. ὡς δὲ Κύρος οὐκ ἐσήκουσε) Expuli inportunum οἱ, quod unde in hanc viciniam inmigraverit, non quaero sollicite. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [l. 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit *Gronov.* et II. 154. *Mediceo* suo obtemperans, citra causam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. WESS.

12. αὐτοῦ ταύτη) Aptā haec et nexa recte voluit *Arch.*, servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime aliās. In annis, quos *Cyrus* regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. *Adi Simsonii Chron. A. M.* 3746. Bene pro mente *Herodoti Sulpicius Sever.* II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est*: sic enim scripsisse videtur. In *Edd.* uno et triginta. Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. *Fabii Annal.* IV. duo et vicesimo, *Grammaticus* duo de vicesimo correxit apud *Gellium* Noct. Att. V. 4. *Lege Vallae* et *Gronov.* adnotata *Livio* XXIII. 37. et *Observ. meas* I. 29. WESS.

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν ἀσκόν) Quid vir *Celeb.* pro *Medic.* conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque *Horrei* ambigua et operosa disputatio *Obs. Herodot.* c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆκε adsignificare, [quod *Gronov.* voluerat] adligavit superiori utris ori, ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret? ego non dixero. Quanto lenius et expeditius *Aldinum* totque *Codicum* ἐναπῆκε, demisit! Hoc reperisse videntur *Valer. Maxim.*, *Iustinus*, quos docti viri antestati fuerunt, et *Lucianus* *Contempl.* c. 13. Καὶ τὴν κεφαλὴν γὰρ

ἀποτιμοῦσα αὐτή, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἐς ἄσκον ἰμβαλεῖ πλήρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae verbum. Suidas receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνίβαλον. Ἐναφῆκαν τῇ δρυὶ σφῆνας, ὡς διασταλῆ. WESS. — Haud dubie lenius et expeditius erat ἐναπῆκε: sed alterum ἐναπῆπτε (ab ἐναπάπτω, ion. pro ἐναφάπτω) hoc ipso, quod paulo difficiliorem habet explicatum, advertere animus debuit editoris. S.

18. Σὺ μὲν ἱμὶ ζῶσαν etc.) Egregie haec adserta et explicata sunt a cel. Gronovio. WESS. — Herodoteam verbi formam ζῶουσαν, quum noster codex ms. dederit, aspernari non debui. S.

22. ὃδε μοι ὁ πιθανώτατος) Par aliorum, Nostri tamen vestigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longè vero ab ea Xenophon, Strabo, Lucianus, ut plures ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam observationem Cl. Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X. p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior videtur narratio. Vide Camp. Vitringam in Iesiae c. xlv. 2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

CAP. CCXV. 1. τῇ Σκυθικῇ Φορίονσι) Non placet Remig. τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σερικῇ ad Strabon. XI. p. 781. [Casaub. ad p. 513. suae ed.] Habuerunt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV. 106. ἐσθῆτα δὲ Φορίονσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην. WESS.

6. ἄρδεις καὶ σαρδεις) Scholiastes adleverat his, ἄρδεις, Φαίτραι: hinc scholion in Vind. et Arch. hinc Suidas, Ἄρδεις, πλεονεκτικῶς ἀντὶ τοῦ Φαίτραι, etiam alii. Perperam omnes. Ἄρδεις est sagittae cuspis. Ἄρδιν μὲν ἀπὸ τοῦ εἰστοῦ κομίσαι, IV. 81. Δίκερον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschae versu Scaliger ad Euseb. An. mcccclx. p. 82. Servius Aeneid. XII. 404. Hic forcipem dixit, quod Graeci ἄρδιος θήραν dicunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula sagittarum appellantur. Ubi equidem ἄρδεις mallem, uti apud Aeschylum Prometh. 878. [885. ed. Brunck.] in Ara II. Dosiadae, [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et Lycophr. vs. 914. [Nisi ἄρδιον forma diminutiva est nominis ἄρδεις.] Σαρδαις ex Armenorum dialecto illustrant Whistoni fratres, Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. — De termina-

tionem plurali nominum ἄρδεις et σαγάρεις vide *Var. Lect.* ad l. 4. S.

CAP. CCXVI. 5 seq. τὸν Φαρετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς αἰμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαρετρεῶνα πρὸ γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μέντοι etc. Interpres suspensa ad plaustrum pharetra: unde suspicio iusta est, πρὸ γε ἄρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravis eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplevit: cuiusmodi ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum Interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαρετραν ἐξαρθήσας (sic recte nupera ed. Lipsiens. pro mendoso olim ἐξαρθύσας) ἐν τῇ αἰμάξει. S.

12. οὐ καταστρέφονται etc.) Schedae veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit *Io. Alb. Fabricius* ad *Sexti Philosophi* Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime *Fragm. Pythagor.* p. 713. ed. Gal. Μασσαγέται δὲ τὰς γυνῆς κατακτείναντες κατέσθοντι, καὶ τὰ φος καλλίστος δοκεῖ ἡμῖν, ἐν τοῖς τέχναις τεύεσθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) *Laurentius* e pecori-
bus omnibus perniciosissimum, quasi κτηνῶν legisset, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch. et Vind.*, quibus simillimas schedas *Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in *Iliad.* pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. Bas.] τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς τάχισταρον. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζώοις τάχισταρον: quae posteriora *Herodoteis* proxima sunt. In eo *Episcopus* errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Persis contri-
buat. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. *B. Brissonium* consule *Regn. Pers.* II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad CAP. II. Lin. 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφάων βασιλεῦσαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ Θήραν ἔλθειν ἐκ Λακεδαιμόνος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστῆλαι τὴν στρατὴν. Medicei Ψαμμήτιχος [quod imprudenter receperat Gron.] Herodoteae facilitati et γλαφυρότητι pugnare, optime D'Orville monuit ad Chariton. l. 4. p. 52. [p. 221. ed. Lips.] Nam quae P. Horreus utramque in partem disputat. nimis docta et arcessita sunt, Obs. Herod. c. 21. Ψαμμίτιχον superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος, Ψαμμίτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram Var. Lect.] Mihi dubium nullum est, quin constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμίτιχος. WESS.

8. Παιδία δύο νεογνά) Pollux II. 8. νεόγονα reperisse videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῃ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus Heringa Obs. c. 3. hoc ex loco νεογνὸν refingit; contra ea Cl. Piersonus Veris. II. 8. p. 234. νεογνῷ vindicem dat Euripid. Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδία δύο νεογνά, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non expato caussam. Obstant et Codd. omnes. [in νεογνά consentientes.] Διδῶι locum recepit, quem Horreus in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferebat. WESS.

11. μηδὲν ἂν αντίον --- φωνὴν ἰέναι) Mediceus cum sequace Ask. aberravit. Nihil verius Aldino, tot schedarum patrocinio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. Schol. Apollon. Rh. IV. 262. hac ipsa in re, κελύσαντα μηδὲν μηδὲν αὐτοῖς φθίγγεσθαι. Ostendit praeterea ἰέναι φωνήν, quod

etsi *Portus* Ἰωνικῶς καὶ Αἰολικῶς, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἰέναι, ut consuetudo fert. Habet *Persen* Ἑλλάδα γλώσσαν ἰέντα IX. 16. WESS.

13. ἐπαγίνεον σφίσι αἰγας· πλήσαντα δὲ) Cogor ἐκὼν αἰκοντὶ γε θυμῷ in omnia alia, ac vir *Celeb.*, ire. Ἀγίνεον et ἐπαγίνεον, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλήσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensis peccatum, convellit, nec ferunt mssti. In *Tzetze*, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur

Θηλάζειν προτρέφαιμνος ἐκείνα τὰς μητέρας·
dederat ipse τὰς μικαῖδας, capras. WESS.

17. ὡς γὰρ δίδτης χρόνος etc.) Postquam enim ista pastor fecerat per biennium. Perperam posita distinctio *Herodoteam* obscuraverat loquendi formam. [scil. post ἐγγόνει comma interpositum erat.] Lib. I. c. 113. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ πατρὶ ἐκκειμένῳ ἐγένετο: triduo post infantem expositum. III. 56. ὡς σφι τεσσεράκοντα ἐγγόνισαν ἡμέραι πολιορκίῳ Σάμων. IX. 38. ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημένῳ ἤδη ἐγγόνισαν ὀκτώ. Apud alios etiam hic illic similia prostant: *Thucydides* III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυῖα ἑπτὰ, ὅτι etc. *Demosthenes* contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. *Lamb.*] ἡμέραι ἦσαν συγκαὶ ἐπισημοῦσι τοῦτοις. Imitantur et hoc Atticistae. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* de scriptura vocabuli δίδτης monui, id sic positum oportuerat: „In F. δίδτης a pr. m. dein adiectus alius accentus super i.“ S.

20. βεικὸς ἐφώνειν) Adsentior *Gronovio*. Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materiae gigneretur. *Hipponax* in *Strabon.* VII. p. 524. [p. 340. ed. *Cas.*] Κυπρίων βεικος φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίων πυρόν. Plura *Cl. Albert.* in *Hesych.* et *P. Horreus Obs. Herod.* c. 31. WESS. — Adde omnino *Polluc.* V. 88. et quae ibi notarunt *Interprètes*. S.

28. πρεσβυτέρους εἶναι ἰωῦτῶν) Supra c. 2. οἱ γινώσκοντες πρῶτοι ἀνθρώπων: et Φρύγας προτέρους γινέσθαι ἰωῦτῶν. Quae mihi suadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus *Codd.* praestare πρώτους -- ἰωῦτῶν. *Suidam* in *Βικμισέληνος* simili quid offerre, *Galeus* vere adscripsit. De structura securos nos esse *Aelian.* Anim. VIII. 12. iubet: οἱ πρῶτοί μοι ταῦτα ἀνιχνεύσαντες. *Manetho* I. 329. βρεφίων γιννήτορα πρῶτον

Μάρτυρος εἰς αἶδην πίμπησι: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hæc de genere Georg. Herwartus, Chronol. c. 241. in quis haud pauca ἀπορριόνοντα, optime I. Perizonio, quo me olim doctore usum gratus testificor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [c. 3. l. 1.] τοῦ resecui. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίον εἶναι λογιώτατος) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector Gronovii [λογιώτ. probantis] iudicium. Λογιώτατοι Nostro honoratissimi plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex msstis III. 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitani cur tandem erit praecipuus? Immo vero ceteris sollertia et eruditione priores erant. Nic. Damascenus in Eusebii Pr. Evang. IX. 16. καὶ συνὴν Αἰγυπτίων τοῖς λογιώτατοις. Plura olim constipavi in Diodori II. 4. Nunc adstruo hoc Iustini Martyr. ex Dial. cum Tryph. p. 168. Ed. Thirlb. περιτέμνυσθε οὖν τὴν ἀπροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγοι τοῦ Θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐκ τῶν ἄστρον) Bene Medic. Quod [l. 6.] additur διὰ τρίτου ἔτιος, id doctos exercuit viros, Leonem Allatium Mens. Temp. cap. xv. p. 188. et Alph. Caranzam, Leoni consentaneum, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac I. 32. neque sibi in Graecorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius D. Petavius Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτιος ineunte anno tertio interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quae et H. Dodwelli opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. — Conf. ad I. 32, 11. notata. S.

8. ἐπαύρουσι - - πέντε ἡμέρας) Has ἐπαυρίνας, sive intercalares quinque dies, non habuit insuper Diodor. I. 50. sicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima Nic. Averanii opera, Diss. de Mensib. Aegypt. c. 4. WESS.

16. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri qd hæc Diodori I. 45. μετὰ τοὺς θεοὺς τοῖνυν πρῶτον

τόν Φαρι βασιλεύσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribingentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit Eusebius Chron. p. 14. Nostrum nominatim testem vocans. Μείνος βασιλεύς meminit Plut. Isid. et Osir. c. 8. ubi nonnulla Sam. Squire. In Catalogo Eratosthenis apud Syncellum Μίνης Θεβαῖος, ὁ ἑρμηνεύεται Διόνιος, ubi Μίνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit P. Ern. Jablonskius adnotat. ad Catalog. istum in T. H. Chronol. Vignolii p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [L. 19.] Μοίριος. Vide c. 13. et Diodor. I. 51. et Salmas. de Ann. Climact. p. 567. WESS.

CAP. V. 4. δῶρον τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive Hecataei, sive Herodoti dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Περαιμόχωτος propterea Diodoro I. 34. III. 3. a quo Aristoteles Meteorol. I. 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriae et Aegypti p. 183. Herodoti patronicum profitetur, Niloque vindicat illum regionis, cui Delta nomen est, tractum. Alia Cl. Freretius et egregie erudita contra priscam istam suspensionem Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 333. et XVIII. p. 188. quae, quin consensus auferant, nihil admodum inpediit. Lege etiam S. Bocharti Phal. IV. 25. p. 261. WESS. — In dubio Wesselingius reliquit, Herodoto-ne an Hecataeo tribuendum illud dictum sit, inferiorem Aegyptum Nili donum esse. Nempe ad utrumque horum Scriptorum idem dictum retulit Arrianus, de Exped. Alex. V. 6. sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci Hecataei Milesii id opus, ubi idem dictum, sicut apud Herodotum legebatur. Quem locum produciens Creuzerus (in Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis, p. 29.) existimat, ex ipsa Nostri narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, Hecataeo Milesium iam ante Herodotum in eadem fuisse sententia: quum praesertim et Porphyrius apud Eusebium dicat, multa ex Hecataeo ad verbum transscripsisse Hero-

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Valckenar.* ad Nostrum, cap. 77, 13. huius libri) *Strabo* certe constanter dictum illud ad unum *Herodotum* auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis in *Var. Lect.* citatis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relatum hanc sententiam audivit legitve *Herodotus*, suum tamen ille iudicium secutus eandem rationibus hic adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M. etc. Etat moderne*, *Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eandem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte etc. Histoire Naturelle*, T. I. p. 1 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summatim ea exposuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. T. II. p. 159 seqq. S.

CAP. VI. 4. ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτεω κόλπου) Verum erit Πλινθινήτεω. Oppido nomen Πλινθήνη, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτου dedit. *Scylax Πλινθινον κόλπον* vocat, *Peripli* p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad *Ethnicographi Πλινθήνη* videndi. Mox [l. 5.] in possessionem; unde deiecerat *Medicei* auctoritas, τείνει rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5. μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει ἐς θάλασσαν. Et hac quidem in defensione P. *Horreo* adsensum non nego *Obs. Herod.* c. 42. Quae vero *Noster* eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus* fuisse, liquido ea adfirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. **WESS.**

[10 seq. σχοῖνος ἵναστος --- ἐξήκοντα στάδια) Schoenum *Noster* facit sexaginta stadiorum. conf. 9, 2 seq. At, non eandem in diversis *Aegypti* partibus, sed diversissimam habitam esse schoeni mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim schoenos alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. S.]

12. στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) De discrepante in hac *Aegypti* mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero vir magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. [*Casaub.* ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias* Schol. II. p. 43. v. ex *Nostro*. Aliorum dissensum non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A. [p. 518. med.] sicuti nec τὸ ἄσφατον τῆς σχοίνου μέτρον in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. v. [p. 803 extr. et seq.] WESS. — De stadii mensura quo usus est *Herodotus*, praeter *Gosselini* uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis *Strabonis* continetur, consuli possunt *Danville* et *de la Nauze*, in *Comment. Acad. Reg. Inscr.* T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p. 86 seqq. Denique *du Bois-Aymé* in *Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri*, in *Description de l'Egypte etc. Etat moderne*, *Mémoires*, T. I. p. 188 seq. S.

CAP. VII. 5. ἐξ Ἀθηναίων) Quod aliquoties auctoritate libri Medicei posuit *Gronovius*, huc etiam debuerat ἐξ Ἀθηναίων, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24. 381, 24. 403, 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter Ἀθηναίων scribendum. Θῆβαι Ionice flectitur in Θηβαίων, quod pro Θηβαίων poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur ἀπὸ Θηβαίων τῶν Ἀθηναίων p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? VALCK.

Ibid. ἐξ Ἀθηναίων) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque Πίσραν, [I. 6.] quorsum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσραν saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. Aram XII. deorum Athenis habet VI. 108. fuitque in foro, ab *Hippia*, *Pisistrati* filio, olim dedicata apud *Thucydidem* VI. 54. Nam, quod eam in via, qua Athenis Pisas ibatur, et xv. quidem stadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* *Histor. Foeder.* Part. I. p. 72. id festinanti excidisse opinor. WESS.

8. τῶν οὐδ᾽ ἄν τούτων τὸ μὴ ἴσας etc.) Legebat scholiastes τὸ μὴ ἴσας: adscripsit enim ἴσας, ἰσάμεναι, quod ἰσάμεναι

ἴσας si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinthis* [*Gregor.* Dial. ion. §. 115. ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς οὐδῶς mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. *Homerus* *Odyss.* β'. 196. ἐπεὶ δ' ἄρ' ἀριστάλ' ἔμμεναι οὐδόν: ubi vide *Eustath.* [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad *Il.* α. p. 18, 10.] et *Etymolog.* p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφέρειν ἂν διάφορον praepotes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, *Obs. Herod.* c. 33. *WESS.* — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo *Nostro* (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter ius et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto Editore*) obtrusas esse *Nostro* ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias-excutere virorum doctorum sententias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in *Notis* ad h. l. et in *Indice geographico*, voc. *Heliopolis*, auctoresque quos ibi laudavit. *Danwillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* minora stadia, quibus constanter in *Aegypti* historia utitur, cum *Olympicis* stadiis, repetiit *Cahirensis Academicus Du Bois-Aymé* loco paullo ante citato. *S.*

11. ὥς μὴ εἶναι) Inmigravit in locum suum ὥς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὥς ἐγὼ ἐκνυθάνομην -- εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII. l. 8.*] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [Confer ad *l.* 58, 7. notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani* Dial. XII. 1. [*P*] et *Horreum* *Obs. Herod.* c. 43. Porro ἐν τῇ καὶ λήθῃ. [*cap. 8. l. 5.*] similem ob causam revocavi. *WESS.*

CAP. VIII. [6 seqq. ταύτη μὲν λήγον etc.] Hoc loco, ubi sunt lapicidinae, desinens mons, scil. non amplius in

directione a septentrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem*; scilicet versus Rubrum mare, (ut l. 4. dixit) *ibique continenter sursum tendit*, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. S.]

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Α. Fendunt enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. Pauw. [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δὲ.] Quae vero consequuntur [l. 12.] de saxeo monte; in quo Pyramides, turbata vehementer ex Medic. sunt. Probare possum ψάμμω κατελυμένον, uti ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ Odyss. E'. 136. quamquam κατελυμένον ex εἰλέω non minus bonum. In Philostrati Heroic. c. 2. p. 693. Iupiter εἰλυμένος κόπρω, qui εἰλυμένος Gregor. Nazianz. Stelit. I. p. 72. Ed. Montac. Ελογεῖν εἰλυμένα χροῖν - - Φαλαγγία Nicand. Theriac. 754. Possum etiam, si qui κατελυμμένον maluerit, uti P. Horreus Obs. Herod. c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam τεταμμένον Mediceo decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμω μούνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μίμφοις ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium Mediceo auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu ψάμμω κατελ., τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero τεταμμένον, ut Wess. cum aliis, sed τεταμμένον, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in Var. Leat. sed invitus video aliter visum esse typhetae nostro. S.

16. οὐκ ἐστὶ πολλὸν χωρίον) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranae: venerat etiam in coniecturam Reiskii. Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis iv. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent Aristidi T. II. p. 343. esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit B. Maillet Descript. Aegypti p. 44. WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari Herodoti rationem adnotavit Larcher, provocans ad tabulam geographicam in Nordeni Itineribus, et ad Savary Epist. I. de Aegypto, p. 5. S.

CAP. IX. [1 seqq. ἐστὶ ἀνάπλοος ἐν νείᾳ ἡμερῶν etc. Vide ne iusto minor sit novenarius numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguum statuas stadii mensuram, nimium videtur; quum praesertim adverso flumine, ut c. 96. tradit Noster, non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. S.]

8. μέχρι Θηβῶν) Belle Remig. schedae. Cl. Gronovius attigit haec ad Arrian. Ἀναβ. III. 5. p. 109., ex Medic. idem asserens Herodoto. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus Θηβῶν ex eo codice, ubi Θηβῶν legebatur rectissime, reposuit. WESS. — Conf. Valck. ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum a mari usque Thebas nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam a mari usque Heliopolin (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; iam ab Heliopoli Thebas 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque Thebas 6360. S.

CAP. X. 4 seqq. ἐφαίνεται μοι -- κέλευς θαλάσσης) Expressit Plinius Hist. N. II. 85. Herodoto quidem si credimus, mare fuit supra Memphim usque ad Aethiopum montes; itemque a planis Arabiae. Mare et circa Ilium et tota Teuthrania, quaque campos intulerit Maeander. Paria illis ex Nostro et Nearchi Strabo XIII. p. 1015. [p. 691. ed. Cas.] et Arrianus Ἀναβ. V. 6. p. 203., Herodoti non oblitus. Mox [l. 7.] Thucydidis exemplo tueri se ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγαλύτερ εἶναι lib. IV. 36. WESS. — Amant autem Iones ὥστε pro ὡς. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. S.

9. Νείλου, ἐντός πενταστόμου) Notissimus septem geminus Nilus ex Virgilio, ἐπτάπορος Dionysio Perieg. 264., πολύστονος sive, ut in scholiis, πολύστομος Nicandro Theriac. 175. Praetulit ex Med. πενταστόμου titulum Gronov. motus (opinor) verbis c. 17., ubi ἰσχυρῆς στόματα Nili quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, ὀρυκτά. Eustath. optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδή κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων, ad Dionys. vs. 226. Ad quae hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis *Codd.* recepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii Esaiæ* xi. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitrinae*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Maillet Descript. Aegypti* pag. 49. Mox [*l. 12.*] *μεγάλα* bene *Gronov.* *WESS.*

15. τῶν Ἐχινάδων νήσων *etc.*) Haec et sequentia videntur obversata *Thucydidi* II. 102. εἰς τῶν νήσων αἱ ἡπίρωνται ἐλπίς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινὶ ἀνὰ χρόνῳ τοῦτο παθεῖν: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. *VALCK.* — Conf. quae ad h. l. ex *Pausan.* VIII. 24. p. 647. et ex *Woodii* libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. *Larcherus* adnotavit. *S.*

CAP. XI. 2. ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς *etc.*) Ex coniectura *G. Raphaelius* in priorem *Petri* c. 2, 6. ἐσέχων, sed minime fideli. Supra I. 193. ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφράτιω. et II. 158. ἐσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θαλάσσαν. *Aristides* T. II. pag. 354. ed. *Iebb.*, εἰς τοὺς παρ' ἡμῶν τόπους ἐσέχει θαλάττα, ἣ καλεῖται Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [*l. 11.*] ἐκ τῆς βορ. θαλ. κόλπον ἐσέχοντα paene ex *Remig.* admittam. Recepti sine haesitatione [*l. 6.*] ἐς τὴν εὐρέην θαλ. *Arch.* monente, ut c. 9. et saepe. *WESS.*

[6. ἡμέραι ἀνασιμῶνται τισσεράκοντα *etc.*] Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum *Cahirensem* *Le Pere*, in *Description de l'Egypte publiée par ordre etc. Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat *Gosselin*, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. *S.*

8. ἡρχή δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in *Mosem* et *Iudaeos*, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in *Ptolemaei Tetrabibl.* pag. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενομένης φωνὰς παρήλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μωσῆς. Docte et animose pro divino *Iudaeorum* legislatore *Vignolius*, *Chronol.* lib. III. 1. p. 663. *etc.* *WESS.* — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex *priſco* aevo memoria apud accolae duravit, vide *Diodor. Sic.* III. 40 extr. et quae ibi *Wesseling.* adnotavit. *S.*

11. ἐν τῇ βορείῃς θαλάσσης) Bene Ask. postulante dialecto. Sensit et Reiskius. Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νορίη θαλάσσα est Erythraeum, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορείης cum Ask. agnoscit etiam noster F. pro quo ante Wess. βορείης hic legebatur; quod in Var. Lect. adnotare neglexeram. S.

13. σχεδόν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μύχους) Praeclara Medic. et Ask. scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini Diodoro III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc Aeschyli adstruo, Choëphor. 449. δι' ὧν συντέτραινε μῦθον ἡσύχῳ Φρέων βασι, cothurno incedens, neque alienum tamen. WESS.

18 et seqq. χωσθῆναι ἂν κού γε δὴ ἐν τῷ προανασιμ. etc.) Adhaereo ad hanc disputationem, neque me expedito. Arch. οἶμαι [pro ἢ ἐμὲ l. 20. ubi in nostra Var. Lect. perperam οἶμοι posuit typosetha.] non multum iuvat, nec Reiskii opera in Miscell. Lips. vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. Pauw coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. Fors, inquit, una littera detracta, et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur: ἐγὼ μὲν γάρ - - - χωσθῆναι ἂν κού γε ἢ ἐν τῷ προανασιμωμένῳ - - οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alicubi aggeratum esse: an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluxit? Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἐμὲ γινέσθαι) Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum: quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde invecata, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προανασιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαι γε καὶ μυρίαν ἐντὸς χωσθῆναι ἂν ἤκου γε δὴ ἐν τῷ προανασιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος καὶ πολλῶν μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his solempne illud ἤκου vel Herodoti ἤκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον - - γινέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἢ κού de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim $\kappa\omicron\upsilon\gamma\epsilon\delta\eta$, eadem notione atque $\pi\tilde{\omega}\varsigma\gamma\epsilon\delta\eta$, ferendum putavi. $\kappa\alpha\iota\gamma\epsilon\delta\eta$ legendum censet *Benedictus* in *Actis Semin. philol.* Lips. Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum $\mu\acute{\epsilon}\zeta\omega\nu\epsilon\tau\iota\tau\acute{\upsilon}\nu\tau\omicron\nu$, non cum *Pavio* apud *Wess.* intelligendus sinus hoc *Arabico* maior; sed hoc *Aegyptio*, ut recte *Larcherus* accepit; nempe maior hoc, quem *Herodotus* existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc Aegyptus est. S.

CAP. XII. [3. τῆς ἐχομένης γῆς) In *Lat. vers.* perperam positum regionem utrique adiacentem, ubi utrimque scripseram. S.]

4. κογχύλια τε φαινόμενα) Res vera est, fulta testimonio *Plut.* *Isid.* et *Osir.* c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentendi et disputandi pruritu concordia? Adi *S. Bochartum* *Phal.* IV. 24. et *Freretum* *Comment. Acad. Inscript.* T. XV. p. 342. *WESS.* — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchyliis marina in montium visceribus reperiunda, salva fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. S.

7. πρὸς δὲ, τῇ χώρῃ, οὐτι etc.) Laborabant haec mala punctione: πρὸς δὲ, praeterea, sicuti ad I. 156. adscriptum est. Pendet sermo ex *ιδῶν*, cui superius suus locus. Vidit hoc *Reiskius*, brevi post [l. 9.] *ὡ μὴν* corrigens. *WESS.* — *Reiskii* coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. S.

CAP. XIII. 4. ἄρδεσκε Αἴγυπτον) *Medic.* ex Ionum consuetudine. *Abydenus* in *Eusebii* *Pr. Evang.* IX. 41. πύλας ἐπέστησεν, τὰς ἀνοίγοντες ἄρδεσκον τὸ πῆδον. Scripsi etiam *ἐὶνακόςια*, quemadmodum II. 145. *Homeri* *ἰῖνατον*, *ἐὶνάναχες* nunc non attingo. Mire placet *Gronoviana* huius loci explanatio. *WESS.* — Scilicet et *Μολοί* et *τετυλημέτι* e suo cod. restituit *Gron.* cui fere et nostri adsentiuntur libri. S.

[6. νῦν δὲ, ἢν μὴ ἐπ' ἐκκαίδεκα etc. Quum hodieque eadem *Herodot.* T. V. P

fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, Vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse *Herodotum*, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam *Moeridis* regis aetate: octo enim illos cubitos, quos (L. 3.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac *xvi. cubitorum*, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. *Strab.* XVII. 788. ed. Cas. et *Plin.* lib. V. cap. ix. sect. 10. S.]

11. *κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος*) Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretationis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco *κατὰ λόγον* per *κατὰ τὸ ὅμοιον* interpretari, et ἐς ὕψος, εἰς αὐξήσιν. Mea saltem opinione nihil distarent *κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος*: et *κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδίδοι ἐς αὐξήσιν*. Cap. seq. 14. εἰ σφί ἐβλήσιν (sic legerim.) -- ἡ χώρη ἢ ἐνερθε Μίμφιος -- *κατὰ λόγον τοῦ παρωχημένου χρένου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι*. VALCK.

Ibid. *κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδίδοι ἐς αὐξήσιν*) Invenit et hic manifestam *ταυτολογίαν* Cl. Reiskius, sciolorum opera natam, *Miscell. Lips.* Vol. VII. pag. 629. Putares quodammodo adstipulari schedas Ask. in quis hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum *ἐπιδίδοι* et *ἀποδίδοι* terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. *Herodoti* dictiones bene constant: ἐς ὕψος altitudinem soli, ἐς αὐξήσιν eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum *xvi.* aut *xv.* cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, argumento est Nili figura *xvi.* liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur in *Plinii* H. Nat. XXXVI. 7. ubi *Harduinus*; cui iungendus *Shaw* Obs. Geogr. Syr. et Aegypti cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. — Non *ταυτολογία*, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eandem sententiam *ρήσεις* aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo *ἀποδίδοι* dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἐπιδιδόει significare possit. Illud video, ἐς αὖξην posse eandem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iuncta mox utraq̃ue voce ἐς ὕψος αὖξάνεσθαι dicit Noster c. 14, 6. Schaeferus quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδιδόει ἐς αὖξην κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, neque tantundem reddit ad augendum inundans flumen; quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versioni in parenthesi interieci. Sed quaero, quisnam reddit? nam nominativus, ἡ χώρα αὕτη, qui praecedit, ad verbum ἀποδιδόει, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὅμοιον ἀποδιδόει etc. si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. S.

21. ὕδατος εὐδεμὴν ἄλλῃ ἀποστροφῇ) Valla ἀποστροφὴν in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, quibus nulla sit aversio aquae. Praestare aquae perfugium sive remedium, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἵνα --- ἀποστροφὴν ἔχῃ: pro quo ἀποστροφὴν καὶ καταφυγὴν ἔχειν Plutarch. T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς εἰργόμενος, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστροφὴν ἐποιεῦντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου, de Vit. Soph. I. iv. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμψυχον ἐκτείνετο --- τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφὴ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Iosephum Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστροφὴν σωτήριον dixisse, quae Thucydidi ἀποστροφὴ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Μοῦνον [l. 22.] Paris. C. minime malum videtur. WESS.

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μόνον) Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla dederat, nisi tantum a Iove. Romani quidem augures, pro coelo fulgente, tonante, dicere sueverant, Iove fulgente, tonante, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera Iovem nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat, marito tribuentis, apud Etymologum voc. Εὐδίας: Ἀἷρ, ὃν ἂν τις ὀνομάσει καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas Iovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit Küster. quel temps fait-il? Theo-

eritus Eid. IV. 43. καὶ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πίνει αἶθριος, ἄλλοκα δ' ὕει, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὄμβρον dixerat δάκρυα Διὸς, teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. Aquam pluviam Plato dixit τὰ ἐκ Διὸς vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. c. Cum pluebat, elegantioribus ὁ Ζεὺς, vel ὁ θεὸς, ὕει dicebatur; (quam formulam Alcaeus iam adhibuit Lyricus apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo ποιῆν ὕδωρ: attigit Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat Aristoph. Nub. 372. καὶ τοι πρότερον τὸν Δ' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκινῷ οὐρεῖν. VALCK.

CAP. XIV. [9 seqq. ἀπονητότατα etc. Putes cum Heynio ad Pindar. Ol. II. 111. ante oculos Herodoto fuisse poetæ versus illos, ἀπονείστερον ἐσθλοὶ νέμονται βίοντες etc. S.]

13. ἄλλοι ἄνθρωποι) Debetur Arch. Variant in vocis scriptura editi libri. ἄλλοι I. 48. et 125. ὧ' ἄλλοι II. 51. ἄλλοι ex Med. bis II. 36. Schol. Apollon. Rhod. I. 1081. ὧ' ἄλλοι μὲν βα. ἡ τοιαύτη συναλοιφὴ τῆς νιοτέρως ἰαδὸς ἐστὶ. διὸ μέμφονται Ζηνοδότῃ· ἐπὶ δὲ τῷ, ὧ' ἄλλοι μὲν βα θεοὶ καὶ ἄνθρωποι. (Iliad. B. 1.) οὐ κίχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ἄλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinioni tribuit Barnes. in Iliad. A'. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, Diodorus I. 36. non praeteriit. WESS. — Conf. Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. S.

16 seqq. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Galeo designatus Plutarchi locus e lib. IV. Symp. legitur pag. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat Eudoxus apud Aelianum de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suis mactandis abstineant Aegyptii: Φειδόμενοι, ἐπὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὥρουσιν, ἵνα μείνῃ ἔμβριος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνέων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοὺς: et, ἐπιδὼν δὲ καταπατηθῇ τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam Herodoto deberi minime dubito,

secundum quem suum in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑπὸ τὸν σῆτον οὕτω κομίζεται, suum ungulis excussum frumentum conuehit. Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. Aream Telesilla δῖνον vocaverat: Athen. XI. p. 467. F. Τελσίλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἄλω καλεῖ δῖνον: hinc Eustath. Ἰλ. υ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] Aelianus duobus in locis rarissimo hoc usu forsitan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. elegantissima Epist. Critica II. D. Ruhnkenii p. 43. VALCK.

Ibid. ἰσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Adsentiantur Plutarchus IV. Symp. c. 5. et Eudoxus in Animal. Histor. Aeliani X. 16., quos olim Galeo, non sues, sed boves intelligenti, opposui ad Diodorum. [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae. τὰς enim ὕς boves indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen sues in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„Sues immissae in sementem, „ait Galeus, haud dubie omne frumentum in ventres „potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea boves, ut multae nationes, tritrandis frugibus adhibuerint. Cyrillus in Esiae c. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνέργησαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἄλωνα δράγματα, εἴτα βοῦς ἐπαφέντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀσάχνας. Prudenter profecto: sunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod Galeus non neglexit, sues ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent Plutarchus atque Eudoxus, venisse ex scriptoris calamo ἰσβάλλει ἐς αὐτὴν βοῦς et τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque aetatem anteverterit? Diodorus generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, suis fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur Christ. Schoettgenius Antiq. Tritur. Sect. ix. et Aegyptiorum Fr. Lud. Norden Itin. Aegypt.

p. 58. WESS. — *Plinius* Hist. Nat. lib. XVIII. cap. XVIII. sect. 47. *Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in mado solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno *Diodoro* excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκήματα posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum operā ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἐμβάλλουσι - - ὕς; et ἐπεὶ δὲ καὶ ταπ. τῇσι ὕσι, ab *Herodoti* manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eundem ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι perquam probabile debet videri. *Larcher* (suffragante *Borh.* in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrimque, pro τῇσι ὕσι, τῇσι βοῦσι corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς, ante ista, σπείρας ἑκαστος etc. reponenda censuit: nempe ante sementem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatiliū, quae sementi nociturae erant. S.

CAP. XV. 4. τὸ παρὰ Θάλασσαν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Taricheas Pelusiacas eiusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne *Ald.* et plurium schedarum [l. 6.] ἐς μεσόγειον τείνειν αὐτὴν pro quisquilliis putetur. Ταριχηίων sive ταριχηίων *Arch.* species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide II. 113. et *Steph. Byz.* in voce. Nominis fortasse caussa ex contumulatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχηίας τῶν ζώων dabit *Aelian.* de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχηίαν *Diodor.* I. 91. WESS.

[11. ἢ δὲ γὰρ σφι) ἢ τοι γὰρ σφι, profecto enim, corrigit *Benedictus* in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ ὧν βουλοίμεθα malim, ob id quod dein l. 10. huic respondet, ἀποδεικνύομεν αὐτ. S.]

17. τίνα γλώσσαν πρώτην ἀπήσουσι) Posset Aldi ἀπύσουσι patronos advocare Euripid. Orest. 1253., Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Aiac. 896. ut de Pindaro aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus VII. Theb. 871. οἶμαι - - - στηθέων ἦσιν ἄλλος. Euripid. Med. 1176. ἦκεν ὀλολυγῆς μέγαν κωνυτόν. Quod et in Sophocl. Aiac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἦκε δ' αὐτὴν σμερδαλέην: etc. WESS. — φωνὴν ἶναί habes apud Nostrium II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. S.

CAP. XVI. 5. τρία μέρη εἶναι γῆν πᾶσαν etc.) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa: ita Sallustius Bell. Jug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. WESS.

10. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspicio adeo συνουρίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex Remig. praefero, tacitam praepositionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. ὅστε ἐν τῷ μεταξύ Ἀσίης etc.) Emendata [a Gronovio] Vallae Latina, ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μεθωρίῳ Asiae et Africae Delta; ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μὲν τινὰς, τῆς Ἀσίας ἐστὶ κατὰ δὲ τινὰς, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 seq. μέχρι μὲν νῦν Κερμασώρου πόλιος) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatij verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος μετὰ μὲν ἀνοθεὶ ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσαύτον ἴσων ἄχρι Μίμφεως, καὶ ἔστι μικρὸν κατὰ κέρας. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ἱνύματος: ubi τέλος τ. μ. ἱνύματος haud aliud ac Nostri ὀξὺ τοῦ Δέλτα, sive acumen Delta, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος; Salmasius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat,

et negabunt alii cum ipso Tatio; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κόμη· Κερκασσῶρος ὄνομα τῇ κόμῃ· πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo Steph. Berglero debentur. WESS.

26. τῷ μὲν Σαΐτικόν) Ταυτικὸν corrigentes male agunt, neque a *St abone* XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ Ταυτικὸν στόμα, ὃ τινες Σαΐτικὸν λέγουσι, ex amne Bubastico sive Pelusio divergit: *Herodoti* vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia praefecturam Saiticam radebat, nomen venisse. Addam *Platonis* ex *Timaeo* pag. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: Ἔστι τις καὶ Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεῖμα, Σαΐτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μέγιστη πόλις Σαΐς: quibus non male nectentur *Proclo* disputata pag. 50. Confer *Cellarium Geogr.* IV. 1. pag. 24. horum oblitum. WESS.

27. καὶ τὸ Βουκολικόν) Haud aliter *Eustath.* in *Dionys.* vs. 226. *Nostrum* secutus. Apud alios de eo silentium. Non male componitur cum *Phatnitico* *Diodori* I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ βουκόλια, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs *Heliodoro* I. pag. 10. *Achille* Tatio IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad *Phatniticum* ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἐλεγχίας titulus, uti ad *Hieroclis* *Synecdem.* p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium *Βουκολικόν* et *Phatniticum* non discrepare, nominisque caussam patefaciunt. WESS.

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἡμεωντοῦ γνωμῇσι ὕστερον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: meam quoque firmat sententiam *Ammonis* oraculum: τὸ ἐγὼ τῇσι ἡμεωντοῦ γνωμῇσι ὕστερον περὶ Αἰγύπτου ἐπαυμένῃ, quod postea demum intellexi, quam sic de *Aegypto* iudicare in animum induxissem. Edixerat *Ammon*, Αἰγύπτου εἶναι ταύτην, τὴν ὃ Νείλος ἐκίων ἄρδει. In eadem ferme sententiam lib. II. c. 104. *Colchi*, inquit, esse videntur *Aegyptii*: νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῇσι -- γνώμησι ὕστερον, prorsus esset insolens in *Herodoto*, ὕστερον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vices minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem: τῆς ἐμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἰγύπτου non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτιον περὶ Πακτύου I. 158, 3. idem est ac περὶ Πακτύου ibid. l. 11. S.

8. τῇ περὶ τὰ ἱερὰ θρησκίῃ) Maluissim, si mssti exemplo praeivissent, θρησκίῃ. Quod *Arch.* hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a *Iohnstono* publicata in *Sophoclis Electr.* 996. τῆς νεωτέρας Ἰάδος ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμηθείαν· καὶ τὴν εὐπειαν, εὐπειαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Mox [l. 11.] καὶ οὐκ ὁμολογεῖν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογεῖν κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, I. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 seqq. πηλάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν etc.) Medicei πηλάς *Plinii* verbis munitur, non omnino congruis: In totum autem revocatur intra ripas in *Libra*, ut tradit *Herodotus*, centesimo die. [lib. V. cap. ix. sect. 10. p. 256. ed. *Harduin.*] Quid enim hic de *Libra* et centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πηλάς probaveris? Haec et alia bene *Salmasius* in *Solin.* p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem descrescere. Culte *Aristides* T. II. p. 338. οὐ τοίνυν μόνον αὖξεται τακτὰ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὀπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἑαττονὶ χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προῖον ἐξεπλήρωσε. *Diodorus* praeterea I. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πηλάς δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πηλάς paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In *Latinis* nihil mutavi, dubius tamen de *Laurentio*, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles *Arch.* et *Vind.* fuere. WESS. — *Vallae* latina haec erant: et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluentia. Ex quo quidem non conficitur, πηλάς illum in suo exemplari legisse; quae absurda scriptura est, ex veteris aliquis librarii negligentia derivata: illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερῶν de aliis centum diebus, quibus decrescat

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Var. Lect.* pro scriptura *πίλας* testes citantur codd. *Med. Ask. Arch.*, loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae *πίλας* faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adiciere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrahere; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas complectitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster ἀπολείπων τὸ μέτρον*, (nempe κατὰ τὸ μέτρον, deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit) pro eo alibi simpliciter, ἐπὶ ἀπολείπη ὁ Νεῖλος, II. 93, 28. quando deficit *Nilus*. Similiter absolute, c. 22, 15. ἰκτινοὶ -- δι' ἔτος ἰόντες οὐκ ἀπολείπουσι. Quare etiam cap. 14, 15. ἐπὶ ἀποταμός -- ἀπολείπη ὁπίσω eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praeced. intelligendum videri potuerat ἀπολείπη τὰς ἀρούρας. Pro ἀπολείπων perinde etiam ἐπιδείπων potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi ἀπέλιπε, pro ἐπέλιπε, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi πελάσας interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omitam, recte videtur *Wesseling.* dictionem πελάσας ἐς τὸν ἀριθμὸν cum illa c. 7, 12. πληροὶ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον contulisse; ut sit paullo minus πελάσας, quam πληρώσας. *Larcherus* vero πελάσας de accessu i. e. de incremento fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέχκεσθαι, recessus s. diminutio. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi πελάζειν usum) satis erat perspicuum, ἀπέχκεσθαι h. l. opponi superiori κατέχκεσθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληθύων. S.

[18. αὔρας ἀποπνεύσας] Commode h. l. *Larcherus* ex *Schoeliis* ad *Sophoclis Aiac.* 683: haec adposuit: Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὔρα καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὕγροῦ ἐκπνοῶν τάττεσθαι τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν αἵρι πνευμάτων. S.]

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μὲν τινες] Varias variorum Auctorum de Incremento *Nili* eiusque caussis sententias, ex *Plutarcho* de *Placitis Philos.* lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*

auctore, porro ex Theophylacto Simocatta, lib. VII. Histor. cap. 17. ex Diodor. Sic. lib. I. ex Aristidis oratione Aegyptiaca, ex Strabonis lib. XVII. ex Xiphilini Epit. Dionis Cassii, ex Heliodori Aethiopicor. lib. II. denique ex Theodoretii Serm. IV. de Graecorum affect. curandis, collectas Godofr. Iungermanus suae Herodoti editioni, Adpendicia loco adiecit. Eaedemque omnes eclogae, ex praedictis Scriptoribus excerptae, in Londinensi editione Herodoti, quae Galei nomen praefert, in editione Gronoviana, denique in Wesselingiana, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram Herodoti editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad Incerti, quem dixi, Scriptoris fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi Praefatione Eclogae ex Ctesiae Persicis praemissa (T. IV. Part. I. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum Nostro merentur quae de eodem argumento Diodorus Siculus lib. I. cap. 38-41. conguessit; quorum quidem minima pars in eadem, quam dixi, Iungermaniana Adpendice exhibetur. S.]

13. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίᾳ ποταμοὶ) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures in Syria fluvios; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, etesias non magis e septentrione quam occidentis plaga, sive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἀρκτοῦ ἢ τῆς ἰσπείρας spirare, ut, post Aristotelem, Meteorol. II. 6. Diodorus observavit I. 39. in alia utique ivissent. De etesiis autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. Philo, Aegypti incola, id fassus ultro est, Vit. Mos. I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, B. Maillet Descript. Aegypti p. 55. Neque ea tamen unica, incrementis Nili caussa. WESS.

CAP. XXII. 5 seq. ἀπὸ τῶν θερμωτάτων τόπων ῥέων etc.) ψυχρότερα conjectura adsecutus Corn. de Pauw fuit. Adposite Aristides, T. II. p. 334. ὁρμᾶται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμωτάτων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δῆπου, καὶ προὖν εἰς ἥττον αἰεὶ θερμὸν. WESS. — Discrepantiam codicum in verbis τόπων et ῥέων diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. τόπων ex scholio interlineari

esse iniectum; quo factum, ut ex eisdem codicibus, quibus hoc infertum, verum verbum μέων expelleretur. Quare, nisi prorsus eliciendum vocab. τόπων, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. S.

6 et seq. τῶν τὰ πολλά ἐστὶ) Reiskius, τὰ ὧν τεκμήρια πολλά ἐστὶ --- ὡς etc. Ego τῶν τὰ πολλά non moveo, et τεκμήρια sive μαρτύρια ad sententiā arcesso. Quorum, paullo ante scriptorum, indicia multa adsunt viro, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur τῶν πολλά ἐστὶ, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus τεκμήρια posse: sed turbat adiectus τὰ articulus, qui quid huc faciat non video. S.

12. ὕσαι ἐν πέντε ἡμέραις) Tan. Fabri lib. I. Ep. 70. correctionem [ἐν τρισσιν, pro ἐν πέντε.] merito explosit Gronovius, suffecta alia, minime meliore. [ἐν παντὶ ἡμέραις.] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de adusto hominum colore et de gruibus, Seneca non praeteriit Quæst. Nat. IV. 2. cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. εἰ τοίνυν ἐχρόνιζε καὶ ὁ σονῶν. Pro copia quam amat Herodotus facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ ὁ σονῶν particulam εἰ. Certe restitutam eam malim, quam cum Benedicto rescribere εἰ τοίνυν ἐχρόνιζε καὶ ὕσαι ὧν; cui novationi non est hic locus, quod et de multis aliis dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praetereo. S.]

CAP. XXIII. 4. ποταμὸν Ὠκεανόν) De eodem iterum

IV. 8. *Homeri ποταμοῖο πέτραι Ὠκεανοῦ* Iliad. Ε'. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex *Strabone* novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem *Diodoro* I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro *Oceano* censebant; alii ex mari *Oceano* amnis incrementa, quos *Seneca* in ordinem coëgit, derivabant. Confer *Libanium*, in *Basilico* p. 140. *Herodotea* haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἀν' ἀγχοτάτω ἢ χάρης) Inpendit qualemcumque his operam *G. Raphelius* ad *Matth.* cap. XII. 35. sed usus vetere Editione. *Mediceo* iure merito *Gronovius* obsecutus est, repulsa *T. Fabri* lib. I. Ep. 7. correctione. Θεὸς de sole tritissimum. *Appianus* Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυσμένου τοῦ θείου. Quae autem *Noster* de Nili auctis per aestatem aquis et earum causa, aliena sunt et saepe explosa. Lege *Aristidem* T. II. p. 341. et *Diodorum* I. 38. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἐόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulat ratio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea *Pavus*, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adiuvanda et medicanda professus, θερμῶν, quo etiam modo *Reisk.* in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eundem *Cl.* virum, damnata superiore sententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem scriptori inpingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex *Arch.* provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἐόντος, [l. 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεται) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπει.) Cui usui autem illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurium olim persuasio, cederet? Γελοῖοι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφειν τῷ ὕδατι, graviter *Philosophus*, *Meteorol.* II. 2. Sequentia ad examen vocavit *Salmasius* in *Solin.* p. 303. WESS.

CAP. XXVI. 1 seq. αἰτίας - - καὶ τὸν ἥρα ξηρὸν - εἶναι) *Reiskius* καὶ τοῦ τὸν ἥρα reponit. WESS. — Alius scriptor articulum ibi non neglecturus erat: *Herodoti* stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἐτησίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθεῖν (non τοῦ πληθεῖν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subiutelligi debet ὡς particula. S.

3. διακαίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ) In Adnotationibus Gronov. αὐτῷ Medicei sumitur ac si αὐτῷ sive ἑωυτῷ foret. Malo Aldi et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αὐτῷ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἑαυτοῦ accipiendum: sol exurit suum transitum, id est, omnia exurit qua transit. S.]

[5. καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βασις etc.) Post τοῦ οὐρανοῦ cominate incisa erat oratio, parum commode: nam cohaerent τῇ τοῦ οὐρανοῦ, qua coeli parte. Maiore etiam incommodo olim aberat distinctio post ὧρων, ut iuncta intelligerentur τῶν ὧρων καὶ τοῦ οὐρανοῦ: quo posito, Vigetus Idiotism. VIII. VII. 5. τῇ μὲν νῦν pro καὶ τῇ μὲν νῦν poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdum καὶ subaudiri. Aptā verborum interpunctione Reizius planam reddidit orationem. S.]

CAP. XXVII. 3. οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποκνέειν) Est cui οὐκ ἀποκνέειν ἐστι aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2? At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est οὐκ οἰκός ἐστι, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex. gr. II. 63 extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. Nostro adsentiuntur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius N. H. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407. quem hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. ὡς ἀρχὴν ἐγένετο) Non pugnabo, si qui τὴν ἀρχὴν elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac prorsus, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum ab initio, nexu orationis postulante. Quem quidem in modum Aeschines Socr., Isocrates, Arrianus, aliique plures: de quibus eruditi viri ad Ioannis Ev. c. VIII, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. S.]

[5. ὁ χρηματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίων) Valla, scriba sacrarum Minervae pecuniarum; rerum, loco pecuniarum, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστής idem sit ac γραμματεὺς. Sunt autem χρήματα non modo pecuniae, sed et res pretiosae cuiusque generis, ut vasa, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter aliàs. Quam in partem Larcher in priore ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés*; provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπικνύτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeunte Michaëlis in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. hieroglyphorum, i. e. sacrarum scripturarum interpretem hñc dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητὴς τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστής τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. S.]

11. τὰς δὲ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πέτρας μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γὰρ οὐκ ἐφικτὸν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Cl. Salmasius. Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε) Explicat Aristides, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δύναι ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιψηλάς τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γινόμενα, non utique alia, quam quae sunt et reapse contingunt. Cl. Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.) Qui voculam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς αἰετὸς θρίπας. Ut ἄτε, ἄτε δὲ, et ἄτε δὲ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ παιδων εἰ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram Var. Lect. Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hñc adici, nihil detrahi debuisse; sana fuisse omnia, nonnisi prava interpunctio-

ne, inde ab edit. Gronov. ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium. Οὕτω μὲν δὴ ὁ γραμματιστής, εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε, ἀπέφαινε (ὡς ἰμὶ κατανοεῖν) δῖνας τινὰς ταύτη ἐούσας ἰσχυράς καὶ παλῶροισιν· οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc. ubi δὲ particula, post οἷα, non adversativa notione, sed, ut frequentissime alibi, continuativa vel copulativa ponitur. S.

CAP. XXIX. 6. ταύτη ὣν δὴ) ταύτη ὣν δὲ legit Val-
la; quod vel absque Codd. debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. VALCK.

11. τοὺς δὲ τοῦτω γῶ τρόπῳ διακλώσας etc.) Dionysius Longinus περὶ Ῥψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὁρᾷ, inquit, ὃ ἑταίρε, ὡς παραλαβὼν σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὅψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Ἀπίξαι, iniuria in exilium abire iussum, praefert Fabri Tolliūque editus Longinus: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξῃ. WESS. — Ἀπίξαι [Gronovii] ne graecum quidem. ἀπίξαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legebantur: τὴν διακλώσας ἤξεις: et ἔπειτα --- ὁδοπορίην ποιήσεις: tum αὐτίς --- δυνάδεα ἡμέρας πλεύσεις, καὶ ἔπειτα ἴξεις. Hoc etiam mutatum ivit in ἤξεις Gronovius. VALCK. — Descriptionem istam Nostri imitatum esse Lucianum, Ver. Hist. II. 27. notavit Toup. ad Longin. l. c. S.

25. τῇ οὐνοῦ ἐστὶ Μερόη) Describitur a Diodoro I. 33. et Strabone XVII. p. 1139. [p. 790. ed. Cas.] quorum is a Cambysis matre, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: Iosephus in pari fere caussa est; et tamen ab eruditissimo viro, Phaleg. II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide Liban. in Antiochico p. 343. WESS. — Conf. Heeren, in, Ideen über die Politik . . . der alten Welt, T. II. p. 398 seqq. S.

CAP. XXX. [2. ἤξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους) De his Automolis, s. Transfugis Aegyptiis consuluisse iuvabit quae commentatus est Heeren in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis, inter Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett. T. XII. p. 48 seqq. S.]

4. Ἀσμάχ) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam, Steph. Byz. et plurium schedarum iudicium sequi libuit: fateor Stephanum non nihil discedere, sed illi dum e Nostro medicinam Hartungus fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀρχάμ Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit Reiskius, non neglectis Auxumitis et Aethiopum urbe Auxumi. Ex Hebraeorum sermone Ἀσμάχ arcessivit H. Relandus Diss. de Coptica Ling. ad David. Wilkins p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Lege et Diodor. I. 67. WESS.

10 seqq. ἢ Δάφνησι τῆσι Πηλουσίησι etc.) Vide c. 107. In Ald. et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus Fr. Iunius ad Esaiæ cap. xxx. 3. deleto, quod vocem ἄλλη excipit, δι, utique non necessario. [At percommode adiecta est haec particula: καὶ --- ἄλλη δι, atque item alia.] Daphnae, uti idem et Bochartus, in sacris Prophetarum Oraculis Taphnes, nec longe a Pelusio in Itinerario Anton. p. 163. Ceterum pro Assyriis, contra quos in Edd. praesidium ad Daphnas, fortasse consistent nonnulli; siquidem Psammetichus, Assyriorum potentiam deiecturus, Azotum Syriae obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus Arch. et Vallae accedam, et Valckenarium laudem. WESS.

11. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a Relando, Spanhemio, aliisque ostensum, Syria et Assyria, Syri et Assyrii promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen Herodotus Syrios [sive Syros] ab Assyriis distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. [certe Σύρων.] Agit enim de custodibus, quos ad Aegypti fines collocavit Psammetichus: ad Orientem Aegypto sunt obiecti Arabes et Syrii Palaestini: τῆς γὰρ Ἀραβίης καὶ παρὰ θάλασσαν Σύριοι μένουσι lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμοῦ μὲν ἢ Συρίην Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in Var. Lect. professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τε particulam post Ἀραβίων velim. S.

21. οὐκ ἔα) Vetabat, Valla. Vetat lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἔαν, Isaeo p. 80, 44. et Demostheni p. 143, 96. Sed apud Herodotum οὐκ ἔαν nusquam est imperantis, at mitibus verbis dissuadentis: hoc in loco fugitivos Psam-
Herodot. T. V.

metichus adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur: ἰδιερό τε (hoc intersero) [quae tamen particula τε non necessario requiritur] πολλά λίγων, καί σφας θεούς πατρώους ἀπολιπεῖν οὐκ εἶα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significato. Venuste Xenophon. Κυρ. Αναβ. VII. p. 240, 8. ἐπήγετο ὁ Σεύθης τὸν παῖδα, εἰ παίσκειν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἐραστὴν ἀντὶ τοῦ ἐρωμένου) οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἐκέλευε μηδὲ ἕτερον κατακαίνειν: negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret. Lib. II. Έλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἶα ναυμαχεῖν, notat dehortabatur. Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἐβάρυνε τε καὶ οὐκ εἶα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἶα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δὲ τινα) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. Reiskium non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi T. II. 601. D. WESS.

27. τούτους ἐκέλευε ἐξελόντας) Cl. Reiskius ἐξέλοντας praeoptat ex vetere ἔλω, pello: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐξελώντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξελόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. S.

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένοι μῆνες) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae causa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguus, acceperunt. Statim, auxilio Arch. et Vind. τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravum; quae et Reiskii coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si sensui non possit satisfacere, poni [hoc a Gron.] non debuerat: acrius consideranti Gronovio latere videbatur ἀλλ' ἄττα. Sed hoc aeque sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἄ

σιν frequentatum; non tamen Herodoto, semper Ionum more ἄσσα scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τὰ δὲ μὲν ἦν. Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a Cyrenaeis intellexi. Paulo post [L. 3.] Herodotea Gronov. interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e msto [perperam] inculcati. VALCK. — Quae hoc cap. de iuvenum Nasamon umitinere per deserta Libyae narrantur, interpretatus est illustravitque Heeren, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. S.

3. καὶ ἀπικέσθαι ἐς λόγους Ἐπειάρχῳ) Resecui inopportunist Medicei glossema: quisque videt, nisi si amore membrarum nimio coecutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus Codd. abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante Florentia dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell. Lipsiensia*, in spongiam abiisse. *Nasamonum* in *Lybia* sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἣ τελευτᾷ τῆς Λιβύης) Male haec tinniunt. Scripserat aut ἣ τελευτᾷ τῆς Λιβύης, quorsum tendit Ask. aut ἣ τελευτᾷ τὰ τῆς, quae Reiskii sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem censitum fuisse terminum*. Mox [l. 20.] τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, scriptoris mori et Codicum auctoritati obsecundans. Adsolet sane Africae in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατηκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεια habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπεὶ ὧν τοὺς νεηνίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [Reiskius puto] scriptis ad me litteris, εἰπεῖν ὧν, ut respondeat superioribus φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἰπὼν ὧν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπὶ atque ἐπὶ γε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta affirmant, et quae H. Stephanus de *Dialect.* p. 138. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπὶ notione postquam accipitur (qua eam Wess. accepisse videtur) ἀναπόδοτος videretur esse oratio. Itaque Vigorius, hunc locum tractans, (*Idiot. graec.* VII. 6, 4.) ἐπὶ hęc

notione particulae *ἐπεὶ*, deinde, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi *ἐπεὶ* ista notione adhiberi, emendatione opus esse Reizius cum Reiskio censuit, et ex coniectura *ἐπεὶ*, (scil. *οἱ Νασαμῶνες*) in contextu posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non *ἐπεὶ*, ut in brevi notula sub contextu nostræ perperam positum. Hermannus in Adnot. 241. ad *Vigerum*, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione causali, satis usitata, hic positam esse *ἐπεὶ* particulam, commodè per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis *Herodotus* dixerat, *regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam*: haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de Etearchi narratione, pergere, *nam iuvenes illos talem*, qualem modo ipse dixerat, *Lybiam invenisse*. Quae quidem ratio a Viro et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam *ῥῆσιν* relegens intellexisse mihi videor, particulam *ἐπεὶ* recte hic a *Wesselingio* ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodosin autem periodi in illis verbis inesse *διεξιλόνας δὲ* - - *ἰδίῳ δὲ καὶ* etc. itaque post *ἀνιμὸν* l. 28. loco maioris puncti, quod ibi posuimus, recte in superioribus editionibus minori puncto distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam *δὲ*, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. *Lexicon Polybian.* p. 125. et vide *Herodot.* I. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submittenda, quum mihi traditur secunda *Vigeri Hermanniana* editio, anno MDCCCXIII. in lucem emissa; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eundem clarissimum *Virum*, mutatâ priore sententiâ, istum *Herodoti* locum, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. S.

33. *ἄνδρας μικροὺς, μετρίων ἐλάσσονας*) *Pygmaei* sunt, prudentius, quam ποῦτάρων in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abit *Nonnosi*, qui eos in Aethiopiae finibus vidit, narratio. Sic *Photius* ex eo, Cod. III. Biblioth.

p. 8. ἐνέτυχεν γὰρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδίαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χροῖαν, ὑπὸ δὲ τρεχῶν δαδασυμένους διὰ παντός τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene Is. Vossius, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosis regionibus, ad Melam III. 8. quibus iungi possunt a Iobo Ludolfo disputata Comment. in Histor. Aethiop. p. 70. WESS.

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσην τῶν Λιβύης καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. *Mediam* autem *Africam* permeare Nilum, si districte adfirmetur, vero non erit simile. Quare Ampl. Bouherius Dissert. Herod. c. 18. p. 190. confusionem amnium, Nili, et eius cui *Niger* nomen, hic invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. WESS. — At Herodoti quidem haec fuit sententia, Nilum *mediam* e transverso permeare *Africam*, Istrumque *mediam Europam*. Priorem καὶ particulam, Wesselingii monitum secutus abiecit Reizius: quam equidem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum μέση subintelligas: μέση ἐκ Λιβύης, καὶ (μέση) μέσην τῶν Λιβύης. S.

12. Πυρήνης πόλις) Nollem dicam Laurentio a Viro Cl. inpactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes Aristoteles Meteorol. I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, *Noster* urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, Guil. Stukius ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. Πυρήνης ὄρος sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniecit esse: cui paria non facio. Herodotus ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit Glareanus et Stukius ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes *Brygen* seu *Pregen* scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem *Preginam* sive *Pryginam* adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis Dalecampius ad Plinium H. Nat. IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυρήνης χώρας Nostro obtrudat. WESS.

13. Κελτοὶ εἰσι ἔξω Ἑρακλείων σπηλῶν) Corrigunt doctissimi viri Io. Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἔσω Ἑρ. σπηλῶν, siquidem Celtae, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censi nequeant. At haec vide. Ad Calpen fixae credebantur columnae; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω σπηλῶν Ἑρακλείων Straboni I. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extrema Lusitaniae, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἑρακλείων σπηλῶν κύρωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Praeterea ἐντὸς σπηλῶν insulae contra Hispaniam in mediterraneo mari. ἔξω δὲ σπηλῶν, τὰ Γάδιαι sive Gades lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtae ad flumen Anam et Lusitaniae promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 250. B. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur Biblioth. Germ. T. XXIV. pars II. in qua Cl. Pelloutierii Responsio ad Cel. Schoepflii dubia, de situ Celtae in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

16. μέων --- διὰ πάσης Εὐρώπης) Hae quidem voces orationis Herodoteae lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendae; si vera suspicor, sic olim ad oram positae:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἰστρος ἐς θάλασσαν	μέων
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	διὰ πάσης
τῇ Ἰστροῖν Μιλησίων οἰκίσ- σι ἄποικοι	Εὐρώπης

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi μέν διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἰστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύντας οἰκίσουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) μέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίας ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesin Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [l. 12.] μέν μιν σκίζων τῇ Εὐρώπῃ. Istis, quae dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum praeterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύντας, IV. 49. exceptis nempe Cynesiis. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europae; Celtae paene ultimi: in Celtae regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, sese tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis.

VALCK. — Abiecta a Reizio verba revocavi cum Schaefero. Post Ἰστρος comma interposui, quod aberat vulgo. S.

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος; - - - κίεται) Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: Quid enim, inquit Epist. I. p. 29. ad comparationem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest? Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἰστρῷ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμίσσθαι. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδιδόι ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, μέν ἀπὸ ἰσπέρης τε καὶ ἡλίου δυσμέων. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, μέν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἰσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα. Nilum fuisse coniicit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσσην τάμενον Λιβύην: Ister μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ister τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστροντι - - οἰκίονσι: Nilus ἐκδιδόι ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: Aegypto, inquit, opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον δοκίω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (per totam Africam; ut Danubius per totam Europam:) διεξιόντα, ἐξισῶσθαι τῷ Ἰστρῷ. VALCK.

10. ἀντίον κείται) Gronovium vide, nimis argutentem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἰστροῦ ἀντίον κείται: paullo ante vero, τῆς ὁρ. Κιλικίης ἀντίον κείται.] Usus ἀντίον patrio casui iungit, quemadmodum scuti Hesiodi vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidni ἀντίον retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλεῖστα θωυμάσια ἔχει ἢ ἄλλη πᾶσα χώρα) πλεῖω θωυμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. Abresch Diluc. Thucyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positam. Similiter πρῶτος sequente ἢ particula habes IX. 27, 7. Conf. Wessel. ad VII. 16. et Hermann. Adnot. 57. ad Viger. S.

[7. τὰ πολλὰ πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. S.]

8. ἢ θεὰ τε καὶ νόμους) Quinimo ἢ θεὰ τε καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκτὶ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στήνας θαλαύσιν ἰστουργοῦντες· αἱ δὲ σύνομοι τὰ ἔω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' αἰεὶ: Sophocles Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ γ' sive ἐν τῷ γ' τῶν Βαβυλωνίων apud Schol. Soph. muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλεῖστα ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων, Diodor. Sic. I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι: quo significato semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat emendi sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliacā, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ὀνήσασθαι, positum adnotavit Harpocration: orationis ista pars superest in Scholiis ad Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. c. vi. [Animadv. in Athen. T. V. nostrae edit. p. 371.] et d'Orvillio Exercit. Deliacā p. 110. VALCK. — Cur ἔθεα, quam ἤθεα, maluerit Vir doctus, haud satis vi-

deo. *ἴθνα* videntur magis esse consuetudines singulorum; *ἴθνα*, publici magis mores. Vide IV. 95, 9. 106, 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. S.

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι) Tractavit haec ill. *Ex. Spanhemius* ad *Julian.* Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in Schol. Oed. Colon. *Sophocl.* vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλιόουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisei Aureliani.* cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. WESS.

[14. εὐμαρέη. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor.* Dialect. ion. §. 119. S.]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομῶνσι) Nihil mutuo. Κομῶνσι *Arch.* (sic enim habet, non κομῶνσι, uti *Galeus*,) librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem ξυροῦνται et ξυρῶνται venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his *Cl. Salmasius* operam, de *Coma* p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante *Cl. Dukero* in *Thucydid.* I. 6. WESS.

4. τοὺς μάλιστα ἐκνέται) A poëtis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: ἐς τοὺς μάλιστα ἐκνέται, nempe τὸ κῆδος: qui quidem genere sint proximi, atque id circo ταφῆς et κηδεσθαί. Lib. VI. c. 57. διαφέρει πατρὸς τοῦ πατρὸς περὶ, ἐς τὸν ἐκνέται ἔχιν. conf. c. 109. Ad aliquem venire dicitur pecunia vel haereditas. *Solon*: μὴ ἐπιστροπύειν ἐς ἐν ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀφθαλμῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charonda* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, ἐς ἑλκύνους καθηκούσης. Iis esse adiuncta Sacra, scribit *Cicero* de Legg. II. c. 19. ad quos patris familias morte pecunia venerit. VALCK. — Ergo ἐς τοὺς voluerat *Vir* doctus. At similiter IX. 26, 34. ἡμῶς ἐκνέσθαι, pro ἐς ἡμῶς dixit *Noster*. S.

[7 et seq. διαίρα. De victu interpretatus est *Larcher*: Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit séparé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles. Qua strictiore

notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide I. 35 extr. I. 157, 10. II. 68, 18. coll. L. 4. etc. S.]

8. ἀπὸ πυρίων) Et hoc instauravi. αὐτίων, Θισσαλίων, Σουσίων aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis, *frumenti* loco, *triticum*, et ζεῆς Hieronymi exemplo *speltam* vertissent. Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσίν.) Huc praeter Strabonem XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat Anonym. in *Pythag.* reliquiis p. 714. [ed. Gal.] τὸν παλὸν δύνει ταῖς χερσίν, τὸν οἶτον τοῖς ποσὶ, τῆνοις καλὸν, ἀλλ' αἰμὴν τὸ ἐναντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum πηλὸν. et οἶνον πατεῖν *Hybriæ* ap. *Athen.* XV. pag. 696. A. hic forsitan per πηλὸν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nusquam ita vocat *Herodotus*, secundum quem vitibus etiam caruit *Aegyptus*: vid. *Celeberr. Wesseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 19. VALCK.

15 seq. εἴματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.) Hinc in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in *Col.* vs. 331. corrigendus est *Nymphodorus*: ταῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, ταῖς δὲ ἓν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἰ. π. τοῖς δὲ ἓν. Huc *Sesostris* ista dicitur in usum introduxisse, ὑποκαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθελύνεσθαι: δ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσεῖν φασίν. *Lydi.* cum a *Cyro* defecissent, κλέυει σφίνας, inquit *Croesus* apud *Herod.* I. 155. κλεῖνας - ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι: quod *Polyaenus* dixit στολὴν γυναικείαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De *Cyro* *Lydisque* narrata transtulit in *Xerxen* et *Babylonios* *Plutarch.* T. II. p. 173. c. De *Aegyptiis* conf. *Herod.* II. 81. VALCK.

23. διφασίοις δὲ γράμμασι χρίονται) De *Aegyptiorum* litteris docte et prudenter Cl. *Warburton* *Divin. Legat. Mosi* lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive *Hieroglyphicis*, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam δημοτικοῖς, quas populares et currentes adpellare licebit. Memini aestate superiore in cimeliarchio *Auriaci* Principis, monstrante *Hemsterhusio*, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris obpleta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Comes *Caylus*

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adpersis praeclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor suasorque sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. εἴματα δὲ λίνεα φορέουσι) *Lineas vestes Herodotum videri dicere non modo quae ex lino, sed quae ex gossypio vel bysso confectae erant, iam ad l. 195. 1. monuimus. Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gravissimae, ait Plinius lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. Poluc. VII. 75. et Forsterum de Bysso veterum p. 85. laudatum Heerenio in Ideen etc. T. I. p. 137. S.]*

6. τὰ τε αἰδοῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit Huëtius, Vir Cl. in Origen. ad Genes. p. 16. et in Homil. V. in Jerem. p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, C. V. Vonckius, vir Ampliss. Obs. Miscell. cap. 1. p. 60. Caussam ritus, quam Noster adfert, ridiculam ait Guiliel. Jameson, Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. Fateor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? *Philonem Iud. de Circumcis. p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Iudaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et Synesius Encom. Calvit. pag. 70. v. cum Petavii observatis. WESS. — Conf. Michaëlis, Mosaisches Recht, T. IV. §. 186. et Meiners, De Circumcisionis origine et caussis, in Commentatt. Soc. Reg. Goetting. T. XIV. pag. 211 seq. S.*

13. λούνται δὲ δις τῆς ἡμέρας) Valla interdiu ter, quasi tripliciter. Mihi istud, modo scripti Codd. addicerent, non displiceret. Vide hoc Porphyrii ex Chaeremone, Abst. An. IV. 7. τρις δὲ τῆς ἡμέρας ἀπιδύοντο ψυχρῶ, ἀπὸ τοῦ κρύου, καὶ πρὸ ἀρίστου, καὶ πρὸς ὕπνον. Quae et Mediceo et aberranti Arch. auctoritatem conciliant. Porro ἐσθῆτα βαλάν Aldi et Arch. [l. 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — Vulgatum λαβεῖν primus dedit H. Steph. ex codice puto msto. S.

19. ἀδεται -- αἰνος ἀμείλιχος) Eum in modum c. 60. At

c. 77. usum Aegyptiis οἴνου ἐκ κριθῶν sive vini ex hordeo largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post *Psammetichi* aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de *Isid.* et *Osir.* c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, οἶνον οἱ μὲν οὐδ' ὄλωσ, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγεύοντο, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musam* III. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpari adservantem ad *Achillem Tat.* lib. II. p. 67. WESS.

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corrigebat Φρύγουσι, frigunt, vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἔφοντες δατίονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiatur: passim ἔφειν et Φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν crudas edere indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero niterentur, οὔτε Φρύγοντες οὔτε ἔφοντες dare. At veritas deest. Τρώγειν de crudis olim placuit unice: testantur τρωκτὰ et τρώξιμα, quae ὡμα ἰσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτιῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὀρώνας ἀνέχισθαι φασιν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass.* πατίονται alius erit locus. [Vide Adn. ad c. 66, 8.] Nunc notemus eorumdem τῶν εἰς ἑστὶ ἀρχιέρως [L. 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem *Vir Celeb.* addere *Dionem Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρως, τῷ ἀρχιέρῳ, τὸν ἀρχιέρων sese probarunt. Lege *Cl. Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. WESS.

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τούτου εἵνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε) Non expedit hanc consecutionem: *Boves mares Epaphi* censentur: *Epaphus* non alius ac *Apis* II. 133. III. 28.; propterea hunc in modum boves explorant. Haecine consequens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. *Aegyptii rufos boves τοὺς πορφύρεους* tantummodo inmolabant, usi prius examine pilorum superstitiosissimo, ὥστε καὶ μίαν ἔχῃ τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, αὐτοὺς ἡγείσθαι, ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrantur, testantibus *Plutarch.* *Isid.* et *Osir.* p. 363. B. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. Pauw planissima fore censebat omnia, modo βούς τοὺς ἱερμενοὺς, nigros boves, refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione bubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor. Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut voce aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse τοὺς δὲ καθαροὺς βούς τοὺς ἱερεῖας etc. et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum Porphyrius Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hic magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui καθαροὶ essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an καθαρὸς sit et immolari Epapho bos possit, exploretur. S.

4. ἐπεὶ οὕτως) ἐννοῦσαν ex Arch. scripsissem, nisi Pass. dedisset commodius, quod et in Abreschii coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. Reiskio, post pauca εἰ καὶ θάρη τῶν etc. [L. 7.] convertenti in εἰ κατορῆ τὶ τῶν, num conspiciat horum quidpiam, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad ἴδναι intellige ex praecedentibus ὁ δοκιμάζων, nempe τῶν τις ἰσίων, ut max deinde ait. S.

[8. ἐν ἄλλῳ λόγῳ potest significare in alio harum Historiarum libro: sed et simpliciter, in alia narrationis parte. Id, de quo hic agitur, habes lib. III. c. 28. S.]

11. γῆν σημαντιδα ἐπιπλάσας) Contendit P. Victorius Variar. XIV. 4. hanc σημαντιδα cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. creta Asiatica. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? Plutarchus τοὺς σφραγιστάς τῶν ἱερῶν et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et Clar. Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. p. 410. talia Nostro contribuens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ αἶνον) Torsit ἐπ' αὐτοῦ Cl. Reiskium, non perspicientem, quid hoc loco velit: substituit ἔπειτα δὲ παῦροι αἶνον, aut κύαθεν, ἡντὲν,

νασμών, σπειδὴν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. *Corn. Pauw* ἔπειτα et ἐκ' αὐτοῦ visum fuit ἐκ παραλλήλου idem esse, ac dein, post hoc, statim. Equidem postea, deinde Latinorum, et αὐθις, αὖ pulere recordor, ἐκ' αὐτοῦ itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione Gronoviana [αὐτοῦ ad βωμὸν referente] adquiescens. Recepi praeterea [L. 6.] καταρτῶμενοι, libris et indole sermonis requirentibus. Consentit *Plutarchus* Isid. et Osirid. c. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit *Spencerus*, *Leg. Hebraeor. Dissert. VIII. p. 1466. WESS.*

CAP. XL. 5. Ἐπὶ πρηνεστεύσει τῇ Ἰσι etc.) Induxit haec *Medicei* imperio *Gronovius*; ego vero, plurium *Codd.* iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum *Cl. impulerit*, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat *Herodoteum* esse βῶν, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque *Parisienses* scripti atque alii hoc non habent loco: arguet, bis sine causa idem dici, repetique brevi intervallo *προηστυύσαντες* δὲ, θύουσι. Atqui de Aegyptiorum circumcisione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis ἐξ ὧν εἶλον, pro instauratis aequae firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat *Noster*, maximam sedeam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot mssorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut κατιύωται obdormierunt redderet, adegerit. An καθειδωνται invenit? Quod si reperit, eautione utique fuerat opus. *WESS.* — Insignem speciem habere scripturam eam, quam *Vir* praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere *Scriptoris* oratio. S.

[5 et seq. κοιλίην μὲν κεινὴν πᾶσαν ἐξ ὧν εἶλον. Vide *Var. Lect.* Plana sententia: totum abdomen exenterant, (intestina omnia ex alvo eximunt,) viscera vero in corpore relinquunt. Cur vero cum *Schneidero* (in *Lex. crit. Graecae linguae*, voc. Κοιλία) ventriculum simul cum intestinis exenter-

tum hęc intelligamus, caussam equidem video nullam. S.]

15. ἐπειὶν δὲ ἀποτύλῃνται) Obversabantur ista docto nūgatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter *Lucianea* retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἐκάστου ἔτιος, καὶ θρηνηνοῦσι - - - ἐπειὶν δὲ ἀποτύλῃνται καὶ ἀποκλαύσωνται. Optime *Hesych.* Herodoteum Ἀποτύλῃνται interpretatur, παύσωνται τοῦ τύλῃσθαι: ubi plangere desierint, *Leopard.* VII. Em. cap. 12. qui *Lucianea* quoque comparavit. Ut in his τύλῃσθαι et ἀποτύλῃσθαι, sic II. 73. πικρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα ἐπειὶν δὲ ἀποπειρηθῇ. Dantur huius generis plura: Ἀποφοιτᾶν *Eustathius* interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. *Clariss. Piersoni* Anim. in *Mœrid.* Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud *Diogen. Laërt.* X. 6. VALCK.

CAP. XLII. 2. τὰς δὲ θηλέας οὐ σφί ἐξέσσι θύειν) *Porphyrus* Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti caussa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπεχειρήσαν θύσαι καὶ ἔθυσαν αὐν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύεσθαι, *Athanasius* Histor. Arianor. ad Monach. cap. 56. p. 378. *Isidis simulacrum* bubulis cornibus dabit *Plutarch.* Isid. et Osir. c. 19., et *Nostri* imitator *Libanius*, ἡ γὰρ δὴ Ἴσις, τὸ βούκερων ἄγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον, Antiochici p. 353. WESS.

15. ἡ καὶ ἀμφοτέρω ὑπερέχοντα) Potuisset ὑπερέχοντας, structura vulgatiore. At *Gronovium* consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, ταῦτα γινώμενα, c. 66, 15.] *Antigonus Caryst.* Hist. Mirab. c. 23. οἶον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βούν ἂν κατορύξῃς - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχειν etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ὅσοι μὲν δὴ - - ἱδρυνται) Fortasse scribendum ὅσοις μὲν δὴ Διὸς Θηβαίος ἱδρυται ἱρόν: et paulo inferiorius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μένδητος ἔκτρηται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepenumero coniungit *Herodotus*, qui c. 44. εἰρόμηναι, ait, ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφί τὸ ἱρόν ἱδρυται. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἱδρυνται ac ἱδρυμένοι ἔχουσι, sive ἱδρύκασσι ἑαυτοῖς: pro quo ἱδρυάμενοι ἔκτρηται dicit c. 44, 21. Cf. ad I. 180, 11. *Ridicule Larcher* Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter. Thébéen. S.

2. Διός Θηβαίος) Rediit Iovi solemnitas titulus, quae I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἰδρυνται ἱερὸν in *Vallae* Latinis *templum incolunt*, verius *sacrum sive aedem constituunt*, [potius *constitutum habent.*] ut c. 41. 44. et *Diodor. Sic.* I. 15. Rediit quoque Ὀσίριος, cui *Med. Ionicam* formam, hic inconsulte detractam, reddidit II. 157. WESS.

14. πρᾶχισθαί τε τὴν κεφαλὴν) Paſi hoc possum, si tamen opera levi fieret προσχίσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et Cl. Reiskii opinatio. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a Sam. Bocharto Hierozoic. P. 1. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κριοπροσώπου nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in *Luciani Astrol.* c. 8. et *Proclo* in *Timaeum* p. 30. WESS.

19. Φωνὴν -- νομίζοντες) Adridere posset Φωνῇ, ob IV. 117. Φωνῇ -- νομίζονσι Σκυδικῇ. Sed illud aequè probum. Sic I. 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νομίσασιν. Alia hoc de genere *Portus* subpeditabit, quibus ex *Dione Cassio*, si quae necessitas, magna foret accessio. In *Cononis Narrat.* 44. δὲ τὴν αἰχμαλῶτον γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο mutatūm ivit *Th. Galeus*, non citra iniuriam. WESS.

21. Ἀμμὸν γὰρ Αἰγύπτιος etc.) Verius videtur *Eustathii* hoc ex loco Ἀμμὸν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita Aegyptii. *Plutarch.* Is. et Osir. c. 9. ἴδιον παρ' Αἰγυπτίους ὄνομα τοῦ Διός εἶναι Ἀμμὸν. ὃ παραγόντες ἡμεῖς Ἀμμωνεα λέγομεν. Hinc ex lapide inter Epigrammata *Muratorii* Th. Inscript. pag. 73. ΜΕΓΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ, quamquam AMMT in *Rich. Pocockii* Antiq. Inscript. pag. 30. Convenit Ἰμων *Amun*, et Ἰμων *Hamon*, *Ierem.* xlv. 25. *Ezech.* xxx. 15. Vide doctissimi *Iablonskii* Pantheon Aegypt. lib. II. 2. et Aegyptiorum mysticas has fabellas docte explanatas advertes. WESS.

27. τύπτονται -- τὸν κριόν) Arietem verberant, *Laurentius*. Ex usu verbi, plangunt, semet verberant oportuerat. *Lucianus* Dea Syr. c. 6. καὶ μνήμη τοῦ πάθους τύπτονται τε ἑκάστου ἴτος. Poëta in *Hephaestione* pag. 34. καττύπτεσθε κόμαι, καὶ καττύπτεσθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura *Gronovius*, admixtis tamen alienis, infra c. 61. WESS.

[28. ἐν ἱερῇ θήκῃ, sacrâ urnâ reddidit *Valla*. Nos, sacro in loculo, ut *Gronov.* Rectius futurum erat sacro in sepulcro. Est enim *Herodoto* θήκη conditorium, sive camera in

qua pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16, 28 seq. S.]

CAP. XLIII. 8. εἰ δὲ δὴ καὶ τόδε) Haud scio an sit εἰ δὲ deterius. Lucian. Astrol. c. 4. εἰ δὲ καὶ οὐνόματα αὐτοῖσι πίθεσθαι: quod sollicitatum a viris doctis nollem. Noster III. 39. εἰ δὲ δὴ καὶ Λεσβίους -- εἶλε: et V. 95. Adde Gronov. in I. 18. Aliter Aldus et ceteri pingunt, e quibus δὴ restituo; Medic. et hic Arch. illi se infestum prae-buit, sicuti et III. 15. placatior alibi. Aeliani Var. XIV. 38. πολλά καὶ ἄλλα οἶδα, εἰ δὲ τοῖς καὶ τόδε paullo diversius abit. WESS. — In Var. Lect. monere debueram, εἰ δὲ, non εἰ δὲ hic Wesselingium e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum Reiz. et Schaefer. εἰ δὲ correxi. Sic enim constanter adsuevit Noster: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiecta δὲ particulā; quam et h. l. si quis revocatam cupit, quod Schaeferus fecit, haud invito patiar; nonnumquam vero etiam absque δὲ, ut I. 74, 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. S.

17. ὥς ἔλπομαι τι) Correxerat vir eruditus in *Miscell. Lipsiens.* ὥς πέπυσμαι τι, quod merito in litteris ad me spernit. ἡ ἐμὴ αἴψη amplius est quam ἔλπομαι, et sententiam rationibus nixam exprimit, sicuti λόγος αἴψη, quod sanior ratio persuadet, III. 45. IV. 127. et in Platonis *Critone* p. 48. c., *Arriano*, *Imp. Antonino*, atque aliis. Lege *Uptoni* Adnotationes in *Afriani* Dissert. lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et *Abreschii* Dilucid. Thucyd. pag. 385. WESS.

20. ἀρχαῖός ἐστι θεός Αἰγυπτίων Ἡρακλῆς) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci *Herculis* titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum *Nilo genitus* tradebatur, *Cicerone* doctore, *Nat. Deor.* III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit *Hercules*. Legendus est *Cl. Iablonskii* Praefat. *Panth.* sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. WESS.

[22 seq. ἐστὶ τι ἐκ τῶν ὀκτὼ θεῶν οἱ δωδεκά θεοὶ ἐγίνοντο) Aliena prorsus erat *Vallae* interpretatio: ex quo *Herculem* *Herodot. T. V.*

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Voluerat ille, puto, debuerat certe, ex duodecim diis, qui octo fuerant. *tyrro* cum Gronovio exstiterunt reddidi, quod et *Wess.* tenuerat. Commodius *H. Steph.* in ora versionis Laurentianae: ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim, quorum unum *Herculem* censent. Quam versionem probans *Iablonski* in *Proleg. Panthei Aegypt.* pag. LXIV. et LXXIII. ut octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tempore adiecti fuerint quatuor alii. *Larcherus*, contra auctoris mentem: *il est du nombre de ces douze Dieux, qui sont nés des huit Dieux. S.*

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit, quid patrocinii *μαράγδος* ex *Athenaei* III. 14. [pag. 94. b.] auferre queat, sed locuples esse dubito. *Noster* vulgatum, nullo mastorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige in nostra *Var. Lect.* ubi perperam II. 41.] Stat et pro eodem *Cl. Wasse* in *Thucyd.* IV. 13. Latinos *Zmaragdum* maluisse, cognitissimum est, quo de *Ian. Brouckhusius* in *Propert.* II. 13, 43., et ab eo cumulatim citati. *Μάγδος*, quod continuo [l. 7.] succedit, insolentius videtur: hinc *T. Fabri* *μεγάλης*, a *Gronovio* castigatum: indidem *Reiskii* *μεγα φῶς*, non magno utique molimine. Ego in *Laurentii* et *Porti* partes eo; nam *Gronoviana* explicatio minime se probat. *WESS.* — Nempe adverbialiter pro *μεγάλης* positum *μεγας* *Portus* censuit: quod utique insolentius. Quod ad *Reiskii* spectat coniecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri φ et θ literas. Cuius confusionis in *Athenaeo* exempla nonnulla observare memini: alia duo *Schaeferus* adnotavit, unum in *Notis ad Gregor. Dialect.* pag. 525. alterum in *Indic. Graec.* in eundem librum, p. 929. Vide etiam *Wesselingii* *Adnot.* ad II. 48, 7. et *Var. Lect.* I. 58, 4. De *smaragdina*, quam *Noster* dicit, columna consuli possunt quae *Larcherus* ad h. l. adnotavit. S.

12. τρυφάσια καὶ διοχλία) Fuit *Tyrus* post *Sidonem* *μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις*, in *Strabon.* XVI. pag. 1097. et, illo longe potiore, *Esaia* *Propheta* c. XXIII. 7. *Negari* tamen haud potest, nimium priscam hinc perhiberi; quod praeter alios egregius *Vatis* eius explanator *Camp. Vitranga* condocfecit. Fieri potest, ut *Nostrum*, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim *Vignolius* Chronol. lib. IV. 1. p. 33. *τημῶσιν καὶ χίλια* rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. *ἰππονομίην ἔχοντος Θεσίου εἶναι*) De abundante verbo *εἶναι* vide ad I. 153, 19. notata. S.]

17. *πάντε γενεῇσι*) *δέκα γενεῇσι* corrigit *Maussacus* ad *Harpocr.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euseb.* p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι ἰ (id est *δέκα*) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci *γενεῇ* subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. *γενεῇσι πάντε πρότερον γενομένην*, et IV. 147. VALCK.

Ibid. *πάντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερα*) Et haec exercuerunt eruditorum studia. *Maussacum* sannā *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb.* Chron. p. 37. a Thaso et Cadmo plus quinque generationibus ad Herculem abiisse; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in *Θάσος* conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli *πάντε*. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* *δέκα γενεῇσι* nimium videtur: addit enim in seriem maiorum Herculis Belum, cuius ratio hic nulla. Beli filio Aegypto aequales fuerunt Cadmus et Thasus: ab Aegypto ad Herculem octo numerantur descendentes in *Stephani* *Θάσος*, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, H'. δὲ γενεαῖς Ἑρακλέους καὶ Θάσος παλαιότερος h. e. octo vero generationibus Hercule antiquior Thasus est. Mutavit fa-teor *Berkelius* posuitque *δέκα*, quod scriptus liber ἰ. δὲ γενεαῖς praeferret: at offendit eundem ad lapidem; ad quem *Maussacus*. Iam generationum ordo et numerus in Herculem usque cum constet, adstipulor *Ampl. Bouherio* Diss. *Herodot.* c. II. p. 128. *ἑκτὼ γενεῇσι* reponenti. Discrepant; neque nego, *ἑκτὼ* et *πάντε* scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare H'. olim scriptum fuisse, idque successu temporis in Π'. (i. e. *πάντε*) mutatum: sed scriptura Π. pro *πάντε* vetustior est, quam illa qua ἡ. octonarium numerum indicat: satisque notum, H. olim *ἑκτὼν* significasse. Lar-

cherus, cuius et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol. Herodoti* consuli potest, vulgatam scripturam πέντε defendit. S.

23. ὡς ἥρωι ἱναγίζουσι) Sugillat *Plutarchus* de Malign. *Herodoti* p. 857. v. cavillandi studio abreptus. Herculem, *Amphitryonis* filium, Heroum olim ritu ac superstitione Graecos devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicata est. Non repeto quae illi adscripta sunt. WESS. — Conf. *Gregor. dialect. ion.* §. 109. ibique *Koen.* S.

CAP. XLV. 11. χωρίς ὕων) Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse Aegyptiis sues immolare; et tamen rerum Aegypti peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit ὕων: ut nullas mactasse pecudes dicantur praeter oves, boves mares vitulosque, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes Thebano οἶων ἀπεχόμενοι αἶγας θύουσι, *Mendesii* contra, αἰγῶν ἀπεχόμενοι, δὲ θύουσι, uti scribit c. 42. Sed sues abominati vulgo ne tangebant quidem Aegyptii, c. 47. uno tantum festo die Lunae, ὅς θύσαντες, παρίονται τῶν κρεῶν ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσάιατο. Rem adfirmant *Plutarch.* de Is. et Osir. §. 8. et *Aelianus* Hist. An. X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoxo*, qui citatus ibidem φησὶ Φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὕων μὴ θύειν αὐτάς. Aegyptiorum ad Graeca comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. F. Οὐκ ἰσθίεις οὐδ' ἐγὼ οὐ γ' ἤδομαι Μάλιστα τούτοις. Graecis excipiendi Cretenses, secundum *Agathoclem*, ὅς τῶν κρεῶν οὐ δαίσαντο, *Athen.* IX. pag. 376. A. Qui populi praeter Aegyptios sues aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. *Celeberr. Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* dixi, οἶων hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habere deprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valckenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de ovibus agebatur, c. 42, 3. et 9. pro οἶων in hoc codice perspicue οἶων scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est οἶων.

cum acuto accentu super vocali ι : calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam ν literam, quae in reliquarum literarum serie non expressa est. Vulgatum vero $\nu\omega\nu$, ut Reiz et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9-11. leguntur. S.

13. $\kappa\omega\varsigma\ \delta\acute{\nu}\ \alpha\upsilon\tau\omicron\iota\varsigma\ \alpha\acute{\nu}\theta\rho\omega\pi\omicron\upsilon\varsigma\ \theta\upsilon\sigma\iota\epsilon\nu$;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inopia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. *Manethonem*, *Plutarchum*, *Porphyrum* testes; adiungo *Seleucum*, cuius liber ab *Athenaeo* IV. 21. p. 172. $\pi\epsilon\rho\iota\ \tau\eta\varsigma\ \pi\alpha\rho'\ \text{Αἰγυπτίου}\ \text{Ἀνθρωποθυσίας}$, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante *Nostri* aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia *Iablonskius* *Panth.* III. 3. pag. 75. Ἔόντα , [l. 14.] quo modo et *mstus Baroccianus*, teste *Wasse*, ex *Arch.* locum inpetravit. WESS.

17. $\epsilon\upsilon\mu\epsilon\nu\epsilon\iota\alpha\ \epsilon\iota\eta$) Voluit-ne *Arch.* et *Vind.* $\epsilon\upsilon\mu\epsilon\nu\epsilon\iota\alpha$, uti $\epsilon\upsilon\sigma\tau\omicron\mu\alpha$ et alia hoc de genere? *Heliodori* similis formula *Aeth.* IX. p. 424. $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron\ \tau\epsilon\ \kappa\alpha\iota\ \eta\mu\acute{\iota}\nu\ \epsilon\upsilon\mu\epsilon\nu\epsilon\iota\alpha\ \mu\acute{\epsilon}\nu\ \epsilon\iota\eta\ \tau\omega\acute{\nu}\ \epsilon\iota\sigma\eta\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\nu$, $\tau\alpha\ \mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{\alpha}\tau\epsilon\rho\alpha\ \delta\epsilon\ \alpha\acute{\rho}\eta\eta\tau\omega\ \sigma\iota\gamma\eta\ \tau\epsilon\tau\iota\mu\acute{\eta}\sigma\theta\omega$. WESS.

CAP. XLVI. 6. $\alpha\gamma\alpha\lambda\mu\alpha\tau\omicron\pi\omicron\iota\varsigma$ possessionem, unde *Medic.* opera exciderant, recipierant. $\Gamma\lambda\upsilon\phi\epsilon\nu$ et $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\nu$ [l. 5.] artis sunt diversae; nec memini sub $\zeta\omega\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omicron\iota\varsigma$ quoscunque opifices ad effigies parandas comprehendi. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [Gronov.] accedo. WESS.

9. $\omicron\upsilon\ \mu\omicron\iota\ \eta\delta\iota\omicron\nu\ \epsilon\iota\sigma\tau\iota\ \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\nu$) Ionicam *Herodoti* formam loquendi aliquoties adhibuerunt *Aelianus* et veterum castigatissimus imitator *Aristides*. In huius T. I. p. 20. $\tau\eta\nu\ \theta\epsilon\omega\nu\ \mu\acute{\alpha}\chi\eta\nu\ \omicron\upsilon\chi\ \eta\delta\iota\omicron\nu\ \epsilon\iota\mu\omicron\iota\ \gamma\omicron\upsilon\nu\ \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\nu$, S. *Iebb.* $\omicron\upsilon\ \mu\acute{\alpha}\chi\iota\omicron\nu$ scribendum suspicabatur; ego contra $\omicron\upsilon\chi\ \eta\delta\iota\omicron\nu$ etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. $\epsilon\iota\mu\omicron\iota\ \mu\acute{\epsilon}\nu\ \omicron\upsilon\chi\ \epsilon\upsilon\pi\rho\epsilon\pi\acute{\epsilon}\sigma\tau\epsilon\rho\acute{\omicron}\nu\ \epsilon\iota\sigma\tau\iota\ \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\nu$, mutuatus etiam est ab *Herodoto*, in cuius legitur proximo cap. 47. Io. *Stobaeus* egregiam praebet *Heracleti* sententiam, p. 48, 13. $\alpha\acute{\nu}\theta\rho\omega\pi\omicron\iota\varsigma\ \gamma\acute{\iota}\gamma\mu\epsilon\tau\theta\alpha\iota\ \delta\iota\kappa\acute{\alpha}\sigma\tau\alpha\ \theta\acute{\epsilon}\lambda\omicron\upsilon\sigma\iota\nu$, $\omicron\upsilon\chi\ \alpha\mu\epsilon\iota\nu\omicron\nu$. Verum $\omicron\upsilon\chi\ \alpha\mu\epsilon\iota\nu\omicron\nu$, $\omicron\upsilon\ \lambda\acute{\omega}\nu$, $\omicron\upsilon\ \chi\epsilon\iota\rho\omicron\nu$, $\omicron\upsilon\ \kappa\acute{\alpha}\kappa\iota\omicron\nu$, multo magis frequentantur. VALCK.

11 seq. $\kappa\alpha\iota\ \tau\omicron\upsilon\tau\omega\nu\ \omicron\iota\ \alpha\iota\pi\acute{\omicron}\lambda\omicron\iota\ \epsilon\tau\epsilon$.) Si $\epsilon\upsilon\nu\epsilon\iota\alpha$ in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. *Caprarios* po-

tiore loco censebant, ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quae subduntur, *ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλιστα etc.* spectant-ne eundem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique *ἐκ δὲ τούτων εἰς* non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo *Θμουῖτων τράγος*. [conf. *Wess.* ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. *Θμουῖς*.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis Mendesium tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretum inconsiderantiam *Cl. de Pauw.* τῷ Μενδησίῳ νομῶ [L. 14.] ex *Arch.* legitimus est, venitque in opinionem *Gronovii*. *WESS.*

[*Vallae* versionem: *Et inter Mendesios caprarii praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime, tenuerat Gronovius; quasi quae continuo dein de ingenti luctu memorantur, ad mortuum caprarium spectarent, non ad hircum quem singulari religione Mendesii colebant. Contra quos recte Wesselingius monuit, ἐκ δὲ τούτων ad τοὺς αἰγας fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere ἕνεκα τούτων, id equidem nec necessarium iudico, et omnino praepositioni ἕνεκα in ista ῥήσει non esse locum arbitror. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν Poëta dixerit? Odyss. ε'. 247. et 269. alibique. Pleonasmum illum, si quis est, non magis *Herodotus*, quam *Homerus*, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζονας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, hos (scil. τοὺς ἑρσυνας) maiore in honore habent caprarii; an, horum (nempe τῶν αἰγῶν, caprarum hircorumque) pastores maiore sunt in honore. Nunc, quamquam, sicut μνήμην τινὸς ἔχειν, et ὄρεν ἔχειν τινός, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit τιμὴν τινὸς ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e latina nostra versione priorem illam interpretationem, et in graeco contextu L. 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, punctum minus repositum velim; ut intelligatur, ἐκ δὲ τούτων (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem ἐκ τῶν ἱερῶν) εἰς μάλιστα τιμὰς ἔχει, et ex hoc genere unus*

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, maiore in honore esse caprarios, bene congruat id quod cap. seq. de subulcis scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista *ἡνσι* haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: *Mendesii colunt omne genus caprinum: magis autem colunt mares quam foeminas: horum - - - maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus.* Suspiciari utique licebat, eo loco, ubi nunc *οἱ αἰπόλοι* leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci; et ex quo genere denique delectus fuisset ille unus, qui maxime omnium colebatur. Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. Schaefer, quum pro *οἱ αἰπόλοι* (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri,) *οἱ κόλοι* non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in *Herodoti* graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem *Borheckium* habuit: quam novationem silentio praeterire in *Var. Lect.* non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is Schaeferus ipse est, sive ab alio viro docto accepit) *Theocriteum* illud ex *Eidyll.* VIII. 51. *ἦ δ' ὃ κόλε, καὶ λέγει etc.* ubi graecus Scholiastes consentiente *Hesychio* monuit, *κόλον* dici hircum cornua non habentem; quod genus latino sermone similiter *mutilum* dicitur. Adiicit Scholiastes, *ἢ μικρόν*: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne *μακρόν* scripserit, quomodo apud *Hesych.* legitur, *Κόλον, μέγαν τράγον κέρατα οὐκ ἔχοντα*: docuitque etiam *Eustath.* ad *Iliad.* p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.) *κόλον* a nonnullis subinde *μέγαν* intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere *mutilum* (*τὸ κόλον*) pluris olim aestimatum fuisse. *Plinius* lib. VIII. cap. 50. sect. 76. *Non omnibus (capris) cornua. - - Mutilus laetis maior ubertas. - - Mutilum in utroque sexu utilius.* Et de maribus, id est hircis, diserte *Columella*, lib. VII. c. 3. Si (in ea quam habitamus regione) *clementior hiems, mutilum probabimus marem.* Est praeterea *κόλος* etiam peculiare genus animantis, de quo consuli possunt quae partim a *Casaub.* partim a nobis, ad *Athenaei* lib. V. p. 200. f. notata sunt: (*Animadv.* in *Athen.* T. III. p. 113.) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. S.]

15. ὁ Πάν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.) Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infutiantur, praeterque ceteros Iablonskius Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec Plutarchi Is. et Osir. c. 73. οἶόν ἐστιν Ἰβίς - - καὶ αὐτὸς ὁ Ἄπις· οὕτω δὲ γὰρ τὸν ἐν Μένδῃ τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesius usquam Apis. Unum adpello Herodotum. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad Diodorum, et conduxit conplura vir excellenti eruditione S. Bochartus P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et Iablonsk. loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud Clementis Alex. Protrept. p. 27. de libidinoso love: ἐν ἐπιμύησιν γυναικῶν, οὐχ ἦττον ἢ αἰγῶν ὁ Θιμουῖτων τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus Mendesius: huius proprium fuit, uti Iovis, in foeminas insanire. WESS.

[17. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ἀπέχετο, haud satis in liquido. Vallae versionem, in ostentationem hominum pervenit, cum Gronovio tenuit Wess. Contra H. Stephanus monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro ostento hic accipiant. Iablonski, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, huiusque rei videndae hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam equidem expressi, praeivere Portus et Larcher. S.]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοις) Articulum eieci, msstis obsecundans. Euripides Suppl. 926. Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες - - αὐτοῖς τιθήνῃσι. Sophocles Aiac. 26. ἰφθαρμίναις - - εὐρίσκομεν - - αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. Noster III. 126. ἀποκτείναντες δέ μιν, ἠφάνισεν αὐτῷ ἴππῳ. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer Davisium in Maximum Tyr. Diss. VII. p. 520. Medicei Passioneique ἀπ' ὧν ἵβανψε egregie nitet. WESS.

4. οἱ συβῶται, ἰόντες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praebent interiectam: οἱ συβῶται, καὶ ἰόντες Αἰγυπτίῳ ἔγγενες, tametsi sint indigenae, ἐς ἰρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐτέρχονται μόνον πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καίπερ, et apud Herod. VII. 46. αἱ συμφοραὶ - - καὶ βραχὺν ἰόντα, μακρὸν δολέειν εἶναι ποιῶσι, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et *ουβῶραι* Herodoto lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, [scil. eam ob operam cuius Noster meminit cap. 14 extr.] Eudoxus tradidit apud Aelian. de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοὺς ἔστιν αὖς Cl. Reiskius, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, *Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque, sues immolatos fuisse.* [Scil. in lat. vers. quam et Gron. et Wess. tenuit, nude positum erat *per tempus plenilunii.*] Adiungere potuisset Plutarchi et Aeliani testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἀπαξ τοῦ ἔτους ὅν: ille Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἀπαξ ὅν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατισθίοντες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla [l. 15.] θυσίῳ -- τῶν ὧν τῇ Σελήνῃ πλείοναι, nulla Bacchi habita ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. de Pauw opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. *Lunae* unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et Aelianus solam nominavit. WESS.

[14. εὐπρεπέστερος. Vide Valckenarii Adnot. ad c. 46, 9. S.]

[16. ἐπειὶν θύσῃ, nempe τις, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad I. 132, 5. S.]

22. ὅπ' ἀσθενείας βίον στατρίνας) Aldinum βίους τε τινὰς H. Stephanus in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit βασιούς, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθενείαν. Nostri usu morbum esse, ἀσθενείαν βίον egestatem et victus tenuitatem, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictionis genus. Στατρίνας ὅς posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. A. οἱ μὲν Cyziceni ἠγόρευον βοὸς μεταίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ στατρίνην πλάσαντες τῷ βομῷ κατέστησαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, St. Berglero indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent, ex farina fictum immolasse adnotavit etiam Suidas in Ἐβδομος βοῦς. S.

CAP. XLVIII. 2. τῆς ὀγτῆς τῇ δεκάτῃ) Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. — Gronovius, in eandem fere cum Valla sententiam, in festi conviviali coena: qua in versione nihil mutavit Wess. per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero *Larcherus*, à l'heure du repas. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram, primo festi die, quod eodem redit. Vide *Hesych.* et *Suidam* in Ἀπαρρούγια: et confer ad *Athen.* IV. 171. d. notata, *Animadv.* T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo *Hesychii* editore Δορπία in Δόρπια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in *Philyllii* versiculo apud *Athen.* scripturam δορπία poscit, et apud *Polluc.* VI. 102. eodem modo scribitur, adiaci etiam *Herodoti* hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam δόρπια, quae et apud *Suidam* et alio loco apud *Hesych.* occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. S.

δ. πλὴν χοίρων) *Larga Gronovii* dissertatio choros tuetur, porcis depulsis. Sunt sane in Atticorum Dionysiis chori cognitissimi, unde color *Medicei* scripturae. Ubi tamen omnia perpendo. *Aldinum* et aliorum *Codd.* πλὴν χοίρων aequius melius opinor. Porcorum in Lunae et Bacchi sacris iterata praecessit mentio: additur, alia *Aegyptiorum Dionysia* a Graecorum Bacchanalibus vix differre, eademque videri, πλὴν χοίρων. Quae belle procedunt. Reliqui tamen *Mediceum*, ne illi infestior, quod nolim, habeat: *Passioneus* consentit. *WESS.* — *Wesselingii* auctoritatem secutus *Larcherus*, postlimio porcos hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in Notis ad h. l. subiiciens: les chœurs n'étoient pas en usage dans les fêtes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus. Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χοίρων hic legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum *Reiz.* et *Schaeff.* χοίρων tenui, quum quod apud Graecos non minus quam apud Aegyptios immolare Baccho solitos porcos reperio: (*Schol.* ad *Aristoph. Ran.* 341. cum Notis *Spanh.*) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χοίρων h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hic agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

lectorum oculis subieci. Quod autem ait [l. 4.] τὴν ἄλλην ὄρην, non sunt alia Aegyptiorum Dionysia, sed reliqua eiusdem festi sollemnia. S.

7. ἀγάλματα νυρόσπαστα) Gemina his Luciane Dea Syr. c. 16. καλούνται δὲ τὰδε νυρόσπαστα: quae quidem nervis cum moverentur, ea propter νῦον [nutans] τὸ αἰδοῖον. Scio Corn. de Pauw σῦον maluisse, Reiskium νύοντα τὸ αἰδ., quibus carere licet. Gronovium consule in huius Musae c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νῦον τὸ αἰδοῖον, ubi νύοντος τοῦ αἰδοῖου desiderare quispiam potuerat.] et Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii aevum, quo protervus iuvenis, in sacram Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur: καὶ ἕτερος δὲ μετὰ Φαλαῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλληνας κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθὺς ἐκπορεύθη, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ ὁμολογίας errore describentis: [conf. Adnot. ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleustem p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembinā, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima φαλλοφορίας vestigia, de quibus Cel. de la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἱζηγησάμενος τοῦ Διονύσου τὸ τι οὖνομα καὶ τὴν θυσίην) Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam nomina deorum (conf. c. 50, 1.) ab Aegyptiis accepisse tradat; quum tamen graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. S.]

16. ὁμότεροφα γὰρ ἂν ἦν τοῖσι Ἕλλησι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. de la Barre Hist. Acad. Inscript. T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut ratiocinium cohaereat, subnectens: coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem ait esse; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ὁμότεροφα γὰρ ἂν ἦν. Velle scriptorem, Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutuatos: neque enim Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed unum eum ipsis exstitissent quasi congeniti. Sic ille. Ego vero deaidero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem, nec

fero conmutatam verborum explanationem, nedum *ὁμότροφα*. Recte dixeris *ὁμότροφα ἀνθρώποις θηρία*, sicuti II. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive *ὁμοῦ τρεφόμενα* apud Xenophontem: de cerimonia credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. Reiskius, excidisse ante haec sciscens, οὐδὲ λαβεῖν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἑλλήνας: nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; *ὁμοίότροπα γὰρ ἂν ἦν*. Quae mihi negare videntur, quod Herodotus saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum *ὁμότροπα* leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses ἥθια τε *ὁμότροπα*, quae cum reliquis Graecis communia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque *ὁμότροποι* in Theophrasti Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: negat Herodotus casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse. Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, Οὐ γὰρ δὴ συμπερίειν γε φήσω τὰ τε ἐν Αἰγύπτῳ ποιούμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖς Ἑλλήσι *ὁμότροπα* γὰρ ἦν etc. his latinis Valla reddiderat: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta. Ad quae H. Stephanus adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra ferent: sunt enim [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, pro forent enim] uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta. Denique Gronovius hanc versionem edidit, quam et Wesseling. tenuit, et in Adnot. explanatum ivit: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta. In eandem fere cum Gron. et Wess. sententiam eundem locum Larcherus his verbis expressit: Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Brunkium, Wyttenbachium, datas quæsisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promptu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπίπτειν interpretatio, *casu fortuito quadrare vel congruere*, ita ut hoc praesertim urgeatur de fortuito casu (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrociniū videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare, consentire, congruere*, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniuncta *casus fortuiti* notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter *negare, congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos*, quandoquidem paulo ante (c. 48. l. 5.) diserte dixerat, *paene omnibus rebus similem apud utrosque hunc cultum esse*. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore συμπίπτειν dixisset, sed in praesenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνέγγοντο. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut συμπίπτειν dicantur res quae simul, eodem tempore accidunt vel existunt: ubi interdum quidem adiicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35, 6. VIII. 152, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: *Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore existisse ortumque cepisse Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos. Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμοτέρως*

πα, reliquis moribus consentanea, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότεροφα (ut olim Academicus Parisiensis *De la Barre* voluit, cum quo *Corayus* apud *Larcherum* consentit) scripsisse *Herodotum*; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότεροφα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπεσίειν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ πως ἐσταγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότεροφα, non illius ὁμότεροφα. Quare in lat. nostra versione, loco illorum verborum, reliquis Graecorum moribus institutisque conformia, rectius haec ponentur, origini gentis coaeva, aut si qua sunt alia in eandem sententiam commodiora. De animalibus dici ὁμότεροφα posse consentit *Wesselingius*, et qui ei suffragatur *Larcherus*; de caerimoniis dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promptu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de animalibus aut hominibus dicitur, verum etiam de rebus quibusdam, v. c. σύντροφος διαίτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines consueti sunt, ξυντροφους νόσους vel ξυντροφικα κακὰ *Thucydides* dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότεροφα dicuntur instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva. S.]

19. Μελάμπος τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec *Diodoro* observata suspicor I. 97. *Melampodem* tamen in Aegyptum deducenti. De *Nicephoro*, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματικὸς καὶ ἱεροφάντης *Melampus*, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. S.]

7. τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοις) Sic iuncta procedere debent. *Gronovius* copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [L. 9.] distracta voce, quod et *Reiskio* libuit. *Neptunum* vero *Afrorum* habet IV. 188. atque hinc *Eustath.* in *Homer.* p. 1386, 38. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίσασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντες. Vide *Abreschii* *Dilucid.* *Thucyd.* p. 493. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθίων νενομίσασιν, quod idem valet ac παρελάβομεν] De *Mercurii* Graecorum obscœnius excitata

et improbiore natura Kühnium vide in Pausaniae lib. IV. 26. p. 518. [cf. Cic. Nat. Deor. III. 22.] Est autem Nostrī plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. Iablonskii lib. V. 5. Iam cur ἥδη τηλικαῦτα [l. 7.] acrius multo quam δὴ τηλικαῦτα sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis Medicei. Auctor ipsemet Aldinum modo, modo illud maluit, sicuti alii. Inspice l. 63. VI. 53. Sophoclem Oed. Colon. vs. 436. Procopium B. Vandal. II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἥδη. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde Athenienses in Hellenum numero censi; quod falsum. Sin ἥδη, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in Hellenum numero sint habiti; id quod ipse Scriptor noster tradidit lib. I. c. 57. S.

12. τοὶ περ Ἀθηναίοισι) Hoc melius. Confer. I. 57. In Samothracum mysteriis ex Pelasgorum sermone Mercurius Κασμίλον titulo censebatur, quod scholia ad Apoll. Rh. I. 917. testantur. Mox [l. 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LIII. 6. ὅτι κόσμῳ θύντες τὰ πάντα) Putes haec Clementi Alex. in mente fuisse, cum fine Stromat. primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θύσιν εἴηται, καὶ τὰξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque Protrept. p. 22. derivationem Platonis Cratyl. p. 397. amplectitur. Prisci illi θεὸς ex [θύω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τίθει καὶ ποιῶν Eustathio in Hom. p. 1148. [Iliad. p. 1202, 8. ed. Bas.] eandem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et Etymologi fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [l. 2.] deposita sunt, πάντα πρότερον ἔθον, Laurentius verterat in deorum invocatione omnia immolabant, secutusque ex parte Gronov. est. Palmerius vero, quid sibi vult ea versio? num etiam stercus et feces diis immolabant? Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque primi omnium sacrificavere. Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. S.

[7 et seqq. ἱπείτεν δὲ, χρόνον πολλὰ διεξελθόντος, etc.) Benedictus, in Actis Philol. Lips. saepius iam citatis, p. 287. tenens ἱπείτε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπὶ ὧν ἐχρη-

στηριάζοντο (l. 13.) particulam ἐπεὶ cum ista ἐπεὶ τε initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὴ μαντήιον -- -- μούνον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum ἐπύθοντο post ὕστερον πολλῶ (l. 9.) ex librarii interpretatione esse ortum; verba enim ista, Διενύσου δι' ὕστερον πολλῶ, simul ex antecedente ἐπύθοντο pendere. S.]

14. εἰ ἀνέλωνται) Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatum corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλονται (sive, εἰ ἀνελόιστο) τὰ οὐνόματ' ἀπὸ τῶν βασιβάρων ἦγοντα num in usum reciperent sciscitantibus, responsum fuit χρείσθαι. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικηθῶσι, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. — At hic quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53, 4 seq. ibidemque rursus l. 10 seq. tum I. 75, 5. Quod vero pro χρείσθαι, [l. 15.] χρείσθαι corrigit Valck. luhens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit Herodoto) libri consentiunt omnes. S.

CAP. LIII. 3. μέγρι οὐ πρῶην -- ὡς εἰπεῖν λόγῳ) Recte dederat Valla: ignoratum est [rectius tamen hoc Gron. ignorarunt, scil. Graeci] nisi nuper atque heri, ut sic dicam. Quod his [ab eodem Gronov.] substitutum est, ut vere dicam, congruit Thucydideo εἰς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet Thucyd. ὡς εἰπεῖν: idem est Herodoteum ὡς εἰπεῖν λόγῳ, et Luciani Timon. c. 8. οὕτως μὲν εἰπεῖν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ut ita dicam. Hoc quum in Epist. ad Hebr. VII. 9. legeretur, exemplorum congresserunt affatim. Utramque Herodoti formulam iunxit Plato de Legib. III. p. 677. D. ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρῶην γεγονότα. Nuspian in ista paene proverbiali formula, de qua Gataker. egit ad M. Antonin. X. 7. reperietur πρῶην, quod hic perperam a Gronovio positum Wesselingius Vir Clar. iam monuerat ad Diodor. T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. μέγρι οὐ πρῶην τε καὶ χθὲς) Magni facio Medic. et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi Gronovii sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar πρῶην τε καὶ χθὲς, quod Athenagoras hic reperit et tot mssstis ratum habent. Dedi ex Demosthene et Diodoro ad eum scripto-

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo Iosephi adv. Apion. I. 2. *παρὰ τοῖς Ἕλλησι πάντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρῶν, ὡς ἀνέπει τις, εὐρήσεις γεγονότα*: tum II. 2. de Pythagora, *οὐκ ἔχθες καὶ πρῶν γεγονότος*: et c. 15. *ὡς ἔχθες δὴ καὶ πρῶν*: porro Libanium T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. *τετρακοσίσι ἔτεσι*) Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae iudicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwello Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo *ἑπτακόσι* *ἔτεσι* *τετρακοσία* *ἔτεσι* *δύο*. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo inmutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse *ἡλικίην ἑπτακοσίσι ἔτεσι* — *πρεσβυτέρους*, septingentis annis mea aetate superiores esse. Addit talia; si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri Codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. [Vide Var. Lect.] Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad Herodotum auctorem referri, suo loco monstrabitur. S.

6. *οἱ ποιήσαντες Θεογονίαν Ἕλλησι*) Inventores Theogoniae antea Graecis ignotae, Homerum et Hesiodum fuisse, si significarit, aut erroris aut reus erit inprudentialae. Uterque poëta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem Io. Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad vs. 211. At alia verborum sententia Herod. T. V.

εία; indicant, primos versibus descripsisse atque ornasse. Simile *Diogenis Laërt.* Praef. §. 3. de Musaeo, ποιῆσαι δὲ Θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον. h. e. scriptis versibus exposuisse. Memini magnum nostra aetate virum aliter *Diogenem* explicuisse, de quo *Miscell. Obs.* Amstel. Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musae III. 38. καὶ ὁρθῶς μοι δοκεῖ Πίνδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud *Sophoclis*, Περιμνήσ ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δὲ οὐκ ἠπίστασθαι, in *Athenaei* XIII. p. 604. D. quem quoque vide XIV. p. 627. D. et animadversionem *Casauboni*, tum *Platonem* in *Lyside* p. 205. A. et de *Rep.* II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, Laudat. *Busirid.* p. 229. *Ed. Steph.* [T. II. p. 408. *ed. Auger.*] *WESS.* — Locum istum obiter attingens *WOLFII* in *Prolegom.* ad *Homer.* p. LIV. rationem, ait, fefellisse *Herodotum* in sententia de *Homero* et *Hesiodo*, primis conditoribus theogoniae Graecae. „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, „οὗτοι εἰσι οἱ ποιήσαντες Θεογονίην Ἕλλησι, sic accipit, ut illi „duo primi versibus exposuisse theogoniam, non condidisse „dicantur. Sane ita ponitur ποιῆν; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si ποιῆν significat versibus exponere, carmine complecti; quid tandem impedit quo minus verbo adiiciatur nomen in dandi casu positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poeta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere eum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut *Scriptori* haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, *Homerum* *Hesiodumque*, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitasseque. S.

8 seqq. οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι etc. „Quod poëtas, qui antiquiores habebantur, *Hesiodo* et *Homero* seniores vixisse contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poëtas, qui theogoniam attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur; ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuatur, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poëtas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poëta subactō et tractato sermone *carmina Homerica et Hesiodica* elaborarentur; et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina, partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione majorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit disertiusque exposuit; *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros." HEYNE in *Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52.* inter *Commentationes Soc. Reg. Goetting.* per annum MDCCCLXXIX. p. 132 et seq. — Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum*, quum *primos Hesiodum et Homerum Theogoniam Graecis condidisse* ait. S.

[10 seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.) Frequentes notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae e vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. S.]

CAP. LIV. 1. τοῦ τε ἐν Ἑλλήσιν) In praepositionis absentia singularis est *Mediceus*. [quem secutus *Gronov.* abiicit ἐν ante Ἑλλήσιν.] Supra c. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖς Σαμοθρίκῃ μυστηρίοις. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σάμῳ ἐννομεῖ τῶ πατρὸς ξυγγενίῃ *Euripid.* *Iph. Taur.* 524. et

vs. 538. ἄλλως λέειτ' ἔγχευεν Αὐλίδι, quod utique ἔγχευ' ἐν Αὐλίδι commodum fuerat. *Sophocles Trachin.* 176. ὡς --- αὐδῆσαι ποτε Δωδώνι. *Plato Menex.* p. 245. τὰ τρώπαια τὰ τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμίῃ καὶ Πλαταιαῖς. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiret mssorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit *Philostratus* exemplo, *Heroic.* II. p. 694. quum de Ulysse διαφυγόντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκεῖ πάθη, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὕστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim *Nepotus* Ulyssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit in praecedentis verbi terminatio. Hoc *Herodoti* loco vincunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [l. 3.] *Θηβέων* recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱρηίας ἐκ *Θηβαίων*) Quia supra scribit c. 35. ἱράται μὲν οὐδεμίῃ οὔτε ἔρτενος θεοῦ οὔτε θελήνης ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασίων: non ἱρηίας, sacerdotes, illas fuisse censeo, sed sacras, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱράς ἐκ *Θηβέων* ἐξαχθῆναι. Cap. 66. legitur, εἰ ἀληθῶς οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱράς γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπολεύσασαν ἐν *Θηβῇσι* ἱρὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱράς sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν scribit *Auctor* libri de Syria Dea c. 43. istius generis ἱεροδούλους *Strabo* vocat ἱερὰ σώματα VI. p. 418. n. [p. 272. c. ed. Cas.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ *Θηβέων τῶν Αἰγυπτίων*) Dialecticatio ut hoc admitterem, perpulit. Πασίων, ἀλλέων, ἀρπασθειῶν, ne alia advocem, praesidio sunt. Theo, detracta Ionica forma, ὅτι παρθέναι τινὲς ἐκ *Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων* ἦσαν ἱέρειαι, ubi *Nostri* praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refingenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπαυμένας) ἀναπαυμένας *Aristophanis* et *Hesychii* auctoritate servavisse, nisi *Eustathius*, quem magni, quando ex usu est, vir Celeb. aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. ἀνδάξασθαι φωνῇ ἀνθρωπίνῃ) Io. Iac. *Wetstenius* ad secundam *Petri Apostoli* c. 2, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπίνῃ, si omnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. Belle *Pass.* et *Ask.* pro quo *Gronov.* ad. c. 57. prudenter. WESS.

11. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱερίαι). Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido conmonstrant. *Strabo* autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γυναικες, in mulierum numero consensuens. Unde sumserit mares istos prophetas, an ex ὑποφωτῶν *Homeri* voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros *Gronovius* Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

12. Προμηνεῖα) Graece non dicitur προμηνής, sed πρεμυμένης et πρεμυμένηα: scripserat fortasse, Πρεμυμένη vel Πρεμυμένηα. Benevolam nomen illud designaret. VALCK. — Προμηνεῖα *Eustathii* patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „Eustathium patronum“ scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen *Eustathius* in *Odyss.* p. 545, 14. In eadem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis causae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμηνεῖα, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adiectivum προμηνής, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non reperiatur. S.

CAP. LVI. 4. δοκίει ἐμοὶ ἡ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμην ἔχω et δοκίει ἐμοὶ eiusdem paene potestatis, nec concinne componuntur. Scripti Codd. in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit *Reiskius*. Formulam eiusque usum illustant *Reitzius* ad *Lucian.* Astrolog. c. 9. et *Abreschius* Diluc. Thueyd. p. 5. Quod sequitur [l. 5.] de parte Graeciae, olim Pelasgia, ratum ex *Homero* et certum ponit *Thucydides* I. 3. WESS. — At non partem Graeciae ait olim Pelasgiam fuisse nominatam, sed universam Graeciam; eiusque partem fuisse Thesprotiam. S.

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur πρὸς τὴν εἰς Θεσπρωτοὺς δουλεύουσα· ἔπειτα αὐτῇ ἰδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῶ εὔπεφυκυῖη Διὸς ἱερὸν ὥσπερ ἦν οἰκὸς, ἀμφοτερολίευσσάν ἐν Θήβῃσι ἱερὸν Διὸς, ἔνθα αὖν ἀπύκειτο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν: vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eius colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφοτέρωθεν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφοτέρωθεν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφοτέρωθεν legeretur, quod cum Valckenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πεφυκνύη offensus, ἐκεῖ πεφυκ. legendum coniecit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditasque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πεφυκνύη significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δυνάμει transponantur: nec enim video quid impediat quod minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de Dodonaeo oraculo consuluisse iuvabit quae commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. S.

9. ἔθθα ἀπένετο) ἔθθα mutari haud debuerat. [quod a Gron. inconsulte factum.] Aliud est ἐθάδε, et hic incongruum. WESS.

12. ἐν Λιβύῃ πενήσθαι) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίον κατηγήσατο: [at vide modo II. 49, 7-9.] hinc autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus fuisse venditam ut in Libyen abduceretur: hoc vero saepe dicitur Herodoto ἐς Λιβύην πενήσθαι vel πηλῆναι. Herod. VIII. 105. παῖδας — ἐπώλει ἐς Σάρδεις τε καὶ Ἐφέσον. Demosth. p. 708, 25. πρᾶξεις εἰς Αἰνυάδα. Ob locum Lucae Act. vii. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. T. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 252, 32. ἐς Λακεδαιμόνα γραμματα πεμφθέντα ἐύλωσαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro *Diogenis Laërt.* I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκέρυξεν εἰς Κερκύραν, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut sapientius εἰς legitur, ubi commodius εἰν videri poterat; sic et subinde εἰν, ubi εἰς malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud *Thucyd.* VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστελούντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. S.

CAP. LVII. 1. Πελεϊάδες δέ μοι δοκίουν κληθῆναι etc.) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae πελειάδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, *Bochartii*, *Gronovii*, *Triglandii*, aliorumque suspensiones et coniecturas, nondum in expedito versatur. *Valckenarium* ad *Tragici Phoeniss.* vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi *Valckenar.* monuit, cum his conferenda sunt *Scholia vet.* ad *Sophocl. Trachin.* 175. (169. ed. Br.) ubi pro πολλοὺς, quod vulgo legebatur, ex *Hesychio* (in Πελείους) corrigendum esse πελίοις iam olim *Sallier* in *Actis Acad. Inscript.* T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a *Brunckio* receptum est. A quibus parum abludit quod ad *Virgilii Ecl.* IX. 13. *Servius* adnotavit, *Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici.* S.

3. εἰδοκτεον δὲ σφί δμοια ἔρσισι φθέγγεσθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promptu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores *Grammaticos* ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἰδοκτε niti queat: neque non intelligo, ὁμοίως probum multis videri. Ostendit *Cl. Hemsterhusius* utriusque usurpandi morem ad *Luciani Somn.* c. 2., adseruitque Ionibus ὁμοια τοῖς etc. Edidit *Aldus* III. 35. ὁμοια τοῖς πρώτοις: mutavit *H. Stephanus*; et sic tamen eiusdem *Musae* c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὁμοῖα h. l. lubentem me accepturum, in *Var. Lect.* significavi. S.

11. Ἐστὶ δὲ καὶ τῶν ἱεῶν ἡ μαντικὴ etc.) Sic ex *Florentino* vir *Clariss.*, divinandi per sacerdotes rationem intelligens; cuius explicationi pugnat cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκίεται ἡ τέχνη sive divinatio. Alii ἱεῶν sive ἱεῶν de victimarum extis interpretantur, et ad *haruspicinam* referunt: ἱεῶν non aliud esse ac ἱεῶν, sicuti χήνεα et βάνα, de

ansérum boumque carne, quae aliis *χρήσια*, *βόεια*: haec *Corn. de Pauw* et *Reiskii* opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱερῶν μαντικὴ divinatio in templis, quae et responsis et signis absolvebatur, placet. *WESS.* — *Vallae* interpretationem, divinandi in templis ratio, restituit *Wess.* quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum. Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, in templis; et, hoc si voluisset, in ἱεροῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἱερὰ hic intelligi fortasse sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis, ut hoc *Herodotus* dixerit, in pluribus aliis sacris ritibus divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At cursus, hoc si in animo habuisset, non tam ἔστι δὲ, sed ἔστι ὧν (vel δὴ) καὶ — ἡ μαντικὴ dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de Dodonaeo oraculo dicta sunt, utique et ipsa ad μαντικὴν pertinent. Quod vero ait, ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱερῶν ἡ μαντικὴ, perspicue significare videtur, nunc de alio quodam μαντικῆς genere agi. Atqui hoc aliud genus, est divinandi ratio per victimas. Et, quo graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum *Pavio* *Reiskioque* scripturam ἱερῶν probemus, statuamusque ἱερῶν pro ἱερῶν vel ἱερῶν dici; quum praesertim nusquam alibi ἱερῶν vel ἱερῶν, sed constanter ἱερῶν dicat *Herodotus*. At nimirum τὰ ἱερὰ frequenter Nostro idem, ac τὰ ἱερῶν, valent; suntque victimae quae immolantur. Sic θύσαι τὰ ἱερὰ, I. 59; 6. VIII. 54, 5. et alibi, est mactare victimas. II. 40, 1. ἡ ἐξέλιψις τῶν ἱερῶν, est exenteratio victimarum, ubi conf. l. 14. et 16. Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus propitia aut contra fuisse τὰ ἱερὰ, V. 44 extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex μαντεύεσθαι dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἱεροῖσι χρηστηριάζεσθαι, est ex victimis responsa dei petere. Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱερῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱερῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus divinandi rationem ex victimis; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit *Herodotus*. S.

CAP. LVIII. 1. προσαγωγὰς explicat *Groheovius* et ad *Pauli* *Epist.* ad Roman. 5, 2. et *Ephes.* 2, 18. docti in-

terpretes. WESS. — Oblationes intelligebat Gronov. provocans ad Aristoph. Av. 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem *adductiones* posuit, quas tenuit Wess. Hesychio προταγωγή est προσέλευσις, recte: accessio, nempe ad deorum aras, supplicatio. S.

CAP. LIX. 3. ἐξ Βούβαστιν πόλιν) Stephan. Byz. Βούβαστος, πόλις Αιγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστίην φησι, διὰ τοῦ ἱ. Quae Ethnicographi cum Gronovio non laterent, vicit Medicei spectatissima, uti fertur, fides, ut ἐξ Βούβαστων obtrudi posset. Bubastis, exemplo Nostri II. 67. et 137. dicitur Pomp. Melae; aliis Bubastus, Βούβαστος. Mox [l. 6.] ex Arch. Vind. Pass. ἐν μέσῳ τῷ Δέλτῳ non omnino absurdum. Μέσον τὸ Δέλτα scripsit supra c. 17. Ceterum templi Isidis, quod olim in urbe Busiride, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a Sicardo, curioso ex Iesuitarum familia peregrinatore, in Novis Memor. Legationum eius ad Orientem Societatis T. II. p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπὶ τὴν κομίζονται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet Galeus κομίζονται, ignotum Herodoto verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat nave vehi vel deferri, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae Galeo obversabantur, Aegyptiorum κομισίας attigit vir Magnus ad Diodor. Sic. T. I. p. 177. VALCK.

8. ἐν χρίματι τὴν βάρη τῇ γῇ) Placet Arch. ἐν χρίματι, quem ille in modum III. 86. et Aldus IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐν χρίπτειν, χρίματι recentioris: quae causa perpetuae in Edd. et scriptis discordiae. In Sophoclis Elect. 901. Μὴ ποῦ τις ἡμῶν ἐν χρίματι τῇ βροτῶν: at vs. 723. ἔχρηματ' αὐτὸν σύριγγα, ubi mssti veterem sequuntur morem. Bacchylides in Eclog. Phys. Stob. p. 11. ἀλλ' ἐν χρίματι νέφος ἄλλοι, ubi schedae, teste Grotio, ἐν χρίματι. Mitto alia, et harum cupediarum amatores ad Cl. Ruhnkenium in Timaei Lexic. p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et Eustachium ad Erotian. in hoc verbo amando. WESS. — Conf. Var. Lect. ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud Sophocl. video quidem in edit. Lond. ad Electr. 904. ἐν χρίματι citatum ex ed. Ald. et ad vs. 723. ἐν χρίματ' ex cod. Baroc. ms. Sed utroque loco Brunkius id verbum in-

σέρτα μ literā edidit, nulla e mssis suis dissensione in Notis prolata. Apud Stobaeum, pro olim edito ἐπεχρίπτε Heeren T. I. P. 1. p. 168. ἐπιχρίμπτι ex mssis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. ibid. p. 167. S.

CAP. LXI. [2. εἴρηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. S.]

5. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in *Athenag.* Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contribuendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Gronovio egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id ipsum quod usitatus Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, quemnam inflictis sibi verberibus lugeant. Scripti tamen Codices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, cui se verberent, sive, in cuiusnam Dei honorem; cum vicinis illud conspiraret, ἐς Σαῖν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι ἐς Ἡλιούπολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. Herodoti locum IV. c. 34. ad Pausaniae I. p. 104. verba docte contulit Leopardus X. Em. cap. 24. στεφανοῦσθαι τῷ θεῷ dixit Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 304, 26. πηλοῦνται τῷ θεῷ Aristid. T. I. p. 543. Achilles τὰς κόμας Πατρόκλῳ τμηθεύσας Philostr. Vit. Apoll. VII. c. 56. Vid. T. Hemsterh. in Add. ad Luciani p. 850. et F. L. Abresch in Diluc. Thucyd. p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu Gronovius; in patiente verbi potestate imprudentior: agentem, et formae quae media dici adsolet, requirit, indicante d'Orvillio ad Chariton. III. p. 347. Codex Bodleianus, sicuti Cl. Wasse testificatur in Indic. Thucyd. voc. Ὀστια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται praeferrebat, quorsum Vind. et Arch. scriptura ducere videtur: nec absona eius sententia. Bardesanes in Praep. Euang. Eusebii p. 279. n. ἐν τῇ Συρίᾳ --- ἀπικόπτοντο πολλοὶ τῇ Πείᾳ: in honorem Opis sibi virilia amputabant. Equidem in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτεσθαι τινα, plangere aliquem; sic et τύπτεσθαι cum quarto casu construere Noster amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De deo, quem nominare nefas ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibi not. S.

CAP. LXII. 2. λύχνα καίονσι) Si Grammaticos, quos [in Var. Lect.] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα, tanquam rarum et insigne, advertes. Glossae San-Germansenses: λύχνα οὐδετέρως Ἡρόδοτος B., Εὐριπίδης Κύκλωπι (vs. 512.) Est ex Ionum consuetudine. Schol. Apoll. Rhod. III.

137. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τοῦς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δέ-
φρα: quibus non dissimilia Critici in Nicandri Theriac.
vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud Themistium
et Procopium, studiosos Nostri, saepe. Mox [l. 4.] ἔμπλεα
στίατοι [loco ἀλός] καὶ ἐλαίου, plena partim adipe, partim
oleo coniecit Reiskius, quod sal ad lampades nihil faciat:
cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus
salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis
et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulo-
rum fundum peteret, oleo supernatante. Vide Plin. H. N.
XXXI. 7. WESS.

6. οὐνομα κίεται λυχνοκαίη) Habuit haec ante oculos The-
mistius principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod
Hemsterhusium, docto Oratori egregie opitulante, in Pol-
luc. X. 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum ac-
censiones Iosephus, Apioni insultans et aliis suae gen-
tis osoribus, λύχνοι γὰρ οὐδέπω - - ἐωράκασιν, οἱ τὰς τοσαύ-
τας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, contr. Apion.
II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem
et Deorum aliis hunc habebant honorem in Achillis Tatii
Amorib. pag. 277. WESS.

CAP. LXIII. 4. εὐτ' ἂν δὲ γίνηται καταφερῆς etc.)
Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante.
Is. Vossius, V. Cl., adscripserat codici suo καταφερῆς, ne-
scio an motus Hesychii καταφερῆς, κάτω φερόμενος. Novandi
caussa urgens non est. Καταφερῆς gaudet eadem notione.
Dionysius Halicarn. T. II. p. 187. καὶ καταφερῆς ἡ φύσις τῆς
λίξεως, ὥσπερ κατὰ πρηνεῖς φερόμενα χωρίου σώματα, translata
quidem, sed manifesta declivitatis sententia. Polybius II.
68. εἰς τὸ τὴν θυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γινέ-
σθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga. Ali-
bi, sicuti et Appianus, χωρία καταφερῆ III. 55., nec stabili
scriptura. WESS.

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges:
ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἔτερα etc. Et in lat. vers. scri-
bes fuste et horum quisque. Respondent enim ἔχοντες ξύλα
καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορύνας ἔχοντες. S.]

9. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἰὸν ἐν νηΐ μικρῇ ξυλίνῳ) Unde Valla ac-
ceperit ligneum simulacrum, dicere non habeo. Optime eum
Gronovius in ordinem revocavit; dudum etiam ante G.

Cuperus in Harpocrate p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex Diodoro I. 97. atque aliis. WESS.

19. οὐ μὲν τοι γε οἱ τε) Una de particulis orationi nocet, sic tollenda, ut scribatur: οὐ μὲντοι οἱ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi Herodoteus: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μὲντοι οἱ γε Λυδοὶ δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81, 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat Thucydides. VALCK. — Scilicet non modo οὐ μὲν τοι γε, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μὲντοι γε οἱ τε Αἰγύπτ. dabant *Ald.* et alii edd. Quum in id, quod *Wess.* edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum haud satis attente inspexisse Gronov. S.

CAP. LXIV. 3. ἀπότροφον γενόμενον) Haec et vicina pervertit Valla, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse. In his Editorum culpa perperam scribitur ματρὶ et ματρός. Ἀπότροφον Hesychius recte reddidit μακρὰν τετραμμένον. De commercio familiari, sive colloquio, frequentatur συμμιξαι. Apud Herod. VIII. 79. Aristides adversarium Themistoclem ἐγκαλέετο θείων αὐτῷ συμμιξαι: recte Valla, colloquendi gratia. [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] Xenoph. Ἑλλ. III. pag. 283, 37. συμμιξας τῷ Δερκυλλίδῃ. Demosth. p. 234. §. 282. συνεμίξαμεν τῷ Προξένῳ. In Aristoph. Ἑκκλ. vs. 512. Οὐδὲμιᾶ γὰρ δεινότερα σου συμμιξας οἶδα γυναικί: sic scribendum ante *Davensium* vidit T. Faber. Suspisor tamen et hic in ambiguo ludere voluisse Herodotum; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse colloquio: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐς λόγους ἐλθεῖν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναικί ἐν ἱερείῳ, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἐσελθεῖν vel ἐλθεῖν παρὰ τὴν μητέρα, cum Gronovio, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et Herodotea quidem diligentissime ad pag. 130, 5. VALCK.

Ibid. ἀπότροφον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. Ἀπότροφος non est nutrimentis depul-

sus, quomodo Latina Gronovii; sed *procul a parentibus educatus*; uti Portus bene. Hesychius Ἀπότροφος, μακρὰν τετραμμένος. Plutarcho propterea T. II. p. 973. n. luscinae, nidis ereptae atque in caveis altae, ἀπότροφοι τῶν μητέρων: Aristoteli, quem Chaeronensis advocat, ἀν ἀπότροφα γίνονται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur viriliter impulsus, multoque peius ob Medic. abesse posse decernitur. Suidas ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. adultus. Denique τῇ μητρὶ συμμῖξαι colloquium requirit matris; coitum nunquam. De Xerxe, ἐθέλων σφι συμμῖξαι, desiderans cum illis colloqui, VIII. 67. et Aristide c. 79. θείων αὐτῷ συμμῖξαι, colloquium eius cupiens. Plura Valckenarius. Quibus quidem, uti aequum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γινόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον etc. uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta. WESS.

11. μηδὲ ἀλούτους) Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐκώλυσαν, μηδ' εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς ἀλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. n. venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

[14 seq. μίσγονται ἐν ἱεροῖσι) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχευόμενα, ait, ἐν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τεμένεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, in ipsis deorum aedibus ait, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱεροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερόν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et praeter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Graecis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscoenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱεροῦ (ut refert idem Noter, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. S.]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατὰπερ etc.) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas commixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Iur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici

nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceres: καὶ τὸ Φαγεῖν τι, καὶ προσελθὲν ἀπὸ λέχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβληται ἐπὶ τὰ θηρία ὥστε δεινὸν ἀποβλέπειν· tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μὴτε συγγινόμενα, μὴτε γεννώμενα -- ἐν τοῖς ἱεροῖς μιαίνειν τὸ θεῖον, in Plutarchi Stoicor. Repugnant. p. 1044 sqq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [l. 18.] ὀρνίθων τέλεια [loco vulgati γένεια] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, Eustathium uti adeant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεια in catervis sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud Eustathium quidem, de diversis vocabuli τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρνίθων τέλεια, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum Schaefero receptam velim. S.

18. ὀρνίθων γένεια) Τέλεια, quod in Codd. scriptis invenere Galeus et Wasseus, (vid. ad Thucyd. p. 151.) vix a correctoribus exspectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [alii, puto, voluit] ubi vulgantur ὀρνίθων γένεια, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνείται τὰ ἱερά) Non, pro sacris habentur, ut vertit Valla, verum significarent ista, consecrata sunt templa, quod hinc alienissimum est: vid. Observ. Miscell. III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἴνεκεν ἀνείται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. Herodotum tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνείται vel ἀνείται ἱερά εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab Herodoto, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν studiosissimo. De rebus consecratis vel consecrandis satis vulgata sunt ἀνείναι vel ἀνείσθαι: rarius illud Xenophontis de amabili suo secessu Scyllunteo: ὁ χώρος ἀνείται ἱερὸς εἶναι: in Socrat. Epist. XIX. ad Aeschinem fortasse scripta, quem multo maioris faciebat Xenophon, quam Plato. VALCK.

Ibid. ἀνείραι τὰ ἱερά) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱερά fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in Casauboni notis ad Sueton. Caes. c. 81. Aegyptiorum ritus dabit Diodorus I. 83.; Nostri vestigia premens. Ἀγκυκαίη, [l. 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. WESS. — Quod ait τὰ ἱερά, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens πάντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν πάντα intelligatur, aut τὰ ἱερά intelligantur eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt, aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἱερά in graecis nostris delendum comma, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύντροφα etc. non tamquam absoluta per se ἥσις accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt, (ut feles, et canes) sed et quae libere vagantur. Caeterum eum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino Diodor. Sic. lib. I. c. 83. et seq. S.

21. δὲ δ' ἀν' ἱβὶν ἡ ἱερὰ etc.) Eadem Diodorus, sed vulturis loco felem nominans. Accipitrem seu vulturem Iones olim ἱερὰ sonabant, [ut nos ex msto edidimus,] quemadmodum saepe poeta princeps. Eustathius Iliad. N'. p. 920, 44. τὸ δὲ ἱερὰ, Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱεράξ δασύνεται. Neque dubito de Herodoto: scribae minuta huiusmodi negligunt, et qui msstos comparant, non semper acutum cernunt. Cicero I. Nat. D. cap. 29. Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegypto: quibus paria Quaest. Tuscul. V. 27. cum Davisii observatis. WESS.

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰετούρους) Praeclare Pass. et Mediceus. Αἰετούρος Ἀττικῶς, αἰλουρος Ἑλληνικῶς, Moeris. Explicat eandem vocem Etymologus p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditati Io Piersonus in erudito commentario ad Moeridem p. 36. WESS.

7. κτείναντες μέντοι οὐ πατέονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. Παρίονται mutari non debuerat: his terve gustandi edendive significatu posuit Ionicum παρίσθαι *Herodotus*, *Hesychio* restitutum a *T. Fabro* et *Berkelio*. *Agathocles* Cyzicen. ap. *Athen.* XIV. p. 650. A. de fructu quodam, ἐπὶ, ait, ἀνάθη, ποιῶσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλσεν, καὶ παρίονται ταῦτα: vulgatur παρίοντι redditurque pedibus calcant: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius oblitteratum, etiam in Epistola *Aristippi*, *Socrat.* IX. ubi περιβλέπονται transmutandum est in περιβλέποντι. VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage; id est, mares occidunt catulos, nec idcirco laeduntur (vel malo ullo adficiuntur) a foeminis. Ait, *Valckenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse κτείναντες μίντοι οὐ τι ατίονται, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. S.

8. οὐ παρίονται) Male abiit in δαρίονται, cuius in adtribuendo et dividundo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. οὔτε ἐφ' ὧντες παρίονται, expulso inportuno δαρίονται. Iunge IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Guilio*, πατίεται, ἐσθίεται. πατίοντο, ἐγίνοντο. Felium autem hanc indolem et φιλοτεκνίαν describit *Aelian.* de Animal. VI. 27. WESS.

[11. θῆλα πράγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελοῦρους. *Feles* in furorem aguntur interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. S.]

CAP. LXVII. 2. ἐς ἱερὰς στέγας) De his, quod quidem recorder, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. φέρουσι εἰς τὰς ταμιχείας ἐπειτα θεραπνεύοντων αὐτῶν κεδρία -- θάπτουσιν ἐν ἱερῇς θήκαις. Statim ὡς δ' αὐτῶς [l. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. Ἰχνευταὶ [l. 5.] sunt ichneumones, eodem *Diodoro* indice: firmanque *Nicander Theriac.* V. 195. et *Hesychius*, quibus *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 317. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus* Biblioth. Coislin. p. 467. Ἰχνευταί, οἱ καὶ Αἰγυπτον καλοῦμενοι, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt ἱερὰ στέγαι, et ἱερὰ θῆκαι, quas continuo dein dicit; quae sunt conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. S.

[*Ibid.* ἐν Βουβάστει πόλιν. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. Bubastum vero Aegyptiorum lingua *felem* dici tradit Steph. Byz. in voce. S.]

6. τὰς δὲ ἱβίς ἐς Ἑρμείω πόλιν) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex Med. et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio ibidis nulla sit, opportuna et necessaria. *Hermopolis parva-ne, an magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. Itiner. Antonini p. 157. Liquidiora videntur, de ursis lupisque prodita, propter consensum Prosp. Alpini Hist. Nat. Aegypti IV. 9. WESS. — De verbis ἐοῦσας ἱράς, quae nos interseruimus, vide in Var. Lect. dicta. Ut hic intelligimus ἱράς τοῦ Ἑρμείω, sic et alibi ἱρός cum genit. casu illius dei construitur, cui aliquid sacratum est. Sic οὐρος ἱρὸν Μπρὸς Δινδυμήνης, I. 80, 5. Boves foeminae ἱραὶ εἰσι τῆς Ἰσιος, II. 41, 3. S.

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας etc.) Optime haec Cl. Salmasius, vir summus, Exercit. Solin. p. 314. ex Aristotele et Plinio, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis; quibus equidem nihil a Gronovio fuisse rescriptum mallem. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet immergere. Sola Philosophi verba, hinc clarissime derivata, ex Hist. Animal. II. 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce desecta [a Gronovio] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρέβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι· ἀλειυνότερον γὰρ ἐστὶ τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. ὡς, χνίων οὐ πολλὰ μέζονα. Vide Hasselquist, et Geoffr. apud Sylvestre de Sacy ad Abd-Allatif, p. 158 seq. Nempe Herodot. T. V.

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil*; quae exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. S.]

13. γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἔφουσι) Eadem Aristoteles; in expingendo crocodilo Herodotum, quod verbo monui, uti is Hecataeum, auctore Porphyrio apud Euseb. Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspicere Hist. Anim. I. 11. II. 10. V. 33. et post Philosophum plures Graecorum Latinorumque. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, Rondeletius, Bellonius, Gesnerus, Bochartus, praeterque ceteros, Aristoteli paullo magis, quam oportebat, iratior Ol. Borrichius, Hermet. Aegypt. c. 10. p. 270. WESS. — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote*; traduite par M. Camus, T. II. art. Crocodile. Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De Hecataeo apud Euseb. ex Porphyrio, conf. infra ad c. 77, 13. notata S.

[14. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον τῶν θηρίων) τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens Bastius, interpretatus erat idcirco: eandemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit Schaefer ad Gregorium de Dialect. p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod etc. S.]

21. τροχίλος) Habent ex Herodoto, et nominatim, Aristoteles Rhetor. [immo, Ethicor.] ad Eudem. VII. p. 189. [ed. Wechel.; p. 271 med. edit. Duval. T. II.] et Aelianus de Animal. VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, σιρναία καὶ ἔνσπονδα ἴσται: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνυχλοῦντας --- σιρναία αὐτοῖς καὶ ἔνσπονδα ἴσται: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud Aristotelem, Aelianum et alios variat: τροχίλος scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona esse solent, docente Gesnero Hist. Anim. IV. p. 301. Atque ita scripti codices. Ἐώθεε [L. 23.] bene habet, Florentinique auctoritate III. 33. IV. 33. [p.] rediit. WESS.

26. οὐδὲν σίνεται) Τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται εἰ μισθόν, *Aelianus*, enarrans *Herodotea* de trochilo *Nat. An.* III. c. 11. et hanc partem [Historiarum *Nostri*] designans lib. VIII. c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. VALCK.

CAP. LXIX. 6. ἀρτήματα τε λίθινα χυτὰ) Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, *fusi et factitii lapilli* designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἐξ ὕλου, mentio erit III. 24. ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epinicius* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἐσμών [sive *Νασμών*] μελίσσης τῆς ἀκροχόλου γλυνῶν
συγκυρμανήσας ἐν κύβῳ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poëtae locus est. Ἀρτήματα et ἀμφιδίας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in *Adnotat.* WESS. — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, *νασμών* pro vulgato olim *ισμών*, *Iacobsio* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv.* in *Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra *Athenaei* editione recepi, praeterierat. S.

13. χάμψαι) Durat *Coptorum* in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. Lege *Iablonskii* *Panth.* lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] *Κροκοδείλους* autem Ionibus fuisse lacertas, sive *χερσαίους κροκοδείλους*, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto* *Hieroico.* P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίτῃ) Iustum est; neque enim ex *Πάπρημις* c. 59. *Παπρημίτης* flecti potest: melius ipso in *Med.* c. 165. *Παπρημίτης*. Iam *Πάπρημις* et *Παπρημίτης*. *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* *Πάπρημις*, πόλις Αἰγύπτου ὁ ποδότης *Παπρημίτης*. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrio* in *Eusebii* *Pr. Ev.* X. p. 466. c.) *Heoataeo*. WESS. — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. S.

5. οὐρὴν ἵππου) *Aristoteles* κίρκον δ' ὕδρ, *Histor. Animal.*

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρανὸν θρακτικόν, quibusdam alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artedi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. S.

7. ξυστὰ ποιεῖσθαι ἀκόντια) ξυστὰ ἀκόντια, ut rasae hastilia virgae latini poëtae. *Aristoteles*, ὥστε δόρατα ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti* Hieroz. P. II. lib. V. 14. WESS. — ξυστὸν apud Nostrum I. 52, 4, hastile est, lignum hastae vel iaculi: sed et universum iaculum, hastam ferro praefixam significat, et a Lexicographis, *Ammonio*, *Hesychio*, *Suida* ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invecum delevit. Reiskio vero ἀκόντια hic adiectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ac ξυστὰ ἀκόντων, hastilia iaculorum. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὸν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστὸν iaculum significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hic coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. iacula rasa Gronovius posuit, nosque polita iacula, satis fuerat simpliciter iacula ponere. S.

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλεῖμεν λεπιδωτὸν) De λεπιδωτῷ confer Adnotationes Gronovii. WESS. — Reprehendit Gronovius *Vallae* versionem, piscium genus quod vocatur squamosum; debuisse, ex piscibus eum qui squamosus vocatur. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem Graeci insigniverunt. In Niloticorum piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athenaeo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes; utique nihil aliud nisi squamatum vel squamosum significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliud, cuius squamae proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob causam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne Niloticus ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte* etc. *Hist. Nat.* T. I. p. 4 seqq. singulari diligentia Academicus *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis haec ille observavit: *Le bichir est couvert d'écaillés fortes et impénétrables, qui le*

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icona exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. I. p. 57 seqq. S.

CAP. LXXIII. 2. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ εἶδα πράξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσαν. Idem, Troasi 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quæstionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosæ insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infitatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quæ apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere prætermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus Wess. εἰ τῇ γραφῇ edidit, præeuntibus codd. *Rem. Vind.* et *Valla.* Cum quibus consentire videntur nostri Pa. Pb. Pc. e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat Arch. in quo ἔστι δὲ εἰ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster F. Ex Pd. citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. S.

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celeb. et Codicum auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκομα legendum contenderat Salmasius.] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensio reperietur. Κενήραται μὲν τὰ πτερά χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ Achilles Tat. III. p. 215. Aquilæ narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus, ex Nostris præscripto, Plinius Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγησις formam et diligentem eius descriptionem exprimit ex usu verbi περιγίγσθαι, quo de Cl. Salmasius in Solin. p. 68. et multo adcuratius T. Hemsterhusius ad Dial. Mort. XX. p. 412. Luciani. WESS. — Videtur circumscriptionem dicere, quam gallice le contour vocamus. S.

13. ὅσον τε δυνατός ἐστι φέρειν) Illud perquam politum, quod in Medicei δυνατός εἶναι inesse decernebatur, sermonis

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θεοσιβίης περισσῶς ἰόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξεργάσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἥσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀσκεῖν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατὴρ ὧν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τούναντίον εἶπες ἡ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μνήσκοντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρῆξει, μνήμης ἀμελητήσῃ, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem obstare memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitale dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρωπίνων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaque praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 51. Αἰγυπτίοις δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αἰεὶ νέα παρέστιν, ἡ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posteros propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est Herodotus, Aegyptii ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non disertissimi, ut Valckenar. interpretatur, nec universe prae caeteris excellentes, ut h. l. Wesseling. ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (patriae praesertim) peritiores, ut idem Wess. apud Diodor. II. 4. et ad Herodot. I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam Hesychius Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Λογίους Moeris et Thomas M. τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros Aegyptios fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat Noster. S.

9. ὑγιεινέστατοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεινέστατοι servantur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. Glossator Sangermanensis, Ὑγιεινέστατος, Ἡρόδοτος B. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιεινέστεροι cum Eustathio. Hippocrateum vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὥρων μάλιστα τίκτειν νόσους egregie explicuit Galenus T. V. p. 253. et cum Nostro comparavit H. Mercurialis Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὥραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva Scriptor habet. WESS.

13. ἀροφάγειναι etc.) Quae hic leguntur, eadem prope modum ex Hecataeo Milesio his tradidit Athenaeus X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιγήσει εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀροφάγιοι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέουσιν, mola frangunt: sic scribendum cum Casaub. pro καταλέουσιν. vid. Herod. IV. c. 172. et Athen. p. 418. e. Alibi quoque prostant Hecataei nonnulla, Herodoteorum simillima, quae probabile reddant, quod Porphyrius prodidit apud Euseb. Praep. X. p. 466. b. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιγήσεως, βραχέα παραποιήσας: postremum illud explanat Celeberr. Wesseling. ad Diodori T. I. p. 89. Sed ista Asiae Περιγήσεως Herodoto fortasse fuit recentior; Callimacho certe non videbatur Hecataei Milesii genuinum opus, ut liquet ex Athen. II. p. 70. b. Praeterea, quod narrat Porphyrius, Herodoto id nuspiam obiicit Plutarchus, Hecataeum τὸν λογι-

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπαξία ἐστὶ νόμιμα, καὶ δὴ etc.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit, sine iniuria negari non potest. Postulant msti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex Mediceo tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. Reiskii in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἅπαξ σφί ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἰὶ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἀξία ἐστὶ, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἐνεσσι, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas, neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos *patrios* habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque apertissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπαξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad *Suetonii Neron.* c. 20. doctasque *Salmasii* et *Burmanni* animadversiones. Ἐπαξίου vocis locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπαξιοὶ ἡγεμόνες sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitati venerit. Primo Αἶνος [vel Αἶνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔν ἐστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκη αἰοῖδιμόν ἐστι, tum vero etiam *cantilena una est*, quae et in *Phoenice* cantatur. Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰοῖδῃ πρώτη καὶ μούνη in fine Capituli. Deinde συμφέρεται δὲ τω ὕτὸ εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Αἶνον. *Pausanias* IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ἄσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Αἶνον ὁκόθεν ἔλαβον φαίνονται etc. aut certe ἔλαβον νόμον φαίνονται etc. Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fruire arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputatio. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Osir. c. 17.

*Pausanias*que. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod addinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ἐκόντιν ἔλαβε τοῦ νομα legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦ νομα, utpote temere huc invecto, monuisse. Nam de *Lino* ipse proficitur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere Λίνος haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧν τὸς (sive ὧν τὸς malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. *Aegyptii*, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt *Linum*que adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt. „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronuntiaverat auctor, (c. 55. 7.) quoad ad *ἡθία τε καὶ νόμους* spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines*. Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturum canticum apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capitis obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, *nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se, ait, unde tandem hoc carmen illi acceperint*. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiicit, alia eorundem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios*. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: canticum illius, quod apud Graecos a *Lino* nomen invenerat, et cuius argumentum *deplorabilis Lini obitus* erat, mentionem hoc loco fecisse videtur *Herodotus* ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii *Maneron* suum, quem cum *Lino* Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex *Plutarchi* loco supra citato (de *Iside et Osir.* T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum *Lino* statuit *Herodotus*, id suo iudicio arbitratusque fecit; quemadmodum etiam *carmen in Cypro et Phoenice cani solitum*, quo quidem *Adonis* plangebatur, ad eundem *Linum* retulit: cum quo congruit, quod *Lesbiam* poetriam *Sapphonem* uno eodemque carmine simul *Linum et Adonidem* cecinisse *Pausanias* docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum *Linorum* fata, qui et ab aliis et a *Pausania* loc. cit. (p. 766. seq.) et *Suida* memorantur, quorum alter ab *Hercule*, alter ab *Apolline*

occisus perhibetur, parum vel in Aegyptium *Maneron*, qui *ἄνθρωπος* mortuus esse ferebatur, vel in *Adonidem* conveniant; intelligi par est, eam de *Lino* traditionem spectasse *Herodotum*, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in Scholiis ad *Iliad.* σ'. 570. et apud *Canonem*, Narrat. XIX. qui prae caeteris de *Lino* hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μόνουσι Λακεδαιμονίοισι) Adludebat *Eustath.* in *Iliad.* α'. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et Od. δ'. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, *Spartae magnam* fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex *Gellio* N. Attic. II. 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in *Comici* Nubib. vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem Poëta Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, Heroic. XI. p. 719. *Philostratus*. [p. 170. ed. Boissonad.] Plura *Gabr. Palaeotus* de Bono Se-nect. Part. III. p. 236. Mox [L. 5.] τὸδε μίνοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent schedae et *Aldus*. Sententia vix discrepat. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

4. εἰκονοῖ τῆς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis *Lacedaemoniis* *Herodotus*, id Graecis in universum tribuit *Nymphodorus*, in *Schol.* ad *Soph.* Oed. in Col. 329. *Socrates Xenophontis* Ἀπεμν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] εὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρήσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, (καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ἴσα Graeculo ludimagistro quam *Socrate* digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξει: ubi corrigi debet λόγων. In Κύρ. Παιδ. VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur *Cyrus*, τοῖς πρεσβυτέροις - - καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπείκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. *Xenoph.* Symp. p. 516, 28. p. 533, 1. *Aristoph.* Ran. 175. 802. *Philostr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtaeus* in *Stobaeo* Grot. p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάκοισι - - νίοι - - εἰκονοῖ ἐκ χώρας. *Aristoph.* Nub. 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. *Herodotus* obviam, ait, occurrentibus decedunt de via, καὶ ἐπιρῶσι ἐξ ὁδοῦ ὑπανιστάται. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere volebant Attici; et nusquam senectuti honestius fuit domicilium quam Spartae. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, Lycurgi legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61. tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad *Il.* α. p. 110, 26. [p. 146. ed. Rom.] *VALCK.* — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἐπανίστασθαι legitur, pro ὑπανίστασθαι. *S.*

CAP. LXXXI. [1. καθῶνας λινεύς. Conf. I. 195, 1 seq. et ibi notata. *S.*]

2. *Δυσσάνωτος*) Hoc melius. *Δυσσάνους* et *Δυσσάνωτους* metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189. et *Homerum* *Il.* ξ'. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorum relegavit, in exilio relinquo. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* ad l. 6 seq. *S.*

CAP. LXXXII. 1 seq. Μῆς τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὅτεν ἐστὶ.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, agnoscitque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* *Prodromo* cap. 5. adscripta a *Cl. Reimaro*, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in *Remphah Aegypt.* p. 36. *WESS.* — Ad ista, θεῶν ὅτεν ἐστὶ, intellige ἡρὴ vel ἡρός. *S.*

3. ὁτέτοις ἐγκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor *Epistolar.* *Phalarid.* 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Eusebius* *Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alexi* p. 432, 27. emendatus *Gataker* ad *M. Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines* *Socr.* servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ φρονεῖσι τοῖ' ὁκοίσις ἐγκυρέωσιν ἔργματα: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus *T. Kemsterh.* Praeterea legirim, Καὶ φρονεῖσι τοῖ' ὁκοίσις ἐγκυρέωσιν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοῖα εἰσι τὰ ἔργματα, ὁκοίσις φρονεῖσι ἐγκυρέωσι. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. *VALCK.* — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiunt, (sive sapiunt,) prout sunt res in quae inciderint. *S.*

[5. οἱ ἐν ποιήσῃ γινόμενοι. Quod vulgo dicunt γίνεσθαι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id Noster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἶ γε μαντήϊαι, modus quo redduntur oracula. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰατρικὴ etc. Larcher: La médecine est si sagement distribuée. De prudentia huius instituti altum est apud Herodotum silentium S.]

4. ὀφθαλμῶν ἰατροὶ κατέστειλαν) Salutarem artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maximus Tyrius ante oculos ponit διαλαχούσαν τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμούς, τὴν δὲ ἰώτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μέρος, ubi cum Marklando τὴν δὲ ἰώτα, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νηδὺν ob Codd. et sermonis indolem sperni non debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8. ἢ τῶν ἀφανείων corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur: iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Gronov. quidem nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quoniam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum subinde honoris causa nominavit Vir moderatissimus, ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πηλῶ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θηρευτὴς πηλῶ κατ' ὧν ἐπλάσει αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, opplet oculos luto; ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan hic quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. p. 85, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Codicum lectio, καταπεπλατμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῶ, et, καταπλαττόμενοι πηλῶ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri posset anteponenda; quia κόγῃ quidem πάσσεται et καταπάσσεται: sed πηλός, lutum, rectius dicitur καταπλάσσεσθαι. Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῶ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖσι οἰκίοις) Ita decuit. Respice I. 109. Στρωφόμεναι ex Vind. posset adsumi; neque in reliquis forent [l. 6.] Herodot. T. V.

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranae conplures. Confer *L. Küsterum* in *Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. Achilles Tat.* eadem in re, *ἔχει τὸ χάσμα γυνὴν χώματι*, *ἐπὶ τὸν Νείδην οὕτως ἵπταται τὴν ἔργον ἔειπεν*, sed prave culpa librariorum: fuerat *ἔχει τὸ χάσμα* -- καὶ ἐπὶ τὸν Νείδην etc. Obstruere ingestā terrā cavum, quod phoenix rostro fecerat, *Herodotum* deserens indicat. De *Taciti Ann. VI. 28. sublato murrhae pondere*, vide amicam *N. Heinsii* et *Graevii* disputationem, *Sylog. Epistol. T. IV. p. 512. et seqq. WESS.* — Istud ἔστι τι δυνατόν; εἰς καὶ non equidem cum *Gronovio* „perpolitum“ dixerim, sed stylo tamen *Nostri* neutiquam repugnare censuerim, ut in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κίρεα Φοίνισσι) Fuerunt ex *cera-starum* genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud *Diodorum III. 50.* aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* est de *Animal. XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου* draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto ἢ *Μελίται* scripsisse, quae *Aegypti* urbs, non *Μελίτη*. *WESS.* — Nihil in urbis nomine mutavit doctus *Aeliani* Editor *Lipsiensis*. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea *Butus* [sive *Buto*,] quae *Latoniae* oraculo censebatur, quippe *Arabiae* adfinis: longe inde *Sebennyticum* *Nili* ostium, radens *Butum* illam atque adluens c. 155. Πτερωτῶν serpentium titulum [L. 3.] male praeterierunt *Florentiae*: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque angues volucres, ex *Aethiopum* *Arabumque* finibus in *Aegyptum* irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates *Esaias c. xxx. 6. dat מופף שרף hydrum* sive *chershydram* volentem *Aegypto*. Plura qui desiderat, ex eruditissimi *Bocharti* copiis *Hierozoic. P. II. lib. III. 12. p. 423.* mutuari poterit, atque illis hoc *Pausaniae IX. 21.* cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsentendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιώτερα, praebere: ἐπεὶ τοὶ καὶ ἐγὼ πτερωτοῦς ὄφεις οὐ θεασάμενος πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρύξ ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς ἀπρίστην ὁμοιωτάτα πτεροῖς ἔχοντα. Porro σαρπὶ ἀκανθίων [L. 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV. 150. τὰ τῶν ὄφειν ὅσῃ ἀκάνθαι λέγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, σωροὶ δὲ ἦσαν τῶν θείων, id ipsum et codicem *Med.* hīc praeferre docuit *Gronov.* in *Adnotatt.* ita quidem ut in ora libri notetur, pro θείων legendum ὀστῶν, quod vulgato praeferendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θείων perperam ex ἀκάνθων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκάνθων utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem harum (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. πτερωτοὺς ὄφεις ἐκ τῆς Ἀραβίης πείσθαι ἐκ Αἴγυπτον) *Ciceronem* de *Nat. Deor.* I. 36. volucres istas angues ex vastitate *Libyae vento Africo invectas* statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus*. Sed ille forsā memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* *Nat. An.* II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a *Linnaeo* nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον - - ἐπίγρυπον) *Straboni* πελαγονώδης κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. n. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sesē non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* *Antiquit. Monument.* p. 129. et complura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* *Observ.* II. 32. cum cura. WESS. — De *Ibide veterum Aegyptiorum* consulenda instar omnium, principis hac aetate in *Historia animalium* viri *Cuvieri* *Commentatio*, inserta Tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossements fossiles de Quadrupedes*. S.

6. ψιλή τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur ἡ ἰδίη, ut bene *Reiskius*. Hanc autem *Strabo* ὅλην μελαίνην facit; prudentior *Herodotus*, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγαῖον ὅλον λευκόν ἐστίν, si fides *Theoni*. WESS.

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θεοσιβείας περισσῶς ἰόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξεργάσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἤσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀσκειν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατήρ ὢν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τούναντίον εἶπες ἢ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μνήμων λήθην μὲν ἐν ψυχῇ παρίξει, μνήμης ἀμελητοσύνην, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem obstare memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρωπίνων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaque praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 51. Αἰγυπτίους δὲ εἶναι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αἰεὶ νέα παρέσθιν, ἢ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posterum propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est Herodotus, Aegyptii ei visi sint longe omnium λογιάται, non disertissimi, ut Valckenar. interpretatur, nec universe prae caeteris excellentes, ut h. l. Wesseling. ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (patriae praesertim) peritiores, ut idem Wess. apud Diodor. II. 4. et ad Herodot. I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam Hesychius Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Λογίους Moeris et Thomas M. τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros Aegyptios fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat Noster. S.

9. ὑγιεινέστατοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεινέστατοι servantur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. Glossator Sangermanensis, Ὑγιεινέστατος, Ἡρόδοτος B'. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιεινέστεροι cum Eustathio. Hippocrateum vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὥρων μάλιστα τίττειν νοσήσους egregie explicuit Galenus T. V. p. 253. et cum Nostro comparavit H. Mercurialis Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὥραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva Scriptor habet. WESS.

13. ἀροφάγιοι etc.) Quae hic leguntur, eadem prope modum ex Hecataeo Milesio bis tradidit Athenaeus X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιγησίᾳ εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀροφάγιοι εἰσιν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέουσιν, mola frangunt: sic scribendum cum Casaub. pro καταλέουσιν. vid. Herod. IV. c. 172. et Athen. p. 418. e. Alibi quoque prostant Hecataei nonnulla, Herodoteorum simillima, quae probabile reddant, quod Porphyrius prodidit apud Euseb. Praep. X. p. 466. b. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιγησίᾳ, βραχέα παραποιήσας: postremum illud explanat Celeberr. Wesseling. ad Diodori T. I. p. 89. Sed ista Asiae Περιγήσις Herodoto fortasse fuit recentior; Callimacho certe non videbatur Hecataei Milesii genuinum opus, ut liquet ex Athen. II. p. 70. b. Praeterea, quod narrat Porphyrius, Herodoto id nuspiam obiicit Plutarchus, Hecataeum τὸν λογο-

ποιόν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VÁLCCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus *Creuzer* in *Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis* p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστεις ὀνομάζουσι) Inspice Gronovii adnotationes. Admonuit Cl. *Wasse* in *Thucydidis* I. 126. κυλλάστεις ex Cod. *Lambethano* melius videri, siquidem ita *Hesychius*. At oblitus est speciei Ionicae. *Athenaeus* X. p. 418. E. Αἰγυπτίους δ' ἑκαταῖος ἀροφάγους φησὶν εἶναι κυλλήστεις ἐσθίωντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλαβάνοντας. [cf. *Athen.* III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic *Herodotum* vestigia *Hecataei* pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πέρμα ἀπὸ τῶν κριθῶν *Aretaeo* I. *Morb. Acut.* c. 9. ἐκ κριθῶν μέθυ *Aeschylo* Suppl. 900. *Diodoro* ἐκ κριθῶν πόμα, δ' καλεῖται ζύθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites *Aegypto* deesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. *Mosis* aevo in parte *Aegypti* vites depangebantur, quod querelae *Israëuitarum Numer.* xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura *Heracleopolitana* apud *Strabon.* XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. *Iablonskius* *Dissert. de Terra Gosen*, p. 28. WESS.

19. τὰ σμικρὰ τῶν ἐρνιθίων) *Aristophanis* σμικρὸν ἀργυρίδιον, *Terentii* pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae *Oratoris Latini*, satis haec protegunt. Ὡμὰ autem σιτίονται concoquere haud valuit Cl. *de Pauw* ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προταρχεύσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὥμὰς, posse censerī. ἐφθα̃ elixas dedisse *Herodotum*, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu *Aegyptiorum* disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quaeso additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἐφθούς σιτίονται, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μεμιμημένον ἐς ταμάλιστα) Est cui μεμιμημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] reique series. Adde *Plutarchum* *Isid.* et *Osir.* c. 17. et doctos interpretes *Petronii Satyr.* c. 34. tum *Tzetzae Chil.* III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου.

Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Λύξεω. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formā picturāque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντα πηχυαῖον ἢ δίπηχυν) Quum ante Gron. δίπηχυν legeretur, ad μέγας relatum, haud incommodè post ἔργω paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχυαῖον ἢ δίπηχυν ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργω et μέγας nonnisi leve incisum interseretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντα, quae alias, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinā omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαξία etc.) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio in his, ἐπαξία ἐστὶ νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπληγέτατα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπληγέσις ἀξία ἐνεστί. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Περὶ τοῖσι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδέν τι ἐπιτιθένται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπληγέτατα νόμοισι, καὶ δὴ καὶ αἵσματα ἐν ἐστὶ Λίνος, ὅσπερ ἐν τε Φοινίκη αἰδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανίων sive Μανίρων attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. Ἰλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [l. 7 seq.] vulgabantur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λίνον ἐκόθεν ἔλαβεν τοῦτον. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Veneta Villosioni ad Ἰλ. σ'. 570.] quae huius non sunt loci, VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπ'αξία ἐστὶ νόμιμα, καὶ δὴ etc.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit, sine iniuria negari non potest. Postulant mssti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex Mediceo tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. Reiskii in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἅπαξ σφί ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αὐτὸ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἀξία ἐστὶ, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔνεστι, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas, neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos *patrios* habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque apertissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπ'αξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad Suetonii Neron. c. 20. doctasque Salmasii et Burmanni animadversiones. Ἐπαξίου vocis locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπ'αξίως ἡγεμόνες sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitante venerit. Primo Αἶνος [vel Αἶνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch.* *Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔν ἐστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκη αἰοῖδιμόν ἐστι, tum vero etiam *cantilena* una est, quae et in Phoenice cantatur. Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰοῖδ' ἢ πρώτη καὶ μούνη in fine Capituli. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ ὅτι εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Αἶνον. *Pausanias*. IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ἄσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Αἶνον ὁκοθεῖν ἔλαβον φαίνονται etc. aut certe ἔλαβον νόμον φαίνονται etc. Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fruiere arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputatio. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Osir. c. 17.

*Pausanias*que. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod adtinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ἐκὸθεν ἔλαβε τοῦ νομα legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦ νομα, utpote temere huc invecto, monuisse. Nam de *Lino* ipse proficitur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maieron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere Λίνος haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧν ὅς (sive ὧν ὅς malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. Aegyptii, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt *Linum*que adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοις δὲ χριόμενοι νόμοις, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Notum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt. „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranæ complures. Confer L. Küsterum in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. *Achilles Tat.* eadem in re, Φέρει τὸ χάσμα γυνὴν χώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον Φέρων, sed prave culpa librariorum: fuerat Φύρει τὸ χάσμα -- καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc. Obstruere ingesta terrā cavum, quod phoenix rostro fecerat, *Herodotum* deserens indicat. De *Taciti Ann.* VI. 28. sublato murrhae pondere, vide amicam N. Heinsii et *Graevii* disputationem, *Sylog. Epistol.* T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud ἔστιν τε δυνατός εἶναι non equidem cum *Gronovio* „perpolitum“ dixerim, sed stylo tamen *Nostri* neutiquam repugnare censuerim, ut in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κέρα Φορέουσι) Fuerunt ex *cera-starum* genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud *Diodorum* III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* est de *Animal.* XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto ἐν Μελίτῃ scripsisse, quae Aegypti urbs, non Μελίτη. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus *Aeliani* Editor Lipsiensis. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea *Butus* [sive *Buto*,] quae Latonae oraculo censebatur, quippe Arabiae adfinis: longe inde Sebennyticum Nili ostium, radens Butum illam atque adluens c. 155. Πτερωτῶν serpentium titulum [l. 3.] male praeterierunt *Florentiae*: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque *angues volucres*, ex Aethiopum Arabumque finibus in Aegyptum irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates *Esaias* c. xxx. 6. dat מְעוֹפָף כְּחַרְדָּל hydrum sive *chershydrum* volantem Aegypto. Plura qui desiderat, ex eruditissimi *Bocharti* copiis *Hierozoic.* P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc *Pausaniae* IX. 21. cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsentiendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιωτέρα, praebere: ἐπεὶ τοὶ καὶ ἐν πτερωτοῦς ὄφεις οὐ θαυμάμενος πείθεσθαι, διότι ἀνὴρ Φρύξ ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σκόρπιον τοῖς ἀγρίοις ὁμοιωτάτα πτερά ἔχοντα. Porro σωροὶ ἀκανθίων [l. 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium* Rh. IV. 150. τὰ τῶν ὄφειν ὅσα ἄκανθαί λεγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, σωροὶ δὲ ἦσαν τῶν θείων, id ipsum et codicem *Med.* hic praefere docuit *Gronov.* in *Adnotatt.* ita quidem ut in ora libri notetur, pro θείων legendum ὀστρίων, quod vulgato praefereendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θείων perperam ex ἀκανθίων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκανθίων utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem harum (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. πτερωτοὺς ὄφεις ἐκ τῆς Ἀραβίης πτεροῦσαι ἐπ' Αἴγυπτον) *Ciceronem* de *Nat. Deor.* I. 36. volueres istas angues ex vastitate *Lihyae* vento *Africo* invecas statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus*. Sed ille forsitan memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* *Nat. An.* II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a *Linnaeo* nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον -- ἐπίγρυπον) *Straboni* πελαργώδης κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. n. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sesè non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* *Antiquit. Monument.* p. 129. et conplura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* *Observ.* II. 32. cum cura. WESS. — De *Ibide* veterum *Aegyptiorum* consulenda instar omnium, principis hac aetate in *Historia animalium* viri *Cuvieri* *Commentatio*, inserta Tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossements fossiles de Quadrupedes.* S.

6. ψιλή τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur ὃ ἰδὲν, ut bene *Reiskius*. Hanc autem *Strabo* ὄλην μετακίνην facit; prudentior *Herodotus*, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγαῖον ὄλον λευκὸν ἐστὶ, si fides *Theoni*. WESS.

CAP. LXXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θεοσεβείες περισσῶς ἰόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξεργάσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἤσκησιν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laert. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀσκειν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατήρ ὦν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τὸν νῦν γίγνῃς εἶπες ἢ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μὲνόντων λήθην μὲν ἐν ψυχῇ παρίξει, μνήμης ἀμελητέα, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quintilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem obstarē memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρώπων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaque praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 51. Αἰγυπτίοις δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αἰὲν νέα παρέσθιν, ἢ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posteros propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, *Aegyptii* ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non disertissimi, ut *Valckenar.* interpretatur, nec universe prae caeteris excellentes, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (patriae praesertim) peritiores, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἐμπειρὸς, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Λογίους *Moeris* et *Thomas M.* τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros Aegyptios fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster.* S.

9. ὑγιεινέστατοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεινέστατοι servantur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. *Glossator* *Sangermanensis*, Ὑγιεινέστατος, Ἡρόδοτος B. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιεινέστεροι cum *Eustathio.* Hippocrateum vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὥρων μάλα στα τίκτειν νόσους egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὥραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva *Scriptor* habet. *WESS.*

13. ἀροφάγιοι etc.) Quae hic leguntur, eadem prope modum ex *Hecataeo Milesio* bis tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρῃ Περιηγήσει εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀροφάγοι εἰσιν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέουσι, mola frangunt: sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλεόνουσιν. vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. e. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, *Herodoteorum* simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrus* prodidit apud *Euseb.* Praep. X. p. 466. b. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετένεγκεν ἐκ τῆς Περιηγήσεως, βραχέα παραποιήσας: postremum illud explanat *Celeberr. Wesseling.* ad *Diodori* T. I. p. 89. Sed ista *Asiae Περιήγησις* *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. b. Praeterea, quod narrat *Porphyrus*, *Herodoto* id nusquam obiicit *Plutarchus*, *Hecataeum* τὸν λογι-

ποῖον acerbè notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VÄLCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus *Creuzer* in *Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis* p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι) Inspice Gronovii adnotationes. Admonuit Cl. *Wasse* in *Thucydidis* I. 126. κυλλάστις ex Cod. *Lambethano* melius videri, siquidem ita *Hesychius*. At oblitus est speciei Ionicae. *Athenaeus* X. p. 418. E. Αἰγυπτίους δ' Ἐκαταῖος ἀγοράγους φησὶν εἶναι κυλλήστιας ἐσθίωντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλειπόντας. [cf. *Athen.* III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic *Herodotum* vestigia *Hecataei* pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, quī πόμα ἀπὸ τῶν κριθῶν *Aretaeo* I. *Morb. Acut.* c. 9. ἐκ κριθῶν μέθυ *Aeschylus* Suppl. 900. *Diodoro* ἐκ κριθῶν πόμα, δ' καλεῖται ζύθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites *Aegypto* deesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis aevo in parte *Aegypti* vites depangebantur, quod querelae *Israëlitarum Numer.* xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura *Heracleopolitana* apud *Strabon.* XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. *Iablonskius* *Dissert. de Terra Gosen*, p. 28. WESS.

19. τὰ μικρὰ τῶν ἐρνιθίων) *Aristophanis* μικρὸν ἀργυρίδιον, *Terentii* pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae *Oratoris Latini*, satis haec protegunt. Ὡμὰ autem σιτέονται concoquere haud valuit Cl. *de Pauv* ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προταρχεύσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὥμὰς, posse censerī. ἐφθὰ elixas dedisse *Herodotum*, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu *Aegyptiorum* disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quaeso additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἐφθούς σιτέονται, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μεμιμημένον ἐς ταμάλιστα) Est cui μεμιμημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] reique series. Adde *Plutarchum* *Isid.* et *Osir.* c. 17. et doctos interpretes *Petronii Satyr.* c. 34. tum *Tzetzae Chil.* III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου.

Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Λύξω. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formā picturāque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντα πηχυαῖον ἢ δίπηχυν) Quum ante Gron. δίπηχυν legeretur, ad μέγας relatum, haud incommodum post ἔργω paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχυαῖον ἢ δίπηχυν ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργω et μέγας nonnisi leve incisum interseretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντα, quae alias, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinā omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπέξια etc.) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio in his, ἐπέξια ἔστι νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπληγνότερα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπληγνότες ἀξια ἔνεστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατέρισσι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπιτείνονται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπληγνότερα νόμοισι· καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔν ἐστι Λῖνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκη αἰδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέρων sive Μανέρωτα attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. Ἰλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [l. 7 seq.] vulgabatur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λῖνον ἐκόθεν ἔλαβε τὸ νόμιμα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Venneta Villoisoni ad Ἰλ. σ'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπ'αξία ἐστὶ νόμιμα, καὶ δὴ etc.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit, sine iniuria negari non potest. Postulant mssti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex *Mediceo* tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis *Cl. Reiskii* in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἅπαξ σφί ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἰὲ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἀξία ἐστὶ, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἐνεστὶ, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas, neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos *patrios* habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque apertissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπ'αξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad *Suetonii Neron.* c. 20. doctasque *Salmasii* et *Burmanni* animadversiones. Ἐπαξίου vocis locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπ'αξιοὶ ἡγεμόνες sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitati venerit. Primo Αἶνος [vel Αἶνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἐν ἐστὶ, ὅπερ ἐν τε Φοινίκη αἰοῖδ' ἐστὶ, tum vero etiam *cantilena una est*, quae et in *Phoenice* cantatur. Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰοῖδ' πρώτη καὶ μόνη in fine Capituli. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ ὅτι εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Αἶνον. *Pausanias* IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ἄσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Αἶνον ὁκοῦν ἐλαβον φαίνονται etc. aut certe ἐλαβον νόμον φαίνονται etc. Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, frue arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputatio. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Osir. c. 17.

*Pausanias*que. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. *WESS.*

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod attinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ὁκόθεν ἔλαβε τοῦ νομα legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦ νομα, utpote temere huc invecto, monuisse. Nam de *Lino* ipse proficitur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere Λίνος haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧν τὸς (sive ὧν τὸς malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. Aegyptii, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt *Linum*que adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt. „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronuntiaverat auctor, (c. 35, 7.) quoad ad *ἡθελ' εἰ καὶ νόμος* spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines*. Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturum cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capitis obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, *nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se, ait, unde tandem hoc carmen illi acceperint*. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiicit, alia eorundem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios*. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a *Lino* nomen invenerat, et cuius argumentum *deplorabilis Lini obitus* erat, mentionem hoc loco fecisse videtur *Herodotus* ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii *Maneron* suum, quem cum *Lino* Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex *Plutarchi* loco supra citato (de *Iside et Osir.* T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum *Lino* statuit *Herodotus*, id suo iudicio arbitratusque fecit; quemadmodum etiam *carmen in Cypro et Phoenice cani solitum*, quo quidem *Adonis* plangebatur, ad eundem *Linum* retulit: cum quo congruit, quod *Lesbiam* poetriam *Sapphonem* uno eodemque carmine simul *Linum et Adonidem* cecinisse *Pausanias* docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum *Linorum* fata, qui et ab aliis et a *Pausania* loc. cit. (p. 766. seq.) et *Suida* memorantur, quorum alter ab *Hercule*, alter ab *Apolline*

occisus perhibetur, parum vel in Aegyptium *Maneron*, qui ἄνωρος mortuus esse ferebatur, vel in *Adonidem* conveniant; intelligi par est, eam de *Lino* traditionem spectasse *Herodotum*, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in Scholiis ad *Iliad.* σ'. 570. et apud *Canonem*, Narrat. XIX. qui prae caeteris de *Lino* hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι) Adludebat *Eustath.* in *Iliad.* α. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et *Od.* δ'. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, *Spartae* magnam fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex *Gellio* N. Attic. II. 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in *Comici* Nubib. vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem *Poëta* Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, Heroic. XI. p. 719. *Philostratus*. [p. 170. ed. Boissonad.] Plura *Gabr. Palaetotus* de Bono Senect. Part. III. p. 236. Mox [L. 5.] τὸδε μέντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent schedae et *Aldus*. Sententia vix discrepat. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

4. εἰκνεῖσι τῆς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis *Lacedaemoniis* *Herodotus*, id Graecis in universum tribuit *Nymphodorus*, in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in Col. 329. *Socrates Xenophonis* Ἀπεμν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρεῖσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, (καὶ κοίτη μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam *Socrate* digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξει: ubi corrigi debet λόγων. In *Kür. Παιδ.* VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur *Cyrus*, τοῖς πρεσβυτέροις --- καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπέκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. *Xenoph.* *Symp.* p. 516, 28. p. 533, 1. *Aristoph.* *Ran.* 175. 802. *Philostr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtaeus* in *Stobaeo* *Grot.* p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάκῃσι --- νέοι --- εἰκνεῖσι ἐκ χάρης. *Aristoph.* *Nub.* 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. *Herodotus* obviam, ait, occurrentibus decedunt de via, καὶ ἐπικνεῖσι ἐξ ὁδοῦ ὑπανιστάται. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere volebant Attici; et nusquam senectuti honestius fuit domicilium quam Spartae. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, Lycurgi legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61. tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad 'Ιλ. δ. p. 110, 26. [p. 146. ed. Rom.] VALCK. — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἐπανίστασθαι legitur, pro ὑπανίστασθαι. S.

CAP. LXXXI. [1. κιβῶνας λινούς. Conf. I. 195, 1 seq. et ibi notata. S.]

2. θυσανωτός) Hoc melius. θυσάνους et θυσανωτός metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189. et *Homerum* 'Ιλ. ξ'. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorum relegavit, in exilio relinquo. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad l. 6 seq. S.

CAP. LXXXII. 1 seq. Μῆς τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὅτιν ἐστὶ.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, agnoscitque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* Prodromo cap. 5. adscripta a Cl. Reimaro, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in *Remphah Aegypt.* p. 36. WESS. — Ad ista, θεῶν ὅτιν ἐστὶ, intellige ἰπὴ vel ἰσός. S.

3. ὅτιν ἐστὶ ἐγκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor Epistolar. *Phalarid.* 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Eusebius Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatus *Gataker* ad *M. Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines Socr.* servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ Φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίσις ἐγκυρέωσιν ἔργμασι: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus T. *Wemsterh.* Praeterea legirim, Καὶ Φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίσις ἐγκυρέωσιν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοῖα εἰσι τὰ ἔργματα, ὁκοίσις Φρονεῦσι ἐγκυρέωσι. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. VALCK. — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiunt, (sive sapiunt,) prout sunt res in quas inciderint. S.

[5. οἱ ἐν ποιήσῃ γενόμενοι. Quod vulgo dicunt γλῆνῃσι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id No-
ster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἶ γε μαντήϊαι, modus quo red-
duntur oracula. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰατρικὴ etc. Larcher:
La médecine est si sagement distribuée. De prudentia
huius instituti altum est apud Herodotum silentium S.]

4. ὀφθαλμῶν ἰατροὶ κατεστίασι) Salutarem artem mos Ae-
gyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maxi-
mus Tyrius ante oculos ponit διαλαχοῦσαν τοῦ σώματος τὰ
χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμούς, τὴν δὲ νῦτα, τὴν δὲ
ἄλλο τι μέρος, ubi cum Marklando τὴν δὲ ὅτα, ut ordo na-
turae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox
τῶν κατὰ νηδὺν ob Codd. et sermonis indolem sperni non
debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8.
ἢ τῶν ἀφανίων corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id
quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur:
iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Gronov. quidem
nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quo-
niam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum
subinde honoris causa nominavit Vir moderatissimus,
ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πη-
λῷ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti
primum ὁ θηρευτὴς πηλῷ κατ' ὧν ἐπλάσι αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς,
opplet oculos luto; ut alibi, deprehenditur et in his Hero-
dotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan
hic quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic. de
iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem
lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Co-
dicum lectio, καταπεπλατμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῷ, et, κατα-
πλαττόμενοι πηλῷ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri pos-
set anteponenda; quia κόγῃ quidem πάσεται et καταπάσ-
σεται: sed πηλός, lutum, rectius dicetur καταπλάσσεσθαι.
Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; κατα-
πλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum
est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖς οἰκίοις) Ita decuit. Respice I. 109. Στραφώμεναι
ex Vind. posset adsumi; neque in relictulis forent [l. 6.]
Herodot. T. V. V

ἐπιζώμεναι et [l. 8.] ἐπεζώμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de Suidas in Σίσωσαι. Reiskius ἀπιζώμεναι et mox ἀπιζώμενοι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo sequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide Diodorum I. 91. WESS. — 'Επιζώμενος non idem esse ait Wytttenbachius (in Notis ad Selecta Historic. pag. 355.) quod apud alios Scriptores ὑπιζώμενος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπιζώνντο, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant.“ περιζώμενοι συνδόνες ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait Diodor. Sic. I. 72. S.

CAP. LXXXVI. 1. Εἰσὶ δὲ οἱ ἐν' αὐτῷ τούτῳ κατὰ τὰς αἰ) In aliis forsan Codicibus invenietur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατετάχεται: mihi placet vulgatum κατὰται. In re qualibet occupati, inprimis ἐπιδίδου τεχνίταις (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐπὶ τῇ καθήσει Aristidi T. III. pag. 720. 'Εάν αὐτῶντες ἐφ' ᾧ καθήσεται περιέχωνται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533: fortasse dederat Aristophanes: Τὸν χειροτέχνην ὥστερ δέσπων' ἐπανακαίχουσα καθήσεται, -- Ζητῶν δ' ὁπόθεν βίον ἔξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐπ' ἡρώσει καθήσεται, et frequentior illa, ἐπ' ὅρῳ καθήσεται. VALCK.

Ibid. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατὰ τὰς αἰ) Multo mihi elegantius atque Ionum sermoni κατατετάχεται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerandi illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐτετάχοντο ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant. Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατὰται (scil. ἐν οἰκίμασι, coll. vs. 12.) de artificibus sellulariis, in officina sua sedentibus. Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, καθήσεται ἐπ' οἰκίματος dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. S.

5. σπουδαιότατην) σπουδαιότατην, et paulo post σπουδαιότατα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat Gronov. Huius moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 89. et Athen. X. pag. 424. D. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδιδότατος, Ἀσπιότατος, et in Ἦδυμος.

Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum *Hecataei* fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαιότατοι ἱγίνοντο. VALCK.

[5 et seq. τοῦ οὐκ ἔστιν ποιῶμαι τὸ οὐνομα - - ὀνομαδεῖν) Osiris est quem dicit, indice Tatiano, in Legat. pro Christian. loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, p. m. 32. ed. Paris. 1635. Conf. *Larcher* ad h. l. S.]

10. μισθῶ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. *Reiskius*, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen *Themist.* Or. XXIII. pag. 288. D. *WESS.* — Fuerit μισθῶ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῶ dixisset: coll. I. 60, 10. S.

[12. ὧδε τὰ σπουδαιότατα τριχεύουσι) τὰ σπουδαιότατα σώματα intelligit *Bernholdius* in *Notis* ad *Lamb. Bosii Ellipses Gr.* pag. 498. ed. *Schaeferi*. Fallitur Vir doctus: ad τριχεύουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. l. 3. et 10. vel τοὺς νεκροὺς, coll. l. 32 seq. τὰ σπουδαιότατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαιότατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιότατην τριχεύουσιν, coll. l. 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκροὺς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα τριχευομένους. S.]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) Paria *Diodorus* l. 91. Adde *Esodi* cap. 4, 25. *Iosuae* cap. 5, 2. et *Pentecont. Ramirezii de Prado* c. 4. Habet *Middletonus Monument. Antiq.* p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, *Mumiam* vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiusmodi manu tenens: iungi etiam *Io. Nardii* Adnot. in *Lucretium* pag. 650. possunt, adcuratiorem conditurae picturam sistentes. *WESS.*

[16-21. ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πᾶσαν ἐκαθήραντες δὲ αὐτὴν - - ἔπειτα τὴν νηδὺν - - - πλήσαντες, συβάπτουσι ὀπίσω. Haec *Larcherus* sic convertit: Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe etc. Id si dixit *Herodotus*; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad intestina pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito Interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, *Diodorum* Sic. l. 91. perpurkata memorare intestina, (τῶν

ἐγκολίων ἕκαστον: paullo ante dixerat, ἕκαστα ἐξαίρει πλὴν τοῦ φρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, Porphyrius (Larchero citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem morem item Plutarchus attigit in VII. Sapientum Convivio, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus haec Sextus Empir. (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera*. Iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum intestina dici, et hac ipsa notione id vocabulum a Porphyrio et Plutarcho locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδὺς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie ventrem et alvum significat, apud ipsum Nostrum cap. 87, 10. de stomacho et intestinis accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait --- πλῆσαντες συββάπτουσι ὀπίσω, [l. 19-21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν ventrem ipsum vel alvum dici, non intestina. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδὺς, et κοιλίη quam l. 17. dicit, prorsus synonyma sunt. Nostro: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλῆσαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἐπλήσαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδὺν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad intestina, sed ad cavitatem ventris, e qua exempta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. S.]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων) Hoc praefero. Non damno θυμίσματα, sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque Herodotus suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In Simonidis fragmento, κηλειφόμην μύροις καὶ θυώμασι, apud Athen. XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut Clemens Alex. ipse, aut eius scribae καὶ θυμίσ-

μυστ, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum rarioris vocabuli aliud vulgatus a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. Trillerum ad Thom. M. De myrrha, casia, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. Io. Nardius, qui diligentissime Mumias, quas adpellant, ad Lucretium p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post impensissimum examen, praeter concretas bituminis glebularum in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia Middletonus et Io. Gravius Pyramidogr. p. 49. Sed Mumiae, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes Herodoto longe posteriores videntur. WESS. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium mumiarum instituto examine, erudite commentatus est Rouellus, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCCCL. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in Sylvestri de Sacy Adnotationibus ad Abd-Allatif (Relation de l'Egypte) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc Herodoti expositionem, eandemque cum his conferendam quae et ab aliis praeis auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, imprimis valet illustris Heynii Spicilegium Antiquitatis Mumiarum, in Commentationib. Soc. Reg. Goett. per annum MDCCCLXXX, Vol. III. p. 69-98. S.

22. ταμειχένουσι Μέρην) Moeris: Μέρην Ἀττικῶς, νήρον Ἑλληνικῶς: hinc ψευδολήρον in Comici Ranis apud Polluc. [VII. 39.] et Eustath. Vide not. Piersoni. [ad Moer. p. 246.] Male ergo νήρον post pauca. Multa sibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑπερχίοντες τῇ κόμμῃ. [l. 27. pro τῇ κόμμῃ.] Glossae Sangerman.

Κόμμιδι, ἡ δοτική, 'Ἡρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in Scribonio Largo Compos. 72. Habet Plinius Nat. Hist. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a Nonio: qua de P. Leopardus Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἐστὶ, cap. 96. WESS. — Quod λίτρον vel νίτρον Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod nitrum vulgo vel sal petrae vocamus, sed istud quod alcali minerale et natron recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. Larchero) Royellus loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse Herodotum, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, Scholae Medicae in Argentoratensi Academia lumen, Thomas Lauth, patrociniū Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda, cap. 2. p. 20 seq. S.

26. Σινδόνης θυσσίνης τελευμῶσι) Sic VII. 181. in vulnere ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus Steph. le Moyne, et errantem Vallam adiuvit Observ. ad Polycarpi Epistol. p. 301. Contulit quoque Valckenarius ad Euripid. Phoeniss. vs. 1663. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex Athanasio adiungere, funerationis et ταρχύσεως hoc genus ipsos servasse Christianos, proptereaue, quod supra significavi Mumias tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Οἱ Αἰγύπτῳ scribit τὰ τῶν τελευτώνων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμπαδίῳ τίθεναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἑαυτοῦ, vitae S. Antonii c. 90. p. 862. WESS. — De Christianorum Mumiiis singulari commentatione Chr. Guil. Franc. Walchius egit, quae legitur inter Comment. Soc. Reg. Goetting. 1780. Sindonas istas byssinas ex gossypii sive lanæ xylinae genere quodam contextas fuisse, et curata observatio Mumiarum docuit, et prisci testes sunt auctores, Theophrastus Hist. Plant. IV. 9. Pollux VII. 75. aliique. Conf. Harduin. ad Plin. XIX. 1. sect. 4. et instar omnium Forsterum in commentat. de Byssio veterum p. 58 seqq. laudatum Heerenio in Ideen über die Politik etc. T. I. p. 138. S.

31. ἐν οἰκήματι θνητῶν) Ne Salmasius quidem [a quo in Plinianis p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor, legerat οἶκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἶκηματῆκαίῳ, litera interserta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legerem, in οἶκῆματι καινῷ ἰστώντες ὄρθον πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Siculum, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἶκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλίστατον τῶν τοίχων ὄρθην ἰστᾶσι τὴν λαίνακα: hanc dixerat Herodotus ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα. οἶκημα more satis usitatō vocant conclave. VALCK. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter θήκη sepulcrum est, οἶκημα θηκαῖον dixerit conclave sepulcrum, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μέσα βουλευμένους) Sequor Vindob. nam Porti commentum, βουλευμένους Poët. et Ionic. pro communi βουλομένους, fundamento destituitur. Cognitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque alibi. Supra c. 86. κατὰ ἣν τινα βούλονται σφι σκευασθῆναι etc. Mox τὴν τε πολυτελεῆν praeferrem. Hoc amplius, T. Fabri emendationem [L. 6.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα contudit repressitque Gronovius, cuius observatis adstrue Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 468. WESS. — Recte Gronov. monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat ἐσηθήσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare verum esse ἐπιβαθόντες, notione cohibendi, impediendique ne continuo per posteriora rursus effluat. S.

[10. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νηδὺν h. l. stomachum cum intestinis dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus. τὰ σπλάγχνα sunt nobiliora quae vulgo vocamus viscera. S.]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαῖη διηθήσαντες τὴν καιλὴν) Συρμαῖη (unde συρμαῖζιν c. 77, 5.) Galeno in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γινόμενη τῶν περὶ γαστέρα κάθαρσις: Hesychio, πόμα δι' ὕδατος καὶ αἰλῶν: Suidae, πόμα ἐν ζωῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαριστικὸν δι' ἐμύτων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad Hesych. et instar omnium Foësius in Oecon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit cap. 125, 18. S.]

CAP. XC. 2. ὑπὸ προκοδύλου ἀρπαχθεῖς) Exploratum si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque

implicita durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634. At id nec liquet, nec fit vero adsimile. Iosephi iusta defensio est, huc pertinens, Nos asinis, ait, neque honorem -- damus, sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur, ἀρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, felices et deo dignos arbitrantur, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. S.]

4. Χίμμις πόλις) Hesychio Κέμμης, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανός Graecis πόλη, teste Diodoro I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, Achmin sive Ichmin, quo nota nunc est apud Golium ad Alfergan. p. 102. et uberius in Pantheo Aegypt. Iablonskii lib. II. 7. p. 294. Mox περίξ δὲ αὐτοῦ tueri se potest ex I. 196. II. 29. WESS. — De Chemmi satis copiose Stephanus Byz. hac voce. S.

13 seq. σανδάλιον τι αὐτοῦ --- διπηχυ) Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81: Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poëtae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ Reiskius αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

16. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέρματα, torques; incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, Homerus Ἰλ. χ'. 159.

--- Ἐπεὶ οὐκ ἱερήιον οὐδὲ βοείην

ἀρνύσθην, ἃ τε ποσσὶν αἰθέλια γίνεται ἀνδρῶν.

In quae Scholiastes a Valckenario editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας ἐδίδουν ἑκάστων. Superiora [L. 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, in omni certaminum, genere eminentes, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλέων VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458. male sollicitatum a Seldeno. WESS. — Wesselingium secutus Larcher sic interpretatus est, qui de tous les jeux sont les plus excellens. At nihil hic de eminentia. Commode Valla, cuius versionem editores omnes tenuere, per omne certandi genus. Si participium ἔχοντα exprimere vel-

les, dicendum erat, ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt. Alia ratio est locorum a *Wess.* citatorum; VI. 63, 15. ubi εὐδοκμίοντι adiiicitur, aut VIII. 37, 12. ubi ἄξια θαυμάσαι μάλιστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώτοις τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάλιστα adiiicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥμισυ, ut apud Nostrum VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥμισυ, vobis prae omnibus minime. At hic quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. S.

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν τοῖσι ἔλεσι. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph. Plut.* p. 55 seqq. S.]

[8. Φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνα πολλὰ, τὰ Αἰγύπτιοι καλοῦσι λωτόν.] Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus*, (*Rhamnus lotus* Linn.) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu Noster IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de *Nymphaearum* genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. Cas. Huius duas species hic memorat Herodotus: alteram, cuius fructum cum *papavere* confert; quae est *Nymphaea lotus Linnæi*, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cuius ovarium vel capsula seminalis, *favo vesparum* similis, nucleos esculentos continet; quae est *Nymphaea nelumbo* Linn. cuius capsula seminalis apud auctores ab *Athenaeo* citatos ciborium nominatur; fructus, *faba Aegyptiaca*; radix sive bulbis utriusque speciei, falso nomine *colocasias*: ipsius *loti* nomine, flos maxime intelligitur. Posteriores speciem nostra aetate non amplius in *Aegypto* reperiri, sed in *India* etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in *Aegypto* nascentes, caeruleo flore, *Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem inieci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui καυτέαν τὴν χροιάν apud *Athen.* in χροίαν mutandam censuerunt. Hanc *nymphaeam lotum* caerule-

leam descripsit Iul. Caes. Savigny in Annalibus Musei Hist. Nat. T. I. pag. 366 seqq. De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad Athenaeum laudavi, inprimis consulendus Raffeneau-Delille, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in Annal. Hist. Nat. T. I. p. 372 seqq. et is cui commentationum istarum indicium debeo, Sylvestre de Sacy in Adnott. ad *Abd-Allatif* p. 94 seq. S.]

10. τῇ μήκωνι ἰὸν ἰμφορὲς) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore Dionysio in *Eustath.* Comment. p. 1390, 50. [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox Salmasius et eius exemplo Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. IV. 4. p. 447. πτίσαντες ποιῶνται, quomodo in mssis et Eustathius. Prius certe est pinsere, quam panem coquere; neque locum hic habet mos torrendi faris, priusquam panis ex eo fiat. WESS.

[16. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκτι παραφρομένη ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται] Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non *calice*, scribi in nostra versione debebat) *inest*, ex radice *adnato*. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucra illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de *rosa* usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. Adnot. ad *Athen.* IV. 148. b.) *sed* proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, Plinio frequentatum) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit*. conf. Nostrum, III. 100, 5. Quod adiiicitur, κηρίω σφηκῶν ἰδὲν ὁμοίωτατον: quemadmodum ego ὁμοίωτατος requisiveram, sic et *Benedictus* in Act. Sem. philol. Lips. p. 298. legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem *adverbialiter* (ut in *Var. Lect.* dixi) accipiendum fuerit illud ὁμοίωτατον, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli κηρίω, aut minutae voculae τ, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis, ex *Clusio* repraesentavit *Bodaeus a Stapel* ad *Theophr.* p. 446. florum et bulbi icones ex *Prosp. Alpino* exhibentur *ibid.* p. 449. et 450. S.]

[19. Τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπίτρετον γινωμένην) Hoc ita dictum est, quasi significare *Herodotus* voluisset, duas aut plures esse *papyri* species, quarum una *ἐπίτρετος* sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam, omnes. In nostro quidem cod. F. casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. S.]

24. ἐν κλιβάνῳ διαφανεί) *Interpres in furno luculento*, i. e. bene candente et ignito. Ἀθῶς ἐκ πυρὸς διαφανείας habemus IV. 73. διαπύρους καὶ διαφανείς in *Plut.* Opusc. pag. 1006. Ed. H. Steph. Haec *Reiskius*. In glossis *Erotiani*, διαφανέσι, διαπύροις, ac saepe *Hippocrates*. Vetus scriptor in *Τηκτά Suidae*, καὶ τὴν σιδηρεῖν γῆν, ἣν περὶ πολλὰ διαφανῆ ἐργασάμενοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, in furno διαφανεί: quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi vitrea ista vasa, quibus radices, fructus, flores, herbae, destillantur, quae vulgo dicuntur *Alambica*, Observat. in *Polycarp.* Epist. p. 611. Πυξάντες, ad quod itidem adhaesit, recte in *Hesychio* ἐπρήσαντες. WESS. — Alias tamen πυξάν non torrere significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua *Kühn* ad *Polluc.* X. 107. conf. *Athen.* II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. S.

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) *Commode Reiskius* monuit, ποταμούς h. l. dici canales e *Nilo* ductos. S.]

5. ἐπομέναι ἀνακάπτουσι) *Aldinum* et *Remig.* ἀνακαμπτοῦσι natum est ex ἀναλάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. *Aristoteles*, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐθέη λόγον — — ὅτι καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθολόγος, ὡς κυσχομένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θορόν. Editur ἀνακάπτειν, quod *Laurentio* et hic repertum fraudi fuit: scripturae in *Philosopho* vitium *Sylburgius* non neglexit. WESS.

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in *Aristoph.* Av. 580. et in *Schol.* ad vs. 1550. restitui poterit *Hermippo*: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθὼν γὰρ τὴν διερρηφόρον: nisi quis ἐνέκαψα censeat praeferendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἔνικα

Ψαλάδων τὴν διφροφόρον *Meursium* non videntur offendisse in Panathen. pag. 40. [Eodem verbo utitur *Clearchus* apud *Athen.* I. 6. a.] Si forte legeretur in Cod. *Herodoti* ἅμα τὰ κάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κύνεσσονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτειν adhibetur. In Gloss. *Herod.* vulgatur Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι. Κάψαι πίνειν, e *Plinio*, morsu bibere *Casaub.* interpretabatur *Anim.* in *Athen.* p. 669. [ad *Athen.* IX. 388. d.] *Eximia* notavit *Tib. Hemsterhusius* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 314. et seqq. *Sophron* *Athen.* VII. p. 286. d. et 323. A. κίστρας βότῃν κάπτουσαι. In *Eratoſthenis* *Catast.* c. 38. ὁ μέγας --- ἰχθύς, ὃν καὶ κτείν --- coëant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol.* in *Arati* *Phaen.* vs. 386. ubi pro κάμπτειν recte κάπτειν iam scribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin.* *Poët. Astr.* II. cap. 41. Hic videtur ore aquam excipere a signo *aquarii*. *Schol. German.* p. 134. *Pisces* dicunt *aquarii* *urnae* habere (1. bibere) effusionem. *VALCK.* — Cf. *Koenad Gregor.* *Dial. ion.* §. 117. S. 11. κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων) Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρυφία κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox pisculos interpretatur, femellas eructare docetur. *WESS.* — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus *Corry* apud *Larcherum* κατὰ λόγον corrigit, adplaudente *Crenzero* in *Fragm. Hist.* p. 63. interpretaturque magnitudine granorum milii, coll. III. 100, 4. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγεθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud *Athen.* XII. 525. d. memorantur vestes χρυσοῖς κέγχροις (aureis granis) distinctae, sic et hic οἱ κέγχροι, generali quadam vocabuli notione, grana dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κέγχροι (ovorum grana) intelliguntur ipsa singula ova, vel ovula, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀποββαίνουσι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: eā sententiā quam in *vers. lat.* expressi. conf. supra l. 5. et mox l. 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpā vacant librarii. S. 15. et seqq. οἱ δ' ἂν αὐτίων ἀλώσι etc.) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnīs, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud *Athen.* VII. pag. 301. E. ex *Aristotele* Hist. Anim. VIII. 13. Mox *Reiskius* οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' ἀν] ὀπίσω praeferit. Ego vero fidenter cum *Valckenariq* ἐπιστρεφά τῶν κεφαλῶν et τὰ ἐπιδεία recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστερά et ἐπὶ δεξιά, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide *Var. Lect.* et conf. I. 51, 4. et 5. VI. 33, 2. et 3. Adde *Lexic. nostrum* Polyb. p. 243. col. b. S.

26. πῖπλάται πάντα) Probo *Medic.* cui plerique adsentiantur I. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide *Var. Lect.*] De piscium subita, aquis Nili incrementibus, origine alii aliter. *Arch.* οἱ ἰχθύες, οἱ τικόντες ὡς, [l. 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persuaserunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post οἱ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἐντεκόντες etc. pisces, postquam ova in limo deposuerunt, etc. S.

CAP. XCIV. 3. καλεῖται μὲν Αἰγύπτου κίκι) Nimia admiratio *Medic.* eiusque τῆς abstulit a tramite *Gronovium*. Equis τὸ τῆς memoravit? Mitto *Codicum* concordem, si *Ask.* et *Pass.* seponas, a *Florent.* dissensum: praetereo medicos, κίκι et expressum inde oleum saepe numero adhibentes: tum *Diodorum*, *Plinium*, etiam שמן קיק oleum Kik, et קיקי Hebraeorum; quae, a *Scaligero*, *Sal-*

masio atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit *Vir Cl.*, morari eum debuerat omnibus codicibus prior *Strabo*, illis, quae verissime de Aegypto *Noster* prodidit, accensens καὶ τὸ κίκι sive κίκι, καρπὸς τις, verba eius sunt, σπυρόμενος ἐν ἀρούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde *Plin.* XV. 7. et, quem ibi *Harduin.* laudat, *Dioscorid.* lib. IV. c. 164. ubi σιλικώπριον i. q. σίσυλι Κύπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis est; quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscat et obtundet. *Silicypria*, sive *Silicypria* explicat *Salmas.* in *Solin.* pag. 704. Quod autem habet *Arch.* [l. 5.] τὰ ἐν ἔλαις, considerationem meretur. Supra c. 92. ἐν ταῖς ἔλαις scribit *Vind.* ἐν ταῖς ἔλαις, prave

citra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, qua de pluribus olim ad Hieroclis Synecdem. pag. 726. WESS. — De kiki cf. Viros doctos ad Hesych. h. v. S.

5. αὐτόματα ἄγρια) Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδῶς μοι, εἴπει, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἡναγκασμένων. Neque tamen putem, Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. [Is aliquis, puto equidem, ipse Herodotus fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φύσθαι dicuntur VIII. cap. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: "Ἔστι δὲ σφὶ κάρναβες αὐτομάτη φύμεναι ἐν τῇ χώρᾳ" — ταύτης δὲ πολλῶν ὑπερφέρει ἡ κάρναβις αὕτη, ἡ καὶ σπειρομένη φύεται. VALCK.

8. κόψαντες, ἀπιποῦσι) Laurentius: alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquunt. Melius Salmasius in Solin. p. 686. alii contusum exprimunt, alii frietum excoquunt. Ἀπιποῦν est exprimere, ut ἐξιποῦν Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐξηπόσας ἀνιλοῦ τὸ ἀπορρύν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. vs. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum vs. 816. Scholiastes Passion. ἀπιποῦσι bene explicuit ἐκπίζουσι. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται etc.) H. Steph. in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dissentiente admodum Gronovio, quem vide. Malim quoque cum Abreschio καὶ ἔπ. ἐνδὺς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis erat reticulati, instarque ἀμφιβλήστρου. Paullus Silentarius:

Καλλιγάρμοις λίκτροις περικίδναμαι· εἶμι δὲ κεδνῆς

δίκτυον οὐ Φοιβῆς, ἀλλ' ἀπαλῆς Παφίης,

culte, Florileg. IV. 52, 2. [Anal. Brunck. T. III. p. 92.] WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ ἀναπαύεται κίτῃ. περὶ ταύτην etc. sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter orationem incidit Ald. cum nostro ms. F. iterumque uterque post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ionice pro τῇ poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata varietas est. H. Stephanus, turbatum hic quidpiam esse sentiens, et in ora suae edit. et in Prolegom. sic legendum interpungendumque, censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χρᾶται· ἐν

τῇ ἀναπαύεται καίτη, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem: cui hactenus suffragatus est Gronov. in Notis, ut eodem modo distinguendum locum censeret; caeterum, incommodam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χράται, sed, quoniam ea cod. Med. cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit ut αὐτῷ χράται legeretur, sibi utitur. Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatā huius loci scripturā et interpunctione: nec satis ipse scio, qui factum sit, ut eundem locum in *Var. Lect.* absque notatione praetermiserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimae H. Stephani emendationis mentionem facere debuissim. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse accusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codicem F. denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τὴν δὲ νύκτα, τὰ δὲ αὐτῷ χράται· in τῇ etc. quam scripturam (τὰ δὲ, i. q. κατὰ τὰς vel οὕτω: conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissimum meum animum illustri domino SCHELLERSHEMIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque Creuzero meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui genuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam Herodoti editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codicem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis licuit) praecipuam adhibere curam debueram, idem nonnullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum in gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox l. 11. ὑπ' αὐτῷ scribens noster codex, verba haec ad praecedens ἐνδὺς refert, sed praemisso commate ὑπ' αὐτῷ καθεύδει iungit; quod fortasse non deterius vulgato ὑπ' αὐτῷ. Quid sit verò quod dicat Herodotus, per rete ne conari quidem pungere culices, non dixerim equidem. S.

CAP. XCVI. [3. τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ. Haec est arbor

lotus, cuius supra in transcurso mentionem feci, ad cap. 92, 9. S.]

6. γόμφους πυκνοὺς) *Densos et longos stipites* Interpres. Ego *clavos* censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum Poëtae Γόμφουσιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἀρμογήσιν ἄρην, *Odyss. E'. 248.* et *Nonni XL. pag. 1044, 10.* φράξατε λιπταλίσι σισηρότα δούρατα γόμφους: unde ipsae *naves πλοῖα γομφωτά* *Strabon. XVI. p. 1076. v. [pag. 741. ed. Cas.] WESS.* — Mira vero locutio, περὶ γόμφους περιέχουσι τὰ ξύλα, *circum clavos circumnectunt ligna*; quum expectasses, *clavis connectunt*. Tractavit hunc locum *Schneiderus* in *Lexic. voc. Γόμφος*, nec vero prorsus ad liquidum perduxit: illud recte videtur observasse, non tam *navis* structuram, quam *ratis*, hic describi. Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. S.

9. ἐν ᾧν ἐπάκτωσαν) *Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐμπακῶσαι, significans γομφῶσαι vel συγγομφῶσαι. Galeo versus obversabatur Homeri ex Od. E'. 248. Γόμφουσι δ' ἄρα τήν γε etc.* Saepe verbum πακτοῦν, semel attigit *Eustathius* hunc *Herodoti* locum, ad *Od. E'. p. 220, 27.* velut *Herodoteum* excitans, πακτοῦσι τὰς ἀρμονίας βύβλω, quod interpretatur κατασφαλίζονται, significatum *Aristophaneis* adfirmans, et his *Sophoclis*, καὶ δῶμα πάντων, quae sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent *H. Stephanus* *Annot. in Soph. p. 13.* et *Is. Casaubon.* in prima Edit. notarum in *Diog. Laërt. p. 172.*, perversa tamen scriptio, καὶ δῶμα ἀπάντων, per editiones *Sophoclis Ai. vs. 579.* propagata, *Suida* potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. *VALCK.* — Correxerit *Brunck. S.*

11. διαβύνας) Sic *Ald.* et *Medic.* bene, atque hinc *Gronov.* cui iungetur haud male *Küsteri* observatio ad *Hesychii* Διαβύσσει. Quod insequitur, δύναται, retineo. Frequens ea structura optimo cuique, ut *II. 125.* Adde *Diodorum V. 8.* et illic congesta. *WESS.*

15. κατεβρυμένῃ ῥίπτει καλάμων) *Reisk. ῥίπτει ἢ καλάμων,* cui non adstipulor. ῥίπτει *Homeri Odyss. E'. 256.* *Hesychius* et *Eustath.* interpretantur, πλίγμασιν ἐν καλάμων. *Dioscorides I. 55.* ῥίπον ἐν καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ φοινίκων *Agatharchides p. 47. ed. Huds.* quo genere *Aeneas* in *Tactic.*

c. 30. et 37. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur $\beta\eta\varsigma$, $\beta\eta\varsigma$, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ $\beta\eta\varsigma$, (unde *Homeri* et *Nonni* $\beta\eta\varsigma$) et ὁ $\beta\eta\varsigma$. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeferebat, quae *Porti* iusta opinio. *WESS.* — Sic VIII. 51, 9. Θύραι sunt *asseress*, *tabulae*. Conf. *Schneid. Lexic. Gr.* hac voce. S.

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὐνομά ἐστι etc.) Grammaticorum natio $\beta\alpha\rho\iota\varsigma$ Ionici commatis censet. *Phavorinus*, $\beta\alpha\rho\iota\varsigma$, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* consimiliter. Hinc $\beta\alpha\rho\iota\varsigma$ *Euripides* *Iphig. Aul.* 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim *Aegyptios*, *Aeschyli* exemplo, qui *Suppl.* vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ $\beta\alpha\rho\iota\varsigma$ οὐχ ὑπεβοῶν. *WESS.*

CAP. XCVII. 2. τῇσι ἐν τῇ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοις) *Diodorus*, ὁμοία γίνεταί ταις Κυκλάδαι νήσοις I. 36. ubi plura. Πόντος de mari *Aegaeo* recurret semel iterumque, quo de aliàs. Nunc consideranda quae de navigatione produntur, [I. 8 seqq.] ἔστι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρά etc. Sunt enim, si *Latina* interpretis amplectaris, a vero alieniora. A *Naucrati* urbe comoda navigatio, per eum alveum, qui *Canobicus* cap. 17., quocumque erat tempore *Memphim* versus: agris *Nili* inundatione mersis praeter ipsas *Pyramides* pergebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἔστι δὲ οὐ τῇδε οὗτος, *ordinaria* autem *navigatio* illuc non fert, uti vertit; *Pauw* vero, ἔστι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. neque sola haec *navigatio* est, verum etiam iuxta etc. ut *μῦθος*, quae vox tali verborum ordine saepe defit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. *WESS.* — *Latinam* correxi versionem: in *Graecis* nil mutandum. οὐκ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. S.

CAP. XCVIII. 2. ἐς ὑποδήματα ἑκάμετος) Ἐκαίμετος, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἀνθύλλα, si *Codices* exhiberent scripti, hoc uno forsitan in loco videri posset vulgatae voci praeferendum, ut *data* diceretur *Anthylla* praesertim in calceos τοῦ αἰ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικί, uxoribus Regum *Aegypti*, qui sibi invicem succederent. [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideret.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ αἰ βασιλεύοντες: οἱ *Herodot. T. V.*

αἰὶ δικάζοντες: οἱ αἰὶ ἄρχοντες: in lapide Cretensi οἱ αἰὶ κώμοντες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit Galeus, apud Athen. I. p. 33. f. Anthyllam datam dici Reginis εἰς ζώνας: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 62. [lib. I. c. 52.] Quae Gellio sunt adscripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. Ἀναβ. p. 40. ab Hutchinsono, aliis debentur: usum istum praepositionis εἰς attigit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

Ibid. εἰς ὑποδήματα ἐξαίρετος δίδεται Persarum istum morem explicuit B. Brissonius Regn. Pers. I. 108. non neglecto Athenaeo I. 25. [c. 60. nostrae ed.] qui de Anthylla, sive, ut scribitur Antylla, ἧς τοὺς φόρους οἱ τότε βασιλεῖς, Αἰγύπτιοι τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμιταῖς ἐδίδσαν εἰς ζώνας, non exiguo, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex Herodoto citantur apud Athen.] Archander autem [l. 6.] nepos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Vir Celeb. nepotem putat; Pausanias filium. Ἀρχανδρος, scribit VII. 1. p. 522. Ἀχαιοῦ καὶ Ἀρχιτίδης εἰς Ἄργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς Φθιώτιδος: ἰδόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίος Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθίον τοῦ Ἀχαιοῦ ex Stephano in Ἑλλάς, Archandri patrem Phthium minime. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium? WESS. — Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani sententiam suam tueri. S.

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἥκοντα) Non erat cur hoc spernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere codd. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B. quibuscum faciunt alii Paris. et F.] Tale κατὰ τὰ ὥρα ex schedis, IV. 76.; tale κατὰ τὰ συνθήκων VI. 88., et in msstis V. 112. nec diversum erat κατὰ τὰ εἶλοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod Medic. mutavit. Scripsi quoque [l. 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. obsecutus membranarum, et narrationi c. 4. WESS.

5 seq. οἱ ἱεῖς ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογεφυρῶσαι) Et hic duobus utor msstis; qui incongruo, quod vulgata post se trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca [l. 17 seq.] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, respondet illud τοῦτο δὲ, quod l. 22. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο

μὲν I. 17 seq.] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρωῖσθαι urget; cui tollendae quid Gronovius inpenderit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem Reiskius ex Medicei inserto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν refingit ἀπὸ τε θυρώσαι τὸν ποταμὸν καὶ κτίσαι τὴν Μίμφιν, oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse. Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. Hesychii ἀποθυρούμενος, ἀποκεκλισμένος, foribus exclusum, quales in Comoediis saepe commissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommodatur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior commodiorque videbatur medicina in ἀποστεινυρώσαι. Docuit Galenus in Hippocrat. de Morb. Vulgar. p. 456. στεινυρὸν Ionibus tantumdem esse ac στενὸν, et στεινυρώσαι humorum vias occludere et arefacere, συναγαγὶν τῶν ὑγρῶν τὰς διξόδους καὶ ξηρᾶναι: nec discrepat Erotiani iudicium; στεινυρώσαι esse ait ἀποστεινῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινα, ἐν ᾧ ὑγρασία ἐστὶ. Erit itaque ἀποστεινυρώσαι τὴν Μίμφιν, eam sicciorē abducta aqua reddere, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegypto rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut sollicitis plura solent, et ἀποσταφειῦσαι τὴν Μίμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et Diodorum I. 50. addant. WESS. — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut perspete Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de ponte proprie nominato dicitur, sed et de aggere, ut Iliad. i. 89. Et γεφυροῦν, non modo ponte iungere, verum etiam aggere complere, aut velut aggere obstruere, Iliad. φ'. 245. Sic isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντον γεφυραν, et Isthm. IV. 34. γεφυραν ποταμῶδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρωῖσθαι τὴν Μίμφιν intelligetur iactis aggeribus Memphin (a Nilo) secludere, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed hoc etiam solum, in

quo *Memphis* condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege *Mene*, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Verbum ἀπογεφυρωσας idem *Reiskius*, qui mutatum voluerat, haud multo post eadem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γεφυρα, quod non modo *pontem*, „sed etiam, ut *Homero* passim, intervallum inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γεφυρῶν „simplex occurrit apud *Eusebium* in *Chronico*, ubi de „*Hadriano* sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχέμασεν εἰς Ἀθήνας, μνηθεὶς „τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσίνα, κατακλυθεύσαν ὑπὸ „Κηφιστοῦ ποταμοῦ.“ Sic ille Vol. III. *Animadv.* in *Graecos* auctores, p. 106. S.

13. δὲ ἀπεργμένος ῥέει) Negante adposita voce ab eodem viro clar. [*Reiskio*] οὐ ῥέει scribitur. WESS. — Hanc conjecturam ille in *Animadv.* editis repetens, intelligit, unde exclusus Nilus non perluit. Equidem in vulgato nihil desidero. S.

CAP. C. 3. ἐν τοσαύτῃσι δὲ γένεσι ἀνθρώπων) Hoc placuit. *Reiskius*, damnatis, quae *Miscell. Lipsiensia* habent, refingit, addito pronomine, ὃν ὀκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ Βαβυλωνίᾳ turbari non oportuisse. De *Iosepho* vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque *Nicaulae* sive *Nicaulis* inpegisse nomen, quo usa numquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo S. *Bocharto*, *Phalegi* II. 26. dantem. WESS.

6. τόπερ ἐν τῇ) Ferri nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίᾳ, [quam *Gron.* mutaverat] revocabitur; nisi forte plures libri scripti *Mediceo* concinant: tum commode scribi poterit: οὐνομα ἦν - - - τόπερ τῇ ἐν Βαβυλωνίᾳ, Νίτωκρος. VALCK.

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in *Gloss. Herod.* Καινοῦν, τὸ χεῖρσασθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit *Suidas*, cuius interpret: „Καινοῦν ap. *Herod.* significat novo quodam sermone uti:“ absurde. Utilior *Hesychii* nota: Καίνισαι, καινῷ χεῖρσασθαι, καὶ ἐγκαινίσαι. De *Perillo*, qui, *Phalaridis* iussu tauro inclu-

sus, artis suae opus teterrimum primus auspicatus est, ut scribit Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9. Callimachus fragm. cxi. πρώτος ἐπὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καινοῦν in eundem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γὰρ μιν οἰκημα περίμηκας ὑπόγειον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam. Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιούμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. Thucyd. VI. 76. ἤκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ἣ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοίᾳ proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur πρόσφασις et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos verbo et revera, λόγῳ μὲν sive λόγων μὲν, βουλούμενος δὲ λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθὲς προφάσει, vel πρόσφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit accuratissimus Marklandus, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἐρᾶν φησι μὲν τοῦ ὄρωμένου, τὸ δ' ἀληθὲς ἐρᾶ καὶλλους ἀληθεστέρεον. VALCK.

Ibid. ὑπόγειον, καινοῦν τῷ λόγῳ) Praestet-ne ὑπόγειον an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose item examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in Ἀνώγειον. Hic molestum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ. H. Stephani καινοῦν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζειν praeferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum Sophocles Trachin. 877. καὶ τι καινίζει στήλη. Editio patrocinator Scholiastes Passion. et Λέξεων Herodoti auctor voce καινοῦν, adscribentes, τὸ χρῆσασθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis Suidas: praetexuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorsum etiam vergit Abreschii sententia, Diluc. Thucyd. pag. 67. Fortasse invenietur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide Berglerum in Aleiphron. I. 9. WESS. — Commā, quod ante ὑπόγειον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καινοῦν, ait Reisk. l. c. pag. 107. non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam Toupii novationem (Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.) ξεινώα μὲν λόγῳ, ante Borh. adoptans Larcher, suo idiomate sic reddidit, qu'elle déstinoit en apparence à des festins. Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse Herodotum, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανᾶσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eandem interpretatus sum sententiam, quam his verbis Valla expresserat, per causam quidem novi operis. Sic fere Thucydides III. 82. καινοῦσθαι τὰς διανοίας dixit, nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes. Nempe regina illa, cameram istam subterraneam exstrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιησαμένην in praeterito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam Valckenar. in animo habuisse videtur, quamque planius Schneiderus in Lex. expressit: scilicet, prae se tulit regina, in augurare et dedicare se velle illam cameram. Consentaneum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐκαινίζειν, (i. e. καθοσιῶν, καθιστοῦν, coll. Polluc. I. 12.) testimoniis Callimachi et Hesychii constat a Valck. citatis. S.

16 seq. ἴψαι εἰς οἶκον σποδοῦ πλέον) Non dissimile Persarum supplicium ex Ctesiae Persic. c. 47. 50. 51. his admo-verunt Corn. Pauw et Abresch. [cf. Valer. Max. IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὥπως ἀτιμώρητος γίνηται, quo esset impunita. An ut poenam, quae ab Aegyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese abderet? Alterutrum sane malim, quam cum Clar. Pauw εἰς ὄχημα, in vehiculum cinere plenum, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. WESS. — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adiciebatur, Ctesias Persic. cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται: rursusque cap. 51. ἐμβάλλεται εἰς τὴν σποδὸν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτὸν) εἰς τὴν σποδὸν ἐτίβαλεν. Quod vero in anonymi auctoris libello de Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris, in Bibliothek der alten Literatur etc. Göttingae 1789. edito, p. 13 seq. de Nitocri ita scribitur, ἐκυρὴν δὲ εἰς οἶκον τι σποδοῦ πλὴν ης

ἡίβαλε, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πλήρης pro πλήρες positum. Caeterum conf. quae ad c. 140, 3. notamus. S.

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος) Platonis Politic. pag. 188. F. οἱ περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiusmodi praesidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος; legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότητος, est nihil splendoris: κατ' οὐδὲν, fere nihil, tantum quantum nihil; quod gallice diceret *autant que rien*, vel *à peu-près rien*. Sic κατὰ comparationi inservit II. 10, 11. IV. 23, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac fere, circiter, valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀπορβαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέρχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέρχρων intelligere τινὰς vel μέρος τι, seq rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀπορβαίνουσι ὀλίγους τῶν κέρχρων, spargunt granorum nonnulla, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, spargunt idemtidem granorum nonnulla, id est, spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana. S.

[6. ὕστερον δηλώσω) Vide cap. 149. S.]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ τούτοις γενομένου βασιλέως) Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἐπτά γενεαίς, septem generationibus, Sesostri Moeride recentiore statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostri ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Ampl. Bouherii, Dissert. Herod. cap. 7. Iam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita conmutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, *Sesostrin* ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse, aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius Orig. Aegypt.* cap. 16. WESS. — Neque vero diserte *Herodotus* ait, proximum *Moeridis* successorem *Sesostrin* fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. S.

9. στρατὴν πολλὴν τῶν λαβῶν) Aut e contextu τῶν videtur eiiciendum, aut in αἰσῶν transmutandum, quod malim. Ἄστροι, ἑγγεῖς etiam dicti et ἐγχώριοι, *Herodoto* sunt indigenae, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur αἰστροὶ et ξεῖνοι II. 160. et III. 8. Potuerat *Sesostris* et in istam expeditionem nobilissimam ξείνους conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum *Diodor.* Sic. I. 53. et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδαὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμοχθῆκε, eodem teste *Diodoro* I. 56. VALCK.

Ibid. στρατὴν πολλὴν λαβῶν) Ab *Aldo* venit πολλὴν τῶν λαβῶν, deditque ansam doctis viris varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, opera non uti. In-sititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [l. 11 seq.] δεινῶς γλῆχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας corrigitur a *Reiskio* μαχομένοις, sicuti περὶ ἐλευθερίας μαχεσάμενοι l. 95.; neque enim γλῆχσθαι περὶ τινος in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίας γλῆχομένοις sunt in msta *Ast.* VIII. 143. Nec verbum tamen, muto, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλῆχσθαι, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab *Abreschio* conductae ad *Pin. Cattieri Method.* pag. 86. et *Diluc. Thucyd.* p. 722. WESS.

11. γλῆχομένοις) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum *Reiskii*, genuinumque videtur, δεινῶς μαχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας: quae consuetudo *Herodoto* est aliisque scribendi ratio, verbo μάχεσθαι similibusque praepositionem περὶ hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam *Herodoti*: VII.

155. εἰ ἐλευθερίας πειρήται, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλευοῖς ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεισι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περσῶν: optime Valla, pro libertate strenue pugnantes. Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιῶνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. Anaximenes, Ion certe, apud Diogen. Laërt. II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπάντων Ἴωνες Μήδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχισθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit Sesostris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδοῦν ἀνδρείς: quod, a Diodoro monitum I. 55. non adnotavit Herodotus, memorans tantum τὰ γυναικῶς imbellium columnis ἐνδείξ. VALCK. — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχισθαι mutatum fuisse putabimus? Retractavit dictum ipse doctissimus Valek. In Nota ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχισθαι statuit, sed abiiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quod iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχισθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit Herodotus. S.

18. καὶ δὴ καὶ αἰδοῦν γυναικῶς προσεγγράφει) Iosepho placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt Pontanus, Rer. Danic. lib. IX. p. 544. et Elias Brennerus, Thes. Num. Suegoth. p. 20. WESS. — In Var. Lect. ad h. l. ubi Eustath. in Homer. p. 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. S.

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ, αὐτοῦ ἀχθισθέντες) Aliter Valer. Flaccus V. 420., quo de dissensu ad Diodori I. 55. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. Φαίνονταί - - οἱ Κόλχοι Αἰγύπτου)

Haec ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐπὶ δὲ εὐθείᾳ, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ πρώτῃ· εἰς δὲ καὶ Αἰγύπτου Κόλχοι, varie aberrans. De libro primo taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset *Theo*, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpa, nec dissentit admodum a *Nostro*: cuius de *Sesostri* et de *Colchis* famam *Apollonius* etiam *Rhodus* secutus est, *Argonaut.* IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur *Herodotus*. S.

[6 seq. νομίζεν δ' ἑφάραν etc. Inserenda h. l. versioni nostrae latinae haec verba: Putare autem se, dixerunt Aegyptii, esse Colchos de exercitu *Sesostri*. S.]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύριοι, quando a Syris distinguuntur, proprie Cappadoces dicebantur; Σύροι, Syriae incolae, a mari mediterraneo usque ad Euphratem. Conf. Adn. ad I. 6, 3. et ad I. 72, 9. cum Var. Lect. ad I. 72, 9.] Iosephus, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina *Ramiresii de Prado*, *Marshami*, *Spencerique* pro Aegyptiis eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro Iudaeis *Th. Gatakeri*, *Herm. Witsii*, *Christ. Wormii* de Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis lib. II. 10. p. 128. et *P. Ern. Jablonskii* Prolegom. Panth. Aegypt. Sect. VII. p. 13. Est sane *Wormii* disputatio in carpendo *Herodoto* nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolvo tamen *Nostrum*; quem Iudaeorum familiarem usum habuisse, expiscari non potui. *Phoenices* Syrosque *Palaestinos* non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales *Philistaei*: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel*. lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi *Io. Clericus*. Hic vero strigilem criticam, asperrime *Herodotum* radentem et lancinantem, *Guil. Jamesoni* ex *Spicil. Antiq. Aegypt.* c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribebant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. *Herodotum* falsa narrantem et rumore deceptum cognovi.

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt Michaelis, in *Mosaïsch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. S.

20. ἀρχαῖον γὰρ δὴ τι φαίνεται ἰδν.) Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, ab antiquissima aetate: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teste Diodoro III. 32. Usi et Homeritae in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide Iobi Ludolphi *Histor. Aethiop.* lib. III. 1. et eiusdem *Commentarium*. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 seq. Ἴνον μόνον οὗτοι τε καὶ Αἴγ.) Multa Gronov. pro Herodoto. Si liqueret, Aegyptios in lino elaborando, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 35, argumenti pondus causam magis premeret. Validius est, quod de consimili vitae instituto et sermone additur. Nollem autem, [L. 3.] καὶ κατὰ ταῦτα καὶ ἡ ζῆν πάντα καὶ etc. vir Celeb. sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVI. 1. Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἴστας etc.) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. καὶ γὰρ τὴν Καύρον, πρότερον οὐ βουλευμένην, συμμαχεῖν, --- τότε σφί καὶ αὐτὴ προστέθηκεν. Sophocles *Trachin.* vs. 287.

--- Τὰς δὲ δ', ἅσπερ εἰσορᾷς,
ἰξ' ἐλθόντων ἄλλων ἐνδοῦσσαι βίον
χωρεῦσαι πρὸς σὲ ---

Plura doctissimi viri I. Fr. Gronovius in *Senecam de Benef.* IV. 32. et Io. Davisius ad *Cicer. Disp. Tuscul.* I. 24. WESS. — Conf. *Adnot.* ad I. 86, 39. S.

[9. μέγας πίμπτει σπιθαμῆς) Valla, magnitudine quinā palmorum; quam interpretationem omnes Herodoti editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque Larcherus, un homme de cinq palmes. Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta: nec per se credibile videri debebat, *Sesostrem* hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse effingi. Nec vero id, quod dicentem *Herodotum* faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt *πέμπτῃ σπιθαμῇ*, sed *πέντε σπιθαμαί*. Ut brevi absolvam, *σπιθαμῇ* est *dimidium cubiti*: itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλαντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et *ἑξάδομη ἡμιτάλαντον*, *sæx talenta cum dimidio*, sic *πέμπτῃ σπιθαμῇ* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum* interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. S.

12. ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον) Corrigitur ἐκ δὲ τοῦ ἐνὸς ὤμου ὤμου, me invito: mox quoque [I. 15.] ὅπλοισι τοῖσι ἐμοῖσι, ex *Diodoro* I. 55. a *Galeo*, *Pawio*, *Reiskio*. Tu vide *Sophocleum* hoc, *Trachin.* 1057. Ὡς πολλὰ δὲ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χερσὶ καὶ νότοισι μοχθήσας ἐγώ. Vertebat *Cicero* liberius, *Tuscul. Disp.* II. 8. O multa dictu gravia, perpersu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli. Nam, ut in *Sophocle* καὶ νότοισι μοχθήσας, quae *Davisii* coniectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudiani*, *Bell. Gildon.* vs. 115.

Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi. Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate *Rubenius* et *Gebhardus* scribebant numeris, neque *iuvenis*, uti *Barthius*. Tuitus *Claudianum* est *Nostri* verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus *I. Fr. Gronovius* *Diatrib.* in *Papin.* *Statium* c. 23. p. 128. Nunc video, *Cl. P. Burmanno* non admodum *Gronoviana* placere, nec muto dicta. WESS.

18. Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι) Antiquissima haec et prima statuae *Memnonis*, *Thebis* erectae, mentio, qua de *P. Ern. Iablonskius* singulari *Syntagmate* pererudite p. 30. Eam vero *Sesostris* colossus esse, *Pausanias* auditu etiam acceperat, *Atticor.* c. 42. p. 101. Negat *Noster*, nec sine ratione. Πολύ τῆς ἀληθείης ἀπολείπασθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent *Procopius* *Bel. Pers.* I. 6. et *Agathias* *Sch.* II. p. 38.

3. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. *Euripidique*, *Helen.* vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολίας ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολίας, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regiis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκείνων [l. 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκείνων edebatur, sphalmate typographico ex ed. *Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καίόμενον, prave κείμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* S.

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο) Haec si abessent, necessaria non censerem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pavii* suspicio. Mox [l. 4.] ἐς τὰδε ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticere solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. S.

3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο) Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo *Sesostri*n dixerat ἀνάγοντα πολίας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο. Conf. *Diodor. Sic.* I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο: quae sane sufficebant: mihique adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriante, perpaucis videbuntur in marginem reicienda. VALCK.

17. πλατυτέροις ἐχρέωντο τοῖσι πόμασι) Salsioribus. Πλατὺν, ἀλμυρὸν, *Hesychius*, Quam voci potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. h. ed. Cas.] De *Chalcide Diacae*archus c. 13. [in *Hudsoni* Geogr. min. vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχουσα, τὰ μὲν πολλὰ, ἀλκυά· ἐν δὲ ἡσυγῇ μὲν

ὕπόπλατυ, τῇ δὲ χρεῖα ὑγιεινὸν καὶ ψυχρὸν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque *H. Stephanum*, ὑπέπλατυ corrupte legi atque ὑπέπαχυν esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ φρεάτων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἔχρητον --- χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ φρεάτων ἀρυόμενοι vel ἀρυόμενοι, ex puteis haurientes, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀρύσσονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ φρεάτος, ubi ἀρύονται, aut ἀρύονται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Casaub. Anim. in Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch.* de Is. et Os. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγαὶ καὶ φρεάτα πάντα --- ἀλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus* ὕδατα --- πικρᾶς ἀλμυρίδας ἔχοντα γεῦσιν lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot. Meteorolog.* lib. II. c. 3. T. I. p. 556. D. et E. ed. Duval. provocaverat *Casaub.* ad *Athen.* I. c. Vinum vero πλατὺ memorans *Aretaeus*, de Cur. Morb. acut. II. 5. p. 101. ed. Boerh. amarulentum dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petili* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Aretaeum* παχὺς pro πλατὺς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυκυν legendum censuit, satis adparet. S.

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ἀποτελεῖν) *Diodori* Sesosis devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δυνάμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus*. Herodotei Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελεῖν, an ἀποφορὴν ὑποτελεῖν, an quod *Mediceus* praebet, ἀποτελεῖν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in Glossar. *Herod.* Ἀποφορὴν: quod hic tributum notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἄρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic merces dicebatur, quam heris praestabant servi; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpocr.* Nunquam tamen, quantum recordor, scriptoribus Atticis ἀποφορὰ tributum illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud Harpocrat. in voc. Σύνταξις ab Aldo usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλεγε δὲ ἑκάστους φόρους συντ. quae prostant et apud Suidam: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Συντάξις: atque ita scribendum etiam apud Etymologum. Sensit vitium Andr. Dounaeus, cuius vid. Praelect. in Demosth. Philipp. de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελείειν receperat Gron. ἐπιτελείειν revocavit Wess. conf. V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. S.

[9. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελίος) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. S.]

10. δοκίμῳ δέ μοι ἐντυθεῖν γεωμετρῖῃ etc.) Duce hac in re Herodoto plerique utuntur, quos Menag. ad Diogen. Laërt. VII. 11. adnumeravit. Suidas in voc. edoctos eam Aegyptios, ait, ἐκ τοῦ ἀπλείου τῆς γῆς καὶ τῆς διαμετρῶς τῶν χώρων: qui si ἀστάτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. Inventa enim haec ars est, tempore, quo Nilus, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt Philosophi, qui lineis dividerunt: inde Geometria dicitur. Sic Servius in Eclog. Virgilii III. 40. WESS.

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.) Non imprudenter haec ursit Leo Allatius de Mensura Temp. cap. iv. 34. ut τῶν ὥρων horarum usum et nomen antiquius esse vince-ret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλου alia lis. Pollux IX. 46. πόλον et ὠρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὠρολόγιον. Hoc placet Scaligero, et firmatur ad Manilium III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, Cl. Salmasius ad Solin. p. 448. Ego cum Scaligero facio. WESS. — Larcherus γνώμονα quidem horologium solare intelligit, πόλον vero, coeli quem vulgo polum vocamus. Rectius alii et polum et gnomonem instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud Polluc. l. c. et apud Athen. lib. V. p. 207. f. instrumentum polum est, non coeli cardo. Caeterum conf. Menag. ad Laërt. II. 1. et Bailly Hist. de l'Astronomie ancienne p. 384. S.

CAP. CX. 2. *μνημόσυνα δὲ ἐλπίζο*) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic *Diodorus* I. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱεῖος Vulcani controversia non dissentit. Certe in *Coisl.* *Diodori* et *Mutinensi* Cod. *ἱερὺς*, in aliis ἀρχιερεὺς, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. *ιστάναί*. Commodius foret *ιστάναί* vel *στᾶναι*, stare. Nunc ad activum *ιστάναί* intelligendum *ιστάναί* αὐτὸν ἀνάθημα vel ἀνδριάντα. S.]

CAP. CXI. 2. *τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν*) Hoc an *Φερῶνα* malueris, parum refert. *Eusebio* dicitur *Φαραῶ* Chron. p. 7. *Diodoro*, *Sesostris*, [sive, ut ille scribit, *Sesosis*,] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum commune nomen fuisse *ἡγεῖν* *Pharao*, uti in Hebraeo codice scribitur, sive *ΦΟΤΡΟ* aut *ΦΕΡΟ*, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique *Pharao* *Sesostris* potuit, sicuti *Pharao* *Neco*, et *Pharao* *Hophra*, qui *Necos* et *Apries* hac in *Musa* c. 158. et 161. WESS.

20. *Ἐρεθὴ βῶλος*) Habet hinc *Steph. Byz.* in voce. *Diodoro* *Ἰερὴ βῶλος* et *κώμη*, sive vicus, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. *τοῦ Ἡφαιστίου*) Disputabant Grammatici περὶ τῶν τεμνικῶν, utrum *Ἡφαιστειον*, an *Ἡφαιστιον*, (quod in *Ask.*) melius esset: dignaque res visa *Eugenio*, aequali *Imp. Anastasii*, ut singulari commentario illustraretur apud *Suidam* in voce. In Edd. ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo *Διονύσειον*, nunc *Διονύσιον*, et hoc de genere alia. Copiam ingentem conguessit ad *Dionis Cassii* lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem *Tyriorum* [l. 7.] non neglexit *Gronov.* quibus similia *Iudaeorum castra* in *Augustamnica Aegypti* provincia *Notit. Imp. Orient.* p. 204. sive *στρατόπεδον Ἰουδαίων*, *Iosephi Antiq.* XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. *καὶ δὴ καὶ ἔτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον*) Si foret *ἔτι* *οὐ ξείνης* etc. uti *Reiskius* coniicit, *ἐπωνύμιον* protectius esset, idemque ac *ἐπωνυμία*: alioqui *ἐπωνυμιον* (de quo praeclare *Stanleius* in *Aesch.* VII. *Theb.* vs. 138. et *Hemsterhusius* ad *Luciani Dial. Mort.* IX. 1.) non movendum. Potuisset et *δικαιότης* se tueri, *Ionum* augmenta saepe spernentium

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips.* Vol. VII. p. 639. WESS. — Ἐπώνυμοι, i. q. ἐπώνυμον, scil. τὸ ἱερόν. Etiam *Pindarus* ἐπώνυμος pro communi ἐπώνυμος usurpavit, *Ol.* X. 95. et *Pyth.* I. 58. S.

CAP. CXIII. 5. ἐς τὸ Αἰγυπτίων πέρατος) Emendat vir doctus ἐς τὸ Κυπρίων πέρατος: id *Sidonem* fluctibus adspargere, de qua c. 116. neque aliud ac *Sidonium* esse mare. Factum nollem. *Aegyptium* mare *Plinio* *H. Nat.* II. 68. et *Nostro* illud est, quod *Aegyptum*, et utrimque vicinas oras adluit. Neque *Strabo* dissentit, *Carpathium* *Aegyptio* committens, huic *Creticum* et *Libycum* *lib.* X. p. 748. A. et II. p. 187. in *Issico* et *Pamphylia* sitam esse *Cyprum*, συνάπτουσιν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit p. 182. D. maris *Aegaei* sinum συγκείμενον esse ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσηίου. Quae quidem pro *Herodoto* abunde sunt. WESS. — *Strabonis* testimonia leguntur p. 488. B. 125. D. et 121. D. ed. Cas. S.

8. ἐς Ταριχίαν) Ionico flexu Ταριχίαν dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι Ταριχίων legebatur in msto *Galei*. Quando nomen est urbis, Ταριχεῖα scribendum censebat *Salmasius*. VALCK.

9. Ἡρακλῆος ἱερόν) Canobi suburbio *Heraclium* [*Heracleum*] ab *Herculis* hoc templo nomen est in *Strabonis* XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. Cas.] Ipse *Hercules* in oraculi responso Κανωβεὺς apud *Pausan.* *Phocic.* c. 8. p. 830. et eius cultus in *Taciti* *Ann.* II. 60. iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et *Hebraeos* refert, dira *Aegyptiorum* servitute pressos olim, *Paul. Ern. Jablonski* *Diss.* ultima de terra *Gosen* p. 101. conjecturam admodum incertam. Illud autem ὅτι ἀνθρώπων converti in ὄντιν, uti mssii *lib.* IX. 82. plures, posset, nisi tertium *Noster* casum in similibus adamasset. Loca *Herodoti* studiosum fugere non possunt, et coacervavit doctissimus *Raphelius* ad *Epistol. Pauli* ad *Ephes.* I. 3. Porro ἐπιλαμβάνται *Arch.* non est absurdum. WESS.

19. τῷ οὐνομα ἦν Θῶν) *Homero* Θῶν, Θῶνος. *Aegypti* rex Θῶν; est *Aeliano* *Hist. Anim.* IX. 21. et *Criticis* in *Nicandri Ther.* vs. 312. poetae Θῶνος ἐν ψαμάθοισιν ἀθρήσαντο explicantibus de serpente haemorrhoo, cui Θῶνιος a loci *Herodot.* T. V.

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem cen-
seo, Θώνιος patrius erit casus, et ψάμθοι Θώνιος arenosus
Thonidis praefecturae tractus. WESS. — Apud Diodor.
Sic. I. 19. Θώνιος est oppidi maritimi in Aegypto nomen. S.

CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὅ τι ποτὶ καὶ λέξει) Nolo tot
membranis obniti. Alioqui ἵνα ἰδῶ defendi potuisset. [At
ἰδῶ saltem scriptum oporteret.] Tale Sophoclis Oed. Colon.
943. λέξασθ', ὡς ἴδω τὸ πᾶν οὗ χάριν δευρ' ἤξα θᾶσσον: [vñ. 889.
ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex msstis recepit Editor.] et
Ciceronis pro Arch. c. 8. vidi hunc dicere. Critici praeterea
ad Nicandri Theriaca ὁρῶ ὅσα λέγεις, exemplum αἰσθήσεως
ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a Barthio in Statii
Theb. II. 100. Adde Cl. Oudendorpium ad Lucani I. 255.
WESS.

CAP. CXV. 15. ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἦδη ἀπολαμφθέντες)
In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπε-
λαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλείοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμο-
νίην ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum
contribuit Cl. d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Plato-
ni placuit Phaedon. p. 58. B. ὅταν τύχῳσιν οἱ ἄνεμοι ἀπολα-
βόντες αὐτούς: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. καὶν ἄνε-
μοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi Salm. et Gruter. ἀποβάλασι,
nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam No-
stri c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ etc.) Hic egregia codicis est Medicei lectio,
παρὰ τοῦ σιωποῦ ξίλου τὴν γυναῖκα ἡλθες. VALCK. — For-
mulae istius, παρὰ γυναῖκα ἐρχεσθαι vel φοιτᾶν, et similitum
plura ex Nostro exempla conguessit Gronovius. In his V.
70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI.
68, 7. S.

20 seq. οἶχται ἔχων ἐκκλίψας) Placet elegans Reiskii con-
iectura, οἶχται λεχέων ἐκκλίψας. VALCK. — Potuerat
medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118.
τὰ οἶχται κλέψας, si per msstos stetisset. Cl. Reiskius οἰκίαν
aut λεχέων eius in locum sufficit, non utique ignarus Hero-
doto verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Me-
mini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc
Alcidamantis Declam. in Palamed. p. 186. [in Reiskii Orato-
rib. Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba
παρὰ τοῦ etc.] erudita Gronovii exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem Reiskius in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam Adnotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit Wesselingius haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrastico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκληήσας ἔχεις, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλέψας, quam οἷχται ἔχων, nempe οἷχται ἔχων αὐτὴν: quemadmodum ἐρχομαι ἔχων est adfero; et ἀπειμι ἔχων, aufero, proprie ab eo mecum sumens; similiaque alia satis obvia. S.

28. ἐς ἄλλην τινὰ μεταρμίζεσθαι) Arch. μεταρμίζεσθαι singulare est, neque recordeo de navigatione, aliorum instituenda, simpliciter collocari. Μεταρμίσθαις ἐν τῷ πελάγῳ Thucyd. VII. 16. et μεταρμίσσαι τὴν ναῦν εἰς τὸ πέλαγος Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μεταρμίζεσθαι haud sprebit Euripides Medae vs. 255. et 443. sententiā tamen translata. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἀπείν etc.) Syllabā repetitā scriberem ταύτην τὴν ἀπείν. Helenam Euripidis legerat, nī fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato obversabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit Noster, quem atticus scriptor non neglecturus erat. S.

4. ἐς δὲ μετῆκε αὐτόν) Vallae Latina, in quem (sive ex Gronovii correctione, in quod) eum transtulit, incongrua sunt, et turbas cient. Reiskius ἐς δὲ aut delendum, aut in ἐς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, quare eum missum fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον εἶχε οὐδὲνα· ἐς δὲ ἔλαβε τὴν δίκην, quapropter poenas dedit. WESS. — Possis ἐς δὲ intelligere quasi esset ἐς δὲ ἀπιδῶν, quod respiciens, quo respectu, i. e. quā causā. S.

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δὲ· κατὰ γὰρ ἐπέησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνιπείδῃσι ἰωντῶν) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. Guil. Budaeo Comment. Gr. Ling. p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κατὰ et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi *κατά* ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac *καθά*. Id si probes, non eget tali auxilio *Herodotus*; nedum ut dictum intelligas pro *κατάδηλον* δὲ *ἔποιησε* etc. uti *Abreschius* Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post *ἑαυτὸν* non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit *Wess.* Equidem cum *Reizio*, ut suaserat *Reiskius*, verba ista (*καὶ* - - - *ἑαυτὸν*) parentheseos signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si *δηλον* δὲ cum paulo maiore distinctione scripsissem. Iam *κατά* haud dubie ionicā specie ponitur pro eo quod communi linguā *καθά* vel *καθ'* ē est, atque idem fere ac *ὡς* sonat, ut, quemadmodum, prout, quatenus, sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86, 2. pro quo alibi *κατά τὰ* ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula *κατά* incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosis haud satis adparet: quare etiam *Reiskius* in Notis mstis ad *Wess.* missis *κατά* in *καί* mutandum censuerat. Ego vero, quoniam *κατά* idem atque *ὡς* valet, videndum puto, ne sit simillima huius structurae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. congessi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosis ponitur, hic dein ait *ὡς ἀπηνείχθη ἄγων*, quod quidem perinde est ac si dixisset *ἀπηνείχθηναι ἄγωνα*. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem *REISKIO* in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum *κατά γὰρ ἔποιησε* esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (I. 24.) *ἐν τούτοις τοῖς ἔποις* „*δηλοῖ* etc. hoc sensu: nam secundum illum modum, quo fictos „a se errores *Alexandri* exposuit; (nusquam autem se retractat) - - - illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse *Alexandri* ad *Aegyptum* appulsum.“ Miratum sum vero, de verbi *ἀνακρίειν* usu, et de notione qua illud hic accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur *Vallae* interpretatio, nec usquam alibi retractat, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua gallice *se retracter* usurpamus, id est, diversum vel contrarium dicere eius quod semel diximus. Atqui nullum

alium vel *Nostrum* locum vel alius cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud *Nostrum* quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco *Guil. Budaeus*, a *Wess.* citatus, sic interpretatur „et nusquam alibi se ipsum revocavit, id est, nusquam id iterum dixit.“ Pariterque *H. Stephanus* in *Thes. T. III. p. 517. f.* „se ipsum revocavit, pro „iterum idem dixit.“ *Schneiderus* vero in *Lexic. crit.* alterum *Herodoti* locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eandem famam de *Helena in Aegypto tentata*, non *Troiam a Paride abducta*, secutus est *Euripides* in cognomine fabula. Conf. *Fabric. ad Sext. Empir. VII. 180. S.*

10. ἐν Διομήδους Ἀριστεῖν) Auctoritate Codicum destituito non requirerentur ista. Sunt subiecti versus ex *Iliad. Z'. 289. et seqq.* Διομήδους Ἀριστεῖα vocabatur a Grammaticis *Ilias E'* in qua meminit in transcurso Poëta *Alexandri*, naviumque architecti *Pherecli*: sed hoc nihil ad *Herodotum* facit, *Homerum* etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus *Homerei* carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte *Plato* meminit *Nekuias* *Odysseae* in *Minoë p. 319. n.* Ceterum in *Aegypto* permansisse *Menelaum* censuit *Dion. Chrys. Or. XI. p. 188. c.* atque id ipsum obscurius indicatum ab *Homero*. *VALCK.* — Non patitur constructionis tenor, ut abiiciantur ista verba. *Iliadis* librum quintum sequioris aetatis Grammatici Διομήδους Ἀριστεῖαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους Ἀριστεῖα inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. Conf. *Wolfii Proleg. ad Homer. p. cviii. et Heynii Obs. ad Iliad. ζ'. 289. et ad ε'. princ. S.*

[15. ἐν Ὀδυσσεῖν) *Odyss. δ. 227 seqq. et 351 seq. S.*]

CAP. CXVII. 1. Κατὰ ταῦτα) Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineola tantum adiecta scribi posset: Κατὰ ταῦτα — δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὀμήρου τὰ Κύπρια ἐπὶ ταῖς: Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est: δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἑπεία, καὶ τὸδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in *Herodoto*

miror equidem τὸ χωρίον. *Veterum loca* quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic saepe Scholiastae et Eustathius: item Athen. XV. p. 671. F. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. Lucian. T. II. p. 17. [Quomodo conscr. Hist. c. 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, libri, quem scripserat, locum: in Act. Ap. Lucae VII. 32. ἡ περιουσία τῆς γραφῆς, locus est de istis, quae γραφικά χωρία, S. S. loca vocantur in Epist. Ignatio inscripta p. 99. τόπον habet et alibi Lucas Eu. IV. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud Scriptores, qui rebus Graecorum florentibus vixerunt, ubi Poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. Herod. et in uno loco Xenophontis Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic Epicharmi trochaico: Τῶν πόνων παλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγαθ' οἱ θεοί: (quo modo scribendum e Stobaeo p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ Φησὶν Ὡ πονηρὲ, μὴ τὰ μαλακὰ μᾶεο, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχῃς: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, Socrati-ne congruant ista vel Xenophonti, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ὡ. π. retulerit? VALCK. — Valckenarii coniecturam secuti Reiz. et Borh. I. 2. δῆλον ὅτι οὐκ Ὅμηρον ediderunt; et ex Reiziano exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transiit editionem. Cuius novationis in Var. saltem Lect. mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus mssis omnibus et editis, tenuerat Wess. tenuitque etiam prudentissimus Schaefer. Nec vero, cur mutaretur, idonea caussa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὅμηρος vel ὁ ποιητής, declarat poëta; nihil impediebat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, clarum est, adparet, quemadmodum IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque διέδεξε, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἐδήλωσε apud Xenoph. Memorab. I. 2, 32. et Cyrop. VII. 1, 30. Iam, quod ait καὶ τὸ δὲ τὸ χωρίον, et hic locus, intelligit Larch. cum Valck. duo versus postremo citatos, sic vertens: Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent etc. Atqui Homericos illos versus de Menelao in Aegypto retento

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τὸδε τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille Poëtae locus, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex *Iliade* citatus, quo memoratur, *Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse*. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, Herodotum χωρίον dixisse locum ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum Borheckio totum hoc cap. cxvii. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum Schaefero abiiceremus, percommode fluere oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπη καὶ τὸδε οὐκ ἦμισται, ἀλλὰ μάλιστα, ὅλοι, ὅτι οὐκ Ὀμήρου etc. Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet, etc. S.

5. εὐαί τι πνεύματι χρησάμενος) Videtur poëtae τῶν Κυπρίων dictionem expressisse. Notissimum est Sophoclis iucundum illud, Philoct. vs. 822. Ὕπν' ὀδύνας ἀδαῆς, ἔπνε δ' ἀλγέων εὐαῆς ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero Noster concludit, Homero τὰ Κύπρια ἔπη perperam transcribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. Aristoteles Poët. Art. c. 16. Dicaeogeni τὰ Κύπρια tribuit; alii Stasino, quemadmodum Schol. ad *Iliad.* A'. 5. aut Hegesiae, vel Halicarnassensi cuidam, sicuti apud *Athenaeum* XV. 9. [c. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. conf. eundem *Athen.* VIII. 334. b. c. et *Animadv.* ad utrumque locum.] qua de re docte Th. Rykius Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus Iac. Perizonius ad *Aeliani* Var. Hist. IX. 15. Sit-ne Ἰωάνης Ἐλάσσων vitae Hom. c. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et Corintho quoque. Sic τὴν Μιλυάδα γῆν I. 173. τὴν Μηδικὴν γῆν IV. 12. τὴν Αἰολίδα γῆν Edd. VI. 8. τὴν Διὰδα γῆν VII. 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS.

13. μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην) Est cui μὴ μὲν adridet, quo

modo in *Theophylacto Simoc.* lib. II. 16. ὡχύρου ὄρκω τὸν Βουβᾶν περισώζειν, μὴ μὴν ἀναιρεῖν. Neque deficit, μὴ μὴν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod G. *Corinthus* adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μὴν Ionici sit commatis, sicuti est II. 179. [et saepe alias.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαθία κακῶν ἀπέλαβε) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum *Euripide Elect.* vs. 1280. *Herodotus* quadam ex parte facit, Πρωτίως γὰρ ἐκ δόμων ἦκει λιποῦσ' Αἴγυπτον· οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici *Helena*. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης *Eustathianae*, τούτων εἰς ὧν καὶ Ἡρόδοτος, in *Iliad.* Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἐντομά σθεα ἐποίησε) *Plutarchus* de Malign. ἐντομάς ἐποίησε, quod in *Lexica* translatum durat: at error *Plutarchi* aut librarium est. Simili *Noster* in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τέλος δέ, ἐντομά τι ποιῶντες. *Valla* de *haruspicina*, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἐντομάς ad sanguinem eliciendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In *Luciani Asin.* c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τοὺς πῆχας. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἐντιμοῦσα *Heliodori Aeth.* VI. p. 293. et antistites Baalis I. *Reg.* XVIII. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive *Dianaticus*, graphice a *Maximo Taurinensi Serm.* XXXII. Tom. IV. *Anecd. Muratorii* p. 100. descriptus. At scelerosum magis, humanasque victimas, puto innui. Quae quidem religio, in pia et horribilis, in Aegypto ἀνόσιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: *Virgilii Aen.* II. 116. quis ignorat? *Sanguine* placastis ventos et virgine caesa. *Sanguine* quaerendi reditus. Quibus et *H. Stephanus*, mecum sentiens, usus fuit *Thes.* T. III. p. 1401. Aliis ἐντομα et ἐντέμνειν de inferiis; quorsum Critici *Apollon.* Rh. I. 587. a *Porto* haud neglecti, respuerunt. WESS.

12. ἐπὶ Λιβύης) ἰδὲ ἐπὶ Λιβύης legitur in *Herodoteis Plutarchi* T. II. p. 857. B. Utrumvis scribi potuit, οἰχεσθαι φερόντα νηοὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἰδὲ Λιβύης: hoc, quia *Herodoteum* est, sincerum arbitrōr; alterum natum ex interpreta-

mento; licet *ἐν* cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum *ἐν*. VALCK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι ὅτι οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultus hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam Reiskius. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submitit, modesto et placido, *Diss. XL. in Homer. p. 217. Tom. II.* Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit *Declam. I. p. 189.* Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* lib. VII. adv. *Mathem. p. 427.* Plures *Homeri* amor et studium in diversa compulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius causa. WESS.

20. καὶ πρεσβύτερος, καὶ ἡνὶς) Exsulant haec e *Med.* et *Ask.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiciis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *msst.*, in quibus *Passionei Cardinalis* codex, par *Mediceo.* *Hectorem* autem natu et virtute *Alexandro* fuisse priorem, qui *Homerum* novit, obliviscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, capide nimis, quod in mores abierat, *Schedis Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅπως πανωλεθρίῃ etc.) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae *Poetae* veterrimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius *Poetae* *Iupiter*, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πικιναῖς πραπίδεσσιν Σύνθετο κορυφίστας ἀνθρώπων πικυβότορα γαῖαν, ῥηϊσίτας ποταμῶν μεγάλων ἔην Ἰδαίου: in *Schol. ad Hom. Iliad. A. 5.* Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in *Helen* vs. 39 seq. Quae habet *Euripidea* similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e perditio dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de *Diis* verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti faciebat, quanti Appii illius caeci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miseram convexavit.* VALCK.

CAP. CXXI. 5. πέντε καὶ εἴκοσι πύλων) Hoc malui, non ignarus poetarum usu, sed metri ob leges, εἴκοσι celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. invitis Codicum tabulis. At hoc perquam leve. Protei regis successor [qui Rampsinitus Nostro] Diodoro Remphis I. 62. audit; Rhamses, si Marshami valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse Tacitus et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in Sesostri optime, quem quoque in Ramse latere, Henr. Valesius et Iac. Perizonius Orig. Aegypt. c. xvii. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampsiniti simulacra et scriptoris orationem Gronov. praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda duo illa simulacra spectet, nihil equidem in Gronovii Notis reperiō, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum Wesselingio. Tum vero de formula πρὸς βορέω monet, potuisse perinde πρὸς βορέην scribi, quemadmodum mox πρὸς νότον in accus. casu legitur. Sed amat nempe Herodotus variare orationis structuram. conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septentrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque aestas salutabatur; qui a meridie stabat, is septentrionem spectabat, adeoque hyems vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. S.

11. τῶν ὑστερον ἐπιτραφέντων) Videlicet τὴν ἀρχὴν αὐτὸ σκῆπτρον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo mssti sint Med. Ask. et Pass. maiore in laude forent, si ἐπιτραφέντων obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim Noster, popularium suorum adsuetudine, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiores, praeferre. Lege Eustath. in Homer. p. 519, 41. [Iliad. p. 393. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem ἐπιτραφέντες ἔσχον τὴν ἀρχὴν scribitur I. 7, 11. a praes. ἐπιτρέπω. Recte vero item h. l. ἐπιτραφέντων (i. q. ἐπιγενομένων) a verbo ἐπιτρέπω, quo usus est Noster, haud admodum dissimili notione I. 123, 6. et IV. 3, 2. S.

16. τῶν λίθων - - ἕνα ἐξαίρετον, sive ἐξαμερόν) Hinc corrigi fortasse poterit *Charax* apud Schol. *Aristoph.* ad *Nub.* vs. 508. ubi *Agamedes* et *Trophonius* in *Elide* ταμῖον χρυσοῦ κατεσκεύασαν *Αὐγεία*, ᾧ καταλείψαντες ἄρμδὸν λίθον: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάευστον λίθον, νυκτὸς ἐπιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάευστον dixerit lapidem non coagmentatum, τὸν ἐξαίρετον βηϊδίως *Herodoti*, vel εὐεξαίρετον. In eadem historia *Pausan.* IX. p. 785...ἐποίησαν ἐπὶ αὐτῶν τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφῖσιν ἀφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae *Herodoteae* de thesauro *Rhampsiniti*; qui, *Diodoro* Ἑμίφης dictus, ob opes sordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex *Herodoto* videntur a *Graeculo* quodam repetita atque in *Agameden* *Trophonium*que translata, e quo sua hauserint *Charax* et *Pausanias*. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic, potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἄρμωστρον. Quod scribit *Herod.* [l. 38.] πάγας - - - περὶ τὰ ἀγγεῖα - - - στήσαι, *Characis* *Daedalus*, qui in *Elide* degebat exul (αὐτὸς legerim, pro ἔκροσε) παγίδας ἔστησεν. *Pausaniae* *Hyrieus* ἔστησιν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων πάγας. Furum alterum *Herod.* τῇ πάγῃ scribit ἐνέχεσθαι: *Agameden* *Pausaniae* ὁ δεσμός κατέσχε. *Characis* παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμέδνης ἀναιεῖται. *Clar.* *Ernesti* reponit αἰεῖται. Tandem ob eandem, quam tradit *Herodotus*, rationem apud *Pausaniam* et *Characem* furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

25. δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In *Miscell. Lipsiens.* Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive indicia et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius mensura, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in *Oraculo* I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse *Herodotum*; scilicet *mensuras*, non solum ipsius lapidis mensuram, sed *mensuram* distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. S.

[35. κεκλειμένον) *Herodoti* stylo convenientius fuerit κεκλειμένου, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. S.]

38. πάγας προστάξει ἐργάσασθαι) Simiā in narratione *Pau-*

sanias IX. 37. p. 784. ἴστηνιν οὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων -- πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene Kühnius. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam praeuisse videantur. Certe Pausanias, ut saepe adsuevit, Nostri dictionem expressit. Adde Schol. in Comici Nub. 508. WESS.

45. ὅπως μὴ αὐτὸς --- προσπολίσει) Hoc melius. Solet ὅπως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, Rich. Dawes Miscell. p. 228. WESS. — Bene et h. l. προσπολίσει, et dein l. 61. ὅπως --- κομίζει, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅπως --- ποιήσωσι in aoristo. S.

47. τῷ δὲ δόξαι) τῷ δὲ δόξαν Arch. non inprobum. Inferius c. 148. δόξαν δὲ σφί, et frequenter apud alios. Euripides Suppl. 129. ἰδίᾳ δικήσαν σοι τόδε: et Heraclid. vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. S.

53. ἀπορεύμενον δὲ μιν, τὰδε ποιῆσαι) Errarunt librarii Arch. et Vind., Vallamque in praecipitia egerunt. Nam quod Vind. edit, id mihi hic fuisse olim ἀπορεύμενον δὲ μιν τὰδε, τὰδε etc. innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane Euripideum ἠπόμεναι τὰδε, ab Henr. Stephano productum adsimile est. Vide eius Thes. T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι reprehendendi notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo Abbati Geinozio, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιέοντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιέοντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, cum acerbius acciperetur. Verum, omnibus contra euntibus membranis, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorundam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo Nostri abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινός proprie est du-

ro modo aliquemprehendere et tenere, i. e. aspere premere, acriter instare, pressim. urgere. S.

70. ποδῶνας αὐτὸν λύνει ἀπαμμένους) Inprudenter Ionicam speciem ultimò detraxerunt Med. et Pass. Vide I. 199. IV. 98., quae Gronovii tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδῶνας ἀσκῶν Valla verterat pedes. Sunt hic, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur, utrium petioli sive prominulae partes: δ τοῦ ἀσκού προίχαι, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit eruditissimus Paull. Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

82. ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἓνα) Bene memini ἀνάξια σφειων αὐτῶν I. 73.; hic locus aliam seriem postulat. Προαγγιγίσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. Pausanias IX. 5. κατελθὼν δὲ εἰς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθησαν ποτε ὑπὸ μέθης εἰς ὕβριν, saepeque alias. Iunge Vit. Homeri c. 21. Post pauca [l. 87.] Aldinum καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν, satis utique protectum nunc, haud spreui. Idem, Aldum tamen praetereuntes, viri doctissimi Corn. de Pauw, Reiskius et Abreschius coniectando divinant. WESS.

92. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.) Sic ἐπὶ λύμῃ, contumeliae causa III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae c. 15. WESS.

99. κατίσαι ἐπ' οἰκῆματος) Hic et cap. 126. errantem Valam corrigit L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon. p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis T. II. p. 163. B. Isaei Or. V. p. 58, 15. ubi κατήστο ἐν οἰκῆματι et ἀπὸ τοῦ οἰκῆματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. domi mansit, et e domo discessit: in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. D. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων ἑνπαρῶν: ut μιᾶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. D. οἶκημα πορευκὸν dixit interpres Ezech. xvi. 24. In Origene cōtr. Cels.

I. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετῆγαγεν, deleta voce nihili ἔτετον, nata e στίγου, vel τίγου, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt *Boherellus*, *Menag.* et *Davisius*. Recentioribus τὸ οἶκημα passim τίγος dicitur vel στίγος. De puero cuius esset interrogatus *Diogenes*, acerbo lusu *Τρυιάτης* ἔφη. *Laërt.* VI. 61. VALCK.

Ibid. καίτοι ἐπ' οἰκήματος) Ex *Kallae* Latinis domi: oportuerat in *lupanari*, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a *Io. Taylor* ad *Marm. Sandvicense* pag. 59. et pridem a *Th. Galeo*. Censui autem *Aldinum* atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex *Med.* indigere. WESS. — Conf. ad II. 86, 1. notata. S.

108. ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hunc ordinem scripti *Codd.*; χεῖρ pro *brachio* ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud *Homæum* et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de *Scytharum* crudelibus victimis τῶν — — ἀνδρῶν τοὺς δεξιὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντας σὺν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. WESS.

109. ὡς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hic formulam, alibi fortasse. *Aristoph.* *Plut.* 242. ἦν δ' ὡς παρὰ πλῆγ' ἀνθρώπων εἰσελθὼν τύχῳ: *Ioseph. Antiq.* XVIII. 8, 4. *Iudaei* εἰσίσαιιν ὡς τὸν *Περσῶν*: et *Alciphron* I. 28. cum *Bergleri* observatis. Iam quod *Gronov.* ad II. 115. εἰσελθόντα δὲ εἰς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus *Polybii* fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τοὺς εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. *Apollodori* II. 4, 3. de *Perseo*, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλέα, et *S. Lucae Actor.* xvi. 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν *Λυδίαν*, de *Paullo Apostolo* et *Sila*? Lege adnotationes ad illa *Lucae* Cl. *Alberti*. WESS. — *Gronovianum* ὡς cum aliis etiam *Borh.* tenuit: et pulcre quidem novi, amare hoc *Atticos* scriptores. Ego vero εἰς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro εἰς vel πρὸς usurpatum *Nostro* memini reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferat particulam, ut I. 116, 3. II. 155, 26. 147, 16. III. 140, 5. S.

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νῦν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in *Iosephi* *Pharaonem* accommodare tentat iuvenis eruditus *Dan. Szathmari*, in *Dissertat.*

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, *quam Cererem almam et fautricem, vel vicissim inimicam experiri.* VALCK.

4. καὶ μιν πάλιν ἀπικέσθαι) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζῶν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex Mssis πάλιν ἄνω ἀπικέσθαι? Mihi, ne redeat, inpedimento *Athenaeus* est, vocem negligens: tacent etiam schēdae aliae. Quae vero post nonnulla [l. 9.] in Codd. εὐ μὲν εἶγε sive εἶτε, διὰ ταῦτα ὄφρ. mediis neglectis, specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant. WESS.

13. ἐς ἱρὸν Δήμητρος) Mox denuo τὸ ἱρὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex *Vind. et Arch.* ἐς Δήμητρος recipiat. Specta laetitiam Gronovii ob *Medic.* ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia sciens praetereo. Id ex *St. Bergleri* indicio opportunum est: in Darsania, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: *Dionysius* in Bassaricis, Ἐνθαδε πίπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ κροκόωσιν, ἐφ' ἱστοπέδων τανύουσαι Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύταντο: sic postrema, in *Steph. Δαρσάνια* manca, explevit *Falkenburgius* ad *Nonnum* eleganter: aliter *Salmasius* in *Capitolini Pertinac.* c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπων ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι) Eodem Aegyptios honore *Clemens Alex.* mactat *Strom.* VII. pag. 752. *Ciceronem* si audimus, *Pherecydes Syrius* primum dixit animos esse hominum sempiternos, *Disput. Tuscul.* I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti *Ciceroni* adscripsit *Davisius*, litteris *Tatianus* prodidit *Orat. ad Graec.* cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, *Tatiani* verbis. Scripserat de Pythagora, Εὐφορβος γεγενῆσθαι φησιν, τοῦ Φερικυδους δόγματος κληρονόμος ἐστὶ· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασία. Liquida res est ex c. 5. ubi Pythagorae Φερικυδους sive *Pherecydis* τὴν περὶ τοῦ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam *Aristoteli*, ne quidem apud alios. Atque haec *Tatiani* caussa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ etc.) Optime *Msti et Gronovius.* *Περιήλυσιν* *Edd.* exprimere apta est nugae Iudaeorum recen-

tioris aevi, plus quam poëticas, גלגול נשמות sive *animarum rotationes* perque cavernas *volutiones* apud *Buxtorfium* Lex. Thalm. p. 439. et *Windetum* de Vita Functorum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graecos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius *Ask.* περιήλυσιν praebebit specimen, siquidem apud *Stobaeum* idem semet reperisse et περικύλυσιν esse posse, *Is. Vossius* ad libri sui marginem monuit. Non sane κύκλυσιν, ἀνακύκλυσιν, κύκλον in *animarum* ista transmigratione spernebant. Mihi tamen *Stobaei* amatori et *Herodoteorum* vestigatori, locus ille latet. De codicis *Ask.* scriba adseverare possum, περιήλυσιν voluisse, x et η saepius conmutante. Recte autem *Noster* Aegyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo *Ger. Guil. ab Oosten de Bruyn* V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis *Pherecydem* et *Pythagoram* a *Nostro* spectari potissimum, architectos in ea gente μετεμψυχώσεως. Conf. *Nemesium* de Nat. Homin. c. 3. p. 82. Edit. Oron. WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι) Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθεῖν cap. 126, 1. atque ita κακότης *pravitas*, *nequitia*, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφέας vel τὴν Αἴγυπτον, ducere, praecipitare: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 3. et κακοῦσθαι c. 133, 13. perinde et *pravitatem* interpretari possis, coll. c. 133, 8. et *calamitatem*, coll. c. 129, 4. S.]

5. πρῶτα μὲν σφέας θυσίων ἀπείχεαι) Quod olim legebatur θυσίων τούτων, merito displicuit. Cl. *Reiskius* πατίων suffecit, *Abreschius* θυτίων. Ego schedis iubentibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his θυσίων, illis τούτων, videlicet ἐφ' ὧν, edentibus. Similes διτρογραφίαι passim se produnt. Ceterum in regum successione *Diodorus* I. 63. in alia abit, et hunc *Cheopem* adpellat *Chemmin* sive *Chemhim*. WESS. — Τούτων mendosam fuisse suspicor since-
rae vocis θυσίων scriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. *Mycerinus* postea dicitur cap. 129. τὰ τε ἐφ' ἀνοίξει, καὶ τὸν λεῶν — — ἀνείναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

16. τῆς μὲν γὰρ μήκος εἶσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖναι ἑνία: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι στάδιοι εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus traherantur, signant. Bene memini, *Diodorum* aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et *Io. Graviorum* opinionis consortem habere, *Pyramidograph.* p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, in pactam a *Fr. L. Norden* *Itin. Aegypt.* p. 95., de Pyramidibus multa sollerter commentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. WESS.

19. ταύτη δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτια γενέσθαι) Aggeri sive viae: namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in *Laurentii* Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumptos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse. Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint impensi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata régis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine msstorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. *Corn. de Pauw* coniecit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου --- καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς --- τοῦ Νείλου ἱσαρχῶν, ἔτια οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. commodè, uti superius, δέκα μὲν ἔτια τῆς οἰκῆς, procedere. *Io. Iac. Reiskii* coniectura est: ταύτη δὲ δὴ

τὰ δέκα ἔτια γινέσθαι, χωρίς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. Ibi, in via paranda, *consumptos esse decem annos, absque opera lapides in illum elivum - - - attollendi, et absque structuris subterraneis.* Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, mallet minore molimine, πᾶριξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ἐποίητο θήκας Cl. Ραυων, cui non adstipulor. WESS.

20. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab Herodoto: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἱστᾶσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiaci τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ὑπῆστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐν τοῦ Νείλου διώρυξ ἦκει ἐς αὐτήν. VALCK. — Substitutâ, praeceuntibus msstis, τε particulâ [l. 19.] in locum vulgatae olim δὲ, omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam τὰ ὑτῇ cum Reizio in τὰ ὑτῆς mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes α et η temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16, 9. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum τὰ ὑτῇ velim. S.

[25. καὶ ὕψος ἴσον. Si vera haec est scriptura, Herodotum, aequalem statuentem pyramidis huius altitudinem latitudini laterum baseos, plurimum fefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste Grobert, in *Description des Pyramides de Gizèh*, pag. 57. et 65. S.]

CAP. CXXV. 3. κρώσας) Aldus et scripti Codd. hunc in modum: Homero et Grammaticis κρόσσα. [Sic vero et nostri codices Herodotei.] Fuerint-ne scalae mura-

les, in urbium expugnationibus muris adponi solitae, apud poëtam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron*. vs. 291. p. 38. et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 863. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam eminentiae, graduum formam repraesentantes, sive ἀναβαθμοί, quod *H. Stephani* non fugit sollertiam, *Thes.* T. IV. pag. 1300. Mox [l. 5.] χαμᾶθιν iustissimum est. *Moeris*: χαμᾶθιν Ἀττικῶς, χαμᾶθιν Ἑλληνικῶς: ubi docte vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus* pag. 409., in *Plutarchi* Quaest. Gr. p. 296. E. χαμᾶθιν ad eam etiam normam refingens. WESS.

[4. ἥμνοι τοὺς ἐπιδοσποὺς λίθους) In altum tollebant reliquos lapides; scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita oblecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab *Herodoto* memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke*, *Shaw*, *Norden*, *Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum *Magnae Descriptionis Aegypti*, *Napoleonis* auspiciis edicoeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum *Notis Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert*. Nobis in universa hac opera *Herodoto* dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. S.]

14. Ἐξισοιήθη δ' ὡν τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Displicuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξισοιήθη δ' ὡν τὰ ἐπιγναίκα, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρῶτον· μετὰ δὲ etc. non sine errore. Ἐκταυθήνηται nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea l. 164. τὸ μὲν δὲ τῆς - - - ἐξισοιήθη. et II. 175. V. 62. *Dio Cass.* de *Statilio*

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐξεποίησε τοῖς ἐκικοῦ τίλεισι. Philostrat. Heroic. XIX. 4. pag. 752. καὶ ὅπλα ἐξεποίησεν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἔς τε συρμαίνην) Supra c. 88. συρμαίνην, raphanorum succus ad ventrem purgandum: hic raphani sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [I. 27.] ἄγον restitui, ut I. 70. atque aliās: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὀλίγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκέω, - - - οὐκ ὀλίγον χρόνον) Intelligo minus adcurate haec me interpretatum esse, nec minus multum temporis; quum debuissim, aliudque haud exiguum tempus. Dixerat cap. 124, 20. decem annos insumtos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat tempus haud exiguum, et cur adiciat, ut equidem puto. Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapididinis insumti. S.]

CAP. CXXVI. 8. ἐν τοῖσι ἔργοις) Suspicio in male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅπως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον τοῖσι ἔργοις δωρέοιτο, pro εἰς τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖσι ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXVII. 4. Χεφεῖνα) Diodoro [I. c.] Κεφεῖν: addit, aliorum sententiā non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύιν, sive, ut mssti, Χαβρύην, Χαβριεῖν. Quae mihi scriptiois discrepantia, non longe ab Arch. et Vind. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥσπερ ἐς τὴν ἐτέραν, μέντα etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, in qua regis eius sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, μέουσα δι' οἰκοδομημένου αὐλαῶνος ἔσω νῆσον περιέβη, fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit; cui fayet emendationi Arch. et Valla, et c. 29. ἐν τῷ νῆσον περιέβη ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. Alio usus est remedio Pavius, qui quidem μέουσα διοικοδομημένου δι' αὐλαῶνος, νῆσον περιέβηιν: ut posterius finem indicet, in quem canalis erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου - - - Χείρπα parentheseosignis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parenthesi posita intelligi debebunt. S.

[11. λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. S.]

12. τεσσαράκοντα πόδας ὑποβάς, τῆς ἐτέρης etc.) Participia ὑποδείμας et ὑποβάς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομήs cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἐτέρης τῷ τὸ μέγας: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τεσσερ. πόδας ὑποβάς τῆς ἐτέρης τὸ μέγας, ἔχουμένην - - οἰκοδόμησε, XL. pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae Pyramidi extruxit. Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus sit immunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἐτέρης κατὰ τὸ μέγας ratione magnitudinis minorem altera faciens, malebat: Corn. de Pauw τεσσερ. π. ὑποβάσαν τὴν ἐτέρην, τοῦτο μέγας, ἔχουμένην - - οἰκοδόμησε, Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, extruxit etc. τοῦτο μέγας locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησε, quod H. Stephanus iam commendaverat, adoptavi cum tribus post Wess. editoribus. Cum vero ὑποβάς aut in ὑποβάσει cum Reizio, (cuius conf. Praefat. p. xvii.) aut cum Schaefero in ὑποβάσι mutaremus, nullam equidem caussam potui exputare. Si ὑποβάσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβάσαν τῆς ἐτέρης inferiorem, depressiorem alterà, significaret. Sed eadem notione ὑποβάς etiam (scil. rex) nullo incommodo dant libri

omnes, xl. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, xl. pedibus infra alteram substituit. Potuerat porro τὸ μέγαθος scribere Herodotus: sed eandem in sententiam paulo etiam significantius est τὸ αὐτὸ μέγαθος, quod ad eandem (i. e. parem) magnitudinem spectat, non nisi xl. pedibus infra eam substituit. Iam vero fortasse ne illud οἰκοδομήης quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβάς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (l. 5 seq.) intelligi, nempe ἐποίησι. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον - - - πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimaе structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab Herodoti stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc Strothius expedivit, Aegyptiac. P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. Grobert l. c. pag. 94. S.

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλεῖνσι ποιμένες Φιλιτῖωνος] De scriptura vide Var: Lect. De re confer Zoëgam, de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, Heeren in Ideen über die Politik etc. T. II. p. 576. et seqq. S.]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεῶν τετραμμένον) Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεῶν τετραμμένον εἰς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit Mattairé ex Dionysii Ant. Rom. I. p. 75, 16. τὸν λεῶ, quo de ibi Sylburgius. Τετραμμένον Arch. originem habet ex τρύχω, nec altero (etsi G. Corinthus, in quo vitiose τετραμμένον, idem legerit) praestantius est. [Vide Gregor. Dialect. ion. §. 140. cum Koenii et Schaeferi Notis in nupera editione.] In Polybio τετραμμένον saepius, sed contra Codd., uti Boecleri excerpta ostendunt. Appianus simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poetarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετρυμμένα γούνατα *Apoll. Rh. I. 1174.* [Ut *Bruncius Apollonio*, sic nos *Polybio et Appiano* veram restituimus scripturam.] An vero τετρυμμένη κυφορίαῖς *mulier* in *Oeconomicis Hieroclis ap. Stobaeum Serm. LXXXIII. p. 491.* fuerit τετρυμμένη, disputari poterit; certe τετρυμμένος τε ἐν κυνηγισίοις καὶ πολέμοις in *Excerpt. Nic. Damasceni pag. 425.* ab omni innovandi periculo liber manet. WESS.

9. τῷ ἐπιμεμφομένῳ ἐκ τῆς δίκης) *Ob latam sententiam, vel, post iudicium.* [Sic ἐκ τούτου frequenter, non modo *post hoc*, sed et *ob hoc*; quod gallice dicimus *en conséquence de cela.*] Adscripserat *Adreschius* ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο *lib. I. 50.*, nonnihil discrepans. *Diodorus Mycerinum I. 64.* solitum ait κατὰ χρηματισμοὺς in iure dicundo magnam vim pecuniae insumere, δίδόντα δωρεὰς τῶν ἐπιεικῶν τοῖς δοκούσιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, *Herodoti sermonem commentans.* WESS.

CAP. CXXX. 3. ἐν οἰκῇματι ἡσκημένῳ) *Recurrit παστὰς ἡσκημένη στύλοισι II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα III. 57. Abydenus ap. Euseb. Praepar. Eu. IX. 41. τὰ τε βασιλῆα δένδρεα ἡσκησι.* Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et *Cl. Reitzio* observata ad *Luciani Deam Syr. cap. 31.* Vide nunc hoc *Philonis* lud. de suae gentis pontifice, *Leg. ad Cai. p. 1033. v. ὁπότε ἀσκηθεὶς τῇ ἱερᾷ στολῇ*, et mirare consilium *Th. Mangey*, ἐνσκευασθεὶς reponentis. Idem tamen *Iudaeus p. 1003. v. de insano Imp. Caio*, ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκοῦρους, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἡσκάτο: ubi cautior vir doctus et merito. *Aeschylus Pers. vs. 182. ἡ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἡσκημένη.* Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. ἡ παῖς ἀπήγατο ὑπὸ ἄχρους) *Obtinerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite περὶ τοῦ ἀπαγγέσθαι. Iac. Gronovius illis aciem instruxit in Defensione Exercit. de Pernicie Iudae p. 62.; contra acriter venit Iac. Perizonius Diss. de Morte Iudae c. 9. p. 74. Ama vi utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum excessisse. Gronovium laudo, eius hic iteratione abstinentem.* WESS.

CAP. CXXXII. 7. ἐπειὶν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.) Fortasse *Osiris* est. *Plutarchus Is. et Osir. cap. 39. καὶ βοῶν διάχρυσον ἱμάτιον μέλαν περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δεικνύον-*

σι - - ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐξῆς : differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Io. Pricaeo ad Apuleii Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS. — De formula τύπτεσθαι τινα vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. S.

CAP. CXXXIII. 5. πίμψαι - - τῷ θεῷ) Deo? verum, quod memini, Dei nullius fuit in urbe Buto μαντήιον. Praeterea valde videbatur insolens, ὀνειδισμα ἀντιμεμφομένον. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem : τῷ θεῷ ὀνειδίσαντι μεμφομένον. Nunc censerem potius corrigendum : πίμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῇ θεῷ ὀνειδισάσῃ μεμφομένον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum : τόγε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντηῶν, Λητούς ἐν Βουτοῖ πόλει ἐστὶ : Herod. II. cap. 83. Mississe cap. 152. Psammitichus dicitur legatos ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Λητούς, ἐνθα δὲ Αἰγυπτίοισι ἐστὶ μαντήιον ἀψευδέστατον. De Dea eiusque oraculo Iablonskius egit Panthei lib. III. c. 4. Hunc Herodoti locum respicit Aelianus Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse Herodotus τῇ θεῷ : sed potuit etiam masculino uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit Apollinis templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. ὀνειδισμα cur sollicitetur, nulla caussa subest : etiam Croeso libuit τῷ θεῷ ὀνειδίσαι, I. 90, 16. S.

10. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα etc.) In his nihil considero. μαντήια reticuit et intellecta voluit : geminum superius est, ἰδεῖν οἱ μαντήιον ἐκ Βουτοῦς πόλεως. Cl. tamen Reiskio blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ etc. ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula. Post pauca, [l. 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένον ᾗδὲ οἱ τῶν πῶν potuisse demirarer, nisi et mssti praeberent : quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitae suae Historia p. 20. n. ignaro et propterea errante Morello : adtigīt et Aelianus Var. II. 41. WESS.

20. ἐνηθηρία) In Leidensi Cod. Gregorii de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηθηρία ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, Herodotus, ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι γῆς ἐνηθηρία ἐπιτηδεύματα: in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos. ἵνα γῆς, οὐ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Ai. 386. ἦν εἰ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deici aedificia extruxerunt, ἵνα αὐτοὶ ἔφρασι τῆς χώρης, qua destinarat regionis parte. Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρυσεν τῆς πόλεως ὅκου ἦν ἐπιτηδεύματα. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. B. Ἐνηθηρία Grammatici reddunt ἐνεωχτήρια. Parum distant quae Diodorus Sic. vocat καθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθονίζοντο, quod legitur in Graecis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet Diodorus T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνηθηρία loca πρὸς ἄνεσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκότα. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. H. Valesius p. 96, 97. interpretatur amoena diversoria et secessus. Apud Aelian. de N. A. XI. c. x. p. 617, in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ Φίλα ἦθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμένοι καὶ ἐνηθηρία. VALCK. — Ἐνηθηρία, loca voluptaria, apud Salustium Bel. Catilin. c. xi. et Plautum Poenul. III. 2, 25. ἐμπαθεῖς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἐνηθηρία Plutarcho et Athenaeo, quorum verbis luccm vir eruditissimus Pet. Faber Agonist. III. 27. p. 345. adpersit. WESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἴκοσι ποδῶν καταδίουσαν). Haec altitudinem et latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 12. Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit. CCCLXII. pedibus inter angulos; quibus utique amplio rem, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακοσίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctioribus. Cum tamen superiore πολλόν haec fuerit ἐλάττω, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Io. Gravii Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, qua premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses côtés trois pléthres de large*; monuit in Notis, viginti quidem pedes illos haud dubie ad altitudinem spectare, quoniam latitudinis mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum, quoniam, si viginti tantum pedibus haec pyramis minor fuisset altera, profecto eam Herodotus non dixisset *multo minorem*. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo me neamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, quod post *καταδέουσαν* in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius pyramidis non definit scriptor: *multo minorem* ait esse paternā, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi tria plethra dentis viginti pedibus (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promptu est, *Langlès* in *Notes et Eclairissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. S.

[3. λίθον δὲ ἐκ τοῦ ἑνὸς Αἰθιοπικοῦ] Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic I. 64. itemque Strab. XVII. p. 808. ed. Cas., adiiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86, 15. In Cheopis pyramide primum ordinem ex Aethiopico lapide variegato constructum vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo Syenitae genere, quem *pyropoecilon* olim vocatum fuisse *Plinius* refert, XVI. VIII. 13. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy*. p. 214 seq. Quare nulla caussa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. S.]

[8. *ταλάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι*) Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatior et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa, consentientibus Strabone et Diodoro locis cit. et Plinio, XXXVI. XII. 17. S.]

12. *τῶν τὰς -- λιπόντων, ἢ ν' Ῥοδώπιδος*) Nihil his inesse, quod offendant, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii *πυραμίδας* -- *λιπομένων* ἢ ν' Ῥοδ. fortasse voluerunt agente usu, ut *καταλιπείσθαι, ἀπολιπείσθαι* et *λιπείσθαι* c. 147. atque alibi saepius; alii *λιπόντων, λιπομένη* ἢ ν' Ῥοδ. posterior erat Rhodopis; pari structura, quae in Diodori proxime descriptis verbis, atque in Euripideis Orest. vs. 1085. *ἢ που λέλειπται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων*. At tum, quod scripti mordicus retinent, *ἵστερον* in exilium ire debebit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide Var. Lect.] Ecce aliud. Herodotus disputatione circumspecta meretriculae Rhodopidi pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur Diodorus, Strabo, Plinius; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, Rhodopidem Aelian. Var. XIII. 35. elocat regi Psammeticho, qui Amaside, cuius aetate feminam floruisse Noster adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut Herodotus aut Aelianus culpa tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse Rhodopides statueris, easque ab Herodoto, Strabone et Plinio confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem Psammetichi, et sepultam in Pyramide; alteram Aesopi conservam, et Charaxi, fratris Sapphus, amicam, quae tempore Amasidis floruerit. Haec Celeb. Iac. Perizonius ad stabiliendam Aeliani fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. Aelianus fabellam ex Strabone XVII. p. 1162. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. Geographus regis nomen tacitum habet; de suo Aelianus Psammetichi titulum inpingit. Herodotus duas Rhodopides non novit, et Amasidis Aesopi illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

14. *τῷ Ἡφαιστοπέλει*) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. G. Cuperus Obs. IV. 4. p. 58. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in Samo fuisse; vel Iadmonem, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ Ἡφαιστοπόλεως. Gronovii similes sunt fluctuationes ad *Arriani* Ἀναβασ. III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus *Corn. de Pauw* correctum voluit τοῦ Ἡφαιστοπόλου, nova voce, sed, ut censet, perelegante, quae *Vulcani ministrum* denotet, et *Iadmonis patrem*, vel *fabrum ferrarium insignem*, vel *Vulcani potius sacerdotem* fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σώτολις est in Epigramm. XVIII. *Callimachi*, Ἀμφίπολιν habet *marinor a Buhario* editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et numus *Abderitarum* Ἀναξίπολιν: neque ignoti Ἀγυστίπολις et Κρατηρίπολις sunt. Quae Ἡφαιστοπόλιν abunde defendunt. Confer *Comitis Cayl. Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 265. WESS.

15. Ἰάδμωνος ἐγένετο) Apud *Demosthen.* p. 729, 30. [p. 1352. ed. Reisk.] Νέαιρα Νικαρίτης ἦν. *Pseudolus Plauti* II. 3, 24. *Quia lenonis me esse dixi*: alibi dicitur *Amphitryonis Sosia*; ut *Phereclis servulus Lydus*, *Andocidi* Ἀνδὸς ὁ Φερικλίου, p. 3. 24. *Lysias* p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους: recte cepit ista *Marklandus* vir cl. sed nomen Εὐμάρης genuinum esse vel *Theocritus* monstrabit *Eid.* V. 10. et 73. τὴν Στρυμονιάδου Θράτταν *Aristoph.* Ἀχ. 272. Quod mox legitur, [l. 17 seq.] ὅς βούλοιο ποινήν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελίσθαι, *Plutarchus* interpretatur T. II. p. 557. A. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν: ubi tandem etiam *Samius* venisse dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἰάδμων:) γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πραιμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCK.

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσικοιοῦ) *Fulvii Ursini* ad *Carm. illustrium Feminar.* p. 25. μουσικοιοῦ fallenti memoriae debetur. *Sappho μουσικοιδῆς*, quemadmodum *Pindarus* in *Orat.* p. 25. *Dionis Chrysost.* et *Hipponax Theocrito Anthol.* III. p. 392 [Analect. Brunck. T. I. p. 382.] Quod *Athenaeus* autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem *Herodoto* adfricat, *Charaxique amicam*, non *Rhodopin*, sed *Doricen* sive *Dorichen* verò nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non *Doriches* tantum, sed et *Rhodopidis* cognomine meretriculam fuisse celebrem ex *Strabone* XVII. p. 1162. A. WESS.

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδῶπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλη - - ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος, opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. Aelian. de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὠραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον. Cicero de Senect. c. 4. multae etiam, ut in homine Romano, litterae. Notissimum illud, satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, ἐπιπῶν. VALCK.

Ibid. ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in Miscellan. addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: Magna, scriptor inquit, sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κτήσασθαι advocari non inconmode poterit. Rectius [l. 8.] οὐκ ὥς γε, dissecta priore voce, maluit Reiskius. Postulat enim sententia et probat Cod. Cl. Askew. WESS. — Commodum utique Ῥοδῶπιος: sed nec incommode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτήσατο μεγάλη χρήματα: ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit. Caeterum confer Nostrum. II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. S.

19. ἐν τῇ Ναυκρατί ἐπαφρόδιτοι - - ἑταῖραι) Hoc de numero quatuor scortilla in Archiae Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλκις ἄγλαα δῶρα, γαμοστόλε, σοὶ τὰδε, Κύπρι,
ᾧπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκρατίδος ναίται.

Integrum dabit L. Küsterus ad Suid. voc. Κερύφαλον: [et Brunck. Analect. T. II. p. 92 seq.] vulgavit et Reiskius Anthol. Cephalae p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. Naucratis ripae Nili ad cubabat, florens commercii et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrarent, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Aelian. Var. XIII. 68. WESS.

24. ἦσσαν - - περιεσχίνευτος) Archidice minus altera fuit famosa. Hinc petita vox Ionica Περιεσχίνευτος redditur ab Hesychio περιβόητος, περιλάλητος: sic pro περιποίητος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περι-

Φημος et περιαδόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in Philone Byblia Euseb. Praep. p. 39. v. Apud Etymol. legitur: Δημοδαλῆτος, περιβόητος. [Cognata significatione ἑλλισχος dixit Noster I. 153. 9.] Permutantur apud Herodotum locutiones ἀπικέσθαι ἐς λίσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλεγεσχηνημένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e msto Gronov. quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi Thucydides lib. IV. c. 79. ἀφίκετο ὡς Περδικαν καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικὴν. Idem pag. 148, 48. [P] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλεία. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστυόχον. p. 527, 36. [VIII. 39.] ναὺς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πίμπειν. p. 553, 37. [VIII. 81.] Paulo exercitior facile sentiet, in his similibusque vocolas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. — De Herodoti usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus. S.

Ibid. ἀπινόσσησι ἐς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. Thom. M. ἄπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in Thucydide invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte T. Hemsterh. Miscell. Observ. Vol. V. tom. 3. p. 56. et Valcken. ad Euripid. Phoeniss. p. 475. Mox κατεκρητόμητί μιν [l. 27.] ambigue dicitur. Potest Charaxum, potest Rhodopin indicare; hanc Sappho, ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην, multa Charaxi intervertentem et furatam, si fides Athenaeo, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide Ampl. Cupei Observ. IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εὖ γεγλυμμένους) Laurentius

figuras insculptas, ἐγγεγραμμένους, sicuti Arch. et Vind. Haesito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et singularius: Vallae scriptoris patrocinatur consuetudo, qua II. 124. καὶ ζώων ἐγγεγραμμένων: talis quoque c. 138. αἵμασιν ἐγγεγραμμένη τύποισι: tum τύπων ἐγγεγραμμένων πλῆοι, c. 148. Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis Vallae aberraverat, in viam ab H. Stephano comiter revocatus. WESS. — Olim pingebatur ἐγγεγραμμ. Inde deflexum est εἰς γεγραμμ. S.

[11. ἀπόσεως κρατεῖεν τῆς --- θήκης) θήκη hic idem fere valet ac οἶκημα θηκαῖον, II. 86, 31. Nam in una θήκη pluribus cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap. l. 15. pro θήκη ponitur τάφος. S.]

16. τὸν ἐωυτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur, τῶν ἐ. ἀπογενόμενων, prouti Vallam in suo legisse Latina manifestant: ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepulturae mandare. Quae prostant in Ed. Gronov. commodum vix admittunt sensum. Ex se ipso progeniti, vereor ut Graece dici possint οἱ ἐωυτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea fato funeti Herodoto quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos fato functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδὲν τῶν ἐωυτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: neque alium quemquam suorum fato functum. De his tacet legem commemorans Diodorus [I. 93.] T. I. p. 104, 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιάσθαι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum Herodoto: vid. Clar. Alberti ad Hesych. in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud Demosth. contr. Macart. p. 608, 88. [p. 1069. 10. ed. Reisk.] τοὺς δ' ἀπογενινομένους ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἂν μηδεὶς ἀναιεῖται: quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat. Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad φονικὸς νόμος S. Petitus in LL. Att. p. 624. Latine vertens, si quis in aliquo populo caesus sit. Alciphroni p. 80. mecum restituit A. Heringa: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γεννήσας ἀπεγίνετο. VALCK.

Ibid. τῶν ἰωῦτοῦ ἀπογενόμενον) Non exputo, cur *Aldi* et *Camerarii* hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογενόμενος hoc non est loco *progenitus*, sed fato functus, uti II. 85. IV. 4. et apud *Thucydidem*, monitore Schol. ad *Demosthen.* Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in *Diodori* I. 92. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum sepulturae, Novell. CXV. 5. Porro [l. 21.] κατωνοσθῆς Gronovii praefert editio; in adnotatione κατωνοσθῆς esse ait in optimo codice; forsitan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόνωτο τὸν Ἀμασιν Αἰγύπτῳ inferius c. 172. *Vallae*, vertentis compares, lapsum redarguit *H. Stephanus* in *Prolegom.* Edit. secundae, ut mirer valde *Corn. de Pauw* κατανοῆς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μὴ με κατωνοσθῆς πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Valla*, ne me caeteris pyramidibus compares; non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione. Ionicum ὀνόσασθαι, κατωνόσασθαι, (*Herod.* II. 172.) notabat ἐκφυλίσαι et καταμέμψασθαι. Quid sit in proximis [l. 24.] ὑποτάπτειν, monuit vir summus [*Hemsterhusius*] in nota *L. Küsteri* ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad. III. 130, 19. S.

CAP. CXXXVII. 1. ἐξ Ἀνύσιος πόλεως) Hinc νομός Ἀνύσιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem *Stephanus Byzant.* estque eius longe antiquior memoria in his *Esaiæ* c. xxx. 4. וְמַלְאכֵי חָנַס יִיָּצֵן et *legati eius Chanes* (h. e. *Anysin*) attigerint. Vocis apud Hebraeos pronuntiatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de *Daphnis Pelusiis*, sive *Taphnes*, minime congruunt. Tetigit verbo *Thom. Pinedo* ad *Ethnicographum*, uberius vero et distinctius *Celeb. Camp. Vitranga*, Comment. in eum *Vatem* p. 168. T. II. Reges *Asychin* et *Anysin* non novit *Diodorus*, *Bocchorin* ante *Sabacum Aegypti* inponens, I. 65. WESS.

15. καὶ ἱερῶν πασσαμένων) *Levi* opera πασσαμένω, uti fa-

cium scio, refingi posset. Quo vero successu? *πάσσειν*, *ἐμ-
πάσσειν* de inspersis, ornatus etiam caussa, non refugit
usus. In urbibus, *altius eductis*, neutrum novi. Facit *Codd.*
tamen discordia ambiguum, sit-ne *τασσομένων* an *γενομένων*
genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex
glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. Gronovio bene consti-
tuta et docte explanata sunt. [Vide *Var. Lect.*] De *Bubasti*,
quae Graecorum *Ἀρτεμις* sive *Diana*, nihil addo. Repetit
Herodotus c. 156. quod hic professus fuit, et explicat co-
piose *Iablonskius* *Panth. Aegypt.* III. 3. Hoc adcedat, pla-
cuisse mihi *οἰμ* [l. 19.] *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*, blanditumque
Abreschio: movehar *Nostri* verbis III. 160. εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονῇ
τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt,
auxilium ex *Car. Daubuz* de *Testim. Christi* apud *Ioseph.*
lib. II. 12. inpetrabunt. *WESS.* — *ἡδονῇ* cum *Aldo* tenent
edd. omnes, nec aliud e *msstis* citatur. In *F.* desideratur
quidem *iota* subscriptum vel adscriptum, sed habet ille
tamen *ἡδονῇ* circumflexo accentu. Intelligendum *ἡδονῇ ἰδέ-
σθαι* οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπῆγντον. *S.*

19. *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*) Hic si *Codices* vulgatis concinunt,
paulo tamen superius [l. 16.] dabunt, ut autāmo, *πολλῶν*:
qua in re tantilla *Codicum* non exspectassem consensum.
Quicquid huius fuerit, *Herodotum* scripsisse suspicor *ἡδίων*
δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τοῦτου μᾶλλον, alibi suo more scribentem *ἄμει-
νον* μᾶλλον, μᾶλλον ὀλβιώτερος, et αἰρετώτερα μᾶλλον. *ἡδίου* μᾶλ-
λον *Chrysippus* dixit apud *Athen.* IX. p. 373. A. *ἡδίων* - -
μᾶλλον forsā *Isocrates* in *Aeginet.* p. 393. D. ἐκ ποίας ἀν-
οικίας ἰδίων υἷον εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον,
ἢ ταύτης: in quibus, mutata tantum pronuntiatione, *ἡδίων*
corrigo pro *ἰδίων*: nam *ἰδίων υἷον* - - - εἰσποιηθέντα quis tan-
dem dixerit? Comparativis iunctae vocis μᾶλλον pleonas-
mum exemplis adfirmarunt *H. Stephanus*, *St. Berglerus*,
F. L. Abreschius, alique. *VALCK.* — Nil opus fuisse
sollicitare vulgatum, paulo antē vidimus. *S.*

CAP. CXXXVIII. [10. *ἔσοπτόν ἐστι*. Sic recte iam
H. Steph. in ed. 1. posuerat: dein vero rursus mendosum
ἔσοπτόν ἐστι habet ed. 2. Caeterum, quid sit quod dicat
Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbis, in tem-
plo autem media in urbe sito nihil fuerit mutatum, id-
Herodot. T. V. A a

circo magis undique conspicuum factum esse templum, fateor mihi non liquere. S.]

18. *Φέρει δ' ἐς Ἑρμῖω ἱερὸν*) Rediit expulsa praepositio. Quī eiecit, [Gronovius] pulcre noverat, non haec ad τὰ δένδρεα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, in qua via erat Mercurii fanum:] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De decoro, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, Herodoto eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro Codd. scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tdrtarei quae fert Achetoniis ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit Gronovius ex Nostri copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex Polybio, Diodoro, et Pausania in primis adaugenda. Conf. doctos viros in *Act. Apost. c. XII, 10.* WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Τέλος δὲ τῆς ἀπ.) Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τέλος, ut mors dicitur θανάτου τέλος; caedes, φόνου τέλος. Paulo post, [l. 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱεῖας μέσους διατάμειν, (Conf. Diodor. T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διατάμειν, sed διατάμνειν legit Gregorius de Dial. Ion. mstus: [§. 67.] Τὸ τίμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱεῖας - - μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στράφειν et τράπειν. Sed Dorica sunt, ut puto, τράφειν et τράχειν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. μέσους διατάμειν) Adiungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπίας, et per medios sectos cum administris transire, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes repraesentasse legitur Musae VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. νῆτον χώσας σποδῶ τε καὶ γῇ) Cineres, puto, coenosae humo mixti, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. conf. c. 100. extr. S.]

7 seqq. ἔτι καὶ ἐπὶ πλέω ἢ ἑπτακόσια - - Ἀμυρταίου). Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

semate ortae, damnat Iac. Perizonius vir clar. Orig. Aegypt. cap. xi. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit Iac. Gronovius. Quod addit autem, cetera Perizonii se tangere dedignari, ἀρῆκτον ἄμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtaeum usque fuisse quaesitam. Amyrtaeus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, aevum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut Chronologiae ratio constaret, Perizonius ἔτεια ἐπὶ πλείω ἢ τριακόσια, trecentis et amplius annis, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. Buherius, eiusdem coniecturae patronus, Diss. Herod. c. vii. p. 71. commonefecit praeclare. WESS. — Nempe, pro HHH olim temere [H]HH a librariis hic scriptum fuisse, Buherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, πεντακόσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam recta in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans Larcherus, et in Chronologia Herodotea, quae Tomo VII. gallici Herodoti continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae Reizio debentur) Borheckium celebrat; qui tamen diserte professus erat se Reizium ducem esse secutum. S.

CAP. CXXI. 3. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παρρησιασάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃσιν ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῶ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit Abreschius Dil. Thuc. p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut Reiskius, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἑπτα γένη, -- οἱ μὲν μάχιμοι καλεῖσθαι, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 75.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra Diodoro narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collatà, quam alibi tradit, πολυτεία. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἐν ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχεν τοῦ χρηστηρίου, oraculi nullam habuerunt rationem. Alibi scripsit ἐν ἀλογίῃ τι ποιέσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμιᾷ μοίρῃ μεγάλη ἦγον. Apud alios, pro despiciatui habere, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. Stobaei Tyrtaeus p. 353. imbellem Οὐτ' ἂν μνησαίμην, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείην: praeferrem τιθείμην: quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc Iamblich. in Protrept. p. 112. A Stobaeano diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen Lycurgus contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. [in Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν. Scaliger et Io. Taylor περὶ τούτων recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τούτων etc. Ab his parum distat illud Euripidis Androm. vs. 209. τὴν δὲ Σκυῖρον οὐδαμῶς τίθης, vel τίθη. Scriptor non inelegans II. Macc. vii. 12. ἐν οὐδενὶ ἐτίθετο. VALCK. — Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit Schneider in Lex. sub voce Παραχρησάμεναι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρησ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπεισι χρησάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. S.

8. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων) Iosephi codicem postremis caruisse, significarunt Palmerius, Marshamus, Vitranga: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατὸς, qui brevi sequetur, Iosephum quadamtenus iuvabit; nam et illi non ad censentur Assyrii. Sed praestât, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans Iordanem et in Petraea sedes, amplius numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. X. 1, 1. *Senacheribum βασιλέα μέγαν* nominanti, adposuit, *Herodotum* eundem τὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα nuncupasse, secus habet. Mox [l. 10.] ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον oportuerat. Vidimus *Arionem ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην* I. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8. et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. F. quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* cum superioribus edd. in ἀπειλημένον consentiebant. S.

20. ἐνταῦθα ἀπικομένους) *Corn. de Pauw ἀπικομένου, aut ἀπικομένων*, posita post ἀνθρώπους maiore στιγμῇ. Prius etiam *Reiskius*. Nolo refragari: qui voluerit, patronum arcesset *Gronovium* H. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute posito monuit, ubi aliās genitivus absolutus locum habet: cuius ἀνακολουθίας exempla quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione hīc, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηρόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηρόμενου esse debebat. Mox ἀγοραῖς ἀνθρώποι, circumforanea hominum turba, ut I. 93, 8. S.

21. ἐπιχυθέντας νεκρὸς μῦς etc.) De muribus agrestibus quae prodebantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad *Il.* α. 39.] de Troadis incolis, mures venerantibus, ὅτι τὰς νεκρὰς τῶν πολεμίων διέτρωγον τόξων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceret. Namque, aliam *Assyriorum* cladis causam et locum fuisse, ex *Esaiā*, qui ea vixit aetate, c. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat, *Camp. Vitringae Observationes*. WESS.

24. γυμνῶν ὅπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυμνῶν καὶ ἀνόπλων, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, praeuissent, ansam praecidissent quaerelae. Ecquis unquam γυμνῶν ἀνόπλων aptavit? Quando melius *Aldus*, *Eustathius*, schedaeque plures. Ita *Xenophon* Κυρ. Παιδ. V. [c. 4, 45.] p. 140. γυμνὰ ὅπλα σκευοφόρα. *Galenus* de Usu

Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὄπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto. WESS. — Adde *Aelian.* Var. Hist. XXX. 37. quem locum Gronov. in Notis citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. S.

CAP. CXLII. 8. γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἐκαστὸν ἔτεα (ἔστι) Haud dissimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et Homerici scholiastae. [ad 'Ιλ. α. 250.] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γενεᾷ contribuunt, uti *Theod. Ryckius* Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et *Io. Alberti* ad *Hesychii Tened.* docuerunt. *No-*ster non semper sibi in annorum γενεᾶς ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Aliibi praeterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. *Iac. Perizon.* Orig. Aegypt. c. xi. p. 215. Scripsi ex *Arch.* et *Vind.* post pauca [l. 12.] καὶ πρὸς, τριακοσίαις etc., elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid.* *Heracl.* vs. 961. et *Helen.* 641. *Isaeum* de Hagn. *Hered.* p. 89. adstrue. WESS.

16. ἐξ ἡθίων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4.] quando 'Εξ ἡθίων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἡθίων optime reddens ἔξω τῆς συνήθειας, in voce 'Εξ. 'Ιστίον, inquit, ὅτι ἡ 'Εξ ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεται. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83, 14. IV. 118, 9.] Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in ἐκμεινός, ἐκδικός, ἐκθεσμός, ἐξαθλος, similibusque; in ἐκδη-σαι, ἐκστρέφαι, ἐξοικεῖν. Apud *Aristid.* I. p. 175. ἐξοικεῖν τῆς οἰκουμένης idem est ac ἐκτεροπίσθαι. *Aristoph.* *Nub.* 88. 'Εκστρέψον ὡς τὰ χύματα τοὺς σπαντοὺς τρόπους. In *Thucyd.* III. 55. ἐκπρεπίστερον *Schol.* reddit ἔξω τοῦ πείποντος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrīgunt *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπαύλαι, solem resiliisse e sedibus suis, velut *pila in murum illisa ἀναπαύλλει, resultat.* [Nempe sic *Reiskius.*] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellae dissimilis *Platonica*, *Politic.* p. 269. A. ὡς ἄρα, regis *Atrei* aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἰδύετο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἰαντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. *Scaliger*, *Emend. Temp.* pag. 198. (quod et *Galeus* adscripsit) veri quandam umbram in Aegyptiis

his nugis quaesivit et invenit. WESS. — Tum in *Addendis* haec adiecit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus Goguetus, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris, et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. x, 12, 13. et II. *Reg.* cap. xx, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane coniecturalis accessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. Edit. *Amstel.*, maximopere urgens, ἐξ ἡθίων non esse extra sedes, quae Gronovii Latina, verum ex sede consueta. Sententiam Aegyptiorum et Herodoti esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi Herodoti tempore occidebat, bis eundem finisse iſthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic solem non innuere, sed solarem periodum, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius caussa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἐπερωθῆναι? Et quis unquam ἥλιον ἀνατεῖλαι et καταδύναι de periodi solaris initio et fine, ut alia ne addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.“ Haec igitur WESS: — Porro idem Herodoti locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, *De la Nauze*, *Brequigny* et *Dupuis*, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. Scaligeri rationem secutus Reizius, in brevi argumento huius capituli scripsit, intra id tempus initium vagi anni bis in aestatem, bis in hiemem incidisse. S.

CAP. CXLIII. 7. ἕκαστος αὐτόθι ἵσταται --- ἐκείνα ἰσχυροῦ) Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ξύλου με-

γάλου ἀναπίρας ἰστᾶ: etiam *Demosthen. περὶ Συντ.* pag. 100. [pag. 172. ed. Reisk.] μὰ Δι', οὐ χάλκοις ἴστασαν, οὐδ' ὑπερ-
 ἡγάπων. *Alciphron.* I. 30. cum animadversione *Bergleri.*
 WESS. — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne
 fecerit *Gronovius*, quod ἴσταται loco olim vulgati ἰστᾶ re-
 posuit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agi-
 tur de statua, quam sibi ponit quisque, non alteri. S.

9. Ad vulgatam olim scripturam πατὴρ ἐκαστον ἐωὺτόν
 ἰόντα, haec monuit VALCK. „ἐωὺτοῦ scribendum cen-
 seo, sui quemque patris filium esse demonstrabant; e similitu-
 dine nimirum imaginis τοῦ ἄγχιστα ἀποθανόντος. Sed unus-
 quisque tunc illorum πατρὶ ἰοικῶς Παῖς ἀγαπητὸς ἔγεντο.“
 Vide *Var. Lect.* S.

10 seq. διεξιόντες διὰ πασίων etc.) Haec scripti libri suspe-
 cta reddunt. Nec sunt, quod *Gronovius* adposuit, ad sen-
 tentiam adprime necessaria; sed *Herodoteae* tamen redun-
 dantiae minime contraria. WESS.

12. ἀναδῆσαντι ἐς ἐκκαίδ. θεόν) ἐς θεὸν ἀναδῆσαι [ἐωὺτόν] et
 ἀναδῆσαι τὴν πατρίν, [l. 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γέ-
 νος εἰς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omissa, ἀνέφερεν ἐς Θαιμοῦν.
 Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος εἰς Δία, et γένος ἀρχαῖον
 καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in *Philostr. de Vit. Apoll.* I. 4.
 VALCK.

18. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον) Inepta sunt quae
 vulgo hic legebantur, Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον, et orationem
 inturbant. *Henr. Stephanus*, ut asperitas tolleretur,
 Πίρωμις [sive Πιρώμιας voluerat] ἐπονομαζόμενος, *Piromidas*
 cognominatos, emendavit; *Reiskius*, Πίρωμιν ἐπονομαζόντες.
 Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen prae-
 stantius *Laurentii* et *Codd.* illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμε-
 νον, *Piromin ex Piromi progenitum.* Austus sum, nec puto
 damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem supe-
 riora id et ratum habent et sibi postulant. Belle *Gronovius*
 hanc maiorum in Aegypto computandorum rationem ex
Synesio I. de Provid. p. 93. n. firmavit, gratias sine dubio
Mediceo acturus, si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen
 a *Galeo* in medium depositum. Iam, si fides *Kirchero*,
 ΠΙΡΩΜΙ Coptis est vir fortis et Heros, *Suppl. Lex. Copt.*
 cap. 7., sive, ut *Noster*, καλὸς καὶ γαθός. At certa non est:
 namque illi in *Prodomo Copto* p. 295. ac alibi ΠΙΡΩΜΙ

vir aut homo est, sine ullo boni malive additamento. Inspice H. Relandi Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et Iablonskii Prolegom. Panth. Aegypt. pag. 38. WESS. — Deos et heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui hominibus imperassent, omnes homines fuisse comprobabant ex hominibus natos. Homo Aegyptiace *πρώμης* dicebatur; Herodoti καλὸν καγαθὸν lusum esse etymologicum monuit Iablonskii Proleg. in Panth. p. 38. VALCK. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat Lacroze; cuius vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. T. II. p. 224 seq. S.

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἰόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι) Qui hic nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus Joann. le Febvre, corrigendum suspicabatur οἰκίοντας ἅμα τ. ἀ. atque ita legisse Vallam, vertentem, una cum hominibus habitantes. VALCK. — Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium Iablonskii in his reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fuerit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit cum hominibus egisse? Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδέα adgnovit, nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus commercia ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς. Testes fero Diodorum I. 12. et Plutarch. Is. et Osir. c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, οἰκίοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, habitantes cum hominibus, quomodo Valla et schedae quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. Obstat, neque diffiteor, Athenagoras, quem si dixerō, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in conmutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ἸΑΤΑΝ. WESS. — Sane, Ne quid nimis! Sed et, Ne minus iusto! et, Suum cuique! De scripturae ratione apud Athenagoram, vide quae in Var. Lect. monuimus. S.

7. τοῦτον, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιδεῦσαι etc.) In Latinis a Valla venerat postquam exstinxit Typhonem. Scio

bello superatum periisse Typhonem apud *Diodorum* I. 88. nec non, quae *Plutarch.* Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in voce Ἡρώ. At *Herodotus* nihil tale. Significat regno, quod fratri per scelus eripuerat, deiectum ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας: et II. 162. De *Osiride*, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. *Iablonskii* hic campus fuit, *Prolegom. Panth.* p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrantia. WESS.

CAP. CXLV. [8. δεδήλωται μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. S.]

14. κατὰ ἑξακόσια ἔτη καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab Hercule ad Herodotum abierunt anni ferme non-genti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a Dionyso, Cadmi nepote, ad eundem anni circiter septingenti: ergo Bacchum istum inter et Herculem generationes (γενεαὶ) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus Bacchus et Hercules disiuncti fuerunt, sicuti ex *Apolodoro*, *Diodoro*, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἑξήκοντα ἔτη καὶ χίλια, anni ferme mille et sexaginta, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit *Th. Lydiatus* in *Oxon. Marm.* p. 25., probavit etiam *Bouherio*; *Diss. Herod.* cap. xi. p. 131. Animadvertenter mendam *Palmerius* quoque, *Exercit. ad Graec. Auct.* p. 12., finxeratque ἐνακόσια ἢ χίλια μάλιστα, non-genti aut mille ad summum; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — ἑξήκοντα cum *Reiz.* et *Borh.* in versione adoptavit *Larcher*. Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota [H]H designantur, 60 vero ista [Δ]Δ. S.

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἄν τις καὶ τούτους ἄλλους etc.)

Mallem τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiā alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille *συνθετός οὐρανίωνων*? De Mercurio Maiae filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testantur conplures: τοὺς Τυνδαρίδας δὲ φασὶ τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ἐπελθεῖν, πάλιν (immo πάλαι, ut Hemsterhusius) νομιζομένων εἶναι θεῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ledaе filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetrauerunt, et diu servarunt; quod Hemsterhusius V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, *ultrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne?* Haec sunt illa ἀμφότερα, quae initio huius cap. dicit, *duae rationes*; nempe altera eorum qui affirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Herculem, Dionyson atque Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat, esse hos multo recentiores. Iam si priscis temporibus noti fuissent Graecis Hercules aliquis et Dionysus et Pan, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, *alterum Herculem*, *alterum Dionysum*, *alterum Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hercules*, quam *Amphitryonis* filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcazum* vel *Alcidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36. et ibi *Fabric.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Panis* nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. S.

11. καὶ ἦνεκε ἐς Νύσαν) Adtigit Aethiopiae hanc urbem III. 97., Νύσαν, non ut Edd. Νίσσαν, adpellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μηδὲν ἐνεβήλατο an ἐβήλατο optaveris. ἐβήλατο μιν τῷ μηδὲν eadem in fabula *Aristides* princ. Laud. *Dionysi* T. I. pag. 29., ἐβήλατο τῷ μηδὲν *Apollod.* III. 4, 3. μηδὲν ἐγκατεβήλατο *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα μὲν νῦν etc. Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere hactenus memoravit *Herodotus*. S.]

CAP. CXLVII. 13. ἐνέχρηστο σφι κατ' ἀρχαίς) Notabile est, neque displicet, ἐνέχρηστο *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente isthic *Med.* *Ask.* et *Pass.* Tale etiam δαιμόνων τὸν κεχρημένον θάνατον IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiores, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutiis constantiam servaret Scriptor.] Iam supra quod posuit, [I. 5.] post *Sethonis* excessum, sive μετὰ τὸν ἰπὲρ τοῦ Ἡφαίστου, XII. principes lectos fuisse, id insuper *Marshamus* habuit, *Anysin* coecum et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis imprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In Stephano Byz. quem huc respexisse L. Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλιν sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοίριδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus *Moeris*, Μοῖρις, dicebatur, sed *Moeridis*: Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci *Contr. Gesnerus*, *Maream* vel *Mareotida* paludem designari suspicatus *Aeliano* de Nat. An. VI. 7. 'Εν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλιν: scribi praestat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Cl. *Wesselingius*. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεα, et iuxta quam *Labyrinthus* erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. *Wess.* ad *Diodor.* I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus *Aristides* *Maream* et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ἥτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλεσι (sic egregie corrigit vir summus P. *Wesselingius* ad *Hierocl. Synecd.* pag. 726.) καὶ ἡ Μάρεα ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μῦθον quaesivit *Eruditiss. Schmidtus*: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis crocodili vulgo Χάμψαι appellabantur: *Herodoti* testimonium lib. II. cap. 69. firmat *Iablonskius* *Panth.* P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit urbi *Crocodilorum* nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine *Canobi*, observat *Aristides* T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse *Critias* narrat *Platonis*, T. III. p. 113. Α. διακυνθανόμενοι τὰ

τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἑαυτῶν φωνὴν μετενηνόχασιν. Hac in re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui Fœderis Interpretes Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον λόγου μέζω) Quenam sit h. l. vis particulae ἤδη, velim doceri: videtur ad λόγου μέζω referenda; nescio vero an divisio vocibus ἤ δὴ scriptum oportuerit, profecto. Sed, haec cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον ad ea quae cap. 147, 3. posuerat, ταῦτ' ἤδη φράσω. προσέεται δὲ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὀψιως. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 24 seq. Caeterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in Notis ad hoc caput. Totam aedificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ixit Gatterer in Commentat. Soc. Reg. Goetting. Vol. IX. pag. 60 seqq. S.]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα apud Platonem, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χεῖματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicita a Cl. Abreschio Animadv. in Aeschyl. I. 20. pag. 140. Ἔργων ἀπόδεξις de egregiis facinoribus I. 207. II. 101. et alias obvia est. [sed hic quidem de operibus hominum manu factis.] Verum proinde [l. 10 seq.] quod Aldus dederat, et codices non plane inprobant Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob Medic. viro Celeb. WESS.

[12. αὐλαὶ κατὰ στήτοι. Vertunt aulae tecto opertae: quae quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλὴ sit locus apertus, sub dio. Itaque recte Gronov. intelligebat aulas porticibus circumdatas; quod ipsum etiam disertius infra (l. 33.) indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἐκαστὴ περιστυλος: et στήται, quas l. 27. et 30. dicit, iidem porticus esse videntur, atque hoc vocab. porticus, sive fornices malueris, (κρυπτὰς Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et l. 27. et 30. positum velim, ubi conclavia et aedificia

posui; conclavia enim οἰκήματα sunt. *Wytttenbachius* vero Selector. pag. 356. αὐλαί τε καὶ στέγαι scripsisse Herodotum censuit; στέγας autem tecta aedificia interpretatur, quum αὐλαὶ apertae sint. S.]

18. αὐτοὶ τε ὀρέμεν) Ionum ore idem ὀρέω atque aliorum ὀρέω sonuisse G. *Corinthus* et hoc de grege moquerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut *Pass. Ask. Vind.*, prorsus recusant. ὀρέμεν *Arch.* natum ex ὀρέμεν neglectā αὐξήσῃ videtur, quod et II. 106. servavit, et in Edd. occurrit V. 40. Sic *Heraclitus*, θάνατός ἐστι, ὁκόσα ἐγερθέντες ὀρέμεν, in *Clement. Alex. Strom.* III. p. 520. Par discordia ὀρέοντας inter et ὀρέωντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt hae minutiones curae, et res gestas vestigantibus fortasse taediosae, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. *Var. Lect.* ad I. 99, 9. et 13.] Superbum autem *Labyrinthi* opus *Mela* I. 9. *Plinius* *Hist. Nat.* XXXVI. 13. *Strabo* XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordēs. *WESS.* — *Adde Diodor.* Sic. lib. I. c. 61. et 89. cum *Wesselingii* *Notis.* S.]

[54 seq. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς) Istud τῆς γωνίης eandem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate labyrinthi ex stadii intervallo (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλέον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam pyramidem facit *Strabo* p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuperus etiam Editor Lipsiensis tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, In fine huius aedificii quod plus stadio occupat. S.]

CAP. CXLIX. 4. εἰςὶ στάδιον ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) Omnia haec unciis includit *Cl. Pauw*, praetereaue ἰσοῖ καὶ legit, cuius ambitus aequat Aegypti partem maritimam. Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον - - εἰςὶ στάδιοι etc. suum agnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de Aegypti ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. Neque opus erit, ut *Moeridis* amplitudinem lacus examinem: factum aliàs, ad *Diodor.* I. 51. Hoc vide: denuo enim λεπτο-

λογητίον: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς βορέω ex *Med.* et aliis locum occupavit; πρὸς βορέην, quod hic [l. 6.] se obfert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem βορέω contractum ex βορέω docetur ab *Eustath.* in *Homer.* p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque impediet, quo minus πρὸς βορῆν ex *Arch.* et *Vind.* in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189, membranae creberrime. WESS. — Praepositionem πρὸς, istā notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De *Moeridis*, lacu, iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque *Larcher*, consuli merentur *Savary*, *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 30 seqq. *Denon*, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium *Jomard*, in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, T. I. magnae *Descriptionis Aegypti*, Parte ad *Antiquitates* spectante, p. 79-114. S.

5. ἴσον) Quod forte noluisset adeo diligenter observatum *Herodotus*, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἐστὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἐξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέας διαίρομεν. De orae maritimae latitudine *Wesselingius* egit ad *Diodor.* Sic. I. p. 36. cui hīc tradita acque videntur ac *Is.* *Vossio* parum credibilia. VALCK.

14. ὀργυιαὶ δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in msstis negligitur. *Aelianus* Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντηκαίδεκά που πύδας μεμετρημένους δίκαιῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes *Levit.* XIX, 36. ὅσα δὲ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [l. 18.] ἀνδρὸς γὰρ δὴ δεινῶς, mira se balbuties *Corn. de Pauw* prodidit: fuisse olim, ἀνδρὸς γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset caussa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαι εἰσι ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικάως δύνανται, accurate, exacte valent stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi Larcherus adnotavit: δίκαιον μέτρον, τὸ ἴσον. Ἡρόδοτος β. S.

22. τὸ βασιλικόν) Regium fiscum, Valla: aulam regiam designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. Fiscum Principis vel Imperatoris βασιλικόν vocant: in Diogène Laërt. VII. 181. recte cepit Menagius. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικόν Diodorus Sic. lib. II. c. 40. τεράστην εἰς τὸ βασιλικόν τελοῦσι. conf. ibid. c. 41. Lib. XI. c. 67. Damnatorum bona Hieron εἰς τὸ βασ. ἀνελάμβανε, in fiscum referebat. XX. 4. Agathooles τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε. Plene legitur in Eclogis p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικόν ταμίον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. H. Vales. in Exc. Peiresc. p. 96. Ceterum vectigal illud e piscibus lacus Moeridis Reginae datum scribit Diodorus πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμὸν, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. Σαρδαναπάλλου) Una haec luxuriosi et perditī Regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, ni temporum iniuria λόγους Nostri Ἀσσυρίους invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut Msti ostendant plures. Scaliger, quod profitetur ad Euseb. Chron. p. 63. in omnibus Chronici Codicibus Sardanapallum invenit. In Iustino et Orosio animadverterunt alii. Maximus Tyr. Σαρδανάπαλλον adpellat Diss. X. 9. cum Davisii adnotatione: Philo etiam Iudaeus Tom. II. p. 536. Ed. Mang. Fuit et in Luciani Dea Syr. c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus Moeridis aqua cum Syrti committitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex Moeridi lacu effossam in Nilum fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse Aegyptios. S.

CAP. CLI. 4. Φιάλας χρυσιάς) Galeo dicitur miris modis hanc historiam pervertisse Athenaeus, VI. p. 231. Sed in Athenaeum ista vix cadere potest incuria, hominem in excerpendis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam Herodotea, lectoris potius inepti conficiunt emblemata, ab instituto Athenaei prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit,

Herodot. T. V.

B b

Eustathius ad 'Ιλ. λ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome Athenaei ille usus est. In eo memoria fefellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro aureis scripsit. S.

7. Ψαμμίτιχος) Haesitavi in regis nomine. Ψαμμίτιχον ex Codd. scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. d.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. S.

18. ψιλώσαντας τὰ πλείστα τῆς δυνάμεως) Convenit *Xenophontis* Κυρ. παιδ. IV. [5, 19.] p. 105. v. ἔπιμπεν ἐπὶ τοὺς Μηδούς, ὡς ψιλώσων αὐτόν, ut *Cyrum* potentia exueret; et *Dionis Cassii* XL. [c. 62.] p. 167. ἢ μὴδ' ἐκείνον ψιλώσαντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεσι --- ἐκδοῦναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὅς οἱ τὸν πατέρα Νεκῶν ἀπέκτεινε) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum ἐκὼν sequamur, verti posse; volens, i. e. non per imprudentiam, occiderat: nec discrepat *Paull. Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπέκτεινε praeferenti. *Gronovius* ἔχων ex *Med.* et aliis potius censuit, Νεκῶν non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui praeorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a *Saitis* revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne bis regni curam suscepit, iam ante exilium, regis *Sabaconis* tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, saluti suae consuluit. Mox [l. 4. et seqq.] ἄψιος, ἐπενόεε, et μαντήιον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et alias facio, solo *Mssorum* indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genus. WESS.

16. κατὰ λήην ἐκπλώσαντας) Cares erant ληστρικοὶ et passim μυθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Par Graecorum olim et Ionum prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, sociati ut praedatum eant. Vere enim doctissimi viri, Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius, ita correxerunt, obliti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δωδεκαπήχεις) Aldinum contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et Reiskius; Diodorus I. 67. consentit. Quod subditur [l. 7.] ὁ δὲ Ἄπρις κατὰ τὴν Ἑλλ. γλ. ἐστὶ Ἐπαφος, vereor, ut Herodoti sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse additiciū, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνερθε Βουβ.) In Latinis erat prope exiguum maris, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης respondens. Neutrum bene. Reiskius ex illo, ὀλίγον πρὸς θαλάσσης, tantillum remoti a mari. Veriora edunt Mss; quibus Diodorus adstipulatur I. 67. Statim [l. 14.] idem Vir. Cl. κατοίκησε ἐς Μίμφον, iustiore caussa, quam Herodotus brevi adprobabit ipse. [Olim ibi κατοίκησε, quod et Gron. tenuit. Veram scripturam servavit ms. F. puto et Paris.] Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε: et p. 734. [p. 479. B.] εἴτ' Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῶκησαν. Tale Musā VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μίμφεως incoluisse, Καρομεμφίτας adpellatos, est in Polyaeo VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρικόν. WESS.

21. ὅλκοι τῶν νεῶν) Laurentius Vestigia navalium, et c. 159. H. Stephanus obscurius, canales quibus naves deducebantur. Malo navalia cum Porto. Ὀλκοὺς δυνάμεις Philo Iud. Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὅλκοις, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὅλκοι rudentes sunt ad naves trahendas. [sive lignei cylindri, quibus naves in terra promoven- tur.] Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὅλκοι, ὅργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἔλκονται: tum navalia. Hesychius ὀλκοὺς, ναυστάθμους, τὰς ἔλξεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νεωλκίῳ, subducere naves, apud Polyb. et alios. S.

CAP. CLV. 7. [ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασται μοι) Vide cap. 59, 9. 83, 7. 133, 3. S.]

[13. Αἰγυῖος γὰρ ἐκ ἐνὸς λίθου πεποιημένος) De aedibus monolithis, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter Norden paulo post Wesselingio laudatum, consuli possunt Caylus in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.º 1 et 2. Adde Description de l'Egypte par ordre etc. Antiquités, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in rudibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide Lauglès Monumens anciens et modernes de l'Hindustan, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. S.]

[15. τούτων ἕκαστός ἐστι) Est qui ἕκαστός ἐστι legendum censeat, quoniam τοῖχος praecessit. At ἕκαστον τούτων ad ὕψος et μήκος refertur. S.]

17. τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν) Pollux I. 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρέφου καὶ τοῦ στόμου, παρωροφίς: cuius descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur prominentiam τοῦ κατὰστρώματος, sive quod παρὰ τὸν ὄροφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονόλιθα, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque Nostro II. 175. ostendant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Frid. Lud. Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θώμα, θωμάστωτα cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. S.]

CAP. CLVI. 3. νῆσος ἡ Χίμμις καλεῖται) Eustathii et Arch. Ἐχμις probari a Th. Galeo haud debuerat: nata est ex διπτογραφίᾳ. Mela I. 9. et Stephanus Byz., Nostrum excitans, Chemmin tuentur, atque Hecataeus apud eundem. [At Chembin nominaverat Hecataeus. conf. Creuzer Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. Insulas, quas [I. 7.] miratur Herodotus, fluitantes Aegypti, et μεγάλας σφόδρα, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labeonis verba in L. 65. §. 2. D. de

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. — De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in Mem. sur l'Égypte T. I. p. 226 seq. S.

10. ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ) Homeri περὶ δ' αἰγυίος πεφύκασιν Thomam Gale ad Arch. et Vind. ἐμπεφύκασι amplectendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam Hippocrates et Aretaeus Cappadox non spreverunt, neque Noster l. 193. II. 91. WESS.

24. Αἰσχύλος) Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. [c. 37.] p. 676. Δήμητρος Ἀρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὅντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοῦς Ἕλληνας: sua desumisse ex Herodoto merito videbatur Iablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [l. 19-21.] de Latona, liberorum Διονύσου καὶ Ἰσίου Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice, prostant in Scholiis ad Ciceron I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἰσίου λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΣΕΙΝ. Magis mirum, Λητοῦν in τοῦσιν degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Λητῶ scribi maluit quam Λητοῦν. Eustath. ad Od. ε. p. 212, 7. τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Ἰώ, Καλυψοῦν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσι: habet Ionicum καλεστοῦν Hesychius, εἰστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

26. ἐποίησε γὰρ Ἀρτεμιν εἶναι etc.) Oculis et animo Pausaniae haec obversata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, quorsum tendant: an ad Aeschylum, an aliorum? Cl. Pauan Tragico transscribit, et propterea τὴν διὰ Δῆλον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, ideoque Delum redditam esse natantem, corrigendum pertendit. Fabula ex Callimachi Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de fluitante insula Chemmi positum ante fuerat, adseriturque πλωτὴν tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent. Pendent omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt sequentia. Deerat στιγμαὶ post Δήμητρος, prudente Cl. Reiskii consilio adscripta. WESS. — Commode Schaefer interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parentheseos signis inclusit: nos parentheseos initium ab istis, Ἀπόλλωνα δὲ, fecimus. S.

CAP. CLVII. 1. Ψαμμήτιχος δὲ ἱβασίδευσε Αἰγύπτου
 ῥίσσεναι καὶ πενήτηκοντα ἔτια) Redit in memoriam acerba cri-
 minatio, qua Herodotum suo more perstrinxit G. Iameson,
 Spicileg. Ant. Aegypt. c. vi. 6. Negat vera esse, quae de
 Psammeticho, Scythis, Cyaxare lib. I. 105. litteris pro-
 dita sunt. Neque enim Psammetichum obviam ire Scythis po-
 tuisse, quia debitum naturae persolverat: namque XLII. annis
 ante Cyaxarem regnum inchoasse. Quid tum porro? Regni
 munera per annos LIV. Psammetichus obiit; potuit ergo,
 si verum foret annis XI. et duobus ante Cyaxarem regnum
 inchoasse, plurium spatio annorum isti Medorum regi,
 quod Herodotus, et Strabo XVIII. p. 1153. [p. 801. D. ed.
 Cas.] aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aeta-
 tem. At hoc perpende: mortem cum vita commutavit
 Amasis anno Periodi Iulianae 4187., a cuius obitu ad
 Psammetichi initia anni sunt, sicuti Iamesonus bene puta-
 vit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia
 Psammetichi conveniunt anno Per. Iul. 4042. Cambyses
 sub annum regni quintum in Aegyptum arma vertit, hoc
 est, Per. Iul. 4188. anno. Hinc ad Cyaxaris regni exor-
 dium reperiuntur anni ferme centum et octo, non infi-
 ciente docto viro: quare regnare is anno eiusdem Periodi
 4079. coepit. Consequens inde est, ut Cyaxares et Psam-
 metichus reges se ultra xv. annos videre et venerari po-
 tuerint. I nunc, et criminatori ausculta. Ego vero [l. 4.]
 εἰς τὸ, quod in εἰς δὲ crebro abiit, non movi; atque ex ser-
 monis indole πολιορκημένη [l. 5.] et ἐλαστρομένης [cap. 158,
 6.] ex schedis recepi, Eustathii iudicium secutus. WESS.

CAP. CLVIII. 4. τῆς μήκος μὲν ἐστὶ) Bene mssti,
 ob sequens δέ. Est de hac fossa Cl. Mich. Rossalli schedias-
 ma, quo ex Aristotele I. Meteorol. c. 14. et Strabone eius
 initia Sesostridi vindicantur. Verum Geographus XVII.
 p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, Herodoti
 Aristotelisque opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.]
 confidentior, ubi Casaubonus doctissime. Nostro planissime
 accedit Diodor. I. 33. plura de egregio isto opere, modo in-
 concussum mansisset, quam alii, commentatus. Hoc ad-
 dere, ferente occasione, debeo, Iosephum Bell. Iud. V. 9.
 p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem Saram abduxit,
 Νεχώς cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire

me fateor; probe alioqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta conplecti. WESS. — Quod ait Scriptor πλὸς ἡμέραι τίσσε-
ρες, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. S.

6. ἐλαστρευμένας) Adfirmat etiam Eustath. ad 'Il. σ'. p. 1219, 24. Ὅτι καὶ ἐπὶ νεῶν ἐλαυνομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται Ἡρόδο-
τος δηλοῖ ἐν τῷ „τρίηρεις ἐλαστρευμένας.“ Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamen-
ta, ex usu multiplici verbi ἐλαύνειν atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μέμφιν τῆνον ὄρος) Admotam his medicam a Reiskio manum, τὸ παρὰ Μέμφιν τῆνον, Memphim praeten-
dens, aut τὸ κ. M. στενὸν, angustus apud Memphim mons, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τῆνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἰ. λιθοτομίαι, uti hic: tum c. 175. ἐν τῶν κατὰ Μέμφιν ἰουστῶν λιθοτομιῶν. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μέμφιν vulgo apud Memphin intel-
ligebatur, quum sit ex adverso, contra Memphin. cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et Valck. ad III. 14, 10.] Mox ex schedis φέρουσα [L. 15.] sententiam ornat. Nam διῶρτια sive διασφάγες ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens, [Ut via ferre (φέ-
ρην) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc fossa φέρουσα etc.] Iam Arabiae urbs Πάτουμος praeterita a Steph. Byz. non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac Πῑθον Hebraeorum, Exodi c. 1, 11. quae quidem Ἡρώων πόλις et Coptorum sermone ΠΕΘΩΜ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici an-
gulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint ὀλίγον Βουβάστιος πόλις παρὰ Πάτουμον - - πόλιν ἰστέχει ἐς τὴν etc. Certe ad Patumum fossa sinui Ara-
bico iungebatur, longe ab urbe Bubasti sciunctam. Illis autem δὲ si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τούτου εἰςὶ στάδιοι χίλιοι) Quod Scholiastes Aristophanis ad Plut. vs. 388. ut Herodoteum produxit, ἀπὸ τούτου εἰςὶ στάδια δύο ἀπαρτῖ, aut, uti in Ἀπαρτὶ Suidas, στά-
διοι ὁ, h. e. ἰσδομήμοντα, id frustra in Musis quaesitum, hic

olim, sed correctius, commodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius indicium Cl. D. *Ruhnkenio* acceptum fero, Ἀπαρτὶ scribens παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιοι ἀπαρτὶ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiisse, ut ne vestigium quidem reliquerit. Noneam inconmodam, sed et Herodoteam, diximus ad lib. V. 53. WESSELING. in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus *Du Bois-Aymé* reperit; quam mensuram ait (in *Commentatione* supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum mille stadiis, quibus eandem distantiam Herodotus aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a *Danwillio* aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympicouti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. stadium diserte tradit centum orgyas, id est, sexcentos pedes continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum mille stadiorum, de quo hic agitur, centum millibus orgyarum, id est, sexcentis pedibus aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse Herodotum, aut, pro ratione maioris minorisve stadii, etiam orgyas maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa stadii ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. S.

CAP. CLIX. 3. ἐπὶ τῇ βορρῇ θάλασσῃ etc.) Instruxit *triremes*, in septentrionale, et in australe mare, sive Oceanum Orientis, mittendas: eadem Ἐρυθρὴ hoc loco θάλασσα, ac ὑερὴ, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus *Codd.*; οἱ ἄλλοι εἰς ὄμιλοι, pro iusto potest putari. WESS.

6. ἢ Μαγδόλῳ ἰνίκῃ) Hac de urbe quanti disputatio-
num aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat.
Paucis defungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdo-*
lus ea est, quam XII. M. P. *Antonini Itinerar.* p. 171. *Pe-*
lusio seiungit. Convenit nomen, congruere et situs vide-
tur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam
ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. Aegypti fuisse: in
quam Syros se, quicumque fuerint, hoc rege, adeo opibus
et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile
fit: praesertim cum ora Syriae maritima, ad Azotum ul-
traque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157.
Adeo-ne supinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum
possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mer-
gere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consi-
lia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo
Magdolos? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe Ma-
nassitidis tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius
princeps Iosias profligatus (*Chronic.* II. xxxv, 22. *Reg.* II.
xxiii, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor.
Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Ma-*
geddo apud *Iosephum*,] Aegyptii, unde haec *Herodotus*, suo
ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt.
Et, si moratur, adscisci poterit *Magdiel*, non longe hinc
dissitus vicus, apud *Hieronymum* in *Onomast.*, unde *Mag-*
dolos conmodo gignetur. Nec obficiunt Syri, suo vocabulo,
sumto latius, Iudaeos, in Aegypto multimodis detestabi-
les, complexi. Mitto alia, quae *H. Relandi Palaest.* lib. III.
p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis,
Origines Aegypt. c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Κάδουτιν πόλιν τῆς Συρίας) Recurrit urbs III. 5.; nec
diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, vi-
detur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae signifi-
catione utique secrevisset. Qui *Carchemischum*, quorsum
Necos victo Iosia *Chronic.* II. xxxv, 20. properavit, esse
pertendunt, in quibus Cl. viri, *Simsonius* et *Galeus*, ad id
animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Κάδουτιν
primo vocatam hanc urbem, deinde *Carchemischum* a clade, ea
profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abi-
bunt. Idem de suspicione *Cl. Pauw*, quae *Carchemischum*
primis temporibus *Κιρκήσιον* et *Κίρκησον* nominat, atque

hinc Κέρκυτιν et Κέρκυτιν, et tandem Κάδυτιν negligentia scribarum format, iudicium esto. Quibus enim indicibus, quæ teste probatur? De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] WESS.

9. ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων) Porphyrīi ætate idem exemplaria præferebant, sicuti I. 92. ubi Gronovius bene, hæc tamen docti scriptoris adspersus: καὶ γενόμενος ἐπὶ τέλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὕρισκω πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πρῶτον εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, „ἀνέθηκα ἐς „Βραγχίδας τὰς Μιλησίων.“ οὐκέτι οὖν ὥμην ἀμάρτημα εἶναι γραφικόν, Ἰωνικόν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quæ hunc locum occupare debent, quo inopportunam τοῦς Μιλ. corrigentium vim in posterum arecant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. S.

CAP. CLX. 22. Ἡλείων δὲ μηδενί) Apud Diodor. Sic. lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἂν γένοιτο δικαιότατος; (ὁ Ὀλυμπικός ἀγών,) respondisse traditur Amasis, ἐὰν μηδεὶς Ἡλείων ἀγωνίζηται. Amasi, Regi Græcorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quæ sub Psammi scribit evenisse Herod. quantumvis ab ævo iam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Græci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo iudice πολλῷ σφώτερον ἐφρόνον ἂν Ἡεῖοι, ἀριθμῷ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιότῃ δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Græciæ prolapsis Eleorum in his ludis administrandis æquitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et æquum postularent. VALCK. — Diodorus, Psammin silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖς Λιβυκοῖσι λόγοις) Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. Raphelius Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam Musae quartae partem, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους Herodoti Λιβυκοὺς, ab isto distinctos libro, vel verbulo attigerit. Obstare putes, quod minime μεζώνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de Aprie illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, quae occasione Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hīc promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiores et aliam illis operam inpendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφομένοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφομένοι ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab Aprie defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπιστιῶτες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset Apries, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνον, ἀπιστίατο πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, Herod. lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφομένοι Ἀπρίῃ ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco Herodotus tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι Herodoti, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus G. Raphelius Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. Libycā tractans Diodorus Siculus lib. III. c. 62. sua citat ipsius Αἰγυπτιακά. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπὶ τε ἀπικόμενος etc.) Anomaliam horum structuram animadvertit G. Raphelius in Epist. Paulli ad Galat. II. 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κυνὴ, galea, nihil mirum, quippe regia auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos διαδήμα, insigne, c. 151. At quid facias Iulio Africano, in hac Amasis (Ἀμώσιος perperam pingit) ab Aprie defectione, Israëlitarum, Moσῆ

duce, abs Aegyptio rege discessionem inveniēte atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud Eusebium Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. *Athenaei* caussa discrepat, *Hellanicum*, a *Nostro* dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. v. WESS.

15. *ἐπάρας ἀπιματάισι*) Hinc derivatum *Phavorini* in *Stobaei* Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui lxx. annis maior casu in thesaurum inciderat, *ἐπάρας τὸ σκίλος ἀπιματάισι*, sublato crure pepedit. Eadem de re *ποικῖν ματαῖσμονς Seleucus* in *Athen.* III. 4. [pag. 76. f. cap. xi. nuperae edit. ubi in latina versione, pro mentis efficiat alienationem, poni debebat *status ventris cient.*] Quae eruditissimos viros P. *Leopardum* Emend. VII. 13. *Ios. Scaligerum* ad *Catulli* Epigr. L. et *Is. Casaubonum* non latuerunt. WESS.

25. οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ) *Male Laurentius*. Scripserat αὐτῷ, aut ἑωῦτῷ potius, nulla nempe regem ratione rei usum, sed ira percitum iussisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De *Cyro* I. 209. ὁ Κῦρος ἰδδου λόγον ἑωῦτῷ περὶ τῆς ὄψιος, de somnio apud se prudenter cogitabat. III. 25. οὔτε λόγον ἑωῦτῷ δούς, neque secum ratione inita. VIII. 86, 1. ἑμεωῦτῷ λόγους δίδους, apud me ipsum animo putans. Simile IV. 102. οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ etc. ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. *Plutarchus* Defect. Oracul. pag. 419. c. καὶ δίδοντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in ἑωῦτῷ mutaretur nulla urgebat necessitas. Valet enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud *Nostrum*, αὐτῷ idem ac αὐτῷ οἱ vel ἑαυτῷ: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitratu posuere editores, ubi recte αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. S.

CAP. CLXIII. 4. ἐπικούρους τρισημύριους) *Nimum* inputatur schedis *Medic.*; habet postremam vocem *Passionci* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in *Gronovii* Notis] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani* Μώμεμφις adscripta fuerunt. Mox [L. 6.] ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἦσαν Edd. plerique omnes: ἦσαν verum est. Grammaticus in *Lexic. Coislin.* p. 600. οἱ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ἦσαν,

non sine vitio: voluit ἦσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γοῦν Ἴωνες ἦτα λέγουσι, καὶ ἦσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἦσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. Ἐν τε δὲ Μωμίμφι) Mox c. 169. ἐς Μώμεμφιν, sive iuxta eam: ἐν Καρπάθῳ πλείοντι III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et complura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμίμφι, coniecturam secutus Gronovius, et cap. 169. membranas, bene refinxit. H. Stephano in opinionem illud ipsum venerat ad Diodori I. 66. qui ambo Laurentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent; non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bonus Valla ob lapsus nonnullos audiit male; hinc ille contemptus: δημοῦ Μίμφι Arch., si quid dubii restet, eximit universum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἐπὶ τὰ γένεα) De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Heeren, in Ideen über die Politik etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπῆλους, quos l. 3. nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institoribus et mercatoribus; ut haec classis non modo καπῆλους proprie dictos, sed et χειρῶνακτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui cap. 141, 19. cum καπῆλοις iunguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. S.]

6. Ἐμμοτύβης) Aristagorae apud Steph. Byz. Ἐμμοτυβαῖς, et, Ethnographo explanatore, μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Comici Plutum vs. 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. Cuperus in litteris ad N. Heinsium; Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίτες corrigit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iuvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. S.

CAP. CLXV. [3. νῆσος ἡ Προσωπίτις. Conf. cap. 41, 17 seqq. et Et. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 424 seq. S.]

5. ὅτε ἐπὶ πλείστους γενοῖατο) Revocavi Ionicum γενοῖατο, toties in Porti Lexico ex Musis depositum: mallet tamen, si per msstos liceret, ἐγενέατο, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulæ ὅτε cum modo potentiali constructio, ubi illa quando vel quoties significat: et ὅτε -- ἐγενέατο cap. 166, 7. nonnisi variationis amore scripsit Herodotus. S.

7. ἀνέονται) Verius fortasse ἀνέωνται, ut ἀφείωνται. Sic H. Stephanus in Recensione vocum Herodotearum. Alioqui ex ἀνέσμαι erit, quae Porti sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quae praecedunt: Stephano quoque nomus memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsitan non inveniatur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: Stephanus Byz. Ἀνυσίς, πόλις Αἰγύπτου τὸ ἐθνικὸν Ἀνυσίτης ὡς Ὀασίς, Ὀασίτης. Anysis urbs memoratur Herod. lib. II. cap. 157. Nostri quoque loci meminit ad Steph. Luc. Holstenius. VALCK. — Rediit Σεβεννύτης ex cap. 155. et Stephano Byz.; tum Ἀνύσιος, ut c. 137. pro quo Ἀνυσίτης Ethnicographus. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster F. De Thmuite districtu conf. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 129 seq. S.

5. Istud ὁ νομός ἐν νήσῳ οἰκεῖ, Praefectura in insula sita est, ad Homericum Ἰλ. β'. 626. Νήσων, αἱ νάουσι πέρην ἀλός adcedit; expressum, quod Eustath. advertit, a Sophocle Aiac. 604., et Apollon. Rhod. I. 831. III. 1091. Huiusmodi Isocratis, in Laud. Busir. p. 214. Ε. τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ χώμας οἰκεῖσσαν ἐς ταυτὸν συναγαγόν: et Phocylidae πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῖσσαν σμικρὴ, in Dionis Chrysost. Borysthenit. p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥμιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνουνται ταῦς χειροτέχναις) Laurentii, Corinthii quoque minimi faciunt opifices, multos in fraudem induit, magnum etiam virum Thom. Reinesium, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, Inscript. Class. I. 105. pag. 144. Contrarium de Corinthiis, eos nequaquam minimi facere opifices, traditur, ut vere Henr. Steph. in Prolegom. Et quis est, qui

Κορινθιοῦργῃ χαλκῶματα, vasa Corinthia, τορεύματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε πύπορην, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἰς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικὰς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi Casaub. [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [7. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι) Necessary vocem ἄλλοι etiam Valla hic legerat: Calasirii milleni et Hermotybium alii totidem. Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. S.]

CAP. CLXIX. 6. μηδ' ἂν θεὸν μιν μηδένα etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eundem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur. Ezechiel xxix, 3. ubi H. Grotius et G. Raphaelius horum obliti non sunt, neque neglexit magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon. Aiakis, Mezentii, Capanei, stolidas gloriationes et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Aeneid. X. 773. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερῆχθαιρει, uti Sophocles; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle Petrus Apost. Epist. I. cap. v, 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι) Postes, in quibus urna sive locus est, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. Amasim ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἰωῦτοῦ θήκης mortuum quemdam ad fores intra conditorium suum sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλα, in intimo eius penetrati, iussisse. Quae postibus παστάδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. Diotogenes, in Serm. XLI. pag. 251. Stobaei, τῶς δὲ νόμῳ οὐκ οἰκῆματι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν θεῖ, quae et in Archytæ fragmento p. 269. Uterque ad tabulata, [sive tabulas] quibus leges inscriptae promulgantur, spectavit. WESS. — Ut θύρη apud Nostrum II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro tabula ponitur, sic in loco a Wess. ex Stob. citato. Est autem θύρωμα etiam apud Lyriam, apud Demosth. et saepius in graeca versione Vet. Test. idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλας.

Igitur διὰ θυρώματα sunt geminatae fores, ianua bivalvis: et in τῷσι θυρώμασι idem fuerit ac ἐν τῷ θυρωμάτῳ. Nec vero incommode Larcher διὰ θυρώματα, per metonymiam, pro minori conclavi vel repositoio, bivalvi ianua clauso, accepit. S.

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὅτιον ποιῶμαι etc.] Osirin dici auctor est Athenagoras loco a Wess. citato in Var. Lect. S.]

4. ἐχόμεναι τοίχου restitui postulante sententia et mssis. Idem divinaverat Cl. Pauw, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχιδὴς καλεομένη) De Phoebi natalibus et excellentia Theognis vs. 7.

Ἀθανάτων κέλυστον ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ.

Callimacho τροχόεσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi Anna Fabri, doctissima matronarum, et Ios. Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὐστομα κείθω) Saepe Plutarchus εὐστομα κείθω, καθ' Ἡρόδοτον, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim paroemiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὐστομ' ἔχε παῖ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κεχίασται, inquiunt, ὅτι Ἑλληνικὴς ποιεῖ ἀναγνώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὐστομα κείθω· οὐ διαίρων ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἅν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὐστομα. h. e. ori ac palato iucunda. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὐ στόμα, distracta voce, ut Grammatici innuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Quomodo-cunque vox capiat, nemo dici potest, quempiam ἀγνωμοσύνη προσαγαγέσθαι, quod si vel plures habuerint Codices, ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Aegyptios Amasis σοφίη, - - οὐκ ἐὺ γνωμοσύνῃ προσηγάγετο, callido potius consilio, quam lenitate et elementia, sibi conciliavit. Hominis Aegyptii σοφία hic est, ut alibi saepe, calliditas. Plato de Leg. V. p. 747. c. τὴν καλουμένην ἂν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπεργασάμενος λάβοι, καθάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένην ὧν ἔστιν ἰδίῳ. Qui sibi student populum conciliare viri Principes, dicuntur alios εὖνους κατασκευάσαι, ἐξιδιοποιήσασθαι: sed

inprimis προσαγαγέσθαι, variis artibus alligere et ad studium sui perducere: attigit Andr. Dounaeus in Demosth. pag. 98. Dicuntur autem populum προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις χρημασί και δωρεαῖς ἀρετῇ οἰκτῶ ἐπιεικίᾳ· πράττει· εὐεργεσίαις: etiam ἀπάτη: ut Amasis Herodoti, σοφίᾳ. Thucyd. III. 43. ἀπάτη προάγεσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. Lenitate et clementia προσαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataica pag. 304. Β. Τιμαῖς και δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8. cuius Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ἐμυδίαῖς και τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικίᾳ προσηγάγετο, I. 54. Atque ob eamdem, quae movit Amasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρημασί και δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platoni de Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ibid. οὐκ ἀγνώμοσύνη) Non reluctor tot Codicibus, putoque idem esse atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. Severitati locus non convenit, sed callidae sollicitudinis et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνώμοσύνην in inperitia et fastu frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273. [1282. ed. Iohns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνώμονως ἔχει explanat ἀνοήτως: ἡ ἀποκρίσις, ἀλογίστεως και ἀβούλως. WESS. — Equidem προάγεσθαι h. l. intellexi ad officium redigere, coll. lin. 22. Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολέμῳ προάγεσθαι ἔθνη dixit. S.

15. ἐκ τοῦ ποδανιπτήρος τῶγαλμα) In Octavio Minucii Felic. cap. 23. Et deus aereus vel argenteus de immundo vasculo, ut saepius factum Aegypto regi, conflat. Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si deus aureus, et, ut accepimus factum scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo Th. Gatakero, insuper ut legimus vel scimus factum divinant, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτήρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. VII. Sapient. p. 151. E. WESS.

CAP. CLXXIII. 2. μέχρι οὗτου πληθύνει ἀγορῆς) Vulgatum πληθύνει ἀγορῆς doctissimi viri Casaubonus, Heraldus, Duckerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, Herodot. T. V.

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent massti. Ionum est πληθώρα in omni rerum abundantiore copia. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ αἰὶ ἐπιθυμίατα προσκτήσασθαι, καὶ πληθώραν μηδέ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα --- πίνοντα καλέω. Neque de tempore, quo forum completur, recusant: χρόνον ἐπισχών, ἐς ἀγορῆς καὶ μάλιστα πληθώραν προσδόν ἐποίητο habet Auctor, suum adserens, Musā VII. 223. WESS. — Ut frequenter apud Nostrum in μέχρι ὧς, (conf. Wess. ad I. 181, 11.) sic hic in μέχρι ὅτου abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann, Adnot. 251. ad Vigerum. S.

5. ἢν μάταιός τε καὶ παιγνιήμων) Secundum Vallam, morionem agebat Amasis ac scurram. Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino petulantioribus indulgebat iocis: sic interpretor Herodotea. Quia compotioribus ipsis lusus isti Regis personā minus viderentur digni, μάταιος fuisse dicitur et παιγνιήμων. Permutantur ματαίειν et ἀσχημονεῖν: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscœnis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deianiram Nessus ψαύει ματαίαις χερσίν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παιγνιάδης privatae sortis convivis laudi ducebatur; παιγνιήμων dicebatur ingeniosus et εὐφυνής, qui iocis urbanis indulgeret. Placebat Vel cavillator facetus, vel conviva commodus qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσμάνθανε ξυμποτικός εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. Luciano I. p. 552. συμβιώναι δεξιός, καὶ συμπυεῖν ἱκανός. Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογέλως, καὶ τωβάζειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. f. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήνησα ἀνδρὶ παιδιώδεις ἐν οἶνῳ καὶ δεξιῷ: ubi scribi quoque potuit παιγνιάδεις: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in Παιγνία. τὰ παιγνιάδῃ παρὰ Ἑνοφῶντι legit Pollux II. 20. ubi commodum Iungermann. advocat Xenophontem Έλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameni iam iam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιάδεις ἀπελαστέον ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρας πρήσσιν) Non satis ad Aegyptiorum mentem est interdiu: totum diem insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖσι πύλας δι' ἡμέρας διακάζειν, totum diem dirimendis litibus inpendere. VII. 210. ἐγένετο δὲ συμβολή δι' ἡμέρας, iterum interdiu, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νυκτὸς Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτιος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Harpocratio. Mox [l. 12.] οὐ δὲ ἤκουες non debuerant truncare Vind. et Arch. Fert repetitum δὲ sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum δὲ iniuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. Iunge, si videbitur, Ios. Barnes. in Euripid. et Davis. ad Iustin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. WESS.

15. ἐπὶ τὴν δὲ χρήσονται, ἐκλύουσι) Haec, etsi Med. et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceperint terminata iisdem litteris verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς φιλοπότης ἰών) Hoc praefere. Athenaeus, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατισπουδασμένος, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσι εὐ κατισπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἦν δὲ οὗτος δραστήμιος τε καὶ λίαν κατισπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. καταλίσκειτο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκειτο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur convincor, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat Herodotus: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκειτο ὑπὸ τῶν μαντιῶν, πολλὰ δὲ καὶ ἀποφειδύσκει, saepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, sed frequenter etiam absolvebatur: postremum Herodotus, ut alia millena, Wesselingio debebit. [Vide Var. Lect.] Imperium ingressus Amasis templa Deorum

negligeat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσαν μή φῶρα εἶναι: magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδυσαν φῶρα εἶναι, [l. 13.] id est, a quibus ἦλω vel ἔαλω φῶρ εἶναι, qui ipsum furti convicerant. In eundem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἀλίμεισθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολύσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλόν τούς δικάζοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur δίκαιον, persequi; accusatus, φεύγειν: condemnatus, ἀλῶναι vel ἐαλῶναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

8. ἀποφεύγεσκε) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλέπτεισκε, ἄγεσκειν, et similia conplura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea commutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. Valckenarii καὶ ἡλίσκειν, [l. 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, nisi novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro καταχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. S.

14. ὡς ἀληθέως θεῶν ἐόντων) Dedi ex msstis; ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id grandius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδυσαν φῶρα [l. 13.] non debebat abire in κατέφυσαν, pronuntiant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda est in ἀπολύσαι et καταδῆσαι dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τούς δὲ ἄλλους — κατέδυσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. S.

CAP. CLXXV. 1 seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσι σιὰ οἱ ἐξεποίησε) θωυμάσια οἶα divinavit Cl. Abreschius Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησε sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλόν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντα inapplicatius. Eadem Cl. de Pauw opinio. WESS. — Vid. Var. Lect. Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cui generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. S.

5. ἀνδρόσφιγγας) Huc spectare *Hesychianum* Ἀνδροφῆτες monuit *H. Valesius*; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγες iam fuerat observatum in *Miscell. Obs. VIII. pag. 170.* Scripsisse praeterea videtur *Hesychius*: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ Σφίγγος, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum; aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγα ἄρῃνα senex nuncupabat *Atticus* in *Comoedia* apud *Athen.* IX. p. 382. v. Vulgo tamen et apud *Aegyptios* facie *Sphinxes* virginea fingebantur: vid. *Aelian.* de N. A. XII. cap. 7. *Origen.* contr. Cels. I. p. 32. Cur *Sphingum* figuras ante templa statuerint *Aegyptii*, tradunt *Plutarch.* de Is. et Osir. §. x. et *Clem. Alexandr.* Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi *Sphinx* τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνδρώπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφιγγες prior pars vocabuli non ad masculinum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνδραπόσφιγγας diceret. S.

[11. οἶκημα μονόλιθον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. S.]

19. τὸ δὲ εὖρος, δυώδεκα πηχίων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a *Cl. Gronovio* studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorem τοῦ μονολίθου longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractiorem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtento liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. WESS. — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repperit *Wess.* cum *Gronov.* quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paullo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. S.

22. οὐκ ἴστανται τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunxissem ita in *Codicum* silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit *Corn. de Pauw.* Ineri praeterea mēn debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommodo abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνου ἐκγεγνηότος πολλοῦ [L. 23.] insolens videtur; χρόνου ἐγγενομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐπιγενέσθαι schedae, uti I. 27., χρόνου διαγενομένου *Act. Ap.* xxvii, 9. et *Diodor.* III. 64. χρόνου γενομένου XX. 109. atque

alii apud Hemsterhusium in Luciani Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Cl. Abresch. [ἐγγεγονότος utique me malle, in *Var. Lect.* significavi. Ferri forsā vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [l. 24.] καὶ ἀχθόμενον ex *Arch.* ex structuræ nexu et Herodoti more reformetur: ὁ δὲ Ἀμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσέων ἀχθόμενος III. 1. οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιππιδου ἀρχῇ VI. 35. iunge Gronovii observata II. 103. WESS. — At nihil, quod huc faciat, observavi tibi Gronov. nisi quod ἀχθεῖσθαι dativo casui iungat Herodot. II. 103, 12. et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum κατὰχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requirat; iuncta enim intelligi debent ista, ἀναστίναι κατὰχθόμενον τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco stabat, sibi ex usu Nostri respondebant duo orationis membra, πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἀλίσκωτο, πολλὰ δὲ καὶ ὑποφεύγει. S. 25. ἐνθυμιστόν) Aut fallor, aut aliunde non poterit affirmari, nisi dubia Grammaticorum auctoritate. Ἐνθύμιστον in Suidae Lex. redditur ὑποπτον: et Pollux [II. 231.] legisse videtur in Thucydidis V. cap. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις συμφοράς: ubi, quod Codices praebent et Edd. ἐνθυμούμενοι, Polluci quoque restituendum putabat Iungermannus. In ἐνθύμιον Herodotei Codices si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferre in talibus usitatam, etiam Herodoto VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν: de qua forma loquendi egerunt Aem. Portus Dict. Ion. Duker. in Thucyd. VII. 18. et in Ind. Thucydid. Wasseus: Ammonio pag. 53. citatus Antiphon ἐν τοῖς Φονικαῖς, ἐπὶ τοῦ προστρατοῦ vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. VALCK. — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμιζεσθαι, (quod Suidas etiam ex Dione adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμιστόν suspectum habeamus. S.

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἑόντος λίθου) Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus.

Mycerini Pyramis λέγου ἰς τὸ ἕμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] Inter alias spectatio Aethiopis lapidibus scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidum color erat niger, aut varius, πικνίλος cap. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiorē: δασύγραστος πολυτελὴ τὴν πραγματείαν παρέσχε in Strabon. XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in alijs, ex scripturae compendio restat. Mox [l. 8.] Laurentius, hinc et hinc magno illi adstantes ex libri sui ὁ δ' ἔστιν τοῦ μεγάλου, i. e. colossi, supra descripti: cui scripturae, alioqui notabili, Codd. calculum negant. Cl. de Pauw potiorē censuit. WESS. — Et ego parum absim ut unice verum putem μέγαν: quo etiam refertur id, quod continuo adiicitur, λίθινος ἔτερος τοσοῦτος: ubi λίθινος indicare videtur, alterum ex vulgari lapide fuisse confectum. S.

CAP. CLXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γινώσθαι etc.) Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augmentibus. Certiora et longe diversiora Ieremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus docte Iac. Perizonius, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ἔστιν βεβασιεύται) Me quidem iudice ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsitan videbitur, ἀποδεικνύται ἔτιος ἑκάστου --- ἔστιν (isthoc anno nimirum) βεβίωται. vid. Cl. D'Orvillius in Charit. pag. 190. Commode quoque cum Reiskio legi posset ἔστιν οἱ βιοῦται, sive ἔστιν βιοῦται, quoniam quaestu sustentaretur: ἀποδεικνύται ἔστιν ἕξ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. [c. 1.] λόγον δίδοντα, πόθεν --- διαξῆ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος περιζῆται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαῖα Homero dicuntur βίος, teste Porphyrio Schol. ad Il. χ'. 431. et usitatius τὸ περιζῆσθαι τὸ πρὸς τὸν βίον, βιοτεύειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, Iac. docet Perizonius V. Cl. ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis, tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. Wesseling ad Diodor. I. p. 88. et Io. Taylor Lect. Lys. p. 707 seq. Eandem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon.

ostenderat Nic. Abramus ad Ciceron. Or. pro P. Sextio cap. 48. Miror adeo quod scribit Aristides T. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῶν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνοις ἐστίν, ὁ γραφῶς πεποιτικῶς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν) Eusebius Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. vi. 4. refert, notatus ab ill. Scaligero Animadv. pag. 73. Strabo vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] Milesii, inquit, καταναυμαχίσαντες Ἰναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] Inarus res Aegyptias conturbavit Artaxerxis Longimani tempore. Sic multis annis Amasidis regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κρίσις Ναυκράτους Apollonii Rh. superesset, diseuti posset commodius. Ἐδωκε χώρους [l. 6.] non utique improbum; [Cf. Var. Lect.] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προτάτας τοῦ ἐμπορίου) Naucratis inter civitatis rectores suum sibi Τιμούχον habuerunt apud Athen. IV. 13. ab his emporii praefectis, modo ne fallat Cl. Edm. Chishull coniectura Antiq. Asiat. p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem Naucrati et Τελλί Τιμούχοι et Τιμούχοντες curaverint, decerni non potest. Προτάται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERKATORUM ex Reines. lapide Cl. V. 16. dicere liceat) communi plurium civitatum suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus adtenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in Consolato del Mare cap. 1. et seq., vidit et habet plures; fortassis etiam superior. Fuit enim in Delo ΣΤΥΝΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΠΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΑΗΡΩΝ ap. Sponium Miscell. Erud. Antiq. p. 344. cui suus utique praefectus. Athenis decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpenderint, docemur ab Aristotele apud Harpocratem in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὁ γὰρ πρότερον ἔων - - κατεκείη) Sustuli inutilem parentheseos, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, Pavius, πλανώμενοί τε οἱ Δελφ. Reiskius, οἱ δὲ, οἱ Δ. De Delphico fano, ab Alcmaeonidis instaurato, inferius V. 62. Pausan. X. 5. et pererudite Dion. Petavius in Themistii Or. IV. p. 391. WESS. — Cræmati templi mentio facta

L. 50, 17. In ed. Steph. et aliis ante Wess. parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον --- κατεκείνη, post παρασχεῖν vero minori puncto distinguebatur oratio: Wesselingius sublati parentheseos signis minus punctum servavit, et sic quoque Reiz. et Borh. Nos cum Schaef. post παρασχεῖν maius punctum posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet. Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον --- παρασχεῖν, signis parentheseos circumdarentur, ut apodosis ab istis πλανώμενοι δὲ incipere intelligeretur. S.

8. στυπτηρίης τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus Medicei compendiosa lectio melior censeretur non debuerat. Vide ad Diodori V. 10. WESS.

CAP. CLXXXI. 5. Βάττω, οἱ δ' Ἀρκεσίλειω) Verius puto Βάττω τοῦ Ἀρκεσίλειω, Battii Arcesilai F. quem in modum Arch. Vind. Vall. Res et tempus congruunt optime, siquidem Battus ille aequales habuit Aprien et Amasin, Nostro auctore IV. 159.: Battii filium, Arcesilaum, minor aetas excludit. Filiam Ladicen, Amasidis coniugem, Λαοδίκην aut Λευδίκην vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet Luc. Holstenius LADICEON numum ad Stephan. Byz. [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΤΚΟΝ est in Gudii vetere lapide: urbem LAVDICIAM et LADICIAM pingunt mssti Itinerarii Antonini. WESS.

11. καὶ ἐστὶ τοι οὐδεμία μηχανή) Inconmodum, quo Med. ἔστι τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑπολωλέναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed Mediceo, etsi tacitum habuerit vir Celeb., debetur. Iam γυναικείων Arch. si cui scabrum iniquiat, χιλαδίων, μυριαδίων, ἀνδρείων, et quae alia Portus stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νῶ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem profitetur Gronovius, cultissimo Epigrammate. WESS.

21. ἐς ἐμὲ ἢν σόον) Non excidit memoria καὶ ἐς ἐμὲ ἥσαν σῶαι I. 66. [in quod ibi mssti omnes consentiunt.] Puto Ionici et veteris usus vocabulum [σόος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἐξω τετραμμένον in Latinis extra urbem Cyrenensem posita ex Laurentio, qui ἰδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non

migravit, statuum notabit vultu extra urbem verso, sive spectantem loca suburbana. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας) Ipsi Danao dedicationem tribuit Callimachus apud Euseb. Pr. Euang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta R. Bentleyus Vir Cl. p. 357. — Vide Callim. Fragm. CV. p. 477. ed. Ernest. Mox l. 12. ἰδύσθαι me invito editum est, quum ἰδύσασθαι voluissem, ut in Var. Lect. significavi. Conf. Adnot. ad II. 42, 1. S.

13. Εἰς δὲ Κύπρον) Cyprum, ab Amaside occupatam, non praeteriit Diodor. I. 68. Quod autem librum terminat ἡ πόρεν ἀπρυγάν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud Priscum Patric. in Exc. Hoesch. p. 22. 26. etc. Procopium Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. Agathiam I. p. 13. veterum studiosos imitatores. WESS.